

Torsdag den 6. maj 2010 (D)

1

88. møde

Torsdag den 6. maj 2010 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 50:

Forespørgsel til fødevareministeren om genmodificerede afgrøder. Af Bjarne Laustsen (S), Kristen Touborg (SF), Bente Dahl (RV), Per Clausen (EL) og Christian H. Hansen (UFG). (Anmeldelse 04.05.2010).

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 51:

Forespørgsel til ministeren for udviklingsbistand om dansk udviklingsbistand.

Af Karsten Lauritzen (V), Jeppe Kofod (S), Tina Petersen (DF), Steen Gade (SF), Helle Sjelle (KF) og Jørgen Poulsen (RV). (Anmeldelse 04.05.2010).

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 52:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om omsorg under svangerskab.

Af Line Barfod (EL) m.fl. (Anmeldelse 04.05.2010).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 120:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Friere rammer for placering af fag på lavere klassetrin, udvidelse af loft for undervisningstid, øget fleksibilitet i reglerne om uddannelseskvalifikationer i folkeskolens indskoling m.v.).

Af undervisningsministeren (Tina Nedergaard).

(Fremsættelse 29.01.2010. 1. behandling 05.03.2010. Betænkning 20.04.2010. 2. behandling 04.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 68:

Forslag til folketingsbeslutning om initiativer til fremme af samkørsel og af el- og hybridbiler.

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.

(Fremsættelse 01.12.2009. 1. behandling 04.02.2010. Betænkning 29.04.2010).

6) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 74:

Forslag til folketingsbeslutning om reduktion af CO₂-udslip fra lastbiler.

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.

(Fremsættelse 08.12.2009. 1. behandling 04.02.2010. Betænkning 29.04.2010).

7) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 129:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af efterlønnen.

Af Anders Samuelsen (LA) m.fl.

(Fremsættelse 11.02.2010. 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 28.04.2010).

8) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 130:

Forslag til folketingsbeslutning om forkortelse af dagpengeperioden. Af Anders Samuelsen (LA) m.fl.

(Fremsættelse 11.02.2010. 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 28.04.2010).

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere. (Udvidelse af anmeldelsespligten for udenlandske tjenesteydere samt pligt for hvervgiver til at medvirke til at sikre, at der sker anmeldelse til RUT).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 28.04.2010).

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Samarbejde om sikkerhed og sundhed m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 10.02.2010. 1. behandling 23.02.2010. Betænkning 28.04.2010. Ændringsforslag til 2. behandling 04.05.2010. Ændringsforslag nr. 2 af 04.05.2010 uden for betænkningen af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg)).

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 141:

Forslag til lov om ændring af lov om bemyndigelse til optagelse af statslån. (Forøgelse af gældsmaksimum).

Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om udbygning af Østjyske Motorvej mellem Skærup og Vejle Nord.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 136:

Forslag til lov om udbygning af Fynske Motorvej mellem Odense Vest og Middelfart.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om udbygning af Brande Omfartsvej til motorvej. Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 138:

Forslag til lov om anlæg af motortrafikvej mellem Sdr. Borup og Assentoft (sydlig omfartsvej ved Randers).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om Naviair.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 132:

Forslag til lov om tilbagelevering og overførelse af stjålne eller ulovligt udførte kulturgenstande.

Af kulturministeren (Per Stig Møller).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 28.04.2010).

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af våbenloven og krigsmaterielloven. (Mærkning af skydevåben m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 26.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøvenligt design af energiforbrugende produkter. (Udvidelse af lovens anvendelsesområde m.v.).

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 22.04.2010).

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ændring af skatteforvaltningsloven, lov om registrering af køretøjer og registreringsafgiftsloven. (Digital kommunikation, køretøjsregistrering, forenklet tilbagebetaling af skatter og afgifter, regler for medlemmer af Skatterådet og Landsskatteretten samt fradrag for særlige integrerede barnesæder i taxier).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 03.03.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 28.04.2010. Ændringsforslag nr. 7 af 04.05.2010 uden for betænkningen af skatteministeren (Troels Lund Poulsen)).

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 150:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven, skattekontrolloven og lov om aktiv social politik. (Fradrag for private donationer til forskning og højere bundfradrag ved udlejning af fritidsboliger m.v.). Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 03.03.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 28.04.2010).

22) Forhandling om redegørelse nr. R 6:

Ministeren for ligestillings redegørelse og perspektiv- og handlingsplan for ligestilling.

(Anmeldelse 14.04.2010. Redegørelsen givet 14.04.2010. Meddelelse om forhandling 14.04.2010).

23) 1. behandling af lovforslag nr. L 214:

Forslag til lov om ophævelse af lov om Banedanmark og ændring af lov om jernbane. (Nedlæggelse af Banedanmarks bestyrelse m.v.). Af transportministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsættelse 29.04.2010).

24) 1. behandling af lovforslag nr. L 208:

Forslag til lov om ændring af pensionsbeskatningsloven. (Afskæring af fradragsret for nye indbetalinger til en kapitalpension efter udbetaling af en kapitalpensionsordning, undtagelse af indeksordninger fra loftet på 100.000 kr. for fradragsberettigede indbetalinger m.v.). Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 14.04.2010).

25) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 186:

Forslag til folketingsbeslutning om multimedieskatten.

Af Niels Helveg Petersen (RV) m.fl.

(Fremsættelse 26.03.2010).

26) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 198:

Forslag til folketingsbeslutning om videreførelse af det danske genbrugssystem for vin- og spiritusemballage m.v.

Af Niels Helveg Petersen (RV) m.fl.

(Fremsættelse 06.04.2010).

27) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 169:

Forslag til folketingsbeslutning om gennemførelse af et retssikkerhedstjek.

Af Simon Emil Ammitzbøll (LA) m.fl.

(Fremsættelse 26.03.2010).

28) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 172:

Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk idræt på erhvervsuddannelserne.

Af Christine Antorini (S) m.fl.

(Fremsættelse 26.03.2010).

29) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 182:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en ungdomskommission.

Af Kim Mortensen (S), Flemming Bonne (SF), Marianne Jelved (RV) og Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsættelse 26.03.2010).

30) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 193:

Forslag til folketingsbeslutning om harmonisering af regler om skolefritidsordninger og fritidshjem efter dagtilbudsloven.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 10:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Mødet er åbnet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 50:

Forespørgsel til fødevareministeren om genmodificerede afgrøder.

Af Bjarne Laustsen (S), Kristen Touborg (SF), Bente Dahl (RV), Per Clausen (EL) og Christian H. Hansen (UFG).

(Anmeldelse 04.05.2010).

Sammen med dette punkt foretages:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 51:

$For esp \hbox{\it \# g} rgsel\ til\ ministeren\ for\ udviklingsbistand\ om\ dansk\ udviklingsbistand.$

Af Karsten Lauritzen (V), Jeppe Kofod (S), Tina Petersen (DF), Steen Gade (SF), Helle Sjelle (KF) og Jørgen Poulsen (RV). (Anmeldelse 04.05.2010).

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 52:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om omsorg under svangerskab. $\,$

Af Line Barfod (EL) m.fl. (Anmeldelse 04.05.2010).

Kl. 10:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse tre forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 120:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Friere rammer for placering af fag på lavere klassetrin, udvidelse af loft for undervisningstid, øget fleksibilitet i reglerne om uddannelseskvalifikationer i folkeskolens indskoling m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 29.01.2010. 1. behandling 05.03.2010. Betænkning 20.04.2010. 2. behandling 04.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:01

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:01

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes

Jeg afslutter afstemningen.

For stemte: 114 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 68: Forslag til folketingsbeslutning om initiativer til fremme af samkørsel og af el- og hybridbiler.

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.

(Fremsættelse 01.12.2009. 1. behandling 04.02.2010. Betænkning 29.04.2010).

Kl. 10:02

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:02

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Jeg afslutter afstemningen.

For stemte: 16 (SF og EL), imod stemte: 89 (V, S, DF, KF, LA og 2 (SF) (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte: 5 (RV).

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 74: Forslag til folketingsbeslutning om reduktion af ${\rm CO}_2$ -udslip fra lastbiler.

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.

(Fremsættelse 08.12.2009. 1. behandling 04.02.2010. Betænkning 29.04.2010).

Kl. 10:03

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:03

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Jeg afslutter afstemningen.

For stemte: 24 (SF, RV og EL), imod stemte: 87 (V, S, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 129: Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af efterlønnen.

Af Anders Samuelsen (LA) m.fl.

(Fremsættelse 11.02.2010. 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 28.04.2010).

Kl. 10:04

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør hr. Simon Emil Ammitzbøll.

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jo en meget væsentlig debat og en væsentlig beslutning, der i virkeligheden skal træffes med det her beslutningsforslag, som vi har fremsat fra Liberal Alliances side. Vi er nødt til at finde ud af, hvordan vi kan sikre væksten i Danmark, hvordan vi kan sikre, at der vil være orden i økonomien, hvordan vi kan sikre, at vi har den nødvendige arbejdskraft fremadrettet. Det er der desværre ikke mange partier der bidrager med at komme med svar på i øjeblikket.

Efterlønnen er det helt store problem. Vi betaler voksne, raske, rørige mennesker i den arbejdsdygtige alder for at lave ingenting. Ifølge Arbejdsmarkedskommissionen koster det 18 mia. kr. om året, og det er med til at sørge for, at vi ikke har den nødvendige arbejdskraft i fremtidens samfund.

Tilbage i januar i år sagde vicestatsministeren: Jeg håber, at Venstre for en gangs skyld vil lade være med at fortælle borgerne om alt det, partiet ikke vil, og i stedet for lover borgerne, at de vil være med til at gennemføre nødvendige reformer. Det var kloge ord af landets vicestatsminister, for der *er* brug for reformer.

Så havde vi egentlig lidt opgivet Det Konservative Folkeparti igen, for vi kunne forstå, at de var blevet banket på plads, og da vi havde førstebehandlingen af det her forslag, kunne vi se, at der ikke var nogen vilje til at stemme for. Men så læser jeg i dagens udgave af Politiken et debatindlæg skrevet af den konservative arbejdsmarkedsordfører, fru Helle Sjelle, og det vakte jo en del glæde hos Liberal Alliance. Der står nemlig, og jeg citerer: Man skal ikke glemme, at førtidspension er en mulighed for personer, der har nedsat arbejdsevne. Efterlønnen er overflødig, og der er hårdt brug for de 18 mia. kr., som den årligt koster skatteyderne. Citat slut.

Jeg kunne ikke være mere enig, og derfor er der måske alligevel et håb om, at De Konservative vil hjælpe os med at presse på, for at man får foretaget de her nødvendige reformer.

Jeg tror, der er en stigende fornemmelse ude i den danske befolkning af, at noget må gøres ved den her osteklokke, der desværre er ved at danne sig over Christiansborg, og som betyder, at man kan lade være med at lave reformer og bare lade som om, at så går alting godt. Det passer ikke, og derfor er vi jo også nødt til som ansvarlige lovgivere og beslutningstagere at træffe nogle beslutninger, at gå foran og vise, at vi tør gøre det, der kan sikre, at Danmark også i fremtiden vil være et af verdens rigeste lande.

Sandheden er jo, at vi lige så langsomt de seneste år er kravlet ned ad rangstigen over verdens rigeste lande, og Liberal Alliance ønsker, at Danmark skal kravle op igen og kunne være helt i top blandt de rigeste samfund. Efterhånden synes jeg desværre, at debatten også her i Folketinget virker som den debat, der må have været i Romerrigets sidste dage, hvor man ikke opdagede, at det hele var ved at falde fra hinanden, men bare havde travlt med at feste og bruge pengene. Der er masser, der gerne vil bruge penge, men der er desværre ikke særlig mange, der vil komme med konstruktive forslag til, hvordan vi kan løse landets økonomiske problemer.

Man skal bare huske på, at de 18 mia. kr., som efterlønnen koster, jo kan bruges på mange andre ting. Den arbejdskraft, som man vil få, hvis man afskaffer efterlønnen, vil jo også give produktion, vil give skatteindtægter og dermed være med til at øge velstanden. De mindre udgifter og flere indtægter, som en afskaffelse af efterlønnen vil føre til, kan jo bruges til at sikre, at vi har ordentlig behandling af de ældre, at vi har et ordentligt sundhedssystem, og at vi har ordentlige skoler. Sandheden er jo, at hvis ikke vi gør noget, får vi dårligere sygehuse, dårligere skoler og dårligere ældrepleje, og det ønsker vi ikke fra Liberal Alliances side.

Derfor håber vi meget på, at der dog er nogle, der vil støtte vores beslutningsforslag her i dag – måske De Konservative og De Radikale, som jo i hvert fald i medierne går meget ind for at afskaffe efterlønnen.

Det skal være ordene fra min side.

Kl. 10:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:09

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse, og der kan stem-

Har alle, der ønsker at stemme, stemt? Jeg afslutter afstemningen.

For stemte: 1 (LA), imod stemte: 109 (V, S, DF, SF, KF, RV og EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 130: Forslag til folketingsbeslutning om forkortelse af dagpengeperioden.

Af Anders Samuelsen (LA) m.fl.

(Fremsættelse 11.02.2010. 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 28.04.2010).

Kl. 10:09

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Efter den foregående afstemning er der i hvert fald ingen, der skal sige, at vi ikke arbejder for sagen, for vi kæmper videre, også i forhold til en forkortelse af dagpengeperioden. Og i forhold til det er der bare sige, at Arbejdsmarkedskommissionen jo helt klart sagde, at efterlønnen er det væsentlige, det er det store, man kan gøre. Den eneste anden ting, der rykker lidt, er en forkortelse af dagpengeperioden. Derfor prøver vi også at foreslå det og rejse en debat, om det egentlig ikke var på sin plads at forkorte dagpengeperioden. Vi kunne jo desværre godt høre under førstebehandlingen af det her forslag, at det næppe er noget, der vinder bred tilslutning, men igen må jeg stille spørgsmålet: Hvad har man så tænkt sig at gøre? Hvordan har man tænkt sig at fremtidssikre dansk økonomi? Hvordan har man tænkt sig, at vi skal være et af verdens rigeste samfund, også i årene der kommer?

I forhold til dagpengeperioden foreslår vi jo blot at halvere perioden fra 4 år til 2 år; selve ydelsen ændrer vi jo ikke på, det er kun selve perioden, man kan modtage dagpenge i. Der er det bare værd at sige, at dagpenge jo er noget, man får, når man er arbejdsløs, når man kommer i den situation, men det er altså de færreste, som har brug for dagpenge i 3-4 år, ja, langt de fleste mennesker har faktisk slet ikke brug for dem i så lang tid, som vi vil gøre det muligt med en 2-års-dagpengeperiode.

Faktisk var det sådan, at da man for år tilbage havde en lidt højere arbejdsløshed, som svarer til den, vi har i dag, var det gennemsnitlige forbrug af dagpengeperioden 37 uger. Vi foreslår, at man kan få dagpenge i 104 uger, det vil altså sige cirka tre gange så lang tid som det gennemsnitlige forbrug af dagpenge. Hvis vi sætter perioden ned til 2 år, så er vi stadig et af de lande i den vestlige verden, der har den længste dagpengeperiode. Faktisk vil det være sådan, at det kun er Belgien og Island, der sammen med os vil have dagpengeperioder på over 1½ år. Og der kan man vel stadig væk sige, at vi har et ret flot system, vi har et ret flot forsikringssystem, og vi har en ret flot længde på perioden, hvor man kan blive kompenseret, hvis man skulle komme ud i arbejdsløshed. Men sandheden er jo den, at vi har en midlertidig stigning i arbejdsløsheden i øjeblikket, og det medfører selvfølgelig, at der er flere, der kommer på dagpenge, men det medfører jo ikke, at der er horder af folk, der kommer på dagpenge i mere end 2 år. Så det er spild af penge, og det er med til at sørge for at holde folk i passiv forsørgelse i længere tid, end det egentlig er nødvendigt.

I Liberal Alliance går vi meget ind for, at folk, der er syge eller ikke kan klare sig selv i øvrigt, bliver kompenseret fra det offentlige, også på et ordentligt og rimeligt niveau, men folk, som dybest set bare burde tage sig sammen og komme i gang med at søge et job og få et arbejde, skal også gøre det og komme ud på arbejdsmarkedet og forsørge sig selv, bidrage til samfundet og dermed have den tilfredsstillelse, det giver at have et arbejde og også sørge for at bidrage til den generelle samfundsøkonomi.

Så vil jeg til sidst knytte en enkelt bemærkning i forhold til Det Radikale Venstre, som jeg jo virkelig undrer mig over ikke stemmer for det her forslag: Altså, fair nok, at man ikke stemmer for efterlønsforslaget, for der har man jo bundet sig til et eller andet forlig, der først går i gang i 2019, eller hvad ved jeg, men på dagpengeområdet forstod jeg i hvert fald på ordførertalen fra hr. Morten Østergaard under førstebehandlingen, at det var sådan, at Det Radikale Venstre egentlig er tilhænger af forslaget. Man er egentlig ikke bundet af noget forlig, der gør, at man ikke kan stemme for det, men man synes sådan set ikke rigtigt, at man har lyst alligevel, fordi man gerne skulle have en masse andre gode ting gennemført, før man også kan stemme for det her i øvrigt gode forslag. Det er jo en meget spændende logik, især for et parti, der senere i dag har et forslag om

afskaffelse af multimedieskatten på programmet, det vil man så godt gøre som en god ting, selv om man ikke får hele skattereformen. Men der er åbenbart ikke nogen indre sammenhæng imellem argumentationen på skatteområdet og på arbejdsmarkedsområdet fra Det Radikale Venstres side.

Når man ser den radikale partileder, fru Margrethe Vestager, igen og igen markedsføre halvering af dagpengeperioden i den ene avis efter den anden, i det ene radioprogram efter det andet, i det ene tv-program det andet, så er det da utroligt, når man ikke er bundet af noget forlig og man siger, at man ønsker det her, at man så ikke kan stemme for forslaget, når vi fremsætter det i Folketingssalen. Så må vi jo bare sige og konstatere, at Det Radikale Venstre har én politik, når de er i medierne, og en anden politik, når partiet er i Folketingssalen. Men sådan er det. Partiet kan selvfølgelig modbevise min påstand ved at stemme for beslutningsforslaget om ganske få minutter.

Kl. 10:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak. Er der flere, der ønsker at udtale sig? Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:15

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der stemmes nu om forslagets endelige vedtagelse. Der kan stemmes, og man behøver ikke at løbe, vi skal nok vente, til sidste mand er på plads.

Jeg afslutter afstemningen.

For stemte: 2 (LA og 1 SF (ved en fejl)), imod stemte: 104 (V, S, DF, SF, KF og EL), hverken for eller imod stemte: 5 (RV).

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere. (Udvidelse af anmeldelsespligten for udenlandske tjenesteydere samt pligt for hvervgiver til at medvirke til at sikre, at der sker anmeldelse til RUT).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 06.04.2010. Betænkning 28.04.2010).

Kl. 10:16

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:16

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-4, tiltrådt af udvalget? De er vedtaget. Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Samarbejde om sikkerhed og sundhed m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 10.02.2010. 1. behandling 23.02.2010. Betænkning 28.04.2010. Ændringsforslag nr. 2 af 04.05.2010 uden for betænkningen af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg)).

Kl. 10:17

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om udbygning af Østjyske Motorvej mellem Skærup og Vejle Nord.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

Kl. 10:18

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:17

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 2 uden for betænkningen af beskæftigelsesministeren som vedtaget. Det er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget? Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 136:

Forslag til lov om udbygning af Fynske Motorvej mellem Odense Vest og Middelfart.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

Kl. 10:19

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 141:

Forslag til lov om ændring af lov om bemyndigelse til optagelse af statslån. (Forøgelse af gældsmaksimum).

Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen). (Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

Kl. 10:18

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne sluttet.

Kl. 10:21

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om udbygning af Brande Omfartsvej til motorvej.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

Kl. 10:20

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 138:

Forslag til lov om anlæg af motortrafikvej mellem Sdr. Borup og Assentoft (sydlig omfartsvej ved Randers).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

Kl. 10:20

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om Naviair.

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 15.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

Kl. 10:21

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hr. Kim Christiansen ønsker at udtale sig. Værsgo.

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Forslaget til lov om Naviairs omdannelse til en statslig, offentlig virksomhed er sådan set fuldstændig i tråd med det, Dansk Folkeparti også gerne vil.

Når jeg tager ordet her i dag, er det, fordi jeg gerne vil bede om at få forslaget tilbage til fornyet udvalgsbehandling, i og med at det efter Dansk Folkepartis opfattelse er en meget usikker økonomi, man starter det her SOV op med. Det er i hvert fald noget, som jeg synes vi behøver en fornyet udvalgsbehandling af, så vi kan få belyst økonomien i Naviair på en god og en ordentlig måde, således at vi ikke starter fra et forkert udgangspunkt. Så det håber jeg at vi kan få belyst nærmere under en fornyet udvalgsbehandling.

Kl. 10:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for Dansk Folkeparti. Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingerne sluttet.

Kl. 10:22

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønskes der afstemning om ændringsforslag nr. 1-5, som er tiltrådt af udvalget?

De er så vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 132:

Forslag til lov om tilbagelevering og overførelse af stjålne eller ulovligt udførte kulturgenstande.

Af kulturministeren (Per Stig Møller).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 28.04.2010).

Kl. 10:22

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Er der nogle, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af våbenloven og krigsmaterielloven. (Mærkning af skydevåben m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 26.03.2010. Betænkning 29.04.2010).

Kl. 10:23

Landsskatteretten samt fradrag for særlige integrerede barnesæder i taxier).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 03.03.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 28.04.2010. Ændringsforslag nr. 7 af 04.05.2010 uden for betænkningen af skatteministeren (Troels Lund Poulsen)).

Kl. 10:24

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøvenligt design af energiforbrugende produkter. (Udvidelse af lovens anvendelsesområde m.v.).

Af klima- og energiministeren (Lykke Friis). (Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 22.04.2010).

Kl. 10:24

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen afsluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:25

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønskes der afstemning om ændringsforslag nr. 1-5, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 7 uden for betænkningen fremsat af skatteministeren som vedtaget.

Det er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 6, tiltrådt af udvalget? Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 150:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven, skattekontrolloven og lov om aktiv social politik. (Fradrag for private donationer til forskning og højere bundfradrag ved udlejning af fritidsboliger m.v.).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 03.03.2010. 1. behandling 23.03.2010. Betænkning 28.04.2010).

Kl. 10:25

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ændring af skatteforvaltningsloven, lov om registrering af køretøjer og registreringsafgiftsloven. (Digital kommunikation, køretøjsregistrering, forenklet tilbagebetaling af skatter og afgifter, regler for medlemmer af Skatterådet og

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen afsluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:25

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ønskes der afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget, om, at lovforslaget deles i to lovforslag?

Deling af lovforslaget i to lovforslag er vedtaget.

Der stemmes herefter om det under A nævnte lovforslag [Forslag til lov om ændring af ligningsloven, skattekontrolloven og lov om aktiv socialpolitik. (Fradrag for private donationer til forskning m.v.)]:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2-5, tiltrådt af udvalget? De er vedtaget.

Der stemmes derefter om det under B nævnte lovforslag [Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Højere bundfradrag ved udlejning af fritidsboliger)]:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 6, tiltrådt af udvalget? Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslagene går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

22) Forhandling om redegørelse nr. R 6:

Ministeren for ligestillings redegørelse og perspektiv- og handlingsplan for ligestilling.

(Anmeldelse 14.04.2010. Redegørelsen givet 14.04.2010. Meddelelse om forhandling 14.04.2010).

Kl. 10:26

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er Venstres ordfører, og det er fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg vil gerne starte den her ligestillingsredegørelsesdebat i dag med at sige tak til ligestillingsministeren for en rigtig god perspektiv- og handlingsplan på ligestillingsområdet.

Jeg synes, det er godt, at vi nu med ligestillingsredegørelsen for 2010 får en plan, der følger op på de ambitioner og 15 meget konkrete mål, som regeringen satte med planen i 2009. Den perspektivog handlingsplan, vi sidder med nu, gør jo på ingen måde op med den plan, der lå for sidste år, men er en naturlig forlængelse af den. De 15 konkrete mål, der blev sat sidste år, hvor regeringen jo har bundet sig op på 15 helt konkrete ambitiøse mål, som skal være opfyldt inden 2015, er selvfølgelig nogle mål, der bliver arbejdet videre med ude i de enkelte ministerier.

Den plan, vi står med, perspektiv- og handlingsplanen for 2010, sætter anderledes specifikt fokus på nogle af de områder, hvor vi ved, at vi står med store udfordringer på ligestillingsområdet. I Ven-

stre glæder det os meget, at ligestillingsministeren har valgt at sætte fokus der, hvor problemerne og roden til dem opstår, for der er jo ingen i ligestillingsdebatten, der ikke anerkender, at vi i Danmark har et af verdens mest kønsopdelte arbejdsmarkeder. Det er jo en konstatering.

Det, der er vigtigt, og det, vi også kan se at ministeren forholder sig meget aktivt til i den her perspektiv- og handlingsplan for 2010, er: Hvordan går vi ind til de bagvedliggende årsager? Hvordan går vi ind og sikrer, at piger og drenge har alle muligheder for at vælge frit på fra uddannelsespaletten? Hvordan går vi som samfund ind og sikrer, at vi får alle talenter i spil og også får brudt det meget kønsopdelte uddannelsesvalg, vi har her i landet?

Perspektiv- og handlingsplanen sætter også meget fint fokus på den store succes, vi jo har på uddannelsesområdet, hvor danske kvinder og piger i stort omfang er til stede og får gode karakterer, er velrepræsenteret både på de gymnasiale ungdomsuddannelser og på de videregående uddannelser, hvor 53 pct. af en kvindeårgang tager en videregående uddannelse. Det er jo et tal, der står i skærende kontrast til, at kun 37 pct. af mændene tager en videregående uddannelse.

Desto mere er der også behov for, som det også sker i perspektivog handlingsplanen, at få sat fokus på, hvordan vi får de mange kvinder, der i dag går på de videregående uddannelser, til at gå videre ad forskervejen, adjunkt-, lektor- og professorvejen. Der kommer perspektiv- og handlingsplanen jo med en række konkrete initiativer for netop at sikre, at der også på universiteterne og på uddannelsesinstitutionerne er et incitament til at sikre, at vi får en bedre kønsbalance.

Det samme gælder det punkt i perspektiv- og handlingsplanen, som handler om større mangfoldighed i ledelser og bestyrelser. Det er jo en diskussion, som vi løbende har her i salen og i den generelle ligestillingsdebat, nemlig diskussionen om, hvordan vi får sikret en større mangfoldighed på ledelsesniveau, og hvordan vi får sikret en større mangfoldighed på bestyrelsesniveau.

Der er ingen tvivl om, at de konkrete initiativer, der ligger nu, og som også følger op på Charter for flere kvinder i ledelse, er helt konkrete redskaber, der kan sikre, at vi for alvor får sat fokus på at få en mere mangfoldig sammensætning på ledelses- og bestyrelsesniveau. Det er jo også noget, vi har arbejdet målrettet med siden 2005, hvor den rapport fra Aarhus Universitet, som tidligere vismand og professor Nina Schmidt lavede, viste, at det betaler sig på bundlinjen at sikre en større mangfoldighed og i det hele taget betaler sig at sikre, at der kommer flere kvinder i ledelsen. Og derfor ligger det her jo i høj grad også i forlængelse af den indsats, der er lavet.

Det er jo vigtigt i forbindelse med perspektiv- og handlingsplanerne, at de ikke bare bliver gjort til en årlig debat, vi har i salen, men at de er udtryk for en kontinuerlig indsats. Der er jo ikke noget ved det, hvis ligestillingsdebatten bliver reduceret til årlige debatter i Folketingssalen og ikke bliver omsat til helt konkrete initiativer i kommunerne, ministerierne og i de forskellige organisationer, som også aktivt kommer til at indgå i udmøntningen af de initiativer, der ligger i perspektiv- og handlingsplanen.

For Venstre er det punkt i perspektiv- og handlingsplanen, der handler om, at man ikke skal være begrænset i sine valg og udfoldelsesmuligheder på grund af ens køn eller etnicitet, også enormt vigtigt. Vi ser desværre, at der stadig væk i det danske samfund er grupper af kvinder, men også grupper af mænd, som på grund af den kulturelle baggrund, de kommer med, og som på grund af de kulturelle sammenhænge, som de er vokset op i og indgår i, ikke på samme måde som flertallet har mulighed for at kunne vælge frit.

Her er der et enormt vigtigt, at vi politisk og med den nye perspektiv- og handlingsplan får sat fokus på deres rettigheder og får fulgt op på den rettighedskampagne, som regeringen i 2009 tog initiativ til. Her sikrer vi, at kvinder uafhængigt af etnisk baggrund får lige muligheder for at indgå i samfundet, bliver oplyst om deres rettigheder, så de ved, at i Danmark skal man ikke finde sig i vold, at i Danmark har alle ret til en uddannelse, og at vi i Danmark har nogle helt basale og meget værdifulde rettigheder, som gælder alle uafhængigt af køn og etnicitet.

For os i Venstre er det også enormt vigtigt, at vi nu med perspektiv- og handlingsplanen igen får sat fokus på partnervolden og på den vold, der foregår i nære relationer. Regeringen har lige siden sin tiltrædelse sat enormt fokus på, hvordan vi kan bekæmpe den vold, der er i nære relationer i Danmark. Det gjorde vi først med en handlingsplan, siden med en anden handlingsplan og nu med den handlingsplan, der kommer i løbet af maj måned.

Der er ingen tvivl om, at vi i Venstre er glade for, at vi kan se, at tallet for vold mod kvinder er faldet fra årligt 42.000 anmeldte overfald til årligt 28.000 anmeldte overfald. Men der er ingen tvivl om, at det stadig væk ikke er et tal, man som samfund kan være tilfreds med. Vi skal langt videre i kampen for at bekæmpe vold i nære relationer.

Kl. 10:33

Det gælder også den vold, som mænd bliver udsat for. Der er anslået 9.000 mænd, der hvert år bliver udsat for vold i nære relationer, og det er klart, at vi med den nye handlingsplan, der kommer, og med den aftale, vi lavede i satspuljeregi, må sikre, at både antallet af kvinder, der udsættes for vold i nære relationer, og antallet af mænd, der udsættes for vold i nære relationer, bliver markant reduceret. Det lægges der jo også op til i perspektiv- og handlingsplanen.

Da vi diskuterede sidste års perspektiv- og handlingsplan, havde vi meget fokus på den ligelige repræsentation i valgte organer. Det er jo klart, for i 2009 stod vi over for et kommunalvalg. Vi stod også over for 100-året for kvindernes stemmeret til kommunalvalg i Danmark, og vi stod i en situation, hvor der var lige så mange borgmestre i Danmark, der hed Erik, som der var kvindelige borgmestre. Der må vi jo sige, at vi med kommunalvalget i 2009 så en positiv fremgang på det område, der handler om kvinders deltagelse i kommunalvolitik.

Jeg synes, at det også er værd at nævne i den debat, vi har i dag, at vi på en række områder heldigvis kan se, at det går fremad. Det betyder jo ikke, at der ikke er udfordringer, men det betyder, at vi skal sikre, at ligestillingsdebatten ikke bare falder ned på to eller tre enkelte punkter, men bliver en løbende, kontinuerlig indsats og til et aktivt engagement for alle samfundslag og også bliver en politisk debat, for alting kan ikke løses ved lovgivning, for meget af det her handler også om holdninger ude i samfundet.

Det er en debat, som vi i Venstre meget gerne vil være med til at tage, og som vi også er helt sikre på kan blive en god debat på baggrund af den perspektiv- og handlingsplan, som ministeren har lagt frem. Så vi glæder os til ligestillingsdebatten i det næste år. Vi er klar til at tage en aktiv kamp, og vi har også en klar forventning om, at de mål, der er sat, nås. Tak.

Kl. 10:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig fem, der ønsker korte bemærkninger. Først er det fru Pernille Vigsø Bagge. Der er seks, der ønsker korte bemærkninger, kan jeg se.

Kl. 10:35

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg synes, at det er helt o.k., at vi igen hører fra Folketingets talerstol, at det her ikke kan løse sig med lovgivning alene. Men sagen er jo, at der i perspektiv af handlingsplanen ikke er et eneste initiativ, som ikke omhandler en kampagne, en undersøgelse eller en pjece eller en tænketank. Vil Venstres ligestillingsordfører ikke anerkende, at når der virkelig er rykket på ligestillingen i Danmark gennem tiderne, er det tit sket på baggrund af et Folketing, der faktisk har ta-

get et lovgivningsinitiativ f.eks. i forhold til barsel eller andre ting, der skulle gavne det ene eller det andet køn?

KL 10:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 10:36

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen jeg ved udmærket godt, at der adskiller SF og Venstre sig markant. Vi tror ikke på, at alting løses ved, at man vedtager lovgivning i Folketinget. Vi tror på, at mange af de ændringer, der sker i samfundet, sker kulturelt, og at de sker værdimæssigt, fordi vi både politisk og samfundsmæssigt sætter nogle mål, tager nogle debatter, rykker nogle normer, rykker ved nogle strukturer.

Det er i høj grad også det, der har gjort, at det danske samfund hele tiden bevæger sig i den rigtige retning, også på ligestillingsområdet. Derfor er jeg heller ikke enig med SF i, at det eneste, der er behov for, er lovgivningsmæssige initiativer. Jeg tror sådan set, at det, der er behov for, er, at vi kontinuerligt følger op på den meget ihærdige indsats, der er på ligestillingsområdet i Danmark, og som involverer både ngo'er, enkeltpersoner, politiske organisationer og selvfølgelig byråd, regionsråd, Folketinget og dermed de valgte forsamlinger. Så vi tror på, at det er en helt palet af initiativer og ikke kun lovgivningsinitiativer.

Kl. 10:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Pernille Vigsø Bagge. Kl. 10:37

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det er fuldstændig rigtigt, at det ikke er alting, der kan løses med lovgivning, men det er altså heller ikke sådan, at der ingenting er, der kan løses med lovgivning, og der er jo ingen lovgivning på ligestillingsområdet fra regeringens side. Der er jo kommet ét lovforslag særskilt på ligestillingsområdet i de snart 10 år, regeringen har siddet.

Jeg synes, at det er interessant, at der i perspektiv- og handlingsplanen f.eks. står, at en undersøgelse fra Forsknings- og Innovationsstyrelsen viser, at virksomhederne kan øge deres sandsynlighed for at innovere med 110 pct., hvis de øger andelen af kvinder fra 25 pct. til 40 pct. Som et af svarene vil man etablere en tænketank med bl.a. lønmodtager- og pensionsfonde, investeringsforeninger osv., der skal kigge på, hvordan man sikrer en større mangfoldighed i de danske bestyrelser.

Det er egentlig interessant, at man vil nedsætte en tænketank, for det såkaldte Nørbyudvalg har siden 2001 arbejdet med det her og er kommet med anbefalinger til, hvordan man kan øge mangfoldigheden. Hvorfor i alverden vil man blive ved med at tage de samme initiativer, som er taget siden 2001, og som ikke rykker tilstrækkeligt, i stedet for at gå til lovgivning?

Kl. 10:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 10:38

Ellen Trane Nørby (V):

I Venstre støtter vi ikke SF's forslag om, at man indfører kvoter i Danmark, og vi tror heller ikke på det med, at man bare kan knipse med fingrene og lave noget lovgivning, og så har man løst alle problemerne, altså de der snuptagsløsninger med, at man bare lovgivningsmæssigt kan ændre ved ligestillingen. Vi tror, at man samfundsmæssigt, normmæssigt, kulturelt, debatmæssigt skal have fat et

helt andet sted, som netop handler om, hvordan vi som mennesker sikrer, at vi har et dansk samfund, hvor alle kan få lov til at udleve deres drømme, hvor alle kan bringe alle deres talenter i spil, og hvor vi ikke har et system, hvor hverken unge indvandrerpiger eller unge indvandrerdrenge henholdsvis ikke får en uddannelse eller ikke ved, hvad deres rettigheder er. Vi tror sådan set på, at ligestillingsdebatten er meget bredere og vigtigere, end at den kun reduceres til at være et spørgsmål om, hvad vi lovgivningsmæssigt vedtager i Folketinget. Og charteret for flere kvinder i ledelse er jo et meget, meget konkret initiativ for at sikre flere kvinder i ledelse.

Kl. 10:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er der en ny kort bemærkning fra fru Julie Rademacher.

Kl. 10:39

Julie Rademacher (S):

Der var rigtig mange gode toner og mange gode takter fra Venstres ordfører på talerstolen i dag. Jeg kan regne ud, at der er rigtig mange ting, som vi i hele ligestillingsdagsordenen er konstruktivt meget, meget enige om.

Det er ikke altid, vi er enige om midlerne, men et emne, som jeg efterlyser i redegørelsen, og som jeg gerne vil have svar på hvad Venstre egentlig mener om, er, hvad der skal være fokus på på ligestillingsområdet. Før havde vi en ligestillingsminister, der mente, at vi havde ligestilling i Danmark undtagen for indvandrerkvinder.

Jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren, om ordføreren mener, at det er Venstres politik, at ligestilling kun handler om indvandrerkvinder, og om det ikke er forunderligt, at der ikke står noget mere i redegørelsen om netop dette emne, når det var det eneste, som fru Inger Støjberg interesserede sig for, da hun var ligestillingsminister i det forgangne år.

Kl. 10:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 10:40

Ellen Trane Nørby (V):

Først vil jeg da gerne kvittere for, at den socialdemokratiske ordfører siger, at der er nogle gode mål, og at der også er nogle mål, man er enige i. Man er måske ikke enig i midlerne, men det viser jo i høj grad også, at ligestillingsdebatten har rykket sig i forhold til, at der ikke længere er den der »I er bare regeringspartierne, I vil ingenting«. Jeg hører i høj grad den socialdemokratiske ordfører anerkende de mål, vi sætter, og det synes jeg er enormt positivt, for det gør forhåbentlig også, at vi kan komme ind i en konstruktiv debat omkring, hvad det så er for nogle helt konkrete initiativer, vi kan tage for at nå de mål, der er. Og der må man bare sige, at der er forskel på det, oppositionen ønsker, og det, regeringspartierne ønsker. Vi ønsker ikke lovgivning, kvoter og andet, men vi ønsker at tage nogle konkrete initiativer.

Jeg er heller ikke enig i, at den tidligere minister slet ikke interesserede sig for andet end det omtalte, og det synes jeg sådan set også fuldstændig er at fortegne debatten. Den tidligere minister, som også var beskæftigelsesminister, har jo også haft fokus på en lang række andre ting, som bl.a. handler om barsel. For der er ingen tvivl om, at der er en gruppe kvinder i det her land – der er også en gruppe mænd og drenge med indvandrerbaggrund – som i dag er de store tabere i vores uddannelsessystem. Der er nogle kvinder, som vi er nødt til at være særlig opmærksomme på, og det lægger perspektiv- og handlingsplanen også op til.

Kl. 10:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra fru Julie Rademacher.

Kl. 10:41

Julie Rademacher (S):

Vi kan jo alle både se og læse statistikkerne. Det er et stort problem, at der er rigtig mange indvandrere, især mænd, som allerede i uddannelsessystemet ikke kommer med på vognen og falder fra der. I forhold til indvandrerkvinderne er der også meget stor tendens til, at de ikke kommer ind og bliver integreret på det danske arbejdsmarked. Så jeg er rigtig glad for, at Venstres ordfører også peger på dette.

Men det skriger til himlen, at Venstre ikke har nogen konkrete målsætninger, og det er ellers noget, som Venstre plejer at være gode til på så mange andre områder, nemlig at sætte nogle klare målsætninger og komme med nogle klare bud på, hvad det er, vi skal nå, og også hvad det er, vi har nået. Så jeg kunne godt tænke mig at høre Venstres ordfører en gang til, om man ikke mener, at det er et problem, at der ikke i højere grad er redegjort for det store fokus, det her område har haft i det forgangne år.

Kl. 10:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 10:42

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg tror ikke, at den socialdemokratiske ordfører har læst de papirer, der er, og jeg tror heller ikke, at den socialdemokratiske ordfører så overhovedet har fulgt med i debatten omkring, hvad der er sket på det her område, for der har vi jo netop taget en lang række konkrete initiativer for at sikre, at kvinder med indvandrerbaggrund kommer ud på det danske arbejdsmarked. Vi har også taget nogle initiativer, som sikrer, at de bliver oplyst om deres rettigheder. I løbet af de seneste år har der været 40 arrangementer ude på sprogskoler, ude på væresteder, hvor kvinder med indvandrerbaggrund kommer, og hvor man helt konkret har oplyst dem om, hvad deres rettigheder er, hvad det er for nogle værdier, det danske samfund bygger på, hvad det er, de kan kræve, hvad de kan forvente, og hvad de bestemt ikke skal finde sig i. Det er da helt konkrete initiativer, og dem kan man da også se listet op.

Derudover har den her regering, i modsætning til hvad oppositionen ønsker, gjort en målrettet indsats for at sikre, at de her kvinder har fået fodfæste på det danske arbejdsmarked, men vi må desværre stadig væk konstatere – og det er jo også derfor, at vi siger det fra Venstres side – at det her er en sårbar gruppe. Indvandrerkvinder er overrepræsenterede på de danske krisecentre ...

Kl. 10:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og den næste er fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:43

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Der er lige kommet en ny rapport fra Sverige, og så vidt jeg husker, er afsenderen det statslige institut for arbejdsmarkedspolitik, og den her rapport siger bl.a., at for hver måned manden tager barsel, stiger kvindens gennemsnitlige årsindkomst med 6,7 pct. – 6,7 pct. for hver måned manden tager barsel. Hvilke overvejelser gør Venstres ordfører sig, når ordføreren bliver præsenteret for sådan en undersøgelse? Vil Venstre gøre noget for, at barslen bliver mere ligeligt fordelt, og i så fald hvad?

Kl. 10:44

Fierde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 10:44

Ellen Trane Nørby (V):

Nu har vi jo også mange undersøgelser i Danmark på det her område, og det er også et område, som vi fra Venstres side hele tiden har sagt der skal mere fokus på. Hvordan sikrer vi, at man ude på arbejdspladserne får fokus på det? Hvordan sikrer vi, at arbejdsmarkedets parter får mere fokus på, at barsel ikke er noget, der hæmmer kvinders karriereudviklingsmuligheder? Hvordan sikrer vi, at arbejdspladserne tager initiativer for at sikre, at mænd tager mere barsel? Hvordan får vi i det hele taget skabt fokus på, at de muligheder, der er for den enkelte familie for at fordele barslen, er så gode som muligt?

Så det er jo i høj grad en prioritering. Det var også en af de prioriteringer, som var med i de 15 konkrete mål fra sidste år, og som vi løbende har fulgt op på. Og heldigvis kan vi også se i den nye statistik, der er kommet i Danmark, at det faktisk går fremad med mænds andel af barslen. Det er klart, at det ikke går lige så hurtigt fremad, som vi måske kunne tænke os, men vi har så den tilgang til det, at vi mener, at det må være op til den enkelte familie. Vi vil gerne være med til at motivere til og understøtte, at mænd tager mere barsel, men vi deler ikke oppositionens forslag om, at man skal tvinge mænd på barsel i 3 måneder.

Kl. 10:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 10:45

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Oppositionens forslag er, at man øremærker barsel til mænd, ligesom man i dag øremærker barsel til kvinder, og det vil sige, at vi reelt får en ligestilling på det her område. Ordføreren spørger: Hvordan sikrer vi så, at der kommer en mere ligelig fordeling af barslen? Men det ville jo være befriende, hvis ordføreren så også svarede på ordførerens eget spørgsmål, for undskyld mig, hvad gør regeringen for at sikre, at vi får en mere ligelig fordeling? Det, der kendetegner debatten på ligestillingsområdet, synes jeg i høj grad er, at regeringen siger: Det vil vi gerne. Men hvad gør regeringen konkret for det? Hvilke initiativer har man taget, og hvilke initiativer vil man tage, for at vi sikrer en mere ligelig fordeling af barslen? Det er jo ikke nok at sige: Vi vil gerne høre, hvordan man sikrer det. Man må fra regeringens side komme med nogle svar. Hvad gør man fra regeringens side?

Kl. 10:46

$\textbf{Fjerde næstformand} \; (\textbf{Helge Adam M} \emptyset \textbf{ller}) \textbf{:}$

For god ordens skyld gør jeg opmærksom på, at ordføreren ikke repræsenterer regeringen, men partiet Venstre som ordfører.

Så er det ordføreren.

Kl. 10:46

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen så kan jeg jo gentage, hvad jeg sagde før, for Enhedslistens ordfører lyttede åbenbart ikke efter, hvad der blev sagt, i forhold til hvad der skal ske på arbejdsmarkedet, og i forhold til at det er vigtigt, at man også ude på de enkelte arbejdspladser tager et større ansvar for at sikre, at der også er bedre muligheder for mænd for at tage barsel. Og det er der jo også fra regeringens side blevet sat enormt meget fokus på. Men i modsætning til oppositionen går vi jo

ikke ind for, at man skal tvangsfordele barslen mellem parterne. Vi tror på, at den enkelte familie er bedst til at tage initiativer og træffe beslutningen om, hvordan den fordeler barslen.

Vi har taget en lang række initiativer for at sikre, at mænd tager mere barsel. Og vi sætter også løbende fokus på: Hvad betyder den ulige fordeling af barslen i Danmark i dag? Den betyder jo bl.a., at når kvinder får børn, får de lavere løn, men når mænd får børn, får de højere løn. Hvorfor sætter vi fokus på det? Det er, fordi vi sådan set mener, at den fokus, den viden er nødvendig både for den enkelte familie, så de kan se, hvad der sker, og for at vi kan have en oplyst ligestillingsdebat. Men vi tror ikke på, at alting skal løses ved politisk lovgivning, noget skal også løses ved, at vi debatterer ting i samfundet, og at vi på den måde ændrer normerne og kulturen.

Kl. 10:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Anne-Marie Meldgaard.

Kl. 10:48

Anne-Marie Meldgaard (S):

Tak. Når man nu har fulgt ligestillingsredegørelserne her i Folketingssalen gennem mange år, har man jo ikke set særlig meget fornyelse, i hvert fald ikke hvad angår redegørelsen. Jeg synes selvfølgelig også, at det er prisværdigt, at Venstres ordfører står og roser de tilbagevendende forslag, der ligesom er i redegørelsen.

Der er én ting, det undrer mig at der ikke bliver gjort opmærksom på, da jeg jo ved, at Venstres ordfører er proeuropæer, og det er sådan set, at man ikke fra Venstres side har gjort noget eller har banket på for at gennemføre EU's ligestillingsdirektiv. Det har nu været syltet i 8 år.

Kan man forvente, at Venstres ligestillingsordfører vil være med til at presse på, for at vi får gennemført ligestillingsdirektivet?

Kl. 10:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 10:49

Ellen Trane Nørby (V):

Når jeg fremhæver de ting, der står i perspektiv- og handlingsplanen, er det jo, fordi det på en lang række områder går rigtig godt fremad. Hvis vi kigger på kvinders repræsentation på uddannelsesområdet, går det jo fremad, men der er stadig væk nogle områder, hvor der skal tages initiativer.

Vi synes jo, at det er vigtigt, at ligestillingsdebatten her i salen ikke bare bliver sådan nogle punktnedslag, men faktisk bliver en kontinuerlig indsats og en kontinuerlig debat, og derfor vil der være ting, der går igen. Men tager vi perspektiv- og handlingsplanen fra sidste år, var den jo helt anderledes. Den bestod af 15 konkrete mål, som skulle nås inden 2015. På den måde adskiller handlingsplanerne sig jo år for år.

I forhold til det her ligestillingsorgan, som vi jo har diskuteret løbende, står der ikke noget om det, fordi der i høj grad allerede er lavet en aftale og der er ved at blive implementeret en løsning, som også er til høring i forhold til EU, og hvor der jo er blevet peget på, at Institut for Menneskerettigheder fremadrettet skal have den her kompetence i Danmark.

Så jeg ved ikke helt, hvad den socialdemokratiske ordfører mener med, at der er et problem, for jeg troede sådan set, at der var bred enighed om og forståelse af, at den opgave er ved at blive løst.

Kl. 10:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Anne-Marie Meldgaard.

Kl. 10:50

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jamen det lyder jo dejligt, at det er noget, vi kan se frem til meget, meget hurtigt. Og så kan vi jo sådan set gå tilbage til, hvad der sker herhjemme i vores eget lille Folketing.

Der har jo i mange år været ligestillingsrøster om, at man gerne så et egentligt ligestillingsudvalg oprettet i Folketinget. Jeg kunne godt tænke mig at spørge Venstres ordfører, som jo nu bakker fuldstændig op om, at vi skal have gennemført direktiverne, og at vi skal følge med den lovgivning, der er ude omkring os, om Venstre også vil bakke op om og støtte, at vi får etableret et egentligt ligestillingsudvalg her i Folketinget.

Vi har en minister, ja, men vi har ikke noget udvalg, og vi ved alle sammen godt, at hvis forslag skal have gennemslagskraft, skal der være et udvalg i Folketinget, som direkte behandler den her type sager.

Kl. 10:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 10:51

Ellen Trane Nørby (V):

For at binde en lille sløjfe på hele diskussionen om ligestillingsorganet vil jeg sige, at regeringen jo fra starten har sagt, at man selvfølgelig vil leve op til EU's direktiver, ligesom Danmark altid lever op til EU-lovgivning. Der har så været nogle diskussioner om, hvordan man kunne implementere det, og det er der jo nogle gange. Det er jo et direktiv; det er ikke en forordning, som fuldstændig firkantet siger, hvordan tingene skal være. Derfor er der pågået en diskussion om, hvorvidt vi i Danmark kunne vælge at lægge kompetencerne i flere organer i stedet for kun i ét organ.

Vi så jo fra Venstres side gerne, at man bibeholdt de fine kompetencer, som KVINFO har, men jeg ved, at Socialdemokraterne kun har været fokuseret på, at det skulle være et selvstændigt organ. Det er klart, at der har været en debat, som har taget noget tid.

Hvilke udvalg, der i Folketinget, er jo et præsidiespørgsmål, så det synes jeg er lidt svært for mig som ordfører at forholde sig til. Det er jo et præsidiespørgsmål, hvilke udvalg, stående udvalg, der er i Folketinget. Jeg sidder i Det Politisk-Økonomiske Udvalg – der ligger ligestilling også som ansvarsområde. Og jeg synes sådan set, at hvis jeg kigger på de dagsordener, der er for udvalget, så diskuterer vi mere ligestilling, end vi diskuterer noget som helst andet.

Så må jeg også bare sige, at vi fra Venstres side mener, at ligestilling er et mainstreamingsansvar. Det betyder, at det ikke kun er mig som ligestillingsordfører, som har et ansvar, men at samtlige de ordførere, der sidder herinde, skal tænke ligestilling ind på deres respektive områder.

Kl. 10:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så beder jeg om, at man resten af debatten og resten af dagen overholder taletiderne; det er derfor, der er en rød lampe, der lyser. Så slipper formanden for at gribe ind, det bryder han sig ikke om.

Så er der en kort bemærkning fra fru Yildiz Akdogan, værsgo.

Kl. 10:52

Yildiz Akdogan (S):

Tak. Ordføreren sagde i sin tale, at man fra regeringens side siden $2005~\mathrm{har}$ arbejdet målrettet for at mangfoldiggøre både ledelser og bestyrelser.

Jeg vil egentlig gerne spørge ordføreren: Kan ordføreren fortælle lidt om, hvor mangfoldige ledelser og bestyrelser så er blevet siden 2005, hvor man har arbejdet målrettet? Er der sket en mangfoldiggørelse på 10 pct., på 20 pct., på 50 pct.? Det kunne jeg godt tænke mig at høre ordførerens kommentar til.

Kl. 10:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 10:53

Ellen Trane Nørby (V):

I Venstre glæder vi os over, at det går fremad med udviklingen. Vi har jo aldrig nogen sinde sagt, at vi har nået de mål, der er sat. Vi har aldrig nogen sinde sagt, at vi har nået enden på at sikre mangfoldighed og ligelig repræsentation både på bestyrelsesniveau og på ledelsesniveau i Danmark.

Men det går rigtig godt fremad. Det gør det på toppostniveau, det gør det på bestyrelsesniveau, men det gør det i høj grad også på hele rekrutteringslinjen ifølge de tal, vi har fået fra Danmarks Statistik både sidste år og i år. De viser, at der faktisk er nyudnævnt flere kvinder, end der er nyudnævnt mænd.

Det er jo klart, at hele forudsætningen for, at vi kan få flere kvinder på topposter, også er, at vi får rekrutteringslinjen til at hænge sammen. Der er da ingen tvivl om, at det projekt, der nu er lavet om kædereaktion, selvfølgelig også vil have en positiv effekt, ligesom charteret om flere kvinder i ledelse har haft en meget positiv effekt og i dag har 104 virksomheder tilknyttet.

Kl. 10:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Yildiz Akdogan for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 10:54

Yildiz Akdogan (S):

Men nu ved vi jo, at en mangfoldig ledelse kan skabe en god, positiv effekt på bundlinjen. Vi ved, at mangfoldighed kan være godt, både økonomisk, socialt og ikke mindst i forhold til ligestilling.

Når man kigger på, hvad der er opnået af mangfoldighed i forhold til børsnoterede selskaber, så må man da sige, at det ikke er nogen specielt høje tal – det er faktisk stadig væk under 10 pct. Og hvis vi så skal sammenligne os med de andre lande, som vi plejer at sammenligne os med, bl.a. vores skandinaviske brødre og søstre, synes ordføreren så, at den målrettede indsats, som regeringen har lavet siden 2005, har været særlig succesfuld?

Kl. 10:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 10:55

Ellen Trane Nørby (V):

I Venstre glæder vi os over, at udviklingen går fremad. Vi siger ikke, at der ikke stadig væk er udfordringer på det her område – det er der. Men vi har en fundamental anderledes tilgang til det her spørgsmål, end oppositionen og Socialdemokraterne har.

Sidst vi havde en ligestillingsdebat her i Folketingssalen, krævede den socialdemokratiske ordfører, at hvis Mærsk ikke havde 40 pct. kvinder i bestyrelsen inden 2014 – mener jeg det var – så skulle Mærsk tvangsopløses. Det bekræftede fru Julie Rademacher fra Folketingets talerstol. Det må man nok sige er en anden tilgang til ligestilling end den, vi har, og også en anden tilgang til hele samfundet end den, vi har.

Vi vil meget gerne benchmarke positivt på, at vi får sikret en større mangfoldighed på ledelses- og bestyrelsesniveau i Danmark, men vi tror, at det sker med det lange, hårde, seje træk; det er den kulturelle, det er den normmæssige forandring, der skal til. Det sker ikke ved at true med at tvangsopløse velfungerende danske virksomheder

Kl. 10:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Lone Dybkjær.

Kl. 10:56

Lone Dybkjær (RV):

Jeg kommer i min tale ind på det med kvoter i bestyrelser, så det vil jeg ikke tage op nu. Jeg er meget enig med Venstres ordfører i, at det er surt, at ligestillingsdebatten altid er sådan en punktdebat, forstået på den måde, at vi har en redegørelsesdebat, og det er så det. Det er derfor, vi er nogle, der har syntes, at det var en god idé, hvis man direkte havde et ligestillingsudvalg i Folketinget eller i det mindste klargjorde for omverdenen, at der er nogle her i landet, der beskæftiger sig med ligestilling. Det er derfor, vi har ønsket at få et selvstændigt udvalg. Det vil betyde, at der kommer mere fokus på det.

Så siger ordføreren, at det hører under Præsidiet. Men det er jo noget sludder at sige. Det er, ligesom når man siger, at det hører under EU, som om det er en eller anden mand – eventuelt kvinde – der render rundt nede i Bruxelles. Men Præsidiet er jo os. Vi vælger Præsidiet, og det ved ordføreren udmærket godt. Derfor vil jeg gerne spørge, om det ikke kunne være en idé at få et ligestillingsudvalg, så man ligesom fik nogle bedre diskussioner og ikke de her punktvise diskussioner.

Kl. 10:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 10:57

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg kan jo bare gentage, hvad jeg sagde før, nemlig at jeg mener, at det er en opgave for Præsidiet at beslutte, hvilke stående udvalg der skal være i Folketinget. Jeg synes personligt, at vi diskuterer ligestilling i Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Det er der, jeg som ligestillingsordfører sidder. Det er også der, der er et underarbejdstema for Det Politisk-Økonomiske Udvalg, der handler om ligestilling.

Jeg må jo konstatere, at ligegyldigt om vi taler om de mange høringer, vi har haft om menneskehandel og kvindehandel, de mange høringer og konferencer, vi har haft om vold i nærrelationer, de initiativer, vi har taget i forbindelse med prostitution, og de konferencer, der også har været holdt om det, så er de jo alle sammen udsprunget af nogle af de udvalg, vi har i dag. De har netop sikret, at vi får en ligestillingsdebat, som også ofte kommer mere i dybden med nogle konkrete initiativer, så det ikke kun bliver den der debat med punktvise nedslag. Så jeg synes jo, at mulighederne for at diskutere ligestilling i Det Politisk-Økonomiske Udvalg i høj grad er til stede i dag.

Kl. 10:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Inden den sidste korte bemærkning skal jeg, også som præsidiemedlem, lige gøre opmærksom på, at det faktisk ikke er Præsidiet, der har kompetencen til at nedsætte udvalg, men at det er Udvalget for Forretningsordenen, hvor alle partier er repræsenteret.

Så er det fru Lone Dybkjær for en kort bemærkning.

Kl. 10:58

Lone Dybkjær (RV):

Tak for det, for så behøver jeg ikke at bruge ord på det. Derfor er det os alle sammen. Det er jo vores repræsentanter, der sidder i Udvalget for Forretningsordenen, og så kan man ikke bare fralægge sig ansvaret. Det tror jeg i virkeligheden heller ikke at Udvalget for Forret-

ningsordenen bryder sig om at vi gør. Så det er et spørgsmål om vilie.

Nu synes jeg selvfølgelig, at de eksempler, som ordføreren nævnte, er relevante for ligestillingsdebatten, men de er i høj grad relevante for andre ting. Vold i nærrelationer er selvfølgelig relevant, og prostitution er relevant, men sådan er der så mange områder, der er relevante. Det, vi diskuterer her, er vel mere nogle strukturting, altså bestyrelser og alt det dér, som jeg kalder strukturelle ting, f.eks. spørgsmålet om, hvorfor søren der ikke kommer flere kvinder til. Jeg er altså ikke lige så glad som ordføreren for den udvikling, jeg ser. I gamle dage, om jeg så må sige – som man jo ikke skal referere til, men alligevel – havde vi faktisk en anden debat i Folketinget mellem partierne, fordi vi alle var enige om, at der her var et problem, og derfor var vi også alle enige om, at det skulle diskuteres mere intenst. Det er derfor, vi stadig synes, at det bør markeres, at vi har et ligestillingsudvalg. Vi har jo ikke engang kunnet få det ind i navnet.

K1 10:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 10:59

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg skal meget beklage, at jeg tog fejl af Præsidiet og Udvalget for Forretningsordenen på det her punkt. Altså, jeg synes jo, at det er vigtigt, at ligestillingsdebatten ikke kun bliver en debat, der ligger i ét udvalg. Hele tanken om at få mainstreamet ligestillingsdebatten handler jo netop om, at vi alle sammen skal tage et ansvar for ligestillingsdebatten, at vi ikke gør det til sådan en silodebat, der handler om noget, der foregår hos en ligestillingsminister, men at vi i højere grad gør ligestilling til et element, der bliver tænkt ind i al lovgivning.

Jeg tror, at styrken i forhold til at forpligte alle på det også er, at det er ude i de konkrete ministerier, der bliver taget initiativer. Det gælder på uddannelsesområdet i forhold til den udfordring, der ligger, både med hensyn til at drenge ikke får en uddannelse, og at piger i dag måske skal motiveres mere til at søge ph.d.- og forskerstillinger. Det gælder på transportområdet, hvor vi fra de rapporter, der er lavet, ved, at der er en stor forskel på det transportmønster, som mænd og kvinder har. Den debat skal jo forankres ude i de konkrete ministerier og ikke kun ligge i ét udvalg i Folketinget. For så tror jeg sådan set, at det bliver en overfladedebat i stedet for at blive den substansdebat, der virkelig kommer i dybden med ligestilling på de enkelte områder.

Kl. 11:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger til Venstres ordfører. Tak til fru Ellen Trane Nørby. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det den socialdemokratiske ordfører, fru Julie Rademacher. Værsgo.

Kl. 11:01

(Ordfører)

Julie Rademacher (S):

Mange tak for ordet, formand. Socialdemokraterne vil rigtig gerne have mændene med. Vi vil gerne, at vi får en debat om, hvordan vi designer samfundet, så både mænd og kvinder kan tilvælge både karriere og familieliv. Vi vil et moderne velfærdssamfund. Vi vil gerne, at vi får en diskussion om en ny velfærdsmodel i Danmark, som giver nogle bud på, hvordan vi bedst muligt som samfund bidrager til moderne familier, hvor man ikke skal vælge mellem enten karriereliv eller familieliv, men hvor såvel en mand som en kvinde uanset samfundslag kan vælge at leve i balance netop mellem familie- og karriereliv.

Vi tror ikke bare, at ligestilling handler om, at kvinderne skal have mere plads. Nej, snarere tværtimod. For os er det afgørende, at vi får et bredere perspektiv for ligestilling, ikke alene til gavn for den enkelte, men også til gavn for samfundet. Jeg tror, at det vil blive afgørende for samfundsøkonomien, at også kvinderne får mulighed for i højere grad at tilvælge karriere sammen med familielivet, og jeg er overbevist om, at vi også får gladere mænd af, at der bliver plads til, at man både kan spille med såvel på hjemme- og udebanen som på fodboldbanen.

Ud over de menneskelige og sociale perspektiver, der er, er jeg helt overbevist om, at det også gavner vores samfundsøkonomi, at vi får alle talenter i spil – det er jeg meget enig med ministeren i – og at vi kan blive tilfredse mennesker uden nødvendigvis at blive klemt imellem familien og arbejdet. Jeg vil gerne, at vi kigger fremad. Jeg vil gerne, at vi her i 2010 tænker på, hvordan vi designer samfundet for vores børn i 2020, 2030 og 2050, så man kan træffe frie valg med hensyn til karriere- og arbejdsliv. Det er det, moderne ligestillingsog velfærdspolitik handler om for mig.

Derfor er det afgørende, at vi handler nu i 2010 og tør træffe de modige beslutninger, der skal til. Vi ønsker at forandre for at bevare velfærden i Danmark. Vi vil gerne fremme ligestillingen på uddannelser, så både mænd og kvinder kommer på banen. Vi vil gerne fremme ligestillingen på arbejdsmarkedet, så vi sikrer mere ligeløn, og at både mænd og kvinder kan gøre karriere. Vi vil gerne indføre 12 ugers øremærket barsel til mænd og sikre, at såvel mænd som kvinder har lige mulighed for netop at vælge imellem familie og arbejdsliv.

Vi vil gerne samarbejde med den nye ligestillingsminister. Faktisk er Socialdemokraterne ganske positive over for den nye ligestillingsminister, som også kun kan være en forbedring i forhold til den forrige ligestillingsminister, vi havde, nemlig Inger Støjberg, der mente, at vi faktisk havde opnået ligestilling i Danmark undtagen for indvandrerkvinder. Hos Socialdemokraterne har vi undret os over, om den tidligere ligestillingsminister overhovedet har set, at der har været kæmpe demonstrationer for ligeløn, og at også flere og flere mænd falder fra i uddannelsessystemet samt kæmper for deres rettigheder til også at være forældre. I hvert fald virkede det ikke, som om den tidligere ligestillingsminister egentlig havde en erkendelse af, hvilke udfordringer vi står over for i forhold til netop den moderne ligestillings- og velfærdsdagsorden.

Jeg er helt overbevist om, at den nye ligestillingsminister og jeg er fuldstændig enige om, at der er masser af initiativer, der skal igangsættes, og beslutninger, der skal træffes, for netop at forbedre ligestillingen i Danmark. Men selv om lille Lykke gerne vil, så kommer den store Løkke og skal give lov. Vil den store Løkke give lov? Tja, i hvert fald må det være hårdt arbejde at være ligestillingsminister. Først overtager man et Ligestillingsministerium, der alligevel ikke er et rigtig powerministerium, men som bliver stedmoderligt placeret under Klima- og Energiministeriet efter at have været kastet rundt som en afdeling under diverse andre ministerier. Faktisk skulle man næsten tilbyde Ligestillingsministeriet en autocamper eller en container, så det hurtigt kan blive flyttet rundt.

Ligestillingsministeren har heller ikke noget udvalg i Folketinget. Ligestillingen er hjemløs her på Christiansborg. Vi er flere, der har ønsket os et ligestillingsudvalg, men hver gang kommer Thor P. med sin store hammer. Det er ærgerligt, for vi er mange i Folketinget, der egentlig gerne vil diskutere ligestilling.

Kl. 11:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg går ud fra, at det var Folketingets formand, der blev henvist til. Er det korrekt?

Kl. 11:06

(Ordfører)

Julie Rademacher (S):

Det var Folketingets formand, der blev henvist til.

Kl. 11:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Godt. Han skal omtales som Folketingets formand.

Kl. 11:06

(Ordfører)

Julie Rademacher (S):

Så må jeg hellere huske det fremadrettet.

Sidst, men ikke mindst, har regeringen endnu ikke implementeret et EU-direktiv på ligestillingsområdet. Det er pinligt for Danmark. Vi kan i dag læse i Information, at regeringen har syltet ligestillingen i Danmark i 8 år, og igen er det her røget ind under Beskæftigelsesministeriets ressort, frem for at det er ligestillingsministeren, der får lederskabet i sagen. Det er da mærkeligt. Det må selv Folketingets formand også undre sig over.

Det tyder dog ikke på, at der i denne ligestillingsredegørelse er lagt op til de helt nye, store visioner eller deciderede redegørelser for, hvad man *har* gjort på ligestillingsområdet. F.eks. er redegørelsen meget fattig på, hvad regeringen helt konkret egentlig har opnået for at sikre ligestilling for indvandrerkvinder, hvilket har været et meget stort fokusområde de sidste år.

Ligeledes vil jeg her til slut kritisere, at vi først fik de kommunale ligestillingsredegørelser i går. Det er alt for sent at nå at gøre status på ligestilling i hele Danmark, 1 dag før det skal på dagsordenen i Folketinget. Det tyder også på, at man ikke rigtig prioriterer ligestilling i Danmark fra regeringens side. Men vi er fortrøstningsfulde, og vi vil meget gerne gå konstruktivt til værks, som jeg også lagde ud med at sige. Vi vil meget gerne fra Socialdemokraternes side i dialog med den nye ligestillingsminister trods den kritik, vi også her kommer med. Vi tror på, at den nye ligestillingsminister er dygtig. Vi tror på, at den nye ligestillingsminister vil træde i karakter og sikre, at ligestilling bliver højere prioriteret. Vil lille Lykke kæmpe og have mod til at tage kampen op med store Løkke? Jeg læste, at ministeren havde udtalt:

A little less conversation, a little more action.

Yes, let's do it. Vi er på. Let's cut the crap, og lad os komme i gang.

Kl. 11:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg må gøre opmærksom på, at der er nogle medlemmer, der måske skal læse forretningsordenen lidt mere intenst. Man må godt bruge engelske og for den sags skyld også kinesiske citater – for de få, der kan kinesisk – men det kræver altså, at man oversætter dem bagefter. Det er ikke alle i Danmark, der forstår kinesisk eller engelsk. Husk det af hensyn til debatten, så alle ved, hvad der bliver talt om.

Det var ellers nogle udmærkede citater, men de skal nok blive oversat i referatet. (*Ref. bemærkning: Der foretages ikke oversættel*se af citater i forbindelse med referatskrivning).

Så er der tre korte bemærkninger, først fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 11:09

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand.

Det er jo altid en fornøjelse at prøve at deltage i en ligestillingsdebat som eneste hane i kurven, kan jeg ligesom se, når jeg kigger ud i salen. Når man diskuterer ligestilling, er det åbenbart noget, der er forbeholdt kvinder. Mændene bliver i hvert fald væk, og man kan så lægge i det, hvad man vil. Men jeg fik et godt råd, inden jeg gik herned, og det var, at jeg skulle stille nogle gode spørgsmål og så have nogle gode løbesko med. Det sidste har jeg ikke, så jeg håber selvfølgelig, at jeg får lov til at blive.

Jeg vil gerne spørge lidt til Socialdemokraternes ligestillingspolitik, for ordføreren var selv inde på, at der f.eks. skulle være de her 12 ugers øremærket barsel til manden. Hvorfor skal Folketinget blande sig i, hvordan en familie prioriterer det antal barseluger, den har til rådighed, i forbindelse med at en mand og en kvinde får et barn? Hvorfor skal Folketinget blande sig i, om manden skal have 12 uger og kvinden 48 uger eller omvendt? Hvorfor ikke lade forældrene tage de beslutninger? Hvorfor skal Socialdemokraterne bestemme, at Ole skal have 12 uger, og hvis han ikke vil have de 12 uger, får familien dem ikke? Jeg synes, det er en mærkelig måde at lave ligestilling på.

Kl. 11:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:10

Julie Rademacher (S):

Jeg er simpelt hen så glad for at diskutere ligestilling, også med nogle hanner, og især når de kommer fra Dansk Folkeparti. Det er jeg glad for at man prioriterer, og det gør vi bestemt også hos Socialdemokraterne, hvor vi netop af mangel på et udvalg i Folketinget har et ligestillingsudvalg, hvor vi diskuterer de her spørgsmål. Desværre er der så mange udvalgsmøder lige i øjeblikket, at mange måtte løbe, men vi har bestemt også mændene med.

Med hensyn til barsel er det jo sådan i dag, at Folketinget allerede har blandet sig i det. Det er sådan i dag, at det stort set er øremærket til kvinder, så hvad gør en mand, hvis han gerne vil have barsel? Han skal både tage kampen med arbejdsgiveren for at få lov til at tage barsel og bagefter tage kampen derhjemme for at få lov til det. Vi går ikke ind for, at det kun skal være for den ene forælder, men for ligestilling, så begge får mulighed for at tage barsel.

Kl. 11:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 11:11

Hans Kristian Skibby (DF):

Det, der er en af de helt store grundlæggende forskelle på Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti, er jo det, som ordføreren netop var inde på, med hanner og hunner. Man behøver ikke at diskutere hanner og hunner for at diskutere ligestilling. Ligestilling er ligestilling, og det betyder sådan set bare, at man prøver på at skabe sund fornuft og sund balance. Den måde, Socialdemokraterne vil skabe balance på, er ved at detailregulere og bestemme, hvordan man i familien skal udfylde sin forældrerolle. Det er det, man kalder ligestilling hos Socialdemokraterne, og det kalder vi at pådutte folk ting.

En anden måde, som Socialdemokraterne har valgt at gøre det her på, er bl.a. ved at sige til f.eks. A.P. Møller: Du skal have 40 pct. kvinder i dine bestyrelser i dine børsnoterede selskaber, og har du ikke det, vil vi tvangslukke din virksomhed. Socialdemokraterne vil derved tvangslukke virksomheder med mange, mange tusinde ansatte. Det er socialdemokratisk ligestillingspolitik. Jeg synes, det er fuldstændig nonsens.

Kl. 11:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:12

Julie Rademacher (S):

Jeg er altid meget begejstret, når især borgerlige mænd blander sig i ligestillingsdebatten. Jeg er dog knap så begejstret, når borgerlige mænd gør sig til ligestillingsordførere for Socialdemokraterne. Socialdemokraterne ønsker ikke at tvinge folk på barsel. Nej, det er et frit valg for manden så vel som for kvinden. I Island har man netop indført den her model, hvor mænd og kvinder har barsel, og hvor den sidste periode kan være valgfri. Det synes vi hos Socialdemokraterne er en rigtig god idé. Så er der noget til både manden og kvinden, og familien kan selv vælge.

Med hensyn til det her med børsnoterede virksomhedsbestyrelser fremgår det ikke af oppositionens beslutningsforslag nr. B 161, at vi vil tvangsopløse virksomheder, så det er fuldstændig at fjerne fokus. I stedet for vil vi meget hellere diskutere, hvordan vi netop får flere kvinder i ledelse, så lad os få fokus på det, det her handler om.

Kl. 11:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Pia Adelsteen.

Kl. 11:13

Pia Adelsteen (DF):

Tak. Det er jo helt korrekt, at der i det beslutningsforslag ikke står, at man vil tvangsopløse; der står, at det kan være en mulighed. Men vi kan også alle sammen huske debatten, hvor fru Julie Rademacher meget klart sagde fra talerstolen, at det var det, Socialdemokraterne ønskede. Så vi er jo ikke i tvivl om, hvad Socialdemokraterne mener. Jeg skal ærligt indrømme, at jeg, når jeg hører Socialdemokraternes ordførers tale, nærmest får den her fornemmelse af, at vi bor i et uland, når det gælder ligestillingen, og det har jeg altså meget, meget svært ved at se.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge meget enkelt: Hvad er ligestilling for Socialdemokraterne? For for mig at se er det lige muligheder. For Dansk Folkeparti er det et spørgsmål om, at vi giver alle i Danmark lige muligheder. Men man giver også det frie valg for at vælge og det frie valg til at prioritere. Så jeg vil godt høre, hvor forskellen så er.

Kl. 11:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:14

Julie Rademacher (S):

Nu nævnte den sidste spørger fra Dansk Folkeparti også, at der er store forskelle på Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne. Det er jeg meget, meget glad for, også på ligestillingsområdet. Jeg tror, at der, hvor der er en afgørende forskel på, hvad det er, Dansk Folkeparti gerne vil, og hvad det er, Socialdemokraterne gerne vil, er, om vi mener, at staten skal spille en mere aktiv rolle eller ej. Der er mange strukturer i vores samfund; det er sådan i dag, at mændene i mange hundrede år har stået først for. Derfor går vi bl.a. ind for at øremærke barselorloven, for vi mener, det er ærgerligt, at der er så få mænd, der i dag reelt har mulighed for at afholde barsel.

Så vil jeg lige give en kommentar til det her med at tvangsopløse virksomheder. Vi har talt om det hos Socialdemokraterne, og vi er blevet enige om, at der er andre sanktionsmuligheder, som vil være mere oplagte i forhold til det pågældende forslag, men mit spørgsmål går så på: Hvad i alverden er det, Dansk Folkeparti gerne vil på ligestillingsområdet? For jeg hører kun kritik af vores politik, men Dansk Folkeparti kommer ikke med noget som helst selv.

Kl. 11:15

Fierde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Pia Adelsteen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 11:15

Pia Adelsteen (DF):

Det kan jeg så vente med at svare på, til jeg kommer en tur på talerstolen

Jeg vil godt fortsætte lidt, for nu kom ordføreren selv ind på, at man ville øremærke barslen. Det vil sige, at man ønsker at tage det frie valg fra familien og sige, at noget af den barsel, der er nu, skal øremærkes til faren, og så kan familien ikke længere selv prioritere. Man kan ikke engang prioritere sådan, at moren, hvis hun nu synes det, kan sige, at hun altså kun vil være hjemme i en måned, og at faren så kan tage resten. Ja, noget skal være til moren, og noget skal være til faren, og resten skulle være frivilligt. Sådan har jeg forstået det. Men sådan er det da i store træk nu, og jeg forstår det simpelt hen ikke, bortset fra, at man så vil give faren en længere periode – det er det, man vil – men hvad nu, hvis familien siger, at det ønsker de ikke? For det er sådan, jeg opfatter det, når jeg taler med mange af de kvinder, der har små børn. De vil have barslen. De synes, det er smartest for familien, for hele deres struktur derhjemme. Hvorfor må de ikke have lov til at vælge det?

Kl. 11:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:16

Julie Rademacher (S):

Det skal kvinderne selvfølgelig have lov til at vælge, og det gør de også i høj grad i dag. Og det vil de også fortsat gøre, selv om vi går ind og øremærker en del af barselorloven til mænd. Det vil også være sådan, at man fortsat selv kan vælge den sidste del af barslen. I Island indførte man den model med det samme, og det er det eneste sted, hvor det har været så stor en succes. Samtidig viser det sig også, at der i de her familier, hvor mænd netop også tager barselorlov, er færre skilsmisser. Det synes jeg da er lidt sigende.

Ud over det ved vi jo også fra den norske ligelønskommission, at det er superafgørende for familien som for arbejdslivet, at vores arbejdsmarked også bliver indstillet på, at ikke kun kvinder, men også mænd tager barsel, og at det også kan komme uligelønnen til livs. For vi har 18 pct. uligeløn i Danmark mellem mænd og kvinder, og det synes jeg er et meget stort problem, som jeg mener vi skal gøre noget ved, bl.a. ved at indføre 12 ugers øremærket barsel.

Kl. 11:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 11:17

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Man skulle jo nærmest tro, at den socialdemokratiske ordfører tror, at hun stadig væk står på en 1. maj-scene foran partitilhørere og ikke i Folketinget til en ligestillingsdebat, som forhåbentlig skulle være nuanceret og forholde sig til de konkrete mål, som ligestillingsministeren har lagt frem i sin perspektiv- og handlingsplan. Ordføreren sagde jo, at det er dybt kritisabelt, at ministeren også er minister for klima. Man kan så forstå, at det så åbenbart også må have været dybt kritisabelt, at Lotte Bundsgaard og Jytte Andersen og tidligere socialdemokratiske ordførere på det her område også var ministre for andet. Det er jo sådan rimelig skingert, hvad den socialdemokratiske ordfører står og siger.

I Venstre er vi jo meget optaget af, at vi får sikret ligeløn i Danmark. Vi deler så ikke Socialdemokraternes ønske om måden, men jeg vil bare spørge til de mange milliarder, som Socialdemokraterne lovede før sidste valg. De lovede en pulje på næsten 5 mia. kr. til at sikre de lavtlønnede i Danmark højere løn. Hvor er de henne? Man skal vel kunne stole på, at det, Socialdemokraterne lover før et valg, også står til troende.

Kl. 11:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:19

Julie Rademacher (S):

Hvis ordføreren fra Venstre havde hørt min 1. maj-tale, så kunne ordføreren også regne ud, at den her lød noget anderledes. Så måske Venstres ordfører skulle gøre sig selv den tjeneste at møde op næste år, når jeg holder 1. maj-tale, så vil hun i hvert fald kunne høre forskellen på de to.

Nej, jeg mener, at det er utrolig vigtigt, at vi netop i en tale her om ligestilling også får sagt i nogle brede vendinger, hvad vi mener ligestilling handler om, fordi det næsten er den eneste gang om året, vi i Folketinget behandler ligestilling. Når jeg giver kritik af ministeren, så går det ikke på, at ministeren også er klima- og energiminister – overhovedet ikke. Så hvis det er det, som ordføreren påpegede at jeg sagde, så har ordføreren ikke hørt ordentligt efter, og jeg må derfor henvise til referatet.

Kl. 11:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 11:20

Ellen Trane Nørby (V):

Ja, for den socialdemokratiske ordfører valgte jo behændigt ikke at svare på spørgsmålet. Under sidste valgkamp gik fru Helle Thorning-Schmidt og andre socialdemokrater rundt og lovede en milliardpulje, en pose penge, som skulle sikre ligeløn i Danmark, som skulle bryde ind i arbejdsmarkedsforhandlingerne, som skulle være reserveret, for nu ville man virkelig sikre ligeløn. Vi andre lovede ingen penge. Vi var ærlige og sagde, at vi har en stor langsigtet udfordring med at sikre, at den forskel, der er på mænd og kvinder på lønområdet, bliver udlignet i Danmark. Vi ved så også, at mænd i gennemsnit arbejder langt flere timer, end kvinder gør. Men jeg vil bare meget gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, for nu står vi jo i en konkret debat om konkrete mål og initiativer: Hvor er de mange milliarder, som Socialdemokraterne lovede til ligeløn før sidste valg?

Kl. 11:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:20

Julie Rademacher (S):

Socialdemokraterne afventer, ligesom rigtig mange andre her i Folketinget, de resultater, som Lønkommissionen kommer med. Vi havde gerne set, at man havde turdet nedsætte en ligelønskommission, men det fik vi alligevel ikke lov til. Vi kan se og læse af den norske ligelønskommission, at der, hvor uligheden og hvor det kønsopdelte arbejdsmarked starter, er ved, at især mændene ikke tager barsel, og at ikke alle mænd har mulighed for at tage barsel. Derfor er det en af vores mærkesager.

Ud over det vil vi meget gerne have mere åbenhed og også have lønstatistikker, så det bliver mere åbent, hvad kvinder og mænd tjener. Ydermere er vi glade for, at der i de nye overenskomstforhandlinger bliver mulighed for, at man i højere grad kan tage ligelønssager op, og at der ligeledes i Højesteret er faldet dom om ligeløn. Vi taler om penge, når Lønkommissionen kommer igen, og ellers er jeg også rigtig glad for, at formanden for danske sygeplejersker har sendt noget rundt til os alle, hvori hun netop også efterlyser ligelønnen i ligestillingsredegørelsen for i år.

Kl. 11:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Lone Dybkjær.

Kl. 11:22

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil sådan set bare, også mens jeg sikrer mig, at DF's mandlige debattør er her, bede ordføreren om at bekræfte, at i dag er det sådan, at der er 2 ugers totalt obligatorisk barselorlov til kvinderne, og det er af sygdomsmæssige grunde, og man kan ikke undgå at tage dem, og at der derefter er 12 ugers øremærket barselorlov til kvinderne, som falder væk, hvis moderen – det er jo rigtigt at sige moderen – ikke tager den, altså, at der i dag er tale om en ensidig øremærkning til moderen.

Kl. 11:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:22

Julie Rademacher (S):

Jeg er meget glad for at få det her spørgsmål af meget opklarende karakter. Ja, det er sådan, at barslen i dag er øremærket til kvinder. Vi mener, at barslen skal være lige for både mænd og kvinder, og derfor mener vi også, at en del af den skal øremærkes til mænd, men at der også skal være en frivillig periode. Så måske er DF's ordfører nu samtidig blevet lidt klogere af fru Lone Dybkjærs spørgsmål.

Kl. 11:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Helle Sjelle.

Kl. 11:23

Helle Sjelle (KF):

Jeg må først og fremmest sige, at jeg er noget forundret, noget overrasket over den socialdemokratiske ordførers sprogbrug med hensyn til vores ligestillingsminister. Jeg synes, at den form for sprogbrug hører hjemme et helt andet sted og ikke her i landets fornemste sal, nemlig vores Folketingssal. Men nok om det.

Er det ikke korrekt, at fru Julie Rademacher under sidste debat i Folketinget om netop kvinder og topposter svarede ja til fra Folketingets talerstol at tvangsopløse intet mindre end virksomheden A.P. Møller – Mærsk A/S? Det må der jo kunne svares meget klart ja eller nej til. Er det ikke korrekt?

Kl. 11:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:24

Julie Rademacher (S):

I modsætning til, når jeg stiller samme lette spørgsmål til besvarelse hos ministrene, vil jeg meget kort svare: Ja, det er korrekt. Samtidig vil jeg godt tilføje, at vi siden hen, som jeg sagde tidligere, har drøftet sanktionerne i forbindelse med det her forslag, og vi går ind for økonomiske sanktioner i forhold til forslaget om kvinder på flere topposter. Men lad os nu lade være med at fordreje debatten til en sanktion, der forhåbentlig ikke engang bliver nødvendig at have. I

Norge, hvor man netop har indført det her forslag om ønske om mangfoldighed i virksomhedsbestyrelserne, har det ikke været nødvendigt med sanktioner, fordi man har haft mulighed for at få lige så mange kvinder ind i bestyrelserne som mænd, og konklusionen er, at de er mindst lige så kompetente som de mænd, der er, og det har givet en langt bedre kultur og også flere ideer og mere innovation hos det norske erhvervsliv.

Kl. 11:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Helle Sjelle for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 11:25

Helle Sjelle (KF):

Jeg siger naturligvis tak for svaret, fordi sådan husker jeg nemlig også debatten. Jeg husker nemlig også debatten således, at Socialdemokratiet sagde et klart og rungende ja til, at man var parat – til vores andre store overraskelse – til netop at opløse intet mindre end rederiet A.P. Møller – Mærsk A/S. Men det er da glædeligt, at Socialdemokratiet er kommet på bedre tanker. Jeg kunne bare godt tænke mig at vide, hvad det er for økonomiske sanktioner, man så tænker på at indføre over for virksomhederne, hvis de ikke har 40 pct. kvinder i deres bestyrelse. Det synes jeg da at den danske befolkning har krav på at vide.

Kl. 11:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:25

Julie Rademacher (S):

Det ville også være super relevant for den danske befolkning at få at vide, præcis hvilken målsætning den danske regering og også De Konservative har for, hvor mange kvinder og hvor meget mangfoldighed vi skal have i virksomhedsbestyrelser. Det, der er blevet sagt fra ordførerens side, er korrekt. Jeg vil ikke gentage mig selv, men blot sige: Lad os nu få fokus hen på, hvad det præcis er, vi kan gøre for at sikre større mangfoldighed i de børsnoterede virksomheders bestyrelser som i hele det danske erhvervsliv. For det er da ærgerligt, at vi går glip af halvdelen af den danske talentmasse, fordi man indtil videre kun har mobiliseret mænd.

Så jeg kan sige til De Konservative, at vi bestemt gerne fortsat vil diskutere forslaget og også hvilke sanktionsmuligheder, der er, og vi er meget, meget glade for, at det her har skabt en stor debat, som netop gør, at vi overhovedet får et ligestillingsemne på dagsordenen.

$\textbf{Fjerde næstformand} \; (Helge \; Adam \; M \\ \emptyset ller) :$

Tak til fru Julie Rademacher. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det Dansk Folkepartis ordfører, og det er fru Pia Adelsteen.

Kl. 11:27

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak. Jeg vil også godt starte med at kvittere for perspektiv- og handlingsplanen for 2010. Jeg synes, der er perspektiver i den, og jeg synes, det er en god fortsættelse af det, der ligger fra tidligere. Så har jeg selvfølgelig lidt kommentarer til de forskellige ting, men jeg vil prøve at gøre det kort. Vedrørende uddannelse bliver det mange gange nævnt, at det er rigtig vigtigt, at vi bruger hele paletten, hele uddannelsespaletten, og at vi får gjort op med den her måde at tænke fag på, herunder hvordan piger og drenge vælge deres uddannelse.

Der bliver selvfølgelig nævnt nogle muligheder i handlingsplanen, og jeg tror, det er vigtigt, at man kigger på uddannelsesvejledere, og jeg tror, det er vigtigt, at man tager fat, helt fra børnene er små. Det synes jeg egentlig også bliver nævnt i handlingsplanen, men jeg synes godt, jeg vil fremhæve det, fordi det jo viser sig, at mange drenge falder ud af uddannelsen, og at drenge har det svært i uddannelsessystemet. Jeg ved godt, vi ofte, når vi har ligestillingsdebatter, taler om, hvordan vi får flere kvinder i bestyrelser, men hvis vi skal undgå at tabe noget talentmasse, skal vi i hvert fald også sætte fokus på alle de drenge, der dropper ud af uddannelsessystemet, og som i mange tilfælde ikke får nogen uddannelse.

Det er vigtigt at træffe nogle utraditionelle valg, og jeg er enig i, at det er vigtigt, at uddannelsesvejlederne og skolerne faktisk bliver bedre til at oplyse om, hvilke muligheder der er for uddannelse.

Nu er jeg så tilpas gammel, at jeg gik i skole i 1970'erne, og jeg vil godt sige, at dengang fik vi også at vide, at vi som piger gerne skulle blive murere og tømrere, og drengene fik at vide, at de skulle blive børnehavepædagoger, men det skete ikke dengang. Det tror jeg såre simpelt er, fordi man har forskellige interesser, og det er altså svært at vippe totalt rundt på det. Hvad der skal til, ved jeg ikke, og jeg er heller ikke sikker på, jeg er enig i, at man kan gøre det. Jeg tror, det er vigtigt at lave oplysning, men jeg tror ikke, at man skal presse det ned over hovedet på hverken piger eller drenge.

Omkring mangfoldigheden i forsknings- og universitetsledelse vil jeg sige, at jeg også her synes, det er vigtigt, at man får brugt alle talenterne. Det er klart, at der kan være barrierer, som skal overvindes, men jeg bryder mig altså ikke om det med en økonomisk gulerod. Jeg ved, at ligestillingsministeren har været ude at sige, at man kunne give et økonomisk incitament, så der kom flere kvinder i ledelse og flere kvindelige professorer osv., og ligestillingsministeren har selv henvist til, at det er blevet gjort på universitetet, men jeg synes altså, det giver kvinderne et prædikat, og jeg synes, det er at opfatte kvinderne som ofre, og det bryder jeg mig ikke om. Jeg mener faktisk, at vi er stærke, at vi er godt uddannede, og at vi også godt selv kan. Jeg tror bare nogle gange, at vi prioriterer anderledes, og det synes jeg faktisk vi skal have lov til.

Den socialdemokratiske ordfører nævnte lidt tidligere, at kvinder skal selv. Jeg skal skynde mig at sige, at jeg tabte tråden, så nu tror jeg bare, at jeg fortsætter med noget andet i stedet for, og så kommer jeg nok tilbage til det.

Omkring indvandrerkvinder og indvandrermænd vil jeg sige, at det jo er rigtig vigtigt, at vi får fat i dem. Når de er her i landet, er det rigtig vigtigt, at vi får udbredt, at de skal have uddannelse, at de skal deltage i arbejdsmarkedet, og at de skal deltage i en større grad, end det sker i dag. Der er nogle kulturelle problemer – jeg ved ikke, hvilket ord jeg skal bruge, men der er i hvert fald nogle kulturelle barrierer, som jeg også synes fremgår af handlingsplanen, for selv om kvinderne får en uddannelse, vælger de faktisk familielivet, når de bliver gift.

Nu går jeg faktisk ind for, at man skal have lov til at vælge frit, men hvis barrieren er, at de bliver tvunget til det, synes jeg, det er et problem, og så synes jeg, der skal sættes ind, og det mener jeg er rigtig, rigtig vigtigt. Der er den her sociale kontrol, som også bliver nævnt, og den er i hvert fald en vigtig faktor. Jeg synes, det er godt, at der er skrevet i handlingsplanen, at man vil undersøge det og prøve at finde ud af, hvad det er, der gør det, og der er det vigtigt også at få mændene i tale, sådan at de forstår, at vores samfund altså er anderledes.

Der er sket noget på området, men jeg synes faktisk, det er et område, man bør fokusere utrolig meget på, for jeg mener, det er ret vigtigt, at alle kvinderne ved, hvad det er, de har ret til og muligheder for.

Så er der volden. Jeg synes, der er sket forbedringer. Det er klart, at når der er 28.000 kvinder og ca. 9.000 mænd, der er udsat for vold, så er det stadig væk et problem. 21.000 børn oplever vold i hjemmet. Det er ikke o.k., og det er selvfølgelig noget, man skal se på.

Jeg synes også, der er taget nogle initiativer, og jeg synes også, at man kan se på tallene, at der i hvert fald er sket en forbedring. Jeg synes, det er vigtigt, at man finder ud af, hvad det helt præcis er, der virker, og så fortsætter i det spor. Tak.

Kl. 11:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er et par korte bemærkninger. Først er det fru Yildiz Akdogan. Værsgo.

Kl. 11:32

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Ligestilling er jo en central værdi i et demokratisk samfund. Dansk Folkeparti har også flere gange nævnt, at ligestilling er en unik dansk værdi. Så vil jeg egentlig høre, om ordføreren ikke mener, at det er et problem, når vi nu benævner ligestilling som en specifik dansk værdi, at vi i et demokratisk samfund som vores har en lønforskel på op til 18 pct. mellem mænd og kvinder. Synes ordføreren ikke, at der er et eller andet, der strider imod hele den her værdiopfattelse, at der i et lige og demokratisk samfund alligevel er der så stor og markant forskel i lønforholdene for Anne eller Peter?

Kl. 11:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:33

Pia Adelsteen (DF):

Nu er det jo sådan, at vi i Dansk Folkeparti mener, at vi har ligestilling i Danmark. Vi erkender også, at der er en lønforskel, men i modsætning til venstrefløjen, til Socialdemokraterne, til SF, mener jeg ikke, at det er noget, som man kan gå ind at regulere helt specifikt.

Vi ved, at en del af lønforskellen, faktisk det meste af den, skyldes det kønsopdelte arbejdsmarked. Så er der 3, 4, 5 pct., der er uforklarlige. Vi ved også, at kvinder og mænd vælger forskelligt, og det synes jeg faktisk man skal acceptere.

En af de ting, der i hvert fald generer mig, når man taler lønforskelle, er, at vi har en ligelønslov, der fortæller, at hvis man laver det samme arbejde, skal have den samme løn, uanset om man er mand eller kvinde. Mig bekendt bliver den altså ikke brudt. Men der er helt tydeligt også nogle kvinder, der egentlig forventer, at de får lavere løn end mænd, og det kan man måske arbejde med – det synes jeg ville være klogt at arbejde med – og sige: Vi kan godt. Selvfølgelig skal vi have mere i løn.

Kl. 11:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra fru Yildiz Akdogan.

KI 11:34

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Det glæder mig, at ordføreren erkender, at der er en lønforskel. Men at ordføreren så ikke har et konkret forslag til, hvad vi kan gøre ved det, er så hele spørgsmålet, for generelt savner jeg oprigtig talt et konkret forslag fra Dansk Folkeparti til, hvad de netop vil gøre i forhold til at få flere kvinder i bestyrelser, i forhold til den skævhed, der er i lønforholdene, og mange andre ting. Men lad det nu ligge.

Ordføreren nævnte i sin tale også, at ordføreren synes, det er vigtigt, at vi sætter fokus på vores nydanske kvinder, og det er jeg fuldstændig enig i. Vi skal motivere dem, og vi skal give dem nogle ambitioner og nogle visioner om at være med i det her samfund. Men når man så skal se på det netop i forhold til lønforholdene, er det lidt tankevækkende, hvis Aisha ikke har et forbillede i Anne, når Aisha

allerede nu kan se, at Anne er bagud med helt op til 18 pct. i forhold til hendes mandlige kollegaer. Synes ordføreren så ikke, det er et demokratisk problem? Synes ordføreren ikke, der er et eller andet, der er skævt, der bør rettes op her?

Kl. 11:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:35

Pia Adelsteen (DF):

Jeg kunne jo fristes til at svare meget kort ved at sige nej. Grunden til, at jeg godt vil være sådan lidt bastant med det her, er, at hvis man går ud og vil have et job i en butik, går man ind og taler med en chef. Så siger chefen: Hvad kunne du så godt tænke dig i løn? Så er problemet, at kvinder vil have mindre end mænd. Hvis jeg har den her butik og i øvrigt synes, at kvinden er velegnet og god til der job og gerne vil ansætte hende, hvorfor skal jeg så som arbejdsgiver gå ind at sige: Hov, for resten, du skal så i øvrigt lige have 10 kr. mere i timen, fordi det får din mandlige kollega? Jo, hvis det er helt det samme arbejde, skal de have lige løn. Men der er altid nogle små nuancer, så vi skal have kvinderne til at forlange det mandlige niveau.

Med hensyn til det med at have et forbillede har jeg endnu ikke hørt om nogen, der siger: Jeg vil gerne ud at arbejde, men der er 18 pct.s forskel i lønnen, så jeg må bare forlange mindre, og det er et kæmpe problem. Jeg synes såre simpelt, at det er en mærkelig måde at anskue det på. Jeg føler i hvert fald ikke, at det er sådan, det foregår i virkeligheden.

Kl. 11:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Magnus Heunicke.

Kl. 11:37

Magnus Heunicke (S):

Tak for det. Nu kan man høre Dansk Folkepartis ordfører stå på talerstolen og sige, at vi har ligestilling i Danmark, og man gjorde endda en dyd ud af at sige, at det var Dansk Folkepartis opfattelse, mens oppositionen synes, at der er nogle problemer. Vi har ligestilling i Danmark, siger Dansk Folkeparti, og dermed er det også sagt, at debatten næsten er omsonst og ligegyldig. Nu er jeg inde på Dansk Folkepartis egen hjemmeside, og der står – og nu citerer jeg fra Dansk Folkepartis hjemmeside – at kvinder må »sætte hælene i for ikke at ligge under for den mandsdominans, som stadig findes på arbejdsmarkedet.«

Altså, hvis man mener, at der er en mandsdominans på arbejdsmarkedet, og skriver det ind i sin egen politik på hjemmesiden, hvordan hænger det så sammen med, at der er fuld ligestilling i Danmark? Er Dansk Folkeparti fuldstændig blind for, at når der er et problem og der er, som man selv skriver, en mandsdominans – ordføreren har selv været inde på lønforskelle – så skal man også gøre noget ved det.

Kl. 11:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:38

Pia Adelsteen (DF):

Tak. Når der er lønforskelle, hvor man ikke overholder ligelønsloven, så skal der gøres noget ved det. Men jeg ser altså ikke noget galt i, at en direktør, der er kvinde, og en anden direktør, der er mand, tjener noget forskelligt, fordi de har forlangt noget forskelligt.

Det ser jeg ikke noget galt i, det betragter jeg tværtimod som vilkårene på det frie arbejdsmarked.

Det, vi kan gøre, hvis vi synes, kvinderne skal tjene noget mere, og synes, de forlanger for lidt – redegørelsen og handlingsplanen viser i hvert fald også, at kvinder ikke er særlig gode til at forlange den rigtige løn – er måske at træne kvinderne i det. Det er lidt sådan, at når vi søger et job og der står ti krav, så skal vi opfylde de ni, før vi søger jobbet, hvor mænd opfylder to og søger det. Der er en forskel i tankegangen der, og det kunne vi arbejde med.

Men jeg mener altså ikke, det er mandsdomineret. Det kan godt være, det står på vores hjemmeside, men så tror jeg, vi skal ind og have det rettet. Jeg mener ikke, vi har et mandsdomineret arbejdsmarked.

Kl. 11:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hr. Magnus Heunicke for endnu en kort bemærkning.

Kl. 11:39

Magnus Heunicke (S):

Jamen held og lykke med at gå ind og rette i jeres egen politik. Det er da i hvert fald meget fornuftigt altid at sørge for, at den er i overensstemmelse med, hvad man mener.

Dansk Folkeparti, som jo taler meget om danske værdier, siger jo også i talen i dag – og det er jeg faktisk enig i – at noget, vi kan være stolte af, er, at der er nogle generationer før os, der har kæmpet ligestillingens sag og har sørget for, at Danmark er et af de mest ligestillede lande i verden på en lang række parametre, ikke på alle, men på en lang række parametre. Og det er en kamp, som jeg tror et bredt flertal i Folketinget er glad for og stolt over og også føler sig forpligtet til at videreføre.

Men så vil jeg spørge Dansk Folkeparti på et, kan man sige lidt mere filosofisk plan: Er den kamp vundet, ved at man har stået i Folketinget og andre steder og er kommet med opfordringer, er kommet med henstillinger og har sagt: Tag jer lidt sammen, gør lidt mere, kræv lidt mere! eller er den vundet ved, at man er gået ind konkret med lovgivning og har reguleret og er gået foran og har sagt: Sådan skal det her være, ellers går det ikke? Ligeløn, barselorlov, alle de ting, som findes, skyldes det lovgivning eller opfordringer? Det er jo det, der er det centrale her.

Kl. 11:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:40

Pia Adelsteen (DF):

Man kan så også vende det om, for det er klart, at der er noget lovgivning, der har været med til at bane vejen; det er vi ikke uenige om, og vi er bestemt heller ikke uenige om, at den kamp, der er foregået, har været vigtig og essentiel, men når man ser på situationen i dag, kunne jeg egentlig godt tænke mig sådan at vende det lidt om og så sige: Hvordan får vi ligestilling derhjemme, hvis vi ikke allerede har det? Hvem bestemmer, hvor skabet skal stå derhjemme? Man skal jo passe på med ironi herfra, men hjemme hos mig har min mand to kæmpe højtalere, som stammer tilbage fra 1970'erne med 15 tommer bas, og jeg kender ikke den kvinde med respekt for sig selv, som ikke kommer ind i vores stue og siger: Hvorfor finder du dig i, at de står her? Men så siger jeg: Det er, fordi det er *vores* hjem.

Ligestilling er mange ting, og jeg synes bare, man koncentrerer det om at være sådan noget med barsel og noget med løn, det er nogle helt konkrete ting, men ligestilling er også derhjemme, og det betyder, at det starter hos os selv. Det er meget vigtigt, synes jeg.

Kl. 11:41

Fierde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kamal Qureshi.

Kl. 11:41

Kamal Qureshi (SF):

Jeg må sige, at det er ganske imponerende at høre en ligestillingsdebat, som bliver gjort til en diskussion om, hvor højtalerne skal stå i hjemmet.

Det undrer mig også meget, at Dansk Folkeparti så åbenlyst siger, at det sådan set er kvindernes egen skyld, at der er den lønforskel, der er på arbejdsmarkedet. Er det virkelig det, som er budskabet fra Dansk Folkeparti, nemlig at kvinderne skal tage sig sammen og forhandle løn til et bedre niveau end det, de har i dag?

Er det virkelig budskabet med den massive lønforskel, der er på det massivt kønsopdelte arbejdsmarked – som er et af Europas mest kønsopdelte arbejdsmarkeder – i det danske samfund, at nu skal kvinderne altså tage sig sammen og forhandle, og at de i øvrigt skal tage en diskussion om, hvor højtalerne skal stå derhjemme?

Altså, kan vi ikke lige få proportionerne i den her ligestillingsdiskussion på plads: at der er en massiv lønforskel på det danske arbejdsmarked, at der er massive ligestillingsmæssige problemer i det danske samfund, både med hensyn til vold i hjemmet og med hensyn til lønforskelle m.m., og at der er meget at gøre stadig væk?

Kl. 11:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:42

Pia Adelsteen (DF):

Nu tror jeg aldrig, jeg har sagt, at kvinderne skal tage sig sammen og forlange noget mere i løn. Det, jeg har sagt helt klart, er, at der er – og det viser perspektiv- og handlingsplanen også – problemer med, at kvinder åbenbart forlanger mindre i løn end mænd, når de går ud på arbejdsmarkedet. Der kan vi træne kvinderne, uddanne kvinderne til at stille større krav og have mere tro på sig selv. Det er såre simpelt, det kan vi jo godt. Det er en af de ting, jeg har sagt.

Når der er den store lønforskel, er det et spørgsmål om det kønsopdelte arbejdsmarked. Som jeg sagde i min tale tidligere, blev jeg i 1970'erne opfordret til at blive murer frem for børnehavepædagog, for en murer tjente mere, men jeg ville ikke være murer, for så var håret ødelagt, når jeg gik ud. Altså, jeg er ked af at sige det, men det var sådan nogle ting, man tænkte på, da man gik i skole.

Jeg føler i hvert fald, at jeg forholder mig til virkeligheden, når det handler om, hvordan vi vælger fag. Så kan vi uddanne vores uddannelsesvejledere bedre, så de er bedre til at vise hele paletten, og hvad det reelt er, der foregår. For mange gange, når man vælger en uddannelse, er det jo lidt tilfældigheder, der gør, hvad man bliver, medmindre man er meget sådan målrettet, og det er der altså mange der desværre ikke er.

Så jeg mener ikke, jeg har sagt, at kvinderne bare skal tage sig sammen.

Kl. 11:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Kamal Qureshi.

Kl. 11:43

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Nu ved jeg ikke, hvordan det er, at man får ødelagt håret af at være murer, men man får i hvert fald nogle gratis striber, kan man sige.

Jeg synes i hvert fald, at hvis man har en eller anden diskussion ud fra en erkendelse af, at der er en lønforskel – jeg går ud fra, at vi alle sammen erkender, at der er en lønforskel, og det kan så skyldes mange andre ting – giver det vel ikke nogen mening at tale om, at der er frit valg, når det handler om barselorlov. For hvis en familie skal vælge – og det er helt korrekt, at mange familier vælger, at det er kvinden, moderen, der skal være hjemme – er der jo ikke tale om et frit valg. Det er ikke sådan, at man sætter sig hen ved middagsbordet og siger: Hvad passer os bedst, hvordan gør vi det her? Når der er en massiv lønforskel på arbejdsmarkedet, står man altså bare i en situation, hvor der er mange tusinde kroner færre til husholdningen pr. måned, hvis det er manden, der bliver hjemme, end der er, hvis det er kvinden, der bliver hjemme.

Derfor kan man sige, at så længe den lønforskel er til stede, er der jo reelt set ikke tale om et frit valg. Så selv om faderen gerne vil være mere hjemme hos børnene, kan han ikke gøre det, for det koster simpelt hen for mange penge.

Kl. 11:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:45

Pia Adelsteen (DF):

Der er det så helt konkret, at vi synes, at det skal familien skal have lov til at vælge. Det er jo sådan, at der er nogle mænd og nogle kvinder, afhængigt af hvad de arbejder med, der har overenskomster, hvor der rent faktisk står, at de får fuld løn under barsel. Det er der faktisk nogle der gør. Det er der også nogle der ikke gør. Så lidt afhængigt af hvordan det er, er der nogle, der får fuld løn, og nogle, der ikke får. Det kan man selvfølgelig gøre mere ens, men jeg synes i bund og grund, at det ikke altid er pengene, det drejer sig om. Min opfattelse er helt klart, at når familierne sidder derhjemme, siger de: Hvad er det, vi synes er bedst?

Inden jeg gik i gang med at være karrierekvinde, var mine børn 10 år, og hvorfor? Fordi jeg ønskede at gå derhjemme. Børnene er til låns, og det var mit ønske, det var mit frie valg. Og det var det i øvrigt, uagtet hvor meget jeg tjente i forhold til min mand. Men det ønskede jeg. Havde min mand ønsket det, havde vi ordnet det på en anden måde, så havde vi delt det.

Kl. 11:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Julie Rademacher.

Kl. 11:46

Julie Rademacher (S):

Jeg har egentlig aldrig brudt mig om det der med at blive kaldt karrierekvinde, og der er heller ikke noget, der hedder en karrieremand. Jeg mener heller ikke, at der er noget, der hedder en familiemor. Jeg mener ikke, at man skal vælge mellem det ene og det andet. Jeg mener netop, at vi skal inkludere, så man kan vælge begge dele.

Jeg har noget helt andet, jeg godt vil spørge Dansk Folkepartis ordfører om. Der står her i Information i dag, at regeringen har syltet direktiv i 8 år. Mener Dansk Folkeparti, at vi skal implementere EU's ligebehandlingsdirektiv fra 2002 og nedsætte et uafhængigt organ i Danmark, der kan vurdere ligestilling?

Kl. 11:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:46

Pia Adelsteen (DF):

Jeg tror, ordføreren godt kender min holdning lige på det her punkt. Vi er fra Dansk Folkepartis side lidt irriteret over, at EU blander sig i det her. Vi var også meget enige med fru Inger Støjberg, som i rigtig lang tid sagde, at hun mente, at Danmark har overholdt implementeringen af direktivet, og rigtig, rigtig kede af, at det blev vendt om, og at der nu skal laves noget specielt. Sådan er det.

Kl. 11:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Julie Rademacher.

Kl. 11:47

Julie Rademacher (S):

Jeg blev stillet et spørgsmål, hvor jeg skulle svare ja eller nej. Nu vil jeg gøre det samme med Dansk Folkepartis ordfører.

Vil Dansk Folkeparti være med til at implementere det her ligebehandlingsdirektiv i Danmark, ja, eller vil Dansk Folkeparti ikke være med til at indføre det her ligebehandlingsdirektiv i Danmark, nej?

Kl. 11:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:47

Pia Adelsteen (DF):

Nej.

Kl. 11:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det SF's ordfører, og det er fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 11:48

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Mange tak for perspektiv- og handlingsplanen. Den adresserer da helt bestemt nogle meget relevante problemstillinger, der er i det danske samfund i forhold til ligestilling. Jeg synes, det er rigtig prisværdigt, at ligestillingsministeren kigger på nogle af de områder, som oppositionen også i mange år har prøvet at fremhæve som problematiske på ligestillingsområdet. Når jeg synes, at perspektiv- og handlingsplanen kommer til at halte, er det, fordi de konkrete initiativer, der er nævnt i perspektiv- og handlingsplanen, meget begrænser sig til at være undersøgelser, kampagner og pjecer.

Det er sådan, at køn har en kæmpestor betydning i det danske samfund, og dem, der påstår andet, tager grueligt og grundigt fejl. Socialiseringen til et bestemt køn sker simpelt hen så utrolig tidligt, at der allerede i fosterstadiet er en socialisering til køn.

Vi kan læse en historie i aviserne i dag om, at både læger og jordemødre gerne vil have forbudt en kønstest, man nu kan tage før abortgrænsen, fordi de frygter, at man vil til at sortere på baggrund af køn allerede i forsterstadiet. Vi kan da også se, at Abortankenævnet i Danmark allerede sidste år fik 26 ansøgninger om abort efter abortgrænsen alene baseret på fosterets køn.

Det betyder altså, at der er mere fokus på køn i vores samfund, end der nogen sinde har været før. Og i stedet for at opbryde grænserne og rammerne for, hvordan man kan være mand og kvinde i det her samfund, bliver der en stadig større indsnævring af, hvordan man kan være mand, og hvordan man kan være kvinde. Det er et kæmpestort problem, og køn betyder utrolig meget.

Det er ikke uden grund, at ni ud af ti, der sidder i fængsel i det her land, er mænd, at dem, der involverer sig i bandekrige, er mænd, at dem, der i højeste grad er misbrugere, hjemløse osv., er mænd. Det er jo ikke en tilfældighed. Det er noget, der relaterer sig til kønnet, ligesom det også relaterer sig til kønnet på en eller måde for kvinder, at de ikke kan få lederposter, at de ikke kan få plads i virksomhedsbestyrelser, at de ikke kan komme frem og blive borgmestre i toppen af Danmark osv.

Det er derfor, jeg synes, det er så relevant med denne debat i dag at se på, hvad det er for nogle konkrete initiativer, der kan bløde op på, at køn betyder alt, alt for meget i vores samfund; at det betyder alt for meget for ens muligheder i samfundet, i tilværelsen, hvad det er for et køn, man har.

Jeg ved godt, at den nye ligestillingsminister faktisk er meget interesseret i at løse nogle af de udfordringer, der ligger, og det siger perspektiv- og handlingsplanen jo også. Men jeg er også bare nødt til at sige, at de initiativer, der baserer sig på undersøgelser, kampagner og pjecer, simpelt hen ikke er nok. Derfor vil vi fra oppositionens side jo også gerne skitsere nogle initiativer og konkrete løsninger på de her problemer, som ligestillingsministeren fuldstændig frit må benytte sig af. Og vil ligestillingsministeren og regeringen ikke det, kan jeg garantere for, at der under en ny regering med et andet flertal vil blive arbejdet rigtig aktivt på, at de her initiativer bliver til virkelighed.

For at starte ved starten synes jeg, at man kunne begynde med at kigge på, om det overhovedet skal være muligt i Danmark at få lavet sådan en kønstest inden abortgrænsen. Det har vi ikke haft til debat i Folketinget endnu, men jeg synes, det er skræmmende, at man nu vil til at sortere på fosterbasis på baggrund af køn.

Så synes jeg, man skal kigge på daginstitutionerne. I de andre nordiske lande har man uddannet de såkaldte genuspædagoger med fokus på køn. Jeg synes, man her i Danmark skulle lave et korps af fagkonsulenter med fokus på køn, som kunne supervisere og undervise pædagoger og lærere i daginstitutioner og folkeskoler, så vi på den måde allerede rigtig tidligt i børnenes liv kan få brudt med de kønsstereotypier, der i alt for høj grad præger både daginstitutioner og folkeskoler i dag.

Det er også superrelevant at øremærke en del af barselen til fædrene. Det har man gjort i de andre nordiske lande med stor, stor succes, og vi ved positivt, at børnene har stor glæde af, at far tager lang barsel, at far har stor glæde af at tage lang barsel, fordi han får en bedre tilknytning til barnet. Men undersøgelser viser rent faktisk også, at mænd, der har taget længere barsel, når de vender tilbage til arbejdet, har udviklet nogle kompetencer, de ikke havde før. Jeg ved ikke, om de har lært at multitaske, eller hvad de har lært, men i hvert fald viser det sig, at det har rigtig stor gavnlig effekt, at mænd tager

Det har også en stor gavnlig effekt for kvindernes mulighed på arbejdsmarkedet, at de ikke tager et helt års barsel, hver gang de skal have et barn, og at det rent faktisk giver en større ligestilling på arbejdsmarkedet, når det ikke kun er det ene køn, der konstant er væk fra arbejdsmarkedet i forbindelse med barsel- og forældreorlov.

Kl. 11:53

Det er også superrelevant, at vi får kigget på den centrale barselfond for selvstændige, som ganske vist er etableret, men som overhovedet ikke er veludviklet nok til, at arbejdsgiverne benytter sig af
den. Sidste år måtte vi sidde og forhandle om over uforbrugte 300
mio. kr. i den centrale barselfond, fordi arbejdsgiverne simpelt hen
ikke gør brug af den her mulighed for at ligestille deres medarbejdere på arbejdsmarkedet.

Vi synes også, det er relevant at kigge på hele ligelønssituationen, og derfor har vi et helt konkret forslag her i Folketinget om ligelønsstatistikker. Det er ikke de ligelønsstatistikker, der blev vedtaget under tidligere beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen, men rent faktisk ligelønsstatistikker, som dækker hele arbejdsmarkedet, som dækker selv små DISCO-kode-grupper på arbejdsmarkedet,

så der bliver en reel synlighed omkring ligeløn og dermed et incitament til for virksomhederne at overholde den ligelønslov, der er over 30 år gammel.

Vi synes selvfølgelig også, at vi skal leve op til det EU-direktiv, vi har, og som ligger og sylter i øjeblikket, fordi vi stadig væk ikke har fået det uvildige organ, den uvildige instans, der både skal monitorere og forske i ligestilling.

Vi synes, det er rigtig, rigtig vigtigt, at vi gør noget for at få kvinder i forskning, og jeg kan jo også se, at det er en del af perspektivog handlingsplanen. Og hvor er det dejligt, og hvor er det godt at vide, at ligestillingsministeren selv tidligere i sit arbejdsliv har taget nogle konkrete initiativer, der rent faktisk virkede, på Københavns Universitet i forhold til at banke til den her udvikling. Men det er jo ikke nok med tænketanke, udvalg og undersøgelser. Det er vigtigt med konkrete initiativer, puljer med rigtige menneskepenge i, som faktisk kan styrke denne udvikling.

I forhold til kvinder i bestyrelser og ledelse har vi jo haft kvotediskussionen stolpe op og stolpe ned, men jeg synes stadig væk, at der er god grund til at holde fat i fokus, at det er meget, meget pinligt, at vi har så lav en kvindeandel i de danske ledelser og virksomhedsbestyrelser. Jeg er nødt til igen at citere fra perspektiv- og handlingsplanen, som jeg også gjorde i mit spørgsmål til Venstres ligestillingsordfører, fru Ellen Trane Nørby, hvor der står:

»En undersøgelse fra Forsknings- og Innovationsstyrelsen viser, at virksomhederne kan øge deres sandsynlighed for at innovere med 110 procent, hvis de øger andelen af kvinder fra 25 procent til 40 procent.«

Så er det da superrelevant at se, hvordan vi kan komme væk fra de 10 pct., vi sumper rundt på i øjeblikket. Det kan godt være, at man vil nedsætte endnu en tænketank, som perspektiv- og handlingsplanen skitserer, men vi har jo som sagt haft et Nørby-udvalg, som har kigget på mangfoldighed i bestyrelser, som har kigget på retningslinjer for god virksomhedsledelse, som er kommet med en række anbefalinger. Hvad skulle årsagen være til, at en ny tænketank skulle kunne løfte noget? Nej, vi må altså til at have noget konkret handling på området. Vi er nødt til også at have lovgivning her.

Vi har som sagt i oppositionen en lang række forslag, man med stor, stor succes kunne plukke som lavthængende frugter fra ligestillingsministerens side. Vi vil gerne deltage i forhandlinger. Vi vil gerne deltage i møder. Vi vil gerne deltage i en helt åben dialog om, hvordan vi kan løse de ligestillingsproblemer, som altså er i vores samfund med mændene, der falder ud i bunden, og kvinderne, der falder ud i toppen, med det faktum, at man altså reelt fra fosterstadiet til grav i dette land ikke har lige muligheder som mænd og kvinder, og at vi er i færd med at rendyrke nogle kønsstereotypier, som kun modvirker den reelle ligestilling.

Ministeren er velkommen til at indbyde oppositionen til en dialog om det her og ellers bare tage af vores forslag, som ministeren finder det for godt. I hvert fald synes vi i SF, at de konkrete initiativer, der ligger i perspektiv- og handlingsplanen, lugter lidt for meget af fine hensigtserklæringer, undersøgelser, kampagner og pjecer. Tak.

Kl. 11:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til SF's ordfører.

Jeg skal her udsætte mødet til kl. 13.00, hvor det genoptages.

Mødet er udsat. (Kl. 11:57).

Kl. 12:59

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Mødet er åbnet igen, og forhandlingen vedrører redegørelse nr. R 6 om ligestilling.

Fru Helle Sjelle som konservativ ordfører.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Tak til ligestillingsministeren for redegørelsen om perspektiv- og handlingsplan 2010 for ligestilling, og også tak til ministeren for den store energi, hun allerede i sin korte tid som minister har lagt for dagen. Som det fremgår af redegørelsen, er vi nået rigtig langt med ligestillingen her i landet. Men det betyder ikke, at vi bare kan læne os tilbage og lade stå til, langtfra.

Som det også fremgår af redegørelsen, er der stadig mange problemer, vi skal have løst og arbejdet med. At forbedre ligestillingen mellem mænd og kvinder i Danmark kræver, at regeringen og vi folketingspolitikere yder en indsats. Vi skal argumentere, overbevise og være parate til at vedtage de nødvendige tiltag, der kan forbedre ligestillingen. Men vi må og skal holde fast i, at ligestilling i sidste ende handler om holdninger, om normer og om kultur, og den bedste måde at skabe reel ligestilling på er efter min opfattelse derfor at ændre de holdninger, de normer og den kultur, der i nogle tilfælde blokerer for den reelle ligestilling. Ændringer af holdninger, normer og kultur kan vi ikke gennemtvinge ved hjælp af simpel rigid lovgivning; det vender jeg tilbage til senere. Først vil jeg kommentere de fem indsatsområder i redegørelsen.

Det første indsatsområde er, at flere piger og drenge skal bruge hele uddannelsespaletten. De store årgange er i øjeblikket på vej på efterløn og pension. Sagen er derfor meget enkel: Der bliver brug for alle hænder og hoveder i fremtiden. Og derfor er det også vigtigt, at mange af de uddannelser, på hvilke de fleste studerende enten er kvinder eller mænd, bliver mindre kønsopdelte. Helt overordnet er et opgør med de kønsopdelte uddannelser vigtigt, fordi talentmassen skal udnyttes bedre. For at give et konkret eksempel på det vil jeg fremhæve folkeskolerne. Her er det vigtigt, at det ene køn ikke er i overtal blandt lærere; elever har brug for både kvindelige og mandlige rollemodeller. Jeg er derfor glad for de initiativer, som ministeren allerede har taget og fremover vil tage for at gøre unges uddannelsesvalg mindre kønsopdelt. Målet er ikke, at kønsopdelingen skal være fifty-fifty, men at muligheden skal være til stede, og at mangfoldigheden på de enkelte uddannelser bliver større.

Det andet indsatsområde er større mangfoldighed i forsknings- og universitetsledelse. I 2008 var kun 14 pct. af landets professorer kvinder, kan man læse i ministerens redegørelse. Vi kan også læse, at jo lavere man går ned på universiteternes karrierestige, desto større er andelen af kvindelige forskere. Heldigvis går udviklingen den rette vej: Der er i de senere år kommet flere kvindelige professorer og lektorer. Og den tendens fortsætter forhåbentlig, givet at de kvindelige studerende er i overtal. Men det skal ikke afholde os Konservative fra at sætte fokus på, hvor vigtigt det er, at flere af de mange dygtige kvindelige forskere bliver belønnet for deres anstrengelser i form af et lektorat eller et professorat.

Det tredje indsatsområde er større mangfoldighed i ledelse og bestyrelser. Danske kvinder er blandt de allerbedst uddannede kvinder i verden, og derfor er det paradoksalt, at kun omkring 5 pct. af toplederne i danske virksomheder er kvinder. Som ministeren skriver i sin redegørelse, er mere ligestilling i ledelsen af private og offentlige virksomheder – og jeg citerer – »sund fornuft og bedre udnyttelse af den samlede talentmasse«. Den betragtning er jeg helt enig i. Ofte

tør kvinderne måske ikke selv tage springet og søge en lederstilling, fordi de frygter for presset på dem selv og deres familie. Omvendt er der sikkert også virksomheder, der måske helst ikke ansætter kvinder. Begge dele kan man forhåbentlig ændre ved at ændre de holdninger og normer, der ligger bag. Derfor synes jeg også, at ministeren har fat i den lange ende med de initiativer, hun nævner i redegørelsen. Der er charteret, ambassadørerne og et stærkere fokus på aktionærerne, der jo vælger bestyrelserne. Ligestilling handler nemlig om at ændre holdninger og normer.

Jeg er godt klar over, at oppositionen ønsker sig kvoter, så mindst 40 pct. af bestyrelsesmedlemmerne i landets virksomheder skal være kvinder, men det er efter vores opfattelse ikke vejen frem. Kvindekvoter skaber kvotekvinder, kvinder, der har fået en stilling på grund af deres køn og ikke på grund af deres kompetencer. Sagen er, at danske kvinder er blandt verdens mest veluddannede; at indføre kvoter vil være at vise dem mistillid.

Det fjerde indsatsområde er, at hverken køn eller etnicitet må være en barriere for den enkeltes frie udfoldelse. Indvandrere og især indvandrerkvinder har desværre en erhvervsfrekvens, der ligger betydeligt under indfødte danskeres erhvervsfrekvens. Vi har brug for alle hænder og hoveder på arbejdsmarkedet, som jeg sagde før, og i den forbindelse udgør gruppen af indvandrere og efterkommere også et stort og uudnyttet potentiale, et potentiale, vi skal sætte fokus på. Heldigvis går det den rigtige vej for de unge indvandrerkvinder og deres efterkommere: De uddanner sig på livet løs. Men vi skal have alle med. Derfor sætter jeg også stor pris på den rettighedskampagne, som den tidligere ligestillingsminister satte i gang sidste år.

Det femte og sidste indsatsområde er et klart nej til vold i nære relationer. Stadig færre kvinder oplever partnervold, og det er godt, men tallene fra 2005, som er det seneste år, vi har data fra, viser, at der stadig er knap 30.000 kvinder, som hvert år bliver udsat for vold. Det er simpelt hen 30.000 for mange. Det har længe været en central prioritet for regeringen at bekæmpe vold mod kvinder og vold i det hele taget. I år lancerer ligestillingsministeren så en ny national strategi, som indeholder 30 initiativer, og den forventer vi os rigtig meget af.

Alt i alt må man sige, at der er meget at tage fat på, og vi Konservative ser frem til et fortsat godt samarbejde med resten af Folketinget og med ministeren.

Kl. 13:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er en række korte bemærkninger. Fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning først.

Kl. 13:06

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg kunne godt tænke mig at høre den konservative ordførers holdning til at få et egentligt ligestillingsudvalg her på Christiansborg.

Jeg kunne forstå på Venstres ordfører, at årsagen til, at man ikke ønskede sådan et udvalg, var, at ligestilling jo er noget, vi alle sammen skal forholde os til på alle politiske områder. Det er jo også rigtigt nok, at ligestilling er noget, at vi skal forholde os til i alle sammenhænge. Det samme gør sig vel gældende for miljø. Miljøet og hensynet til klimaet er noget, vi på alle politiske områder skal forholde os til, og alligevel har vi et særligt Miljøudvalg for at sørge for, at der er særligt fokus på det her område. Hvad er ordførerens holdning til, og hvad er Det Konservative Folkepartis holdning til, at vi får et ligestillingsudvalg her i Folketinget?

Kl. 13:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ordføreren.

Kl. 13:06

Helle Sielle (KF):

Man kan jo altid diskutere, om det er de rette udvalg, vi har her i Folketinget. Jeg hæfter mig nu ved, at vi har Det Politisk-Økonomiske Udvalg, som vi jo mere eller mindre, som også Venstres ordfører var inde på, har omdøbt til et ligestillingsudvalg. Man må jo sno sig, og det vil sige, at når der ikke er et egentligt ligestillingsudvalg, må vi jo bruge de muligheder, der er. Og det skal i hvert fald ikke afholde mig fra at diskutere ligestilling, at der ikke er et egentligt ligestillingsudvalg her i Folketinget.

Kl. 13:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 13:07

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Nej, heldigvis. Det skal bestemt heller ikke afholde mig fra at diskutere ligestilling, at der ikke er et egentligt ligestillingsudvalg her i Folketinget. Men det, jeg spurgte om, var, hvad Det Konservative Folkeparti ønsker, ikke hvordan status er nu. For det er rigtigt, at nu er vi tvunget til at diskutere det alle mulige andre steder. Vi har ikke et egentligt udvalg, desværre.

Mit spørgsmål gik på: Ønsker Det Konservative Folkeparti, at vi får et egentligt udvalg med fokus på ligestilling, præcis ligesom vi har f.eks. et Miljøudvalg?

Kl. 13:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:07

Helle Sjelle (KF):

I Det Konservative Folkeparti mener vi egentlig, at den udvalgsressortfordeling, der er på nuværende tidspunkt, er udmærket, men vi har også den holdning, at man jo løbende skal vurdere, om det er de rette udvalg, man har. Det ved jeg også at både Præsidiet og Udvalget for Forretningsordenen løbende drøfter, og så synes jeg da, at man hele tiden også må se på, hvordan det er relevant at placere ligestilling. Men jeg er også enig med f.eks. Venstres ordfører, når hun siger, at ligestilling skal man jo drøfte overalt.

Det er altså ikke sådan, at man kan parkere ligestilling i et udvalg, og så drøfter man det bare der. Jeg foretrækker helt klart, at vi drøfter det overalt, hvor vi færdes. Når vi så kommer til de mere praktiske ting, må de andre udvalg jo så også bare finde sig i, at vi også have ligestilling på dagsordenen en gang imellem.

Kl. 13:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Pernille Vigsø Bagge for en kort bemærkning.

Kl. 13:08

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Nu er det jo sådan, at vi også løbende har en drøftelse af det EU-direktiv, der ligger, og som kræver, at vi får et uvildigt ligestillingsorgan. Det har vi ikke fået, og det trækker ud. Det er blevet syltet så meget af regeringen, at man godt kan forstå, at den konservative ordfører har forholdt sig særdeles kritisk over for regeringen på de åbne samråd, vi har haft om spørgsmålet. Fru Helle Sjelle, De Konservatives ligestillingsordfører, har udtalt, at vi jo faktisk skal leve op til de regler, vi selv har været med til at vedtage. Nu står vi med et akut problem, og vi risikerer en retssag ved EU-Domstolen, siger hun, og derfor må ministeren gøre noget. Hvad har fru Helle Sjelle tænkt sig at gøre for at få ministeren til at gøre noget?

Kl. 13:09 Kl. 13:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:09

Helle Sjelle (KF):

Nu er det således, at det faktisk ikke er ligestillingsministeren, som har det overordnede ansvar for at implementere det her direktiv, det er beskæftigelsesministeren, der har det. Jeg taler også løbende med beskæftigelsesministeren om indførelsen og om, hvordan Danmark bedst lever op til det direktiv, som vi selv har været med til at vedtage. Jeg kan så forstå, at der har været nogle praktiske problemer med hensyn til at få tingene på plads, og at det er det, der har gjort, at vi ikke allerede i dag har tingene på plads.

Kl. 13:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 13:10

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Men det er svært for mig at forestille mig, at den konservative ordfører vil stille sig tilfreds med et svar, der hedder, at der er nogle praktiske problemer. Nu har det her stået på rigtig, rigtig længe, og det er gået så vidt som til, at vi har fået en åbningsskrivelse fra Domstolen, som jo er sidste skridt inden en retssag. Og derfor kunne jeg da godt tænke mig at vide, hvad den konservative ordfører har tænkt sig gøre i forhold til at sikre, at det her direktiv bliver gennemført, at vi får det her uvildige ligestillingsorgan, og at der bliver sat tilstrækkelig mange midler af.

Jeg vil gerne høre lidt om, hvad den konservative ordfører mener at tilstrækkelige midler kunne være til sådan et ligestillingsorgan, og om den konservative ordfører ikke kunne bakke op om sin egen udtalelse om, at nu må ministeren gøre noget, for uanset om det er ligestillingsministeren eller beskæftigelsesministeren, der sidder med det her, er det jo noget, der også vedrører ligestillingsministeren og den ligestillingsdebat, vi har i dag.

Kl. 13:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:11

Helle Sjelle (KF):

Jamen til forskel fra den socialdemokratiske ordfører – i forhold til det, hun svarede tidligere på dagen til et andet spørgsmål – så står jeg bestemt ved det, jeg tidligere har udtalt. Og det er også derfor, jeg har en løbende dialog med beskæftigelsesministeren om, hvordan det går med det her, med henblik på at vi også kan leve op til det direktiv, som vi selv har været med til at vedtage. Men jeg kan så forstå, at man er i gang med nogle forhandlinger med henblik på økonomien. Detaljerne er jeg ikke nærmere informeret om, og der må jeg jo så tro på det, ministeren siger, at der altså er nogle ting, som man stadig mangler at få på plads, og at der er nogle ting, som volder nogle vanskeligheder, og at det altså kræver lidt mere tid. Men jeg vil gerne slå fast, at det bestemt er intentionen, at Danmark lever op til det direktiv, som vi selv har vedtaget. Det er der slet ikke nogen tvivl om.

Kl. 13:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Rademacher for en kort bemærkning.

Julie Rademacher (S):

Jeg er glad for at høre, at ordføreren mener, at det er utrolig vigtigt, at vi sikrer rollemodeller i uddannelsessystemet. Det vil bl.a. være en rigtig god idé, at vi får flere mandlige lærere, så også vores drenge får nogle mandlige rollemodeller.

Vi var til møde på den norske ambassade forleden dag, hvor der også blev talt om Rip Rap Rup-effekten i forhold til, at mange mandlige erhvervsledere peger på mænd. Det er altså dem, som man identificerer sig med, man peger på – det er Rip Rap Rup-effekten. Ville det ikke være relevant, hvis man netop også tog fat i den her problematik med rollemodeller i erhvervslivet i Danmark og også fremhævede flere kvindelige erhvervsledere? Her var Stine Bosse, som netop var til stede i mandags, et eksempel , men der er også rigtig mange andre.

Hvad mener ordføreren om, at af de ti nye ambassadører, der er udvalgt fra Ligestillingsministeriet, er ni af dem mænd?

Kl. 13:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:13

Helle Sjelle (KF):

Jamen jeg er overbevist om, at de ti ambassadører, som ligestillingsministeren har udpeget, gør et ganske fortrinligt stykke arbejde. Jeg synes, det er rigtig flot, at de har sagt ja til at være ambassadører. Jeg kan så også forstå, at man inden længe sætter nogle nye skibe i søen, og jeg glæder mig meget til at se nærmere på, hvad det bliver for nogle initiativer.

Kl. 13:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Rademacher.

Kl. 13:13

Julie Rademacher (S):

Det er jeg også fuldstændig enig med ordføreren i. Jeg er også rigtig glad for, at vi på en eller anden måde får mænd inkluderet i debatten om, hvordan vi får flere kvinder i erhvervslivet, men det er da lidt påfaldende, at man ikke har fået flere kvinder på netop de poster. Jeg synes, at ordføreren modsiger sig selv en lille smule, når det så er, at man netop ikke også ville ønske, at der i hvert fald kom lige så mange kvindelige rollemodeller i erhvervslivet, som man gerne vil have mandlige rollemodeller i uddannelsessystemet. Så jeg vil høre, om den konservative ordfører ikke mener, at vi skal have lige så mange kvindelige rollemodeller i det danske erhvervsliv, som vi har mandlige.

Kl. 13:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:14

Helle Sjelle (KF):

Jamen jeg vil rigtig gerne have nogle rollemodeller. Jeg vil gerne have nogle rollemodeller både i forhold til ledelse og nogle i forhold til uddannelsesvalg og nogle i forhold til indvandrere. Det mener jeg faktisk også at der er i dag. Jeg mener, at der er rigtig mange gode rollemodeller på de her områder, både blandt mænd og blandt kvinder. Så handler det naturligvis bare om at få dem frem i lyset, om man så må sige, således at de virkelig kan inspirere og vejlede og være til gavn og glæde for de yngre mennesker, som f.eks. netop står og skal tage nogle uddannelsesvalg eller overvejer, om de nu skal tage springet og blive ledere eller ej.

Kl. 13:14 Kl. 13:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Yildiz Akdogan for en kort bemærkning.

Kl. 13:14

Yildiz Akdogan (S):

Tak. Nu er det jo på ottende år, vi har syltet EU's ligestillingsdirektiv, og ordføreren, der er både ligestillingsordfører, arbejdsmarkedsordfører og EU-ordfører, sagde sidste år følgende:

»Vi skal selvfølgelig leve op til de regler, vi selv har været med til at vedtage. Nu står vi med et akut problem, hvor vi risikerer en retssag ved EF-Domstolen. Derfor må ministeren gøre noget«.

Det sagde Konservatives EU-ordfører, ligestillingsordfører og altså også arbejdsmarkedsordfører fru Helle Sjelle. Jeg vil egentlig spørge: Synes ordføreren ikke, at det er lidt bizart, at vi på ottende år ikke overholder EU's direktiv om ligestilling?

Kl. 13:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:15

Helle Sjelle (KF):

Jeg synes, det er ganske væsentligt at slå fast, at beskæftigelsesministeren jo netop tog action og begyndte at se på de her ting i efteråret, da EU slog fast, at der skulle ske noget på det her område. Derefter har ministeren jo så netop udpeget Institut for Menneskerettigheder til at stå for de her ting, og det er jo så dem, man forhandler økonomi med i øjeblikket. Så der er bestemt lagt en køreplan for, hvordan man kan opfylde EU's ligestillingsdirektiv på bedst mulig måde. Jeg synes bestemt ikke, at man sylter nogen sag.

Kl. 13:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 13:16

Yildiz Akdogan (S):

Ordføreren siger, at der er sat en proces i gang, og at hun håber på, at der skal ske noget. Det håber jeg også der skal. Men hvis der ikke sker noget, vil ordføreren så fastholde sin kritik og arbejde for, at ligestillingsdirektivet bliver opfyldt?

Kl. 13:16

$\textbf{F} \\ \textbf{ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \text{(Mogens Lykketoft):} \\$

Ordføreren.

Kl. 13:16

Helle Sjelle (KF):

Jamen jeg har løbende arbejdet for, at det her direktiv blev opfyldt, på den måde jeg nu kan, nemlig ved at tage kontakt til regeringen og sige: Vi bliver nødt til at gøre noget på det her område for netop at leve op til det her direktiv.

Jeg har naturligvis tænkt mig at forfølge det her – det er der da ikke nogen tvivl om, og det gør jeg altså også. Men jeg må jo så også stille mig tilfreds med, at ministeren har sat en proces i gang, og at ministeren siger, at det kræver lidt mere tid at forhandle de her ting på plads, end man umiddelbart havde regnet med. Det må jeg jo altså også lytte til.

Kl. 13:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kamal Qureshi for en kort bemærkning.

Kamal Oureshi (SF):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at snakke om noget lidt andet. Jeg kunne faktisk godt tænke mig at få en klar melding fra De Konservatives ordfører om, hvorvidt hun er enig med mig i, at det er godt og bedst for et barn at være sammen med begge sine forældre i de første år af livet og sådan set også i de senere år af livet?

Grunden til, at jeg egentlig gerne vil have et meget – hvad skal man sige? – utvetydigt svar fra De Konservative er, at jeg synes, at den her debat med de andre borgerlige ordførere har gjort, at man nærmest får indtryk af, at det bedste for barnet sådan set er at være sammen med sin mor og ikke nødvendigvis sin far. Det er jeg selvfølgelig lidt ked af at høre, i og med at jeg jo egentlig synes, at det, at jeg har kunnet være sammen med mine børn under deres opvækst, har været mindst lige så vigtigt, som at de har kunnet være sammen med deres mor.

Kl. 13:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:17

Helle Sjelle (KF):

Jeg synes, det er vigtigt, at et barn har både en far og mor som rollemodeller, som vi netop talte om før. Men når det er sagt, tror jeg altså også, at det er væsentligt at slå fast – det føler jeg i hvert fald en vis trang til – at jeg altså må indrømme, at jeg tror, at det er bedst for barnet, lige efter at det er født, at være sammen med sin mor. Det må jeg ærligt tilstå. Jeg tror også, at det er bedst, at man giver moderen mulighed for at komme sig oven på den her fødsel.

Kl. 13:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 13:18

Kamal Qureshi (SF):

Jeg synes egentlig, det er en trist melding til de mange mænd, som faktisk er rigtig glade for at være sammen med deres børn, allerede fra de bliver født, og som gerne vil følge deres børns opvækst tæt, at vi har en ordfører, som oven i købet er ligestillingsordfører, og som stiller sig op her og siger, at det bedste for et barn er at være sammen med sin mor i den første periode af barnets liv. Det håber jeg i hvert fald ikke er den melding, der er, for det synes jeg ville være overordentlig trist.

Selvfølgelig er vi helt med på, at moderen skal have mulighed for at komme sig de første uger efter en fødsel, men vi kan forhåbentlig stadig væk sige, at i 2010 er begge forældre altså i stand til at varetage barnets tarv allerede fra starten.

Kl. 13:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:19

Helle Sjelle (KF):

Lad mig sige det ganske klart, og jeg siger det gerne en gang til: Jeg mener, at et barn har brug for både sin far og sin mor. Det er den ideelle verden, og så ved vi godt, at der nogle gange sker nogle ting, som gør, at det ikke kan være helt så ideelt, som det måske burde være, men sådan er livet også.

Jeg talte altså ikke om år, da jeg talte om, at i den første tid har barnet bedst af at være sammen med sin mor. Jeg mener naturligvis, at det er, lige efter at barnet er blevet født, og jeg mener i høj grad, at der handler det selvfølgelig om, at kvinden har mulighed for at komme sig – for jeg ved godt, at hr. Kamal Qureshi sigter til barselorloven – og at det lille nyfødte barn får mulighed for at være sammen med sin mor. Vi taler altså ikke om år.

Kl. 13:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Lone Dybkjær for en kort bemærkning.

Kl. 13:20

Lone Dybkjær (RV):

Nu tager jeg et emne op, som jeg slet ikke havde tænkt mig at tage op, og det handler sådan set om at forfølge det her.

Det, vi snakker om, er, at der i dag er 2 uger til moderen til at komme sig i. Det er obligatorisk, hun må simpelt hen ikke gå på arbejde. Så er der 12 ugers barselorlov til moderen, og hvis ikke hun tager dem, falder de væk, og det har fru Helle Sjelle jo selv stemt for.

Så undrer jeg mig bare over, at fru Helle Sjelle siger: Jamen jeg tror, at når vi diskuterer 12 ugers barselorlov til mænd, diskuterer vi inden for den her 1-års-periode.

Man kunne også forestille sig, at hvis der var masser af penge, kunne det lægges oveni, men det tror nu ikke rigtig på kan lade sig gøre.

Synes fru Helle Sjelle ikke, det ville være udmærket, hvis fædrene tog 12 ugers orlov inden for den her 1-års-periode?

Kl. 13:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:20

Helle Sjelle (KF):

Personligt synes jeg, at det er bedst, at der både er en mor og en far omkring det her barn, som bliver født. Det er der da ikke nogen tvivl om, men hvordan den enkelte familie vælger at indrette sig, vælger jeg altså at lade være op til den enkelte familie selv.

Jeg ved jo godt, at det, oppositionen fisker efter, er, om ikke vi skal gå ind og fordele i højere grad, end vi gør nu, og det mener jeg ikke vi skal. Jeg mener, det i høj grad skal være op til den enkelte familie selv at vurdere, hvad der er bedst for den i den situation, lige præcis den familie befinder sig i, med hensyn til fordelingen af barselorloven.

Kl. 13:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Lone Dybkjær.

Kl. 13:21

Lone Dybkjær (RV):

Altså, vi regner overhovedet ikke med, at fru Helle Sjelle på nogen måde kan overtales. Vi har jo heller ikke kunnet overtale hende i en del af de andre forslag, som vi har haft itil behandling, og som vedrører noget med ligestilling, f.eks. ligestilling til adoption. Der var vi heldige, at der var nogle Venstremedlemmer, der ligesom syntes, at det kunne være en god idé. Jeg har ikke nogen drøm om, at fru Helle Sjelle kan rokkes.

Det, som jeg bare undrede mig over, var, at når man snakker så meget om en mor og en far og så meget om, hvor nyttigt det er for barnet at have en mor og en far – og det gør man jo i alle andre sammenhænge – så synes man ikke, at man på det her område vil tage en konsekvens, der reelt sikrer, at faren har muligheder, og reelt sikrer, at faren ikke skal kæmpe med sin arbejdsgiver eller for den sags skyld moren.

Kl. 13:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:22

Helle Sjelle (KF):

Man kan jo diskutere, om man skal opdele barslen i højere grad, end man har opdelt den på nuværende tidspunkt. Det mener vi ikke at man skal. Vi mener, at man skal sørge for, at det er den enkelte familie selv, der får mulighed for at vælge, hvordan den vil indrette sig.

Kl. 13:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lone Dybkjær som ordfører for De Radikale.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

For lige at tage den sidste bemærkning op vil jeg sige, at jeg synes, det er nødvendigt at understrege, at den enkelte familie jo ikke kan vælge selv, fordi moderen obligatorisk har de 2 uger og de 12 uger, der kommer efter. Så der er ikke noget frit valg for kvinden eller for den sags skyld for familien. Nå, det var ikke det, jeg ville have startet med.

Jeg ville sådan set starte med officielt at sige velkommen til den nye minister. Jeg skal lade være med at ytre mig om forgængeren, så man ikke sætter den nye minister i forlegenhed. Og så vil jeg sige tak for redegørelsen.

Jeg vil så også sige, at jeg synes, det, som ministeren indleder med, er fint. Det fremgår af forarbejderne, at det med efterlysninger og sådan noget er noget, som ministeren virkelig selv har været med inde over. Jeg er meget enig i det, der står i begyndelsen af redegørelsen:

»I Danmark er vi kommet langt med ligestilling, men vi må også erkende, at vi ikke er i mål.«

Det er jo dejligt, at det står der, selv om der så er et enkelt parti – det, der støtter regeringen – der mener, at vi har ligestilling her i landet. Det synes jeg ikke vi har, og jeg er også glad for, at ministeren heller ikke mener, at det er sådan.

Så synes jeg til gengæld, det er lidt symptomatisk, at der, når vi kommer ned i fjerde afsnit, står:

»Konkret vil vi efterlyse drengene, der for tiden ofte taber terræn i uddannelsessystemet«.

Det er sådan set rigtigt nok, og jeg synes også, det er fint, at man er fremsynet. Jeg havde på den anden side været glad, hvis der havde været den samme bekymring på et lidt tidligere tidspunkt i historien over, at kvinderne ikke kom frem, selv om de fik uddannelse, og selv om de kom ud på arbejdsmarkedet, og at man f.eks. var bekymret over det med ligelønnen. Den bekymring var der ikke, men så snart der er en dreng, der er ved at komme i klemme, så skal det sandelig fremhæves. Nå, nok om det.

Det, jeg så i øvrigt vil sige, er, at jeg stadig væk synes, at den nye minister er meget præget af pjecer og konferencer, udvalg og alt muligt. Det gør det jo ikke alene, og det gør jo ikke noget, at man også bruger lovgivningen til at understøtte en udvikling. Det synes jeg jo regeringen har excelleret i på andre områder. Lad os bare tage retsområdet. Med hensyn til straffe er der jo ikke det, man ikke mener lovgivningen kan gøre, ved at man laver strengere straffe, for slet ikke at tale om, at man forhøjer straffen i forbindelse med burkaer fra 2 til 4 år, selv om det ikke er et rigtigt problem her i landet. Så der mener man åbenbart godt, at man kan bruge lovgivningen. Men det mener man altså ikke man skal gøre her.

Jeg vil så også i lyset af den debat, der har været, sige, at det jo selvfølgelig ikke kun drejer sig om lovgivning, for det drejer sig også om en lang række andre initiativer. Nu er jeg jo i den situation, at jeg kan se en generation tilbage, og jeg vil sige, at jeg tror, det er nyttigt, at man får anvendt lovgivning, hvis ikke man skal vente en generation til.

Et af de eksempler, vi har haft, er jo 12 ugers øremærket barselorlov til mændene. Nøjagtig ligesom moderen har en øremærket barselorlov, synes vi bare, at faderen skal have en øremærket barselorlov. Længere er den sådan set ikke. Det er faktisk af hensyn til barnet. Det gør så ikke noget, at det også hjælper ligestillingen, men det er jo primært af hensyn til barnet, fordi vi er nogle, der tror, at det er vigtigt, at faderen kommer meget tidligt ind i billedet, og at han ikke nødvendigvis skal kæmpe med både arbejdsplads, normer i samfundet og eventuelt også moderen for at få den barselorlov.

Ellers vil jeg lidt overordnet sige, at Det Radikale Venstres synspunkt er, at vi tror, at ligestilling skaber et bedre samfund. Vi tror, det skaber et bedre samfund generelt, men også for de enkelte mennesker, hvis de kan få lov til at udfolde sig på en anden måde uden hele tiden at skulle være oppe imod kønsstereotypier. Igen kan jeg jo tage min alder i betragtning. Jeg har jo mange gange hørt, jeg var en dårlig mor, fordi jeg ville fastholde arbejdet, og det kan man vel sige er en norm, der heldigvis er blevet ændret, men den har dog været der.

Så vil jeg lige tage fat på et par af de kapitler, som ministeren kom ind på. Piger og drenge skal bruge hele uddannelsespaletten. Det er jeg meget enig med ministeren i, men jeg synes bare ikke, det er nok, at man laver en hjemmeside. Når man vil have børnene til at ændre deres valg, vil man i 2010 lancere en hjemmeside med viden til unge.

Det er altså andet og mere, der skal til. Der er det jo interessant og mærkeligt – det er da godt, at ministeren selv har fokus på det – at vi her i Danmark har en situation, hvor pigerne ikke vil vælge naturfag, mens de i en lang række andre lande udmærket vil vælge naturfag. Derfor må vi meget mere grundigt spørge os selv: Hvad pokker er det, der foregår, hvorfor i alverden bliver naturfagene valgt fra hos pigerne? Jeg mener, vi skal dybere ind i det end ved hjælp af hjemmesider.

KL 13:23

Der har jeg så også kigget lidt på en af ministeriets publikationer »Flere end to slags børn« – den er altså lavet af nogle andre, men det er jo fint nok, at man har rekvireret den. Der kigger man altså på, hvad der foregår i daginstitutionerne, altså før skoletiden, og jeg tror ganske som fru Pernille Vigsø Bagge, at vi skal sætte ind på et meget tidligt tidspunkt, og at vi er langt mere kønsfokuserede, end vi sådan set tænker over i almindelighed.

Derfor vil jeg egentlig anbefale ministeren at gå ind i det her og prøve at se på: Hvilke initiativer kunne man forestille sig på baggrund af den her rapport? Jeg tror, at pædagoger er fint uddannede, jeg tror, de er mægtig gode for vores børn, jeg har selv haft enormt glæde af dem, og de er jo klart meget bedre til en lang række ting, end normalforældrene er, tror jeg, men jeg tror ikke, de er storvidende om det her med normerne, og hvad det egentlig er, der skal til for at præge dem. Og det er det, der fremgår af den her publikation både direkte og indirekte, og det handler om normerne i samfundet og alt muligt, som vi alle sammen er præget af. Og hvis ikke man har nogle værktøjer – det er sådan set det, der står her – kan man næppe ændre på tingene. Derfor skal min anbefaling være, at ministeren går ind og kigger lidt nærmere på den her rapport, for jeg tror, vi faktisk skal starte der.

Det er interessant, at i samme kapitel kommer ministeren ind på lønforskellene. Man kan jo putte lønforskellene ind mange steder, og det kommer ligesom til at virke, som om det er, fordi kvinderne på en eller anden måde vælger forkert uddannelse, men det er jo ikke

alene det, vi snakker om, når vi snakker om lønforskelle; der snakker vi altså om en række uforklarlige ting. Men den debat vil jeg lade ligge, for nu kommer der jo noget fra Lønkommissionen, og så kan vi jo få en diskussion, desværre ikke i Folketinget i første omgang, men så kan vi tage den i et af udvalgene, f.eks. PØ-udvalget.

Så er der spørgsmålet om forskningen og universiteterne osv., og der kan jeg godt mærke, at det er noget, ministeren har et vist hjerte for ikke at sige et stort hjerte for, og det skal ikke komme hende til skade. Jeg synes, det er fint, at man har fokuseret på det. Blot vil jeg sige, at når man refererer til Aalborgundersøgelsen, burde man også have refereret til den udvikling, der er sket, for der kommer jo nogle konkrete tal her, og det er sådan set godt nok, men det interessante ved Aalborgundersøgelsen er jo, at i løbet af 25 år var der ikke sket en bønne, der var ingen udvikling; det er klart, at der var kommet mange flere personer ind på feltet, men procenten og procentfordelingen var nøjagtig den samme. Det er jo det virkelig skræmmende, at til trods for at vi har snakket og ævlet om det, så var der på 25 år ikke sket noget som helst på Aalborg Universitet. Det er der, hvor de snakker om den her rørledning og alt det her.

Derfor synes jeg, man må tage meget fat på, hvad det er, der skal til, og det kan godt være, det er nogle puljer, der skal til, og det kan være, det er forskellige andre ting, men det er nok også noget mere grundlæggende, som refererer til det første, jeg sagde, nemlig det der med, at kvinderne ikke vil have naturvidenskab, for stillingerne på Aalborg Universitet var ikke kommet på humaniora, de var jo kommet på de naturvidenskabelige områder, eller det, vi kalder de hårde områder.

Så er der spørgsmålet om større mangfoldighed i ledelser og bestyrelser; det er der jo nogle, der har været inde på. Vi er jo tilhængere af kvoter, og det er vi, om jeg så må sige, for at fremme mangfoldigheden hurtigere, end det ellers ville ske. Nørbyudvalget har jo foldet sig ud, og det viser jo, at vores rekrutteringsgrundlag, altså den danske rekruttering, til bestyrelser har været mildest talt meget ringe, og at man derfor, hvis man vil have mere mangfoldighed, skal gå langt mere åbent ud. Og det er ikke kun et spørgsmål om mænd og kvinder, det er også et spørgsmål om, at vi f.eks. har været meget lidt internationale, bare for at tage noget. Og det er jo så noget af det, som Nørbyudvalget også kigger på.

Så ville jeg have sagt en hel masse mere om det, men jeg kan jo også godt se, at tiden går, så jeg vil sige tak for den ligestillingsredegørelse – den nåede trods alt frem i går – fra kommunerne og også med lidt tal fra staten, og der vil jeg med det samme sige, at den vil vi indkalde ministeren til samråd om, for det er en meget interessant redegørelse. Men apropos det, Venstres ordfører sagde for et stykke tid siden om, at mainstreaming jo er det fuldstændig afgørende, så vil jeg anbefale ministeren og måske også Venstres ordfører at læse nederst på side 9:

»Størstedelen af kommunerne, svarende til 75 pct., har ikke en samlet strategi, procedure eller plan for deres arbejde med kønsmainstreaming eller ligestillingsvurdering.«

Så kan det vel ikke siges tydeligere. Den går ikke med, at vi bare lader stå til, og derfor er man nødt til at kigge mere på det.

Omkring råd og nævn er den også helt gal i kommunerne. Der er ikke sket noget. Til gengæld vil jeg sige, at der er sket noget i staten. De sidste par år er det faktisk blevet bedre i 79 pct. af de statslige organisationer, for staten har faktisk formået at udnævne meget mere ligeligt mellem mænd og kvinder i de sidste år, og det er da en god ting.

Der var mange andre ting, man kunne tage fat på i sådan en debat, men det kan man selvfølgelig ikke nå, og derfor har jeg valgt at fokusere på de her områder, som jeg har nævnt. Tak. Kl. 13:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Johanne Schmidt-Nielsen som Enhedslistens ordfører.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg vil først indlede med at rose ministeren. Det er ellers ikke så tit, synes jeg, at jeg går op på den her talerstol og starter med at rose ministeren, men det vil jeg gøre, fordi jeg synes, det er befriende, at vi har fået en minister, som anerkender, at vi har problemer i form af manglende ligestilling i det danske samfund, og at vi har fået en minister, som anerkender, at de problemer, vi har med ligestilling, vedrører hele det danske samfund – alle danske kvinder og alle mænd i det danske samfund. Det vedrører også økonomien, for vi taber fælles penge på at være rigtig dårlige til ligestilling. Det er befriende at have en minister, som anerkender, at det hele ikke kun handler om kvinder med indvandrerbaggrund.

Når det er sagt, vil jeg selvfølgelig konstatere, at der er rigtig mange ord i den her plan, som man kan være enig i, og at der er forbavsende lidt handling. Det er ikke, fordi jeg synes, de konkrete initiativer, der er, er dårlige, jeg synes, de er fine, der er bare ikke nok af dem. Overskriften på ministerens indledning er »Efterlysning!«. Ministeren efterlyser så bl.a. nogle, der har været med til at bryde tabuet om vold i hjemmet. Den efterlysning vil jeg gerne tilslutte mig, men vi kunne efterlyse mange andre ting.

Jeg vil f.eks. gerne efterlyse diskussionen om ligelønnen, hvor blev den af? Som både Dansk Sygeplejeråd og Kvinderådet påpeger, er det lidt mystisk, at man ikke tager mere fat på den manglende ligeløn. Det er muligt, der kommer noget interessant ud af Lønkommissionens arbejde, men lige som Kvinderådet er også jeg temmelig overbevist om, at vi stadig væk vil have et ligelønsproblem, også efter at kommissionen har fremlagt sit arbejde. Det faktum, at kvinder i Danmark tjener 18 pct. mindre end mænd – 18 pct. er jo helt vildt, de burde holde fri en dag om ugen – burde regeringen da tage langt flere initiativer over for og dermed gøre noget ved det. Jeg synes, det er meget svært at forstå.

I forlængelse af det vil jeg sige, at det er positivt, at ministeren tager fat i problemet med den systematiske frasortering af kvinder, der sker på forskningsområdet. Det er jo fakta, og vi har over mange, mange år kunnet se, at der simpelt hen er den her rørledning, og selv om man propper kvinder ind i den ene ende, falder de altså fra, de kommer ikke ud i den anden ende. Som ministeren selv skriver, taber vi guld på gulvet. Det har vi ikke råd til, og vi kan ikke være det bekendt, fordi vi faktisk lever i et samfund, hvor vi bekender os til ligestilling. Derfor undrer det mig også, at man er så smålig med de konkrete initiativer her. Jeg synes, man er noget smålig.

Jeg vil også gerne her komme med en efterlysning, jeg vil nemlig efterlyse handling. Ministeren ved fra egne erfaringer på Københavns Universitet, at hvis der for alvor skal ske noget, skal der penge på bordet. Ministeren har så gode erfaringer fra Københavns Universitet med økonomisk at belønne de institutter, der gør noget aktivt for at få flere kvinder ind i forskningen. Hvorfor genopretter man så ikke Frejaprogrammet, som vi havde i 1990'erne, en pulje afsat til det underrepræsenterede køn i forskning, et program, der betød, at rigtig mange kvinder fik en vej ind i forskning? Det fungerede glimrende. Det ville være at vise handling, det ville være at følge op på de gode ord, der står i planen her. Men jeg synes jo altså ikke, det er nok at erkende, at man har et problem, man skal også gøre noget ved det, når man så har erkendt det.

Endnu et område, som er værd at efterlyse, er jo mainstreaming. Som Kvinderådet også skriver, er mainstreaming stort set ikke nævnt i handlingsplanen, og der er jo ellers en række eksempler på, synes jeg, at man fra regeringens side ikke har taget opgaven med mainstreaming alvorligt. Skattereformen er et konkret eksempel. Det er en reform, som betyder, at den økonomiske ulighed i samfundet mellem mænd og kvinder er vokset betydeligt. Alligevel har man ikke vurderet fra regeringens side, at det var relevant at se på kønsforskelle i forhold til den her lovgivning.

Jeg havde statsministeren, som på det tidspunkt ikke var statsminister, i Folketingssalen og spurgte til det faktum, at uligheden mellem mænd og kvinder altså bliver øget som følge af den her skattereform. Ministeren svarede så, at hjemme ved ministeren delte de jo. Det er jo et helt vildt gammeldags syn på, hvordan vi skaber ligestilling. Vi har jo tværtimod et mål om, at vi faktisk skal være økonomisk uafhængige af hinanden. Vi ønsker ikke et samfund, hvor det er i orden, at kvinder får mindre end mænd, fordi man jo deler derhjemme. Vi ønsker ikke et samfund, hvor kvinder er økonomisk afhængige af deres mænd, og det er bl.a., fordi vi synes, at kvinder skal have mulighed for at smutte fra de der mænd, hvis ikke de har lyst til at være sammen med dem mere. Det skal være noget andet end pengene, der gør, at man bliver sammen.

Et andet eksempel, hvor mainstreaming mangler, er i forbindelse med pointsystemet i den seneste udlændingepakke. Landsorganisationen af Kvindekrisecentre, LOKK, har i årevis råbt op om, at det, der hedder 7-års-reglen, og som betyder, at man først kan opnå ophold efter 7 år, har betydet, at man har fastholdt kvinder med indvandrerbaggrund i voldelige forhold, fysisk vold og psykisk vold. Nu kommer man med et pointsystem, der betyder, at kvinder potentielt set kan blive fastholdt i de her forhold på livstid, fordi de ikke har muligheden for at opnå de tilstrækkelige point. Det var da også et område, hvor det var relevant at se på de kønsmæssige konsekvenser. Så mainstreamingen vil jeg også meget, meget gerne efterlyse.

Kl. 13:38

Så vil jeg slutte af med at konstatere, at det her virkelig er et område, hvor der kommer til at ske meget, meget store ændringer, når vi får et nyt flertal i Danmark, og det tror jeg også er kommet til udtryk i løbet af debatten. For meget kort tid siden kom der en ny svensk rapport, der viste, at for hver måned, faderen tager barselorlov, stiger kvindens årsløn med næsten 7 pct. 7 pct.! I oppositionen vil vi øremærke 3 måneders barsel til faderen, præcis ligesom vi øremærker barsel til moderen. Jeg kan slet ikke forstå den der argumentation om, hvad det er for noget pludselig at blande sig i familielivet. Jamen det gør vi jo i forvejen. Vi har øremærket barsel til moderen, og det, vi så tillader os at sige fra oppositionens side, er, at det er rimeligt – også af hensyn til faderen – at der også er øremærket noget barsel til ham.

Vi vil have lønstatistikker, der rent faktisk kan bruges til noget. Det er igen et område, hvor det er meget, meget svært at forstå regeringens argumentation. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvorfor man ikke vil have et ordentligt arbejdsredskab i form af lønstatistikker, der reelt viser, hvor problemerne ligger. Det får vi ikke ligeløn af med det samme, men det er et redskab til at komme hen til ligelønnen.

Der er mange andre konkrete initiativer, jeg kunne nævne. Lad os få et udvalg på Christiansborg, der rent faktisk beskæftiger sig med ligestilling. Jeg kan godt høre det, der bl.a. fra Venstre og De Konservative bliver sagt om, at vi skal diskutere ligestilling over det hele. Ja, selvfølgelig skal vi det, men når det ligger over det hele, er der en risiko for, at det bliver glemt. Der er jo også en årsag til, at vi faktisk har et Miljøudvalg, som jeg sagde i mit spørgsmål tidligere. Det er jo ikke, fordi vi ikke synes, der skal diskuteres miljø i alle andre sammenhænge, men det er, fordi vi synes, det er så vigtigt et område, at det fortjener sit eget udvalg.

Jeg vil slutte af med at sige, at der er mange gode ord, og at jeg klart foretrækker den nuværende ligestillingsminister frem for både den forrige og ministeren før igen, men at vi altså mangler handling. Jeg synes ikke, det er nok at erkende, at man har et problem, jeg synes også, man skal gøre noget ved det.

Kl. 13:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Pernille Vigsø Bagge for en kort bemærkning.

Kl. 13:40

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Tak for en god og veloplagt tale fra Enhedslistens ordfører. Jeg er simpelt hen nødt til at spørge, om ikke Enhedslistens ordfører er enig med mig i, at det, at hverken den konservative ordfører eller Venstres ordfører er til stede i salen og ikke har været det i længere tid, er et rigtig godt billede på, hvor højt den nuværende regering vægter ligestilling i Danmark?

Kl. 13:41

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jo, så absolut, det er klart. Man ønsker ikke et ligestillingsudvalg. Vi diskuterer den her redegørelse en gang om året, og når vi så endelig har lejlighed til at tage den diskussion – og det er faktisk sjældent, vi har det – mener man altså ikke engang, det er relevant at møde op. Man dukker op og holder sin egen tale, men det der med at lytte til de andre er åbenbart ikke en prioritet.

Jo, vil jeg sige til fru Pernille Vigsø Bagge, jeg mener bestemt, at det i den grad viser, hvad det er for et syn på ligestilling, der er, og hvor lavt ligestilling er prioriteret hos de borgerlige partier.

Kl. 13:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det ministeren for ligestilling.

Kl. 13:41

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Tak. Lige med hensyn til det første kan jeg hilse fra fru Ellen Trane Nørby og sige, at hun er på vej. Hun sidder ovre i Kulturministeriet og diskuterer mediepolitik.

Så vil jeg også minde om, at vi i hvert fald sidste gang, vi diskuterede ligestilling her i salen, jo havde en meget, meget livlig debat, hvor vel at mærke samtlige partier kastede sig ind i debatten. Så jeg tror ikke, man skal tage det som værende tegn på mangel på engagement, at de to ordførere ikke er til stede lige her og nu.

Tak for mange gode kommentarer og en god diskussion allerede. Lad mig starte med at rulle tiden en anelse tilbage. For 160 år siden skrev den danske forfatterinde Mathilde Fibiger bogen »Clara Raphael«. I bogen skriver Mathilde som en af de første kvindelige forfattere om ulighed mellem kønnene og kvinders manglende udviklingsmuligheder. I bogen spørger hun bl.a. igennem hovedpersonen, Clara, om det virkelig kan passe, at Gud har skabt kvinderne, så de er ringere end mænd.

Der må vi sige, at vi er kommet langt, rigtig langt, med ligestillingen i Danmark. Vi har historisk udmærket os ved at være frontløbere, når det kommer til ligestilling mellem kønnene. Danmark var f.eks. et af de første lande til at indføre stemmeret for kvinder i 1915, og Nina Bang blev den første kvindelige minister i verdenshistorien, da hun i 1924 blev undervisningsminister hos Stauning. Vi er også den dag i dag kendt for en høj grad af ligestilling mellem mænd og kvinder, f.eks. har danske kvinder opnået et meget højt uddannelsesniveau, og danske kvinders beskæftigelsesfrekvens er den højeste i hele Europa. Så vi har meget, som vi kan være stolte af og vel at mærke stolte af i fællesskab.

Som det så også fremgår, er vi jo også slået ind på den rigtige vej, og jeg har noteret mig en række resultater. Tag et emne som vold mod kvinder, hvor det jo så igen i fællesskab og via satspuljemidlerne er lykkedes at komme frem til væsentlig bedre resultater,

end vi havde før. Men det betyder jo ikke – flere har også refereret til, at jeg har det synspunkt – at vi bare kan læne os tilbage og sige: Det var så det. Der skal gøres en aktiv og målrettet indsats for at sikre lige muligheder for alle uanset køn, etnicitet og uddannelsesmæssig baggrund. Vi har ganske enkelt brug for alle talenter, hvis Danmark skal styre fri af krisen og i 2020 være blandt de ti rigeste lande i verden. Det er regeringens ambition, at danske skolebørn skal være blandt de dygtigste i verden, og at mindst ét dansk universitet skal ligge i topti.

De mål kræver, at vi i endnu højere grad får alle talenter i spil, både piger og drenge, mænd og kvinder, Danmark vil kun kunne klare sig i det her hjernekapløb med folk fra Kina, Indien osv., hvis vi får det fulde udbytte af alle gode kræfter. Alt andet er simpelt hen, som der også blev refereret til, det samme som at smide guld på gaden.

Så må man så spørge, hvad det så egentlig er, den her debat drejer sig om. Den drejer sig, som jeg her har prøvet at sige, først og fremmest om, hvad Danmark skal leve af. Det, der er det vigtige, er, at vi får diskuteret kompetence og får startet den debat. Men debatten drejer sig jo også om lige muligheder, altså at køn ikke må være en barriere for den enkeltes valg. Nu var fru Pia Adelsteen lidt inde på, om man så skulle tvinge nogen til noget, de ikke ville. Det er bestemt ikke min grundfilosofi her, at vi skal det.

Min grundfilosofi er den, at det gælder om at sprænge de barrierer væk, som stadig måtte blokere for, at den enkelte er i stand til at realisere sine drømme. Man kan sige, at det er det andet ben i den her debat. Det første er jo naturligvis overordnet kompetence, hvad Danmark skal leve af, og det andet er altså så at sikre sig, at den enkelte har mulighed for at udleve de drømme, som den enkelte måtte have. Og der skal vi selvfølgelig have respekt for forskellighed og ikke gøre os til dommere over det og sige, at nu skal man som kvinde læse det ene eller det andet, men vi skal være i stand til at påpege, hvad uddannelsespaletten er og få det bredt ud, så vi på den måde bliver i stand til at få den enkelte til at se, at der altså er de her drømme, som man kan realisere.

Så har det jo været et gennemgående træk, at der er meget, som vi er enige om, og det har jeg med stor glæde noteret mig. Jeg vil da også kvittere for de pæne ord både vedrørende min egen person og i høj grad og primært vedrørende perspektiv- og handlingsplanen.

Der er også blevet spurgt, om ikke vi skal fortsætte dialogen. Det opfordrer jeg jo meget til i mit forord, og det vil jeg så sandelig gerne give håndslag på her i dag ved at sige, at jeg meget gerne vil indkalde ordførerne og have en debat om mange forskellige emner. Der har været nævnt konkrete ting, f.eks. nævnte fru Lone Dybkjær hele spørgsmålet om, hvordan vi får flere kvinder til at søge ind på en naturvidenskabelig uddannelse. Det kunne da være et oplagt emne, at vi satte os sammen og diskuterede det, men også emnet om drenge, og hvordan vi får flere drenge igennem vores uddannelsessystem.

Til fru Lone Dybkjær vil jeg sige, at når jeg i min indledning også nævner det med drengene, skal det jo ikke opfattes på den måde,
at jeg ikke er lige så bekymret for de piger, der ikke kommer igennem uddannelsessystemet. Jeg synes bare, det er vigtigt fra starten af
at få cementeret, at jeg altså ser ligestilling som værende noget, der
går begge veje. Det skal jo altså gælde begge køn, og der har måske
været lidt en tendens til, at ligestillingsdebatten har været en debat
om kvinder og for kvinder. Uden at træde nogen for nær kan vi jo
også se, at der i hvert fald blandt dem, der har sagt noget indtil videre, har været et flertal af kvinder. Der var sådan set det, der var pointen, nemlig at den debat altså skal gå begge veje.

Kl. 13:47

Så kan man jo så også her sige, at når vi skal have den her debat, skal vi selvfølgelig have debat i Folketinget, men vi skal selvfølgelig også især sørge for at få gjort det her til en samfundsdebat. Vi skal simpelt hen sikre os, at vi får debatten ud af siloen, så det netop ikke

bliver en debat om og for kvinder, men så vi netop får diskuteret, hvordan vi får alle talenterne i spil. Og der må man jo konstatere, at der fortsat i det danske samfund er normer og traditioner, som blokerer, og som gør, at vi jo, selv om vi har formel ligestilling på mange områder, stadig har nogle uformelle diskriminationsmekanismer – for nu at benytte mig af det udtryk.

Lad mig bare lige nævne tre normer og traditioner, som spiller ind. For det første – det tror jeg fru Pia Adelsteen var lidt inde på – må vi jo konstatere, at kvindelige naturvidenskabelige studerende forlanger 3.000 kr. mindre i løn end deres mandlige medstuderende. Hvad sker der lige der? Der må man sige, at det jo altså er noget, der har med normer at gøre, når man siger, at man ikke behøver at bede om lige så meget i løn. Det er selvfølgelig noget, der spiller en rolle.

Det andet, vi kan konstatere, er, at en spritny analyse viser, at hele 51 pct. af danske mænd og kvinder mener, at kvinder er mindre interesserede i ledelse, og det tal er altså langt under det, vi ser i resten af Europa. Hvorfor er det lige det? Hvorfor ser vi, at man tror, at kvinder ikke vil lige så meget ledelse som mænd? Det er jo selvfølgelig også noget, der får konsekvenser for vores overordnede fødekæde.

For det tredje ser vi på det akademiske område, at det kun er ved hver fjerde akademiske stilling, at der både er en mandlig og en kvindelig ansøger. Så der sker altså noget i den her selektionsproces, der gør, at kvinderne simpelt hen ikke kommer frem til bordet og ikke søger stillingerne. Så der er altså mange ting her, som netop knytter sig til normer og traditioner, og det er dem, vi skal diskutere, det er dem, vi skal have en samfundsdebat om.

Her nærmer vi os naturligvis så det, der har været den principielle skillelinje, og jeg kan kun give Enhedslistens ordfører hundrede procent ret i, at der her er tale om et emne, hvor der vil være stor forskel mellem den nuværende regering og en eventuel ny regering, for skillelinjen går netop ved, om man tror, det er lovgivning, der er vejen frem, eller om man tror, at det snarere er et spørgsmål om det her med normer og barrierer. Med den her strategi vælger jeg at sige, at der ikke findes nogen Harry Potter-tryllestav her, vi bliver nødt til at have en meget, meget bred tilgang til den her overordnede debat.

Så er der flere gange blevet sagt, at jeg som ligestillingsminister skal træde i karakter. Jeg skal undlade at komme ind på Lille Lykke og Store Lykke og alle de der ting og sager, men kun sige, at ligestilling naturligvis er et emne, som jeg vil fokusere intenst på. Så håber jeg så bare, at det er muligt, at vi – som jeg nu opfordrer til – kan få en dialog, hvor vi så accepterer, at der er forskelle i vores holdninger, i forbindelse med hvad det er for en værktøjskasse, vi skal benytte os af. Men det betyder jo ikke, at vi ikke kan få en frugtbar dialog. Det nytter bare ikke noget at starte en dialog med at sige, at man kun vil gå i dialog, hvis ens succeskriterium indfries, når den anden part ikke er i stand til at indfri det. Der er mange ting, vi kan diskutere, og ligesom der er mange ting mellem himmel og jord, er der så sandelig også mange ting mellem at gøre ingenting og så at indføre kvoter – for nu bare at tage det som et eksempel.

Sidst vil jeg lige kommentere det her med Elvis, som fru Julie Rademacher var inde på, nemlig a little less conversation, a little more action, altså lidt mindre samtale og konversation og mere handling, og her blev det lidt antydet, at der ikke var nok handling i perspektiv- og handlingsplanen, og at der var meget med gentagelser, bl.a. af det med en tænketank og det ene og det andet. Spørgsmålet var så, hvor handlingerne var henne. Igen må jeg gå tilbage til den overordnede præmis og også gå tilbage til skillelinjen: Fordi man ikke vil indføre kvoter eller øremærke barsel eller forskellige andre forslag vedrørende lovændring, betyder det jo ikke, at man ikke gør noget, eller at man ikke ønsker at handle på det her felt. Det er bare en anden værktøjskasse, vi benytter os af.

Kl. 13:52

Så vil jeg kort knytte et par bemærkninger til nogle af initiativerne. Når jeg nu nedsætter en tænketank, der skal se på flere kvinder i især bestyrelser, er der ikke tale om en pendant til Nørbyudvalget, sådan at vi nu bare gør det en gang til. Nej, der er sådan set tale om, at jeg konkret nu samler rekrutteringskæden og ser på ejerne og aktionærerne, headhunterne osv. og får dem til i fællesskab at diskutere igennem, hvad der skal til, for at vi kan højne procenten. Og ikke mindst håber jeg, det er muligt i fællesskab så at blive enige om, at den enkelte virksomhed og den enkelte ejer skal forpligte sig til, hvor meget procentsatsen så skal gå op. Men det er vel at mærke selvregulering, som jeg her gerne vil facilitere. Det var det ene, jeg lige ville knytte en kommentar til.

Så var der fra Lone Dybkjær spørgsmålet om uddannelsesområdet. Jeg har allerede været lidt inde på det, men jeg vil bare lige præcisere en ting, for jeg tror sådan set ikke, vi er særlig meget uenige på det punkt. Selvfølgelig er hjemmesider ikke tilstrækkeligt - hundrede procent enig! Derfor er det jo også kun et af elementerne, et af initiativerne på det her punkt. Som der f.eks. også klart står, har Danmark og regeringen jo ambitionen om, at vi skal være en grøn IQ-magnet, og det betyder naturligvis, at vi skal have flere kvinder til at læse naturfag og tage klimauddannelser, og derfor har jeg jo så allerede med videnskabsministeren nedsat et såkaldt grønt dialogforum, hvor vi konkret kommer til at diskutere, hvordan vi kan få flere kvinder til at søge ind på de her uddannelser. Mit håb vil være, at det vil blive muligt at blive enige om en form for rekrutteringskampagne, eller at vi simpelt hen kan have nogle uger, klimauger, hvor man så samler erhvervsliv, ministerier, universiteter og får folkeskoleelever, gymnasieelever til at komme på besøg og komme igennem et ugeforløb. Det kan være det, der kan være med til, at vi får flere piger til at søge ind på de her uddannelser. Og igen glemmer jeg ikke drengene, men lige netop på det her punkt har vi så et akut problem vedrørende pigerne.

Så vil jeg vedrørende det forskningspolitiske område sige, at der så sandelig også er handling der i form af to helt konkrete initiativer. Hvad har virket? Det er blevet sagt fra flere steder, at der jo har været flere universiteter, der har været i stand til at levere resultater. Hvad kan de universiteter lære af hinanden, og hvad kan vi ikke mindst også lære fra udlandet? Et andet initiativ går på, at vi jo altså også skal sørge for at få flere kvinder på ledelsesposter inden for universitetsverdenen. Så der er også et helt konkret initiativ der.

Helt afslutningsvis vil jeg komme ind på spørgsmålet om, hvorvidt jeg vil fortsætte arbejdet, hvad angår indvandrerkvinder og for den sags skyld også indvandrermænd. Jeg kan kun sige: Ja, det vil jeg naturligvis. Det fremgår af det punkt i perspektiv- og handlingsplanen her, som så er punkt nr. 4, hvor der står, at hverken køn eller etnicitet må være en barriere for den enkeltes frie udfoldelse. Tak.

Kl. 13:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Fru Yildiz Akdogan for en kort bemærkning.

Kl. 13:55

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Jeg vil gerne kreditere ministeren for de gode hensigter, for det har hun; det kan man høre. Men jeg ville også ønske, at det var mere end hensigter, at der også var nogle meget mere ambitiøse og konkrete målsætninger og handlinger bag de her gode hensigter, som ministeren udtrykker.

Ministeren nævnte i sin tale bl.a. Nina Bang, og ministeren talte om, at vi har en god og lang tradition i vores ligestillingspolitik og - udvikling, men så nævnte ministeren også nogle normer og traditioner, som et eller andet sted kan være lidt hindrende for processen, bl.a. lønforholdene for kvinder indenfor de naturvidenskabelige fag.

Jeg har et meget konkret og enkelt spørgsmål: Hvis man ser på det i et tidsperspektiv fra det øjeblik, kvinderne fik mulighed for at blive valgt, til i dag, og på den udvikling, der er sket på hele ligestillingsområdet, mener ministeren så, at den udvikling ville være kommet af sig selv ud fra gode hensigter, eller om det har været nødvendigt med de konkrete lovforslag, der er blevet gennemført, for at nå dertil, hvor vi er i dag?

Kl. 13:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:57

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Nu kan man jo så helt overordnet sige, at det selvfølgelig har været nødvendigt at indføre lovgivning for at få skabt formel ligestilling i Danmark. Det mener jeg også at vi må fastholde at vi har i Danmark. Det, der på mange punkter er udfordringen, som jeg prøvede på at sige, er, at det kniber med den reelle ligestilling, f.eks. når vi ser, at der er en eller anden form for uformel selektionsmekanisme, som f.eks. inden for universitetsverdenen bevirker, at kvinder så ikke søger stillingerne.

Så man skal altså skelne mellem den formelle ligestilling og den reelle ligestilling, og der er mit grundsynspunkt det, at når det gælder den formelle ligestilling – det siger næsten sig selv – skal der selvfølgelig lovgives, men når det gælder den reelle ligestilling, er der altså nogle andre knapper, vi skal dreje på, og det gælder især om at få skabt en samfundsdebat om de her ting.

Kl. 13:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 13:57

Yildiz Akdogan (S):

Jeg er enig. Det er nødvendigt med en samfundsdebat. Men nu har vi jo diskuteret det i rigtig lang tid. Venstres ligestillingsordfører var oppe at sige, at der er en meget målrettet politik i forhold til netop at skabe mangfoldighed i bestyrelser og ledelser, og vi har, siden regeringen er kommet til, diskuteret lønforhold, men der er ikke rigtig sket noget; der er ikke rigtig noget, der har rykket sig på nogen af områderne. Vi har stadig væk under 10 pct. kvinder på bestyrelsesposterne.

Nu var ministeren selv inde på, at det er vigtigt med innovation og vækst og at tænke bredt og mangfoldigt. Så vil jeg bare spørge: Er tiden så måske ikke inde til, at vi begynder at bruge andre instrumenter end bare debat og gode hensigter?

Kl. 13:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:58

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Nu må man til det sige, at det selvfølgelig er vigtigt at handle, men jeg går ud fra, at fru Yildiz Akdogan er enig med mig i, at man også skal gøre det rigtige. Det er jo det, der så igen her er en del af skillelinjen. Er det f.eks. det rigtige at indføre kvoter? Det mener jeg ikke. Jeg er enig i, at det selvfølgelig vil være et tegn på handling. Det er jeg enig i. Men det løser jo ikke det grundlæggende, og en del af det grundlæggende er jo så netop hele fødekædeproblemstillingen.

Kl. 13:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:59

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Hvad er årsagen til, at man i regeringen mener, at det er i orden at øremærke barselorlov til mødre, men at det ikke er i orden at øremærke barselorlov til fædre?

Kl. 13:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:59

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Nu er det jo sådan, at vi i Danmark har en af de mest fleksible barselorlovsordninger overhovedet, som netop giver mulighed for, at den enkelte familie kan gøre, som den enkelte familie ønsker at gøre. Min egen grundlæggende holdning til det her er, at det simpelt hen er op til den enkelte familie, hvordan man vælger at organisere sig.

Kl. 13:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 13:59

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Der er to ting, og jeg forventer også to svar.

For det første er der jo god grund til, mener jeg, at vi får en mere ligelig fordeling af barselorloven. Det vil være rigtig godt for kvindernes løn, deres muligheder på arbejdsmarkedet og deres pensionsopsparinger; det vil være godt for fædrene, som får mulighed for at være sammen med deres små børn, og det vil være godt for børnene, som vil opleve, at både mor og far kan være den primære omsorgsperson. Så det første spørgsmål er: Mener ministeren ligesom jeg, at vi i Danmark har behov for en mere ligelig fordeling af barselorloven, eller er det slet ikke noget, politikere skal forholde sig til? Er det ministerens mål, at vi får en mere ligelig fordeling af barselorloven?

Det andet er, at ministeren siger, at det må være op til den enkelte familie. Det er det jo ikke i dag. I dag er det sådan, at man øremærker barselorloven til møderne, og af en eller en grund har regeringen noget imod, at man øremærker barselorloven til fædrene. Så er det, at jeg spørger: Hvorfor vil man gerne øremærke barselorlov til mødre, men ikke til fædre?

Kl. 14:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:01

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Jeg bliver spurgt, om jeg ønsker en mere ligelig fordeling af barselorloven. Jamen jeg ville da synes, at det ville være glimrende, og jeg vil da også gerne være med til at facilitere, at flere virksomheder erkender, at det, at en arbejdsplads tilbyder den rette balance mellem familieliv og arbejdsliv, er blevet et konkurrenceparameter i Danmark. Det ønsker jeg da bestemt at støtte. Det ønsker jeg bestemt at facilitere. En række danske virksomheder har jo allerede kastet sig ud i det her. Tag f.eks. TDC og B&O, og der er også en række kommuner, f.eks. har Københavns Kommune noget, som de kalder »Far Forever«. Så på den måde vil jeg meget gerne gå ind og arbejde med den her problemstilling.

Men vi er tilbage ved det grundlæggende, nemlig om det er ved lovgivning, eller om det er ved hjælp af en mere samfundsmæssig debat, at man skal forsøge at rykke det her. Der går der altså en skillelinje. Og som ordføreren meget rigtigt sagde, vil der være forskel på denne regering og en eventuel ny regering.

Kl. 14:02

Kl. 14:02 Kl. 14:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Rademacher for en kort bemærkning.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:05

Julie Rademacher (S):

Vi er enige med ministeren i meget, og det har ministeren nu også konkluderet. Ministeren siger: Jamen vi vil ikke kun det her ved lov, nej, vi mener at det hele bare skal gå af sig selv.

Ligestillingsredegørelsen er fuldstændig fattig på helt konkrete målsætninger, helt konkrete initiativer. For at få flere drenge i uddannelsessystemet skal man have en hjemmeside; det er altså ikke godt nok. Vi skal have gjort mere end det, og derfor er jeg glad for, at der bliver lagt op til dialog.

Vi har også et hængeparti i forhold til mainstreaming af ligestillingen i Danmark. Hvad har ministeren af kommentarer til det her om § 4 i ligestillingsloven, der fuldstændig bliver overset på samtlige lovområder i Danmark? Så vil jeg gerne høre, om ligestillingsministeren kunne tænke sig et ligestillingsudvalg i Folketinget? Og så i forhold til det her med ligestilling for indvandrerkvinder, der har været regeringens mærkesag: Hvad har man gjort på det område?

Kl. 14:03

$\textbf{F} \\ \textbf{Ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \textbf{(Mogens Lykketoft):} \\$

Ministeren.

Kl. 14:03

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Med hensyn til det sidste kan jeg jo bare referere til de initiativer, der også fremgår af perspektiv- og handlingsplanen, bl.a. mentorprogrammet, rettighedskampagnen; og de initiativer, som jeg også var inde på i mit indlæg, vil jeg naturligvis fortsætte. Så det er altså ikke korrekt at sige, at der ikke er nogen initiativer eller nogen konkrete ting i perspektiv- og handlingsplanen, og at det, når det gælder uddannelse, udelukkende drejer sig om en hjemmeside.

Der tror jeg altså også bare, at vi lige skal være opmærksomme på, at når jeg f.eks. her foreslår, at vi skal lave en analyse, der gælder drengene, så hænger det også sammen med, at vi ikke har den viden. Vi ved ikke, hvor de går hen, og hvorfor de ikke søger ind på uddannelserne. Og der går jeg ud fra, at vi er enige om, at det så nok er klogest lige at undersøge det, før vi kaster os ud i alle mulige initiativer.

Kl. 14:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Rademacher.

Kl. 14:04

Julie Rademacher (S):

Jeg er glad for, at vi i det hele taget også får nogle undersøgelser på det her område – det var ikke sådan, det skulle lyde – men der er stadig væk ikke nogen konkrete målsætninger f.eks. for mangfoldighed i bestyrelser og heller ikke generelt ud over det her med charteret om kvinder i ledelse. Det er nu den tredje ligestillingsminister, der taler om det – jeg kan snart ikke huske, hvor mange der har talt om det her – men vi må da kunne mere end det i Danmark.

Meget af det her handler i bund og grund om, at vi har et ekstremt kønsopdelt arbejdsmarked i Danmark, og hele arbejdsmarkedsdelen indgår stort set ikke i ligestillingsministerens redegørelse. Det undrer mig meget, for Undervisningsministeriets område, altså uddannelse, nævnes på et tidspunkt. Så jeg kunne godt tænke mig at høre, om ligestillingsministeren mener, at hun også skal bidrage til, at vi får bugt med det kønsopdelte arbejdsmarked.

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Jo, det indgår jo bl.a. også, når vi ser på hele uddannelsessystemet, nemlig at der skal løftes hele vejen igennem for på den måde så forsøge at komme nogle af de problemer til livs.

Nu var der jo altså mange forskellige kommentarer her, og jeg ved ikke, om jeg kan nå at svare på alle, inden lampen begynder at lyse.

Jeg tror, at en af de andre skillelinjer jo netop går på, om man kan sætte tal på. Nej, der ikke her nogen konkrete tal på, hvor mange flere kvinder der skal være i bestyrelser, eller hvor mange flere kvinder der skal det ene eller det andet, for det er simpelt hen ikke den måde, jeg ser det på, altså at ligestilling er et spørgsmål om tal, er et spørgsmål om fifty-fifty.

Jeg satser på, at vi kan øge mangfoldigheden, at vi kan få talenterne mere i spil, og at vi kan realisere de enkeltes drømme. Det er da fuldstændig normalt, at det jo ikke er sådan, at kvinder og mænd er ens og på den måde nødvendigvis har de samme drømme, og det skal vi jo altså også være opmærksomme på i denne debat.

Kl. 14:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Lone Dybkjær.

Kl. 14:06

Lone Dybkjær (RV):

Det er til det, ministeren sagde lidt længere tilbage i debatten, om, at der har været fokuseret meget på pigerne og kvinderne i ligestillingsdebatten. Det er der jo sådan set ikke noget mærkeligt i. Altså, arbejderklassen var også meget fokuseret på arbejderne selv, og der var jo ikke så mange direktører, der deltog, vel? Det er jo, om jeg så må sige, den undertrykte part i sagen, der gerne er tilbøjelig til at bringe sine forslag frem og få dem diskuteret, ikke? Så det synes jeg ikke er mærkeligt.

Når vi snakker så meget om barselorlov og øremærket barselorlov til mænd, er det, fordi både ministeren og jeg og andre jo ved, at mændenes rolle i forhold til børnene har været underbedømt – underestimeret, kan jeg vel godt tillade mig at sige – og det er derfor, at vi også fokuserer på at give mændene nogle rettigheder, hvilket jo i sin tid startede med rettigheder i forbindelse med skilsmisse, fælles forældremyndighed og alt muligt andet.

Kl. 14:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:06

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Jeg er enig i, at det ikke er mærkeligt, at der er mange kvinder, der deltager i denne debat, og for øvrigt glæder jeg mig da også kun over, at der er det engagement. Min pointe var bare, at vi er i 2010, og der har vi jo altså nu også udfordringer, hvad angår drenge, som jeg har været inde på flere gange, og derfor bliver vi nødt til at få debatten til at gå begge veje. Det var det ene.

Det andet var sådan set bare, at når man skal gøre det her til en samfundsdebat og få alle med sig, ikke mindst jo mange virksomhedsledere, jamen så bliver vi selvfølgelig også nødt til at få dem ind i debatten og få gjort den her debat relevant for dem – ellers kommer vi jo ikke videre. Vi har været inde på – og nogle har refereret til

Rip, Rap og Rup – at vi jo nok må konstatere, at mange af dem er mænd

K1 14:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Lone Dybkjær.

Kl. 14:07

Lone Dybkjær (RV):

Nu er der ingen diskussion om, at det går begge veje. Jeg nedlagde i 1969, tror jeg det var, kvindeudvalget på Det Radikale Venstres landsmøde, fordi jeg sagde, at det skulle være et ligestillingsudvalg, og så er der ikke sket en bønne siden. Altså, jeg må bare konstatere, at jeg dengang var naiv og troede, at nu kom kvinderne med, men de er stadig ikke kommet med. Det er det ene.

Det andet, jeg godt lige ville høre om, kom ministeren ikke ind på. Ministeren siger, at hun også gerne vil diskutere med andre end regeringspartierne, og det er da en hånd eller en handske, eller hvad det nu hedder, vi gerne vil tage imod. Det er en opfordring, vi gerne vil tage imod. Det vil vi, for i tidligere tider var der altså en bredere debat om de her spørgsmål. Og det tror jeg simpelt hen er sundt, for jeg tror, at alle kan bidrage med noget.

Men det, som jeg egentlig godt ville spørge ind til, og som ministeren ikke kom ind på, var det her, jeg sagde om de grundlæggende ting allerede i forbindelse med daginstitution og børnehave. Det var også lidt relateret til fru Pernille Vigsø Bagges indlæg om, at kønnet er en meget vigtigere faktor, end vi tror. Kunne vi ikke også tage en diskussion om det og prøve at kigge på, om der her er noget, vi skal sætte ind over for?

Kl. 14:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:08

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Jeg kvitterer endnu en gang for også fru Lone Dybkjærs interesse for debatten og ønsket om at fortsætte denne diskussion uden for denne sal og fortsætte den ud over debatten om alene perspektiv- om handlingsplanen. Jeg vil meget gerne indkalde ordførerne til et møde, hvor vi diskuterer nogle af de her emner. Jeg synes stadig væk, det kunne være oplagt at tage udgangspunkt i det, fru Lone Dybkjær var inde på før, nemlig uddannelsessystemet og hvordan vi får flere piger til at læse f.eks. naturvidenskab.

Men det emne, som fru Lone Dybkjær nævner nu, synes jeg da bestemt også er et relevant emne, og jeg er da sikker på, at det er rigtigt, at der også sker noget i børnehaven med hensyn til normer, som på en eller anden måde forplanter sig højere op i systemet. Jeg noterede mig, hvis jeg må sige en ting sådan mere ud i legetøjsafdelingen, at producenten af barbiedukker nu har produceret en barbiedukke, der er ingeniør. Tidligere havde de altså kun en, som signalerede: Barbie, matematik er svært. Det er jo selvfølgelig en lille ting. Jeg siger ikke, at vi skal begynde at regulere, hvilket legetøj der skal produceres, men det reproducerer da nogle traditioner og nogle normer.

Kl. 14:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Pernille Vigsø Bagge for en kort bemærkning.

Kl. 14:10

Pernille Vigsø Bagge (SF):

I kølvandet på den bemærkning kunne man måske hæfte sig ved det, vi var inde på før, om fædrebarslen. Der er så utrolig meget positivt at sige om de erfaringer, der er fra de andre nordiske lande, hvor

fædrene tager lang længere barsel end herhjemme. Det har virkning på arbejdsfordelingen i hjemmet. Det har virkning på hele arbejdsmarkedet. Det har noget at sige for løndannelsen på arbejdsmarkedet. Det har noget at sige for, hvordan kvinders og mænds karrieremuligheder former sig, at fædre tager længere barsel.

Derfor er jeg simpelt hen nødt til at få et svar fra ligestillingsministeren på, hvorfor det er rimeligt, at vi øremærker en del af barslen til mødrene, men ikke en del af barslen til fædrene.

K1 14:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:11

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Jamen det har vi jo allerede været inde på et par gange, hvad angår barselorloven. Vi har i Danmark en af de mest fleksible barselorlovsordninger, så på den måde giver det den enkelte familie mulighed for at organisere sig, som den enkelte familie ønsker at gøre.

Kl. 14:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 14:11

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Grunden til, at vi har været inde på det her så mange gange, er, at ligestillingsministeren bliver ved med ikke at ville svare på spørgsmålet. Hvorfor er det i orden at øremærke en del af barslen til mødrene, men ikke at øremærke en del af barslen til fædrene?

Den fleksible barselorlov, vi har i Danmark, har rent faktisk vist sig at modarbejde ligestillingen på arbejdsmarkedet og sågar i hjemmene. Det påvirker da forhåbentlig ligestillingsministeren på en eller anden måde, at det forholder sig sådan.

Kl. 14:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:11

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Nu tror jeg, at det er alment kendt, at det jo ikke er ligestillingsministeren, der har lovgivningen, hvad angår barsel. Men en af årsagerne til, som jeg forstår det, at man har øremærket noget til kvinderne, er, at der også er noget biologisk her, der spiller ind.

Kl. 14:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Magnus Heunicke for en kort bemærkning.

Kl. 14:12

Magnus Heunicke (S):

Tak. Vi har kunnet høre i medierne op til den her debat, at ministeren citerer en gammel Elvisklassiker: »A little less conversation, a little more action ...«

Ud over at vi godt kan lide Elvis, glæder vi os til debatten i dag og ikke mindst til fra ministerens side at høre, hvad det er for en action. Det, vi kan forstå nu her, er, at der er rigtig mange gode og pæne ord, som vi også i oppositionen er enige med ministeren i. Men vi mangler jo lidt mere action. Vi mangler lidt mere at høre: Hvad er så de konkrete mål?

På ministerens andre ressortområder er der jo masser af konkrete mål, og derfor må jeg spørge: Kan der virkelig ikke komme nogen konkrete mål for ligestillingen i Danmark? Eller måske spurgt på en anden måde: Hvis der ikke sker noget, hvis der nu ikke sker nogen

udvikling her, kommer der så til at ske en konkret handling ud over at tale om det gode eksempel og fremme det gode eksempel?

Kl. 14:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:12

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Der er vi jo igen tilbage ved en af de overordnede skillelinjer. Jeg accepterer simpelt hen ikke præmissen for spørgsmålet, som er, at man kun handler, hvis man er villig til at ty til lovgivning. Det er den afgørende skillelinje, som vi har været inde på her i dag, og ellers er der, som det blev sagt, mange ting, vi er enige om. Så det er ikke rigtigt, at der ikke handles. Der handles bare på en anden måde. Jeg har redegjort for mange af de forskellige eksempler bare inden for universitetsområdet, inden for uddannelsesområdet, bare lige for at nævne nogle. Så er der selvfølgelig også centrale områder vedrørende vold mod kvinder og bekæmpelse af den.

Kl. 14:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Magnus Heunicke.

Kl. 14:13

Magnus Heunicke (S):

Så kunne det være spændende at høre den forholdsvis nyudnævnte minister redegøre for sit syn på, hvordan vi er kommet så langt, som vi trods alt er kommet i Danmark i ligestillingskampen. For der er jo succeser, som vi kan være glade for i dag, og det er dem, vi skal følge op. Jeg synes endda, vi er forpligtet til at følge dem op. Derfor kunne det være interessant at få at vide: Når ministeren analyserer de foregående generationers kamp for ligestilling, mener hun så, at succeserne er kommet med den type politik, som ministeren står for, på den side af skillevejen, ministeren står på, eller er det ved lovgivning om barsel og om ligeløn? Det er jo ikke ved hjemmesider, for de var ikke opfundet dengang. Er det ved lovgivning, at de vigtige syvmileskridt fremad er taget inden for ligestilling, eller er det ved det andet? Det kunne være spændende at få at vide.

Kl. 14:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:14

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Altså, den bemærkning var jo lidt udtryk for en historieløs betragtning forstået på den måde, at uanset hvad der måtte være sket gennem historien, uanset hvilke resultater man måtte have opnået, uanset hvilke formelle barrierer man har fået fjernet, så skal man fortsat føre den samme politik. Det hænger jo simpelt hen ikke sammen. Min pointe var den, at vi netop har fået skabt formel ligestilling via lovgivning. Nu gælder det om at gå skridtet videre og så fokusere på mange af de normer, der fortsat blokerer for den reelle ligestilling.

Kl. 14:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Anne Baastrup for en kort bemærkning.

Kl. 14:14

Anne Baastrup (SF):

Nu har jeg fulgt debatten sådan lidt på anden hånd, og jeg kunne godt tænke mig at høre ministerens opfattelse af, hvad det logiske er i, at hvis moderen ikke tager de 12 ugers barselorlov efter de første 14 dage, falder de væk. Hvorfor kan man så ikke ved samme lejlig-

hed sige, at manden skal tage X antal uger, som så falder væk, hvis manden ikke tager dem?

Det, vi jo begge har som mål, er, at kvinderne kommer på ud arbejdsmarkedet og bliver der og ikke på forskellig måde rykker sig selv væk. Og der er det naturligt, at man så siger: Hvorfor ikke gøre det samme for mænd og prøve på en eller anden måde at gøre de her to parter ligeværdige?

K1 14·15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:15

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Jamen jeg må igen referere til, at det jo ikke er mig, der er den ansvarlige minister for barselordningen, så jeg tror ikke, at jeg på den måde ønsker at uddybe det svar yderligere i forhold til det, som jeg kom med i første runde.

Kl. 14:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Anne Baastrup.

Kl. 14:15

Anne Baastrup (SF):

Nu har ministeren altså – måske desværre for ministeren – den position, at hun er ligestillingsminister. Og når man er ligestillingsminister, har man også forpligtelsen til at sørge for, at regeringen samlet set fører en politik, der fremmer ligestillingen mellem mænd og kvinder. Hvor svært kan det være?

Derfor må jeg endnu en gang bede ministeren om at komme med sin egen holdning til, hvad det er, der skal til for at fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder, når vi kan se, at de unge kvinder i dag rask væk tager et helt års barselorlov. Har vi så ikke et ligestillingsmæssigt problem?

Kl. 14:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:16

Ministeren for ligestilling (Lykke Friis):

Jeg ønsker bestemt ikke at fralægge mig ansvaret for at være ligestillingsminister og netop også at diskutere de her ting igennem med mine kollegaer. Det fremgår jo også klart af perspektiv- og handlingsplanen.

Så går spørgsmålet på, hvordan vi får flere mænd til at tage barselorlov. Det ene har jeg jo allerede været inde på ved at sige, at virksomheder i endnu højere grad, end de gør i dag, skal sætte det her på dagsordenen og sørge for, at det bliver en del af virksomhedskulturen. TDC og B&O er allerede i gang, men det er ikke nok, det skal vi have flere til at gøre. Den proces vil jeg gerne facilitere.

Endelig er det her jo igen en samfundsdebat. Det er jo også en debat, man må tage på hjemmefronten og forhåbentlig da også, inden man får sit første barn.

Kl. 14:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Jeg ser ikke flere ønsker om korte bemærkninger fra de dynamiske ordførere – med korslagte arme – så vi siger tak til ministeren. (*Ministeren for ligestilling* (Lykke Friis): Ja, tak for en rigtig god debat).

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen om redegørelsen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

23) 1. behandling af lovforslag nr. L 214:

Forslag til lov om ophævelse af lov om Banedanmark og ændring af lov om jernbane. (Nedlæggelse af Banedanmarks bestyrelse m.v.).

Af transportministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsættelse 29.04.2010).

Kl. 14:17

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Kristian Pihl Lorentzen som ordfører for Venstre.

Kl. 14:17

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Som en udløber af den uacceptable uregelmæssighed på specielt Kystbanen, men også på andre banestrækninger med daglige forsinkelser, står det lysende klart, at der er behov for langt mere politisk fokus på rettidighed, altså tog til tiden.

På baggrund af en rapport fra en schweizisk jernbaneekspert om problemerne på Kystbanen står det klart, at der er behov for at skabe klare og entydige ansvarsforhold blandt de myndigheder og virksomheder, der har med jernbanen at gøre. Derfor hilser Venstre det velkomment, at transportministeren har handlet resolut ved med dette lovforslag at styrke Banedanmarks koordinerende rolle inden for jernbanesektoren.

Lovforslaget indebærer, at den hidtidige bestyrelse for Banedanmark nedlægges, idet Banedanmark fremover vil have samme ledelsesstruktur som andre styrelser og direktorater. Målet er at skabe en klar ansvarsfordeling som en forudsætning for en markant højere rettidighed, herunder på Kystbanen.

I den forbindelse vil jeg pege på, at forligskredsen, dvs. Venstre, De Konservative, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre, for et par uger siden indgik en politisk aftale om en række initiativer, der frem mod årets udgang vil medføre en kraftig forbedring af rettidigheden på Kystbanen.

Endelig vil jeg gerne fremhæve den særlige rettidighedsorganisation, der nu er dannet af transportministeren – også kaldet banebryderne, har jeg forstået.

Disse gode og handlekraftige initiativer giver – sammenholdt med de forestående omfattende investeringer i jernbanen – et velbegrundet håb om, at der kommer langt flere tog til tiden i fremtiden.

Venstre kan varmt støtte dette lovforslag.

Kl. 14:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Anne Baastrup for en kort bemærkning.

Kl. 14:19

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt spørge Venstres ordfører, om jeg så skal forstå det således, at Venstre hermed også signalerer, at man ingen planer har om at privatisere Banedanmark.

Kl. 14:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:20

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu har det ikke så meget med det her at gøre, men Venstre har absolut ingen planer om, at vores jernbaneinfrastruktur skal privatiseres. Vi mener, at det er mest hensigtsmæssigt, at skinnerne ejes af staten. Men i forhold til det, der kører på dem, skal der være mest mulig konkurrence, og det er vigtigt at skelne imellem de to ting.

Kl. 14:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:20

Per Clausen (EL):

Betyder det, at hr. Kristian Pihl Lorentzen mener, at erfaringerne med udbud på Kystbanen er sådan, at hr. Kristian Pihl Lorentzen mener, at det giver anledning til, at man skal øge udbuddet? Jeg forstår det ikke helt, for hvis man kigger på, hvordan ansvaret er fordelt på de forsinkelser, der er, fremgår det meget klart, at Banedanmark har et betydelig mindre ansvar for forsinkelsen end de øvrige aktører, herunder dem, som har vundet udbuddet.

Kl. 14:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:20

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nej. Der blev jo lavet en taskforce, hvor vi sendte bud efter en schweizisk jernbaneekspert, og han var meget effektiv, og han nåede ret hurtigt frem til den konklusion, at problemet var, at der ikke var en klar ansvarsfordeling. Og det er nu engang sådan, at hvis man fordeler et ansvar på to forskellige, har de kun 5 pct. hver, og her var der oven i købet tre-fire stykker, der havde ansvaret. Nu kommer der en meget klar ansvarsfordeling, og der refereres direkte til transportministeren, og jeg synes, det er prisværdigt, at han nu personligt går ind og tager ansvar for, at vi får flere tog til tiden.

Kl. 14:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen.

Kl. 14:21

Per Clausen (EL):

Det, jeg spurgte hr. Kristian Pihl Lorentzen om, var, hvorvidt erfaringerne fra Kystbanen gjorde, at vi skulle fremme udbuddet af togkørsel i Danmark, altså om der er nogle gode erfaringer med udbuddet. Så vidt jeg har forstået den omtalte schweiziske ekspert, var hans klare signal, at det var en rigtig dårlig ting, at man havde op til flere aktører, som i fællesskab havde ansvaret. Men det er svært at undgå, at der er flere aktører, der har et ansvar, hvis man sætter tingene i udbud. Så jeg forstår ikke, hvorfor hr. Kristian Pihl Lorentzen kan bruge den sag som en begrundelse for at ville ønske mere udbud på de danske jernbaner.

Kl. 14:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:22

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Hertil er der at bemærke, at vi også har et jernbaneudbud i Midt- og Vestjylland, der fungerer fortræffeligt. Det er der særdeles gode erfaringer med, og Arrivatogene derovre kører meget, meget rettidigt, så det er en kæmpe succes. Derimod må man sige om Kystbanen, at det ikke har været en succes hidtil, og det er jo netop det, der nu tages aktion på.

Noget af det, de fire forligspartier har noteret sig i aftalen, er, at vi er nødt til at evaluere det her grundigt og se, hvad det er, der skal gøres bedre med det her udbud. Det er jo ikke et argument for, at vi ikke udbyder fremover. Tværtimod er der brug for en konkurrenceudsættelse på jernbanen, så vi sikrer den bedst mulige service for passagererne. Det er det, det går ud på. Nu får vi så taget hånd om de problemer, der har været med Kystbanen, bl.a. med det her lovforslag.

Kl. 14:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Magnus Heunicke som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 14:23

(Ordfører)

Magnus Heunicke (S):

Det her lovforslag er et, som vi også kan støtte fra socialdemokratisk side, og det kan vi, fordi de seneste år har vist, at den lov og den struktur, som man havde på baneområdet, kunne nogle ting, men der var sandelig også nogle ting, som den ikke kunne. Ikke mindst er det udstillet med al tydelighed, at det store prestigeprojekt, som det jo var, da Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre valgte at sende Kystbanen i udbud, viste sig at være en pinlig affære. Det er jo det, som vi kan forstå på kommentarerne og bemærkningerne til lovforslaget er den aktuelle anledning til at gøre op med det. Vi har nu uanset hvad ment, at det er fornuftigt med, som vi ser det, en styrkelse af organisationen, hvor man også giver Banedanmark større frihedsrettigheder til at agere og til at planlægge fremadrettet.

Derfor kan vi altså støtte forslaget, men jeg vil også gerne slå helt fast her i debatten, at vi fra Socialdemokratiets side synes, at vi her i Folketinget også er forpligtet til at tage ved lære af de ting, som altså ikke går så godt, og man kan rolig sige, at udbuddet af Kystbanen ikke går særlig godt. Der er kommet nye skinner, der er forholdsvis nye tog. Der er ingen undskyldninger for, at togene er så forsinkede, at der skal være så mange togaflysninger. Det er en pinlig sag, som vi er nødt til at rette op på. Regeringen gør nu en del af arbejdet ved at rydde op efter sig selv, men der er i hvert fald ingen grund til at gå videre ad den vej på det nuværende grundlag.

Kl. 14:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Kim Christiansen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:24

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Det er jo rart at høre fra den socialdemokratiske ordfører, at der er bred opbakning til det her løsningsforslag, som bl.a. skal være med til at skabe rettidighed på Kystbanen, men også på andre strækninger i Danmark. Med denne lille indledende bemærkning vil jeg sige, at Dansk Folkeparti kan støtte forslaget. Det at føre Banedanmark tilbage til Transportministeriet finder vi er rigtigt. Vi tror, det giver en bedre styring af tingene, og frem for alt giver det en klokkeklar ansvarsfordeling. Det må vi sige er helt i den rette ånd. Jeg skal da gerne medgive dem, der har været kritiske over for udbuddet af Kystbanen, at det ikke har været nogen stor succes.

Nu håber vi i hvert fald, at vi med den her øvelse får rettet op på det til glæde for pendlerne, og så kan vi jo kun fremadrettet sige, at der nok er nogle ting, vi skal blive bedre til, når vi laver den slags udbud her. Men som Venstres ordfører var inde på, skal det ikke forhindre os i at lave udbud i fremtiden, vi skal bare gøre det på den helt rigtige måde.

Så Dansk Folkeparti støtter forslaget, og jeg har lovet den radikale ordfører at meddele, at Det Radikale Venstre også støtter forslaget.

Kl. 14:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren, og tak til den radikale ordfører. Fru Anne Baastrup som ordfører for SF.

Kl. 14:26

(Ordfører)

Anne Baastrup (SF):

Frem og tilbage er lige langt. Jeg tror ikke, at lige præcis det her lovforslag i sig selv isoleret set får tog til tiden, men man kan i hvert fald sige, at der måske er en chance for, at det kommer til at blive bedre i forhold til den konstruktion, der har været, som den nuværende regering lavede tilbage i 2004, og som vi nu med det her lovforslag slutter med.

Der er støtte til forslaget fra SF, og så må vi så satse på, at det bliver i overensstemmelse med hr. Kim Christiansens forventning, nemlig at vi får tog til tiden. Jeg vil godt vente og se, hvordan fremtiden kommer til at se ud, men vi satser på det, skal vi ikke sige det?

Kl. 14:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Henriette Kjær som konservativ ordfører.

K1 14:26

(Ordfører)

Henriette Kjær (KF):

Somme tider kan det jo være nødvendigt med et armslængdeprincip, og der kan også være fordele, ved at man får friske øjne til at se på, hvordan man løser opgaverne bedst. Derfor vil jeg vil nu stadig væk forsvare, at man i sin tid lagde Banedanmark i en selvstændig offentlig virksomhedskonstruktion. Men nu er der behov for, at vi har fuldstændig kontrol med Banedanmark og den information, der gives, og der skal lovforslaget her sikre en forbedret rettidighed på jernbanen. Og det støtter vi Konservative selvfølgelig fuldstændig.

Jeg mener nu ikke, at man kan klandre den bestyrelse, der har siddet for Banedanmark, for, at der ikke nødvendigvis har været det samarbejde og den kommunikation, man kunne forvente mellem de forskellige aktører på banen. Jeg synes, de har gjort et godt stykke arbejde, og det vil jeg gerne takke dem for her fra talerstolen.

Men nu bliver Banedanmark en styrelse under Transportministeriet igen, og det betyder i hvert fald, at der kommer et meget tæt samarbejde mellem ministeriet og Banedanmark. Det håber vi Konservative kan være med til at sikre rettidigheden, ikke bare på Kystbanen, men generelt på den danske jernbane. Tak.

Kl. 14:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 14:28 Kl. 14:31

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

I Enhedslisten er vi da på en måde meget glade for det lovforslag, der ligger her, for hermed sætter man jo en effektiv stopper for en proces, der bare for nogle få år siden var en vigtig del af den borgerlige regerings privatiseringsøvelse, nemlig at Banedanmark skulle omdannes til et firma, som kunne sælges for gode penge på det fri marked. Nu er man altså endt med at trække det tilbage til staten, og det synes vi grundlæggende er godt.

Vi er også enige i, at der i forhold til Kystbanen er et akut behov for at sikre, at det er nogenlunde klart, hvor ansvaret ligger, og at man på den måde skal have nogle, som tager ansvaret for at koordinere indsatsen. Det er da befriende, at vi nu har fået en instans, som kan forbindes direkte til ministeren, for så ved vi da, at ministeren ikke, som tidligere ministre har gjort, kan henvise til, at det var alle mulige andre, der havde ansvaret for, at tingene skulle være i orden.

Når jeg alligevel måske synes, at det er sådan lidt ved siden af realiteterne i sagen ligesom at sige, at man løser problemerne ved at trække Banedanmark tilbage, er det, fordi hvis man ser på, hvad der har været det reelle problem og er den reelle udfordring på Kystbanen, er det jo først og fremmest det udbud, man lavede, som der jo ikke er nogen som helst tvivl om har været medvirkende til at skabe en lang, lang række store problemer.

Lad mig bare sådan for historikkens skyld sige, at man godt kan sige, at det går rigtig godt ovre i Jylland med Arriva. Ja, men det tog 2 år, før det kom til at køre godt, og hvis det er prisen, at man skal betale med 2 års kaos, hver gang man sender noget i udbud, og bagefter får togdriften på den udbudte banestrækning til at fungere ved at give den alle fortrinsrettigheder på skinnerne, så det bliver DSB's tog, der bliver forsinket i stedet for, synes jeg måske, at det er en høj, høj pris at betale.

I virkeligheden synes jeg jo nok, at det ville være mere passende i den nuværende situation at have en diskussion om, hvad udbuddet af Kystbanen har betydet, og hvilke negative konsekvenser det har haft. Det andet er jo så, at man derudover har nogle problemer med skinnefaciliteter, med togene på Kystbanen og de kvaliteter, de har, der formentlig også fremover vil give vanskeligheder. Men at man vælger at snakke om noget andet end det, vi synes er hovedproblemet, skal jo ikke forhindre, at vi hjælper med at løse det problem, som regeringen selv har skabt ved at forsøge at køre Banedanmark ud på det her sidespor, så vi vil støtte lovforslaget.

Men så vil vi i forbindelse med behandlingen af forslaget måske spørge lidt ind til, om ministeren har nogle andre planer for omstruktureringer på baneområdet i Danmark. Det synes vi der kunne være meget fornuft i at tage fat på, og vi synes så bare, det ville være rart at få at vide, om ministeren har en samlet plan for det område, eller realiteten bare er, at han måske nok har en samlet plan, men sådan tænker, at det er klogest at komme med det drypvis. Det synes vi ikke. Vi vil godt have mulighed for at tage stilling til det, og derfor kan det godt være, at vi vil besvære ministeren og hans embedsmænd med et par enkelte spørgsmål i behandlingen af det her lovforslag.

Men jeg tør næsten love, at medmindre ministeren gør sig meget umage for at svare meget dumt og forkert, vil vi ende med at stemme ja til lovforslaget.

Kl. 14:31

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Enhedslistens ordfører. Og så er det transportministeren.

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Først vil jeg gerne takke for den positive respons på lovforslaget. Jeg synes måske nok, det er vigtigt sådan lige at genopfriske historien, for da man i 2003 vedtog lov om Banedanmark, blev styringsmodellen for Banestyrelsen, som Banedanmark jo hed dengang, ændret til en styrelse med en bestyrelse og en direktion. Og der var på det tidspunkt også behov for at få styrket ledelsesstrukturen i Banestyrelsen for at opnå en forbedring af især økonomistyringen. Jeg siger det blot, for hvis man går lidt tilbage i papirerne, vil man kunne se, at det var der i høj grad behov for.

Så synes jeg også, der er grund til at sige, ligesom jeg hørte den konservative ordfører sige det, at tiltagene jo har virket. Banedanmark er i dag en professionel organisation. Man har aflagt et anmærkningsfrit regnskab flere år i træk, og genopretningen af statens jernbanenet gennem en betydelig fornyelses- og vedligeholdelsesindsats er indtil videre gennemført i den forudsatte takt. Og jeg vil godt tilslutte mig den konservative ordførers uddeling af ros til de mennesker, der har gjort en indsats her. Det synes jeg har været fint.

Nu står hele sektoren imidlertid over for en række nye udfordringer og opgaver. Der er nu behov for en samlet indsats til forbedring af rettidigheden på jernbanen, bl.a. på Kystbanen, som Venstres ordfører helt rigtigt nævnte. Den skal Banedanmark stå i spidsen for. Der er behov for, at Banedanmark fremover generelt kan varetage koordinerende opgaver på tværs af de forskellige aktører inden for jernbanesektoren. Med det lovforslag, vi står med her, foreslås det, at lov om Banedanmark ophæves, og det betyder, at Banedanmark fremover vil have en ledelsesstruktur som andre styrelser og direktorater med en direktør, som er underlagt ministerens instruktionsbeføjelse.

Jeg ser frem til den videre behandling af forslaget og er naturligvis rede til at svare på spørgsmål i den forbindelse.

Kl. 14:33

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til transportministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

24) 1. behandling af lovforslag nr. L 208:

Forslag til lov om ændring af pensionsbeskatningsloven. (Afskæring af fradragsret for nye indbetalinger til en kapitalpension efter udbetaling af en kapitalpensionsordning, undtagelse af indeksordninger fra loftet på 100.000 kr. for fradragsberettigede indbetalinger m.v.).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 14.04.2010).

Kl. 14:34

Forhandling

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Mads Rørvig som ordfører for Venstre.

Kl. 14:34

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Tak for det. I Venstre er vi glade for, at danskerne sparer op til deres alderdom, det er en fornuftig måde at disponere over sin livsindkomst på. Derfor støtter vi varmt op om initiativer, der fremmer danskernes lyst til at spare op til deres tredje alder. Til gengæld er vi ikke begejstrede for personer, der udnytter systemet. Lovgivningen er til for at styrke lysten til at spare op, ikke for at hjælpe folk over, hvor gærdet er lavest. Der findes et hul i den nuværende lovgivning om pensionsbeskatning – en lov, der får nogen til at barbere deres indkomstgrundlag ned, og det kan de gøre ved hjælp af et fradrag i personindkomsten, som opnås ved at indbetale til en kapitalpension, og på baggrund af det reducerede indkomstgrundlag kan de opnå højere sociale ydelser. Denne manøvre vil dette lovforslag sætte en stopper for. Det gøres ved at fjerne fradragsretten for indbetalinger til kapitalpensioner, når der er sket en hel eller delvis udbetaling af kapitalpensionen. Denne ændring sikrer med andre ord, at pensionsopsparingen sker på baggrund af reelle hensigter frem for at være foranlediget af et ønske om at trække på vores fælles kasse.

Desuden indeholder lovforslaget en ændring i reglerne for indbetalinger til indeksordninger. Fra indkomståret 2010 har indeksordninger oprettet i et forsikringsselskab været omfattet af 100.000-kroners-loftet for fradragsberettigede indbetalinger til ratepensioner og ophørende livrenter, men det er indeksordninger oprettet i et pengeinstitut derimod ikke. Dette er uhensigtsmæssigt, og dette lovforslag indeholder en ændring, der fritager indeksordninger oprettet i et forsikringsselskab fra førnævnte 100.000-kroners-loft. Dermed sikres det, at der er en ensartet behandling af de to ordninger.

Venstre er tilhænger af et fornuftigt pensionssystem, der tilskynder danskerne til at spare op til deres alderdom, og vi kan derfor tilslutte os forslaget.

Kl. 14:36

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Venstres ordfører. Og så er det hr. Klaus Hækkerup som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 14:36

(Ordfører)

Klaus Hækkerup (S):

Som Venstres ordfører var inde på, indeholder det her lovforslag to ændringer af den eksisterende lovgivning. Den ene er en begrænsning af fradragsretten for indbetaling på kapitalpension, hvis man som efterlønsmodtager har hævet på den. Formålet med forslaget er at sikre, at man ikke i de tilfælde, hvor det ikke er reelt, nedbringer sin skattepligtige indkomst, sådan at man opnår at kunne få højere ydelser efter den sociale lovgivning. Socialdemokratiet kan støtte den del af forslaget. Den ordning, der nu indføres, var eksisterende før vedtagelsen af forårspakke 2.0, og det er en retstilstand, som vi er enige i bør være gældende i Danmark.

Det andet element er spørgsmålet om finansieringen af indeksordninger, sådan som det også blev nævnt af Venstres ordfører. Her er vi fra Socialdemokratiets side imidlertid mere betænkelige ved bare at støtte det forslag, der ligger fra regeringens side. Vi hælder nok nærmest til at sige, at når mange andre indbetalinger til pensionsopsparinger er omfattet af et loft på 100.000 kr., er det rimeligt, at indbetalinger til indekskontrakter også er det. Vi kan jo imidlertid godt se, at indekskontraktordningen er under afvikling – der er 10 år tilbage, hvor den ordning endnu vil eksistere – og vi vil i forbindelse med udvalgsarbejdet undersøge, hvor meget vi egentlig taler om, hvor mange der er omfattet, og hvor store beløb det er, inden vi tager helt endelig stilling til området. Men som sagt hælder vi mest mod at

sige, at vi synes, at loftet skal være gældende for alle indbetalinger, der vedrører indekskontrakter.

Kl. 14:38

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Mikkel Dencker.

Kl. 14:39

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Lovforslaget har, som de to foregående ordførere jo allerede har været inde på, til formål at lukke et hul, der er opstået på grund af den lovgivning, der blev gennemført for et års tid siden i anledning af forårspakken 2.0. Hvis man opretter en kapitalpension og efterfølgende hæver den igen, har man nedbragt sit beregningsgrundlag for tildeling af sociale ydelser såsom boligydelse og pensionstillæg simpelt hen ved at lave den her lille manøvre. Det har selvfølgelig aldrig været meningen, at den mulighed skulle opstå, og derfor kan vi i Dansk Folkeparti kun bakke op om, at regeringen med det her lovforslag har taget initiativ til at lukke hullet igen. Så det har regeringen vores opbakning til.

Det andet element i lovforslaget går ud på at ligestille indekskontrakter. Uanset om de er oprettet i et livsforsikringsselskab eller i et pengeinstitut, skal de ligestilles i relation til loftet for indbetalinger til pensionsordninger og lignende på 100.000 kr. i den forstand, at de fremover ikke tæller med i de 100.000 kr. I Dansk Folkeparti bakker vi op om, at vi har et pensionssystem, som det er attraktivt og nemt at spare op i, og derfor vil vi godt være med til den her lille ændring, der sker med hensyn til de indekskontrakter, som jo er indgået for næsten 40 år siden.

Så med de ord skal jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti støtter lovforslaget her.

Kl. 14:40

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Og så er det SF's ordfører, hr. Jesper Petersen.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Som SF og andre forudså det, måtte der efter skattereformen jo følge nogle forslag, der justerede de love, der blev lavet for et års tid siden. En meget stor skattereform blev kørt igennem på omkring 2 måneder, så der må selvfølgelig være opstået fejl, og der er allerede lavet flere ændringer siden da.

Her kommer så endnu en. Og vi ser selvfølgelig som udgangspunkt velvilligt på ønsket om at rette op på de fejl og mangler, man begår – det kan ske for selv de bedste – og vi skal ikke stå i vejen for, at fejl bliver rettet.

Første del af lovforslaget handler, som det er blevet sagt her fra et par gange, om at lukke et hul, der kan bruges af folk, der går på efterløn, til via indbetalinger på en kapitalpension at få større sociale ydelser, end de ellers ville have været berettiget til og ville have fået. Vi medvirker jo altid gerne til at lukke skattehuller og støtter også lukningen af det her hul.

Vi er mere lorne ved den anden del af lovforslaget, hvor regeringen vil holde indbetalinger til indeksordninger ude fra det fradragsloft på 100.000 kr., der endelig blev indført med skattereformen. Selv om regeringen i lang tid havde tordnet imod det, indførte man jo i hvert fald delvis – og til vores glæde – på nogle pensionstyper sådan et loft, men bruger dem så desværre til at give nogle meget skæve skattelettelser. Men her er altså så en del mere, der skal undtages fra det fradragsloft på 100.000 kr., nemlig de her indeksordnin-

ger. De har altså været meget lukrative, og ifølge loven kan opsparerne via indeksordningerne så slippe for at være underlagt det samme fradragsloft, som andre pensionsopsparere er.

Som lovforslaget og bemærkningerne i lovforslaget beskriver det, er det ikke ret mange mennesker, det handler om. Der er ikke blevet oprettet nye siden 1971, og loven vil ifølge bemærkningerne ikke medføre noget provenutab. Så kan man jo undre sig over, at det overhovedet skulle være nødvendigt at ændre loven. Altså, hvis det ikke rammer nogen, hvis der overhovedet ikke er noget provenutab, hvorfor er det så nødvendigt at lave den? SF vil gerne grave lidt mere i, hvor mange danskere det her handler om, hvor mange fradragsberettigede indbetalinger på over 100.000 kr. til indeksordningerne der foretages. Vi er jo generelt lidt skeptiske ved at skulle udhule det her fradragsloft endnu mere, end det er i forvejen. Det er ganske velstillede danskere, der har mulighed for at opspare så mange penge til privat pension om året. Så vi ser frem til at dyrke forslaget nærmere under udvalgsbehandlingen og vil så tage stilling til den tid.

K1 14.43

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til SF's ordfører. Og så er det ordføreren for Det Konservative Folkeparti, hr. Mike Legarth.

Kl. 14:43

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Det Konservative Folkeparti støtter forslaget, og det gør vi, fordi vi gerne til enhver tid medvirker til at lukke huller, så man ikke kan spekulere i dem og omgå hensigten i loven, og det er det, vi gør i det her tilfælde, hvor man kan foretage indbetalinger, så man nedbringer sin indtægt og på den måde bringer sig selv i en position, så man kan modtage sociale ydelser. Det er selvfølgelig ikke rimeligt, og derfor medvirker vi gerne til at ændre det.

Det andet element vil vi også gerne være med til, og det er at sidestille indeksordninger, hvad enten de er tegnet i et forsikringsselskab, pensionsselskab eller pengeinstitut. De bør sidestilles, og derfor annullerer vi loftet på de 100.000 kr. Det var ordene fra De Konservative.

Kl. 14:43

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den konservative ordfører. Og så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 14:44

(Ordfører)

$\textbf{Niels Helveg Petersen} \ (RV):$

Den del af forslaget, der vedrører at lukke hullet – et hul i skattelovgivningen – er vi selvfølgelig tilhængere af. Vi er i tvivl om den anden del af forslaget vedrørende indekskontrakter. Det vil vi undersøge videre i udvalget. Umiddelbart vil jeg sige, at jeg synes, at forslaget ser ganske rimeligt ud, men der er ting, der skal undersøges i udvalgsarbejdet, og vi vil tage endelig stilling til den del af forslaget efter udvalgsarbejdet.

Kl. 14:44

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den radikale ordfører. Og så er det Enhedslistens ordfører, hr. Frank Aaen.

Kl. 14:44

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Andre har gennemgået lovforslaget, så jeg skal gøre det meget kort: Den del, der har at gøre med at lukke hullet, støtter vi naturligvis; den del, der har at gøre med at fritage nogle pensionsindbetalinger fra loftet på de 100.000 kr., er vi imod.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge skatteministeren: Hvem har inspireret til den ændring? Det er formentlig ikke lige Skatteministeriet selv, for så havde man jo gjort det for lang tid siden. Så det må være nogle udefra, der har inspireret til den ændring. Hvem er det, der har den omsorg for folk, der har råd til at spare så mange penge op?

K1 14:45

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Enhedslistens ordfører. Og så er det skatteministeren.

Kl. 14:45

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg vil gerne takke for den brede tilslutning, der er givet til det lovforslag, som vi nu lægger op til at vedtage. Ingen regering uanset politisk tilhørsforhold kan leve med, at folkepensionister kan spekulere
i at oprette og hæve en kapitalpension for at opnå en højere social
ydelse. Det kan vi selvfølgelig ikke se passivt til foregår. Derfor er
jeg glad for, at vi nu får stoppet den mulighed. Med det vil jeg så
sige, at jeg glæder mig til i udvalgsarbejdet også at svare på de
spørgsmål, der er blevet rejst her i dag.

Kl. 14:45

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 14:46

Frank Aaen (EL):

Jeg kan sagtens forstå, at man henviser de tekniske spørgsmål til udvalgsbehandlingen, men et rent politisk spørgsmål, nemlig hvorfor der kommer et ændringsforslag, der undtager folk, der har enormt mange penge og råd til at spare op, fra det generelle loft, og hvem der har inspireret til forslaget, må ministeren da kunne svare på. Det må ministeren da vide.

Kl. 14:46

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 14:46

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Når man ser på det i forhold til indeksordninger, og at de ikke har kunnet oprettes siden starten af 1970'erne, og når pensionsbidrag til indeksordningen er en forudsætning for at få statens indekstillæg, og når de årlige pensionsbidrag udgør et relativt beskedent beløb, er jeg af den opfattelse, at indeksordninger generelt godt kan undtages fra det loft på 100.000 kr.

Kl. 14:46

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Frank Aaen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 14:46

Frank Aaen (EL):

Det var jo ikke et svar. Jeg spurgte om, hvem der har inspireret til det, for jeg er da helt sikker på, at ministeriet selv ville have været opmærksom på det, hvis det var sådan, at det var ministeriet, der ligesom havde set, at der her var et problem, der skulle løses. Det skete jo ikke, for så ville det jo have været med i det oprindelige lovforslag. Hvem har inspireret til, at der nu skal åbnes for det hul? Det må vi da kunne få et svar på.

Kl. 14:47

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så det skatteministeren.

Kl. 14:47

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg er ikke enig i, at det er et hul. Jeg vil sige, at det er regeringen, der fremsætter det her, så det er selvfølgelig skatteministeren, der står til ansvar for det.

Kl. 14:47

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til skatteministeren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

25) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 186: Forslag til folketingsbeslutning om multimedieskatten.

Af Niels Helveg Petersen (RV) m.fl. (Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 14:47

Forhandling

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Forhandlingen er åbnet. Skatteministeren.

Kl. 14:48

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at regeringen afviser det stillede beslutningsforslag. Det er vigtigt at forstå, at multimediebeskatningen ikke er nogen ekstra skat, men en værdiansættelse på 3.000 kr. af det gode, der består i, at en arbejdsgiver betaler for en computer, telefon eller internetforbindelse, som også kan bruges privat.

Da det jo er sådan, at al løn som udgangspunkt skal beskattes – og det går jeg også ud fra at Det Radikale Venstre er enig i – uanset om lønnen udbetales i kontanter eller som et personalegode, og da multimedie repræsenterer en relativt stor økonomisk værdi, har regeringen fundet det helt rimeligt at ændre reglerne om beskatning af fri telefon og computer til en multimediebeskatning, der tager højde for, at den teknologiske udvikling nu er så langt fremme, at det ikke længere er nødvendigt at skattebegunstige multimedier.

Det er også vigtigt for mig at slå fast, at det skattepligtige beløb jo udgør 3.000 kr., hvilket betyder, at langt de fleste vil skulle betale ca. 1.225 kr. i skat om året, altså ca. 100 kr. om måneden, for at have en computer, internetadgang eller telefon stillet til rådighed privat.

Jeg vil samtidig gerne understrege, at multimediebeskatningen ikke skal ses isoleret, men som en del af den store sammenhæng i forhold til forårspakke 2.0. Forårspakken indeholder en historisk sænkning af marginalskatten, og den første del af pakken fik virkning fra årsskiftet. I alt slipper 350.000 danskere, som tidligere har betalt topskat, for at betale topskat. Derudover sikrer vi, at det bedre kan betale sig at gøre en ekstra indsats på arbejdsmarkedet.

Hvis man dykker ned i beslutningsforslaget – og det skal man jo gøre – kan det undre mig en smule, at Det Radikale Venstre vælger at finansiere deres forslag om en afskaffelse af multimediebeskatningen med det, som man vel på moderne dansk kan kalde luftpenge. Det er ved bedre ligning, uden at man specificerer, hvor pengene kommer fra. Det er selvfølgelig interessant, at man på den måde lige pludselig får 400 mio. kr. ud af det blå, og det vil jeg selvfølgelig gerne have en forklaring på. Det synes jeg også man bliver nødt til at give, når man fremlægger et forslag, som går ud på at begunstige nogle, men samtidig skal det finansieres, og jeg må sige, at finansieringen her er meget lidt konkret. Men det bliver der rig lejlighed til at få uddybet, når ordføreren om lidt får mulighed for at forklare baggrunden for finansieringen.

Kl. 14:50

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til skatteministeren. Så er det Venstres ordfører, hr. Mads Rørvig.

Kl. 14:51

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

I Venstre er vi glade for at have indført en historisk skattereform, en skattereform, der gør det mere attraktivt at arbejde, en skattereform, der vil give os 5,5 mia. kr. mere om året til velfærd. Skattereformen er fuldt finansieret, og det betyder, at vi har været nødt til at finde en række områder, hvor en opdatering af regelsættet var fornuftig og samtidig gav et provenu, et provenu, som vel at mærke har været ført tilbage til skatteyderne krone for krone.

Et af områderne i skattereformen er beskatningen af multimedier. Før skattereformen var det område et mindre virvar med forskellige former for beskatning alt afhængigt af udstyret. Noget af udstyret blev opfattet som et skattefrit medarbejdergode, mens andet skulle beskattes. Reglerne for beskatning af fri telefon var f.eks. en videnskab i sig selv. Foruden de mange forskellige former for beskatning var den teknologiske udvikling løbet fra hele regelsættet. Hidtil havde telefoner været til at ringe til og fra, mens computere var til regneark og tekstbehandling, men som begrebet multimedie antyder, kan forskellige former for udstyr klare de samme funktioner. Derfor var det hensigtsmæssigt en gang for alle at få skabt en ensartet beskatning på området. Det har vi gjort med multimedieskatten.

Det er bestemt ikke blevet lige vel modtaget alle steder, og den har fået en meget hård medfart i pressen og har bl.a. fået kritik fra medlemmer af Det Radikale Venstre. Kritikken er dog uberettiget og har mest af alt lignet en skræmmekampagne, en kampagne, hvis hovedbudskab var, at Danmark vil ende som et it-mæssigt uland, og en kampagne, hvis manglende interesse for proportioner har været slående. For hvor meget betyder multimedieskatten i kroner og øre for den enkelte skatteyder? Det er cirka mellem 102 kr. og 150 kr. om måneden.

Der er med andre ord tale om en storm i et glas vand, men det afholder selvfølgelig ikke Det Radikale Venstre fra at ville afskaffe multimedieskatten. Det vil koste ca. 400 mio. kr., og det er da også en slags penge, og dem foreslår Det Radikale Venstre frejdigt at hente igennem bedre ligning og en mere effektiv inddrivelse af skat. Den her manøvre skulle ifølge Det Radikale Venstre indbringe cirka 595 mio. kr. årligt. Opskriften på, hvordan det gøres, vil jeg da meget gerne se nærmere på, og lad mig da dernæst komplimentere det Radikale Venstre for faktisk at finansiere et af beslutningsforslagene, der bliver fremsat her i Folketinget. Det er jo helt nye toner.

Apropos oppositionen glæder jeg mig også til at høre, hvordan Socialdemokratiet forholder sig til multimediebeskatningen. Der har jo været nogle forskellige meldinger, men det håber jeg også at vi kan få afklaret her i dag.

I Venstre er vi glade for skattereformen, og vi er godt tilfredse med den form, som multimedieskatten har fået. Det er en rimelig løsning og frem for alt en løsning, der ikke besværer den almindelige skatteyder med et indviklet regelsæt. Jeg kan oplyse, at Venstre ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 14:54

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Thomas Jensen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 14:54

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Regeringens og Dansk Folkepartis skattereform blev solgt under falsk varebetegnelse som en forårspakke. På denne majdag kan vi konstatere, at skattereformen er trist som en kold dag i november. Der er ikke meget foråret i at gennemføre den skæveste skattereform i danmarkshistorien. Multimedieskatten er en del af skattereformen, og den måde, som den rammer de danske lønmodtagere på, kan foranledige mange til at tro, at det er 1. april året rundt. Loven om multimedieskatten er nemlig fortolket og administreret på en måde, som kun karakteriseres som bøvl og besvær for lønmodtagerne.

Med nærværende forslag ønsker forslagsstillerne at afskaffe multimedieskatten. Der er anvist en finansiering, og så kunne nogle måske foranlediges til at tro, at der så er styr på sagerne, og at det så ligger lige for at afskaffe al den bøvl og besværlige administration ved den her skat. Men spørgsmålet er så, hvad der så skulle være i stedet for multimedieskatten. Uden en beskatning ville det åbne for en ladeport af luksusfrynsegoder, som pr. definition ville være hamrende skævt fordelt, og det vil Socialdemokraterne ikke være med til. Uden en beskatning ville det blive endnu mere bureaukratisk, fordi der skal beskattes efter priser og værdier, og her mener Socialdemokraterne, at der i forvejen er alt for meget bureaukrati. Socialdemokratiets linje er, at multimedieskatten rammer skævt og åbner op for mere til de højtuddannede, mens almindelige, hårdtarbejdende danskere med lavere lønninger sidder tilbage med en mase bøvl og besvær.

Den måde, som ministeren har udformet kontrolordningen, eller mangel på samme, på, sikrer, at højtlønnede kan snyde i skat ved hjælp af multimedieskatten. Når de betaler den, kan de hive flere dyre multimedier med hjem som frynsegoder, uden at det koster mere. Det er bl.a. de højtuddannede, som har indflydelse på egen løn, og som kan snyde sig uden om beskatning ved at modtage multimedier i stedet for løn. De lavest lønnede udsættes for en bureaukratisk ordning, hvor det er tydeligt, at regeringen har skelet mere til arbejdsgiverne, altså at de kan slippe let om ved den, end de har skelet til, om lønmodtagerne bliver pålagt en skat, som de reelt ikke burde pålægges.

Problemet er, at ifølge de regler, som ministeren har indført, er det op til arbejdsgiveren at bestemme, om medarbejderne skal rammes af den nye multimedieskat, uanset om de tager telefonen, pc'en eller andre multimedier med hjem. Medarbejderen kan altså risikere at få trukket en skat ned over hovedet, fordi arbejdsgiverne kan indberette alle medarbejdere, så de rammes af skatten, hvad enten de bruger multimedier derhjemme eller ej. Årsagen er, at skatteministeren har givet arbejdsgiverne lov til at indberette medarbejderne kollektivt til SKAT, fordi det er for besværligt for arbejdsgiverne at kontrollere hver enkelt medarbejder.

Socialdemokraterne mener, at ministeren må komme lønmodtagerne i møde og komme med løsninger på de konkrete problemer, som der er forbundet med multimedieskatten. Hvorfor indfører ministeren ikke formodningsregler og klare fortolkningsregler, som der jo allerede er for telefoner? Og når man kan for telefoner, burde det også være muligt at gøre det for computere og andet udstyr, der er pålagt multimedieskat.

Socialdemokraterne vil ikke lave om på loven om multimedieskatten, men opfordrer ministeren til at løse alle de problemer, der er indført administrativ, og som har skabt en masse bøvl og besvær for lønmodtagerne. Det må være muligt at administrere mere fleksibelt, så lønmodtagerne ikke skal betale skat for noget, som de ikke bruger privat derhjemme. Og så synes vi også, at ministeren bør lave en kontrolordning, som sikrer, at de højest lønnede ikke får sneget en masse ubeskattede multimedier ind via lønpakker, så de på den måde unddrager sig en beskatning af en indkomst.

Afsluttende vil jeg opfordre til, at ministeren hurtigst muligt får løst de administrative problemer, så de hårdtarbejdende lønmodtagere ikke skal trættes med mere bøvl og besvær, mens de højtlønnede bare stikker ekstra multimedier med hjem i privaten uden skattebetaling.

Kl. 14:58

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Mike Legarth.

Kl. 14:59

Mike Legarth (KF):

Jeg skal spørge hr. Thomas Jensen, om jeg skal forstå ordførertalen sådan, at Socialdemokratiet er enig med sin egen skatteordfører, hr. Nick Hækkerup, der har tilkendegivet til medierne, at man vil hæve beskatningen af multimedier, altså at medarbejderne skal betale mere i multimedieskat end det, regeringen har lagt frem.

Kl. 14:59

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 14:59

Thomas Jensen (S):

Jeg kan kun sige til den konservative ordfører, at hr. Nick Hækkerup ikke har været ude at sige det. Jeg har godt lagt mærke til, der har været en artikel i Børsen, som man kan udlægge, som om den socialdemokratiske skatteordfører har sagt det, men det er ikke korrekt. 3.000-kroners-grænsen er den, Socialdemokraterne bakker op om.

Kl. 14:59

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Mike Legarth for endnu en kort bemærkning.

Kl. 14:59

Mike Legarth (KF):

Så må jeg konkludere, at der er noget divergens. Men lad det så ligge. Er vi så enige om, at den model, Socialdemokraterne ønsker at indføre, vil betyde mere belastning for dansk erhvervsliv, eftersom man ikke vil kunne benytte sig af det seneste og det smarteste inden for multimedier, nemlig computere, mobiltelefoner osv. til gavn for den enkelte medarbejder i virksomheden?

Kl. 15:00

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:00

Thomas Jensen (S):

Jeg synes, at den konservative ordfører skulle have lyttet til min ordførertale. Jeg lagde op til, at der ikke skal ændres i loven om multimedieskatten, men sagde, at den administration, som ministeren har udformet, pålægger de danske lønmodtagere en masse bøvl og besvær. I nogle tilfælde sker der det, at nogle lønmodtagere, som reelt ikke bruger multimedier derhjemme, men har dem til rådighed på deres arbejde, bliver pålagt multimedieskat, altså selv om de ikke bruger deres multimedier derhjemme. Det synes jeg egentlig er helt forkert. Jeg synes, det skal være sådan, at man kun skal betale skat af

de multimedier, som man reelt bruger derhjemme, og derfor lægger jeg også op til, at ministeren skal ændre på administrationen.

Kl. 15:00

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Mikkel Dencker for en kort bemærkning.

Kl. 15:00

Mikkel Dencker (DF):

Jeg kunne også godt tænke mig at høre lidt om, hvad Socialdemokratiets politik over for multimedieskatten egentlig er. Nu har vi jo stået og hørt hr. Thomas Jensen sige, at Socialdemokratiet mener, at multimedieskatten egentlig er god, som den er, og at man derfor stemmer imod beslutningsforslaget i dag. Så har jeg så også set en artikel fra Børsen den 11. februar, hvori Socialdemokratiets skatteordfører, hr. Nick Hækkerup, siger, at Socialdemokratiet vil udvide multimedieskatten, fordi den simpelt hen ikke dækker bredt nok. Det kan man jo ikke tolke anderledes, end at der er nogle, der må skulle betale noget mere. Så der er nogle andre toner der fra skatteordføreren. Og så undrer jeg mig yderligere, fordi jeg meget klart og tydeligt husker, at hr. Thomas Jensen og jeg selv tilbage i december var med i et program på TV 2 News, hvor hr. Thomas Jensen var ude på en jysk virksomhed til et fyraftensmøde, hvor hr. Thomas Jensen meget klart og tydeligt sagde, at han var meget utilfreds med multimedieskatten. Det lød nærmest, som om den skulle afskaffes igen, fordi den hindrede virksomhederne og medarbejderne i at have et godt og glidende samarbejde.

Så jeg vil godt høre ordføreren: Hvad mener Socialdemokratiet om multimedieskatten? Kan vi ikke få noget klar tale i stedet for alle de her forskellige modsatrettede udmeldinger, der har været gennem den sidste tid?

Kl. 15:01

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

KL 15:02

Thomas Jensen (S):

Jeg kan i hvert fald konstatere, at den udlægning, som Dansk Folkepartis ordfører kommer med, er halve sandheder og fulde løgne. Det er sådan, at jeg har deltaget i en debat sammen med Dansk Folkepartis ordfører, og der gjorde jeg det klart, at den administrative del i forbindelse med multimedieskatten gav store problemer for lønmodtagerne og også for arbejdsgiverne. Jeg opfordrede i det program og i den debat til, at ministeren skulle finde en løsning på det, og det er akkurat den samme linje, som jeg fulgte op i et åbent samråd her i Folketinget, og som jeg også følger op her i min ordførertale. Der er en fuldstændig snorlige linje. Det administrative bøvl skal afskaffes, sådan at multimedieskatten kan holde sig til lovens bogstav, som det er i dag. Bøvl og besvær skal afskaffes.

Kl. 15:02

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Mikkel Dencker for endnu en kort bemærkning.

Kl. 15:02

Mikkel Dencker (DF):

Jeg kan nu ikke forstå, at jeg skulle tale usandt. Hr. Thomas Jensen står netop og fremfører en politik, der adskiller sig klart fra, hvad han selv har sagt tidligere i et tv-program, hvor jeg også var med, og det adskiller sig også meget klart fra, hvad hr. Nick Hækkerup, som jo er Socialdemokratiets skatteordfører, har meldt ud i Børsen tilbage i februar. Der blev det nemlig sagt, at ordningen skulle udvides, at der var nogle, der blev beskattet for lemfældigt, og at der jo så – må jeg jo så selv konkludere – må være nogle, der skal beskattes

hårdere. Men i dag står hr. Thomas Jensen så og siger, at ordningen egentlig er meget god, sådan som den er, men at der må ske nogle små justeringer. Kan vi ikke få en klar udmelding i stedet for de der helgarderinger, hvor man kommer med udmeldinger i alle retninger, og der så nok er noget, der rammer det, men ender med at gennemføre til sidst, hvis man engang får mulighed for det?

Kl. 15:03

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:03

Thomas Jensen (S):

Nu er det jo heldigvis sådan, at jeg var forberedt på, at bl.a. DF's ordfører ville begynde at referere til den artikel fra Børsen, og jeg kan sige, at der står i den artikel, at Socialdemokraterne vil gøre beskatningen administrativt mere enkel for virksomhederne og lønmodtagerne. Og det er det, jeg har stået og sagt her i min ordførertale. At der så er nogle ting, der bliver bragt frem og kan fortolkes af Dansk Folkepartis ordfører, må skyldes, at det er journalisten, der har givet det en drejning. Jeg var selv med til samrådet, jeg havde selv indkaldt det, og jeg ved præcis, at det, der var målsætningen for Socialdemokratiet, var at få bragt fokus på nogle af de administrative problemer, der var, både for lønmodtagere og arbejdsgivere.

Kl. 15:04

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det hr. Mads Rørvig for en kort bemærkning.

Kl. 15:04

Mads Rørvig (V):

Der er vist behov for at skabe noget klarhed her, for der er jo en række meldinger: Hr. Thomas Jensen siger en ting på TV 2 News; hr. Nick Hækkerup siger en anden ting i Børsen; og hr. Thomas Jensen siger i dag noget tredje fra Folketings talerstol. Og så står der i øvrigt noget helt fjerde i Socialdemokratiet og SF's skatteudspil. Men lad os lige forholde os til, hvad der står i Børsen den 11. februar. Hr. Nick Hækkerup er citeret for:

»Vi bliver nødt til at forholde os til, at nogen har raget til sig. Det skal ikke være sådan, at du i stedet for at få en lønstigning, som du beskattes af, kan få en fladskærm til stuen. Det dur simpelthen ikke,« siger han og mener, at der er brug for at gøre op med en ensartet takst på 3.000 kr.

Er hr. Nick Hækkerup citeret forkert?

Kl. 15:04

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 15:04

Thomas Jensen (S):

Ja.

Kl. 15:04

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Mads Rørvig for endnu en kort bemærkning.

Kl. 15:04

Mads Rørvig (V):

Jamen det synes jeg da er interessant. Jeg mener ikke, at der har været nogen udmelding om, at hr. Nick Hækkerup har sagt, at han er blevet citeret forkert i artiklen i Børsen. Jeg vil gerne have et uddybet svar på, hvad det egentlig er, Socialdemokraterne vil med multimediebeskatningen? Skal man have lavet en differentieret takst, og hvordan forholder man sig til beløbet på 3.000 kr., som man bliver beskattet af? Er det et beløb, man vil beholde, eller vil man – lige-

som hr. Nick Hækkerup, skatteordfører for Socialdemokratiet, siger i børsen – lave en differentieret takst?

Kl. 15:05

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 15:05

Thomas Jensen (S):

Nu er jeg glad for at få stillet det spørgsmål netop af hr. Mads Rørvig, for da hr. Mads Rørvig debuterede som skatteordfører for Venstre, eksercerede han jo i DR 2's Deadline med en udlægning af den socialdemokratiske skattepolitik, som blev fuldstændig sablet ned. Det angreb, som Venstre satte ind, blev afsløret som decideret løgnagtigt.

Derfor vil jeg sige, at de kommentarer, der er her i dag om S og SF's skatteudspil »Fair forandring« også er forkerte. Der står ikke noget i det udspil om, at vi vil ændre i multimedieskatten – kort og godt.

Jeg vil også sige til hr. Mads Rørvig, at vi ikke ændrer på 3.000-kroners-grænsen. Det står der heller ikke noget om i det udspil, og det har vi heller ikke sagt. Det har jeg heller ikke sagt her i dag fra talerstolen. Jeg siger, at vi ikke vil ændre i loven; vi vil opfordre ministeren til at ændre på administrationen af loven. Sådan er det, kort og godt.

Kl. 15:06

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det hr. Niels Helveg Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 15:06

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg lyttede med meget stor opmærksomhed til, hvad hr. Thomas Jensen sagde i dag. Jeg skal slet ikke bringe gamle citater ind i diskussionen, det er jeg ret ligeglad med. Jeg henholder mig til, hvad hr. Thomas Jensen sagde her i dag. Og hvis jeg skal koge det sammen, sagde hr. Thomas Jensen, at multimedieskatten er uretfærdig. Den rammer almindelige lønmodtagere hårdt, og der er nogle, der slipper alt for billigt, og at den i øvrigt giver virksomhederne en masse bøvl. Derfor er hr. Thomas Jensens konklusion, at vi skal bevare denne multimedieskat.

Er det en unfair beskrivelse?

Kl. 15:07

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 15:07

Thomas Jensen (S):

Det er en korrekt beskrivelse derhen, at jeg siger, at der er en masse bøvl ved den her ordning for lønmodtagerne, og at der er forskel på lønmodtagerne. Der er de lavtlønnede, som bliver pålagt at betale multimedieskat for nogle multimedier, som de ikke bruger privat derhjemme. Derudover har de højtlønnede lønmodtagere, som har indflydelse på deres egen løn, mulighed for at fifle med det, det vil sige, at få kørt nogle luksusmultimedier ind og på den måde unddrage sig skattebetaling, fordi de får multimedierne i stedet for en indkomst og dermed ikke kommer til at betale indkomstskat. På den måde synes jeg at den er skæv.

Det var også det, jeg sagde i min ordførertale, og derfor lægger jeg op til, at ministeren – inden for loven, som den er nu – påtager sig rollen at administrere den anderledes, f.eks. ved at afskaffe arbejdsgivernes kollektive indberetningspligt, for det er den, der betyder, at der er nogle, der kommer til at betale multimedieskat af nogle af multimedier, de ikke bruger privat.

Derudover synes jeg også, at det ville være rigtig, rigtig fint, hvis skatteministeren kunne gå ind at sørge for, at de højestlønnede ikke kan fifle nogle ekstra luksusmultimedier ind uden at blive beskattet af dem.

Kl. 15:08

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Hr. Niels Helveg Petersen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 15:08

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er nok helt overflødigt at bede om ordet igen, men da jeg har to muligheder, gør jeg det alligevel, for jeg må drage den konklusion af, hvad hr. Thomas Jensen siger, at, ja, det er en forkert skat, og at den skal bevares.

Hvordan i alverden kan man administrere sig væk fra, at lovgivningen siger, at man skal beskattes af 3.000 kr.? Det kan man jo ikke administrere sig væk fra; det må jeg sætte et stort spørgsmålstegn ved. Når loven siger, at man bliver beskattet af 3.000 kr., kan man så administrere sig væk og sige, at det alligevel skal være 5.000 kr. for nogle andre? Eller hvordan i alverden forestiller ordføreren sig, at man skal kunne administrere denne ordning anderledes, end sådan som det er formuleret, nemlig at man pålægges 3.000 kr., og at de bliver lagt oven i indkomsten? Hvordan kan det gøres administrativt?

Kl. 15:09

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:09

Thomas Jensen (S):

Jamen jeg er sikker på, at hr. Niels Helveg Petersen har fulgt med i forbindelse med de spørgsmål, jeg løbende har stillet til skatteministeren, om multimedieskatten. Det drejer sig bl.a. om en henvendelse fra HK/Privat, som går ind og siger: Vi er meget bekymrede over, at mange af vores medlemmer bliver ramt af den her multimedieskat, selv om de ikke bruger multimedier derhjemme.

Skatterådet har taget stilling til det her spørgsmål, og vi har fået ministerens svar på det, og det viser jo, at det er et spørgsmål om fortolkning af loven. Det er i forbindelse med det, at vi fra Socialdemokraternes side mener, at ministeren må tage fat om nældens rod og sørge for at få administrationen på plads, sådan at folk, der reelt ikke bruger multimedier hjemme, ikke kommer til at betale multimedieskat.

Kl. 15:10

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Karsten Lauritzen for en kort bemærkning.

Kl. 15:10

Karsten Lauritzen (V):

Det er muligt, at jeg ikke har været opmærksom nok, men jeg hørte den socialdemokratiske ordfører sige, at multimedieskatten er skæv. Jeg hører også ordføreren sige, at man lovgivningsmæssigt ikke vil lave noget om, men lave noget om i administrationen.

Jeg bliver nødt til at følge op på det spørgsmål fra hr. Niels Helveg Petersen. Når man nu principielt mener, at ordningen er skæv, hvordan vil man så ændre administrationsmæssigt på det, for man kan jo ikke ændre på, at de 3.000 kr. gør sig gældende for alle? Det vil jeg godt bede ordføreren om at uddybe.

Kl. 15:10

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:10 Kl. 15:13

Thomas Jensen (S):

Det er såmænd ganske enkelt. Der er nogle højtlønnede og nogle lønmodtagere, der har indflydelse på egen løn, og vi har set eksempler på, at de har mulighed for at få nogle luksusmultimedier ind i deres lønpakker. På den måde unddrager de sig en skattebetaling for nogle luksusmultimedier. På den måde kan de højtlønnede få rigtig, rigtig meget ud af den her ordning, fordi de kun skal betale 3.000 kr. i skat for den, samtidig med at der er nogle lønmodtagere, som bliver pålagt at skulle betale 3.000 kr. i skat, som de reelt ikke skulle pålægges. Det skyldes simpelt hen, at skatteministeren har tilladt, at arbejdsgiverne administrativt kan gå ind og sige, at alle medarbejdere bruger multimedier herhjemme, selv om arbejdsgiverne ikke tjekker det. Der er simpelt hen nogle, der kommer til at betale skat af noget, de ikke nyder godt af. Det er skævt!

Kl. 15:11

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Karsten Lauritzen for endnu en kort bemærkning. Kl. 15:11

Karsten Lauritzen (V):

Så vil jeg da opfordre Socialdemokratiets ordfører til at læse lovforslaget om multimediebeskatning, for hvis det, ordføreren her redegør for, skal kunne lade sig gøre, skal man ændre lovgivningen, og det er jo det, ordføreren siger man ikke vil.

Jeg må sige, at der er total signalforvirring, når Børsen torsdag den 11. februar har en historie om, at S – jeg formoder, at S står for Socialdemokratiet – vil udvide multimediebeskatningen. Partiets skatteordfører er citeret, og citatet har vi hørt tidligere. Nu kommer ordføreren på det her beslutningsforslag så og siger: Børsen tager fejl, for det har vi aldrig sagt. Men det er alligevel blevet trykt.

Kan hr. Thomas Jensen forklare, hvordan det kan ske, når Socialdemokraternes politik er så krystalklar, som hr. Thomas Jensen gør rede for her fra talerstolen?

Kl. 15:12

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så det ordføreren.

Kl. 15:12

Thomas Jensen (S):

Jeg vil gøre Venstres ordfører opmærksom på, at jeg har læst lovforslaget. Hvis man virkelig læser det, vil man også kunne se – det vil hr. Karsten Lauritzen også kunne – at der inden for rammerne af det efterfølgende er lavet nogle fortolkninger og en administration, der netop gør, at den her ordning er pilhamrende skæv, for der er nogle højtlønnede, der kan få en skattefritagelse, samtidig med at der er nogle lavtlønnede, der får en ekstraskat. Det er pilhamrende skævt.

Til det med de forskellige citater, som flere Venstrepolitikere her i dag har lagt frem, vil jeg bare sige, at jeg selv var til stede under det samråd, som citaterne er taget fra, og man kan ikke drage den konklusion, at Socialdemokraterne ville ændre på satsen på 3.000 kr. Det har hele tiden været den store linje i Socialdemokratiets politik, at det handler om at få tilpasset administrationen, så den her skat bliver mere fair.

Kl. 15:13

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hermed siger vi tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Mikkel Dencker.

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Jeg tror ikke, at jeg udløser den store overraskelse eller det store chok ved at sige, at Dansk Folkeparti vil stemme imod beslutningsforslaget, hvis det kommer til afstemning ved en anden behandling.

Multimedieskatten, som Det Radikale Venstre ønsker at afskaffe, er på nuværende tidspunkt udformet som et led i skatteaftalen – den, der hedder forårspakke 2.0 – mellem Dansk Folkeparti og regeringen, og alene af den grund, at Dansk Folkeparti har været med til at aftale multimedieskatten, bakker vi selvfølgelig fortsat op om dens eksistens. Vi afviser selvfølgelig derfor beslutningsforslaget.

I Dansk Folkeparti finder vi det yderst rimeligt, at al form for løn beskattes og også den løn, der udbetales i form af naturalier, ved at man får stillet et gode til rådighed, som man har mulighed for at benytte privat, og som derfor kan erstatte en privat udgift, som man ellers skulle have afholdt af egen lomme. Derfor finder vi det rimeligt, at vi har en multimedieskat, som tager højde for de ting.

Den finansiering, som Det Radikale Venstre stiller op i beslutningsforslaget, og som skal dække det hul, der kommer i statskassen, hvis man gennemfører forslaget, håber jeg at forslagsstilleren vil uddybe, når han senere på eftermiddagen går op på talerstolen. Jeg må sige, at udtrykket en bedre ligning jo er en rigtig elastik, hvor det her sjovt nok er sat til lige at give 570 mio. kr. Man kan jo undre sig over, hvor det tal kommer fra. Det er jo sådan et skævt tal, og når der ikke argumenteres bedre for det, virker det næsten, som om Det Radikale Venstre bare knipser med fingrene, og så kommer der 570 mio. kr. dalende ned fra himlen.

Vi kan med andre ord ikke støtte beslutningsforslaget, så Det Radikale Venstre må hente opbakning andre steder fra.

Kl. 15:15

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det SF's ordfører, hr. Jesper Petersen.

Kl. 15:15

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

I SF går vi ind for en lige og ordentlig beskatning af løn, hvad enten den udbetales i form af penge, goder eller andet.

Jeg vil give forslagsstillerne ret i, at multimedieskatten absolut ikke er uproblematisk i sin indretning, og at en ordning, som kræver så lang en vejledning, heller ikke er så nem at administrere. Men grundlæggende set mener vi altså, at goder også skal beskattes, herunder multimedier. Tildelingen af den slags goder, frynsegoder og arbejdsredskaber, som man så kan bruge i stedet for selv at skulle anskaffe sig dem, er jo typisk noget, som alene kommer folk på arbejdsmarkedet til gode, og som også typisk især uddeles i de højere lønnede dele af det private arbejdsmarked.

Når man opgør ligestillingsredegørelser i forhold til uddeling af frynsegoder i Danmark, er det også noget, som man kan se har en ligestillingsmæssig skæv vinkel, og at det først og fremmest er mænd, der får dem og har gavn af dem. Så det er klart, at multimedier, der stilles til rådighed for medarbejdere, og hvor de kan bruge dem i stedet for selv at skulle betale sig til telefon, computer, internetopkobling, eller hvad det måtte være, selvfølgelig skal beskattes på en rimelig måde.

Forslaget opremser nogle konkrete problemer, som forslagsstillerne så ikke kommer med nogle konkrete løsninger på, og det synes jeg egentlig var en mere farbar vej end forslaget her, men det er selvfølgelig helt o.k., at man tager det op. Det er altså den ene årsag til, at vi må være afvisende over for beslutningsforslaget.

Den anden årsag er finansieringen, hvor De Radikale vil finansiere afskaffelsen ved hjælp af bedre ligning. Jeg synes, det er helt rigtigt påpeget, og det er korrekt, at ligningen i SKAT i dag er alt for svag, og der kan afgjort skaffes flere indtægter ved at gøre den bedre, ikke mindst over for virksomheder kan den blive langt bedre. Der foregår stadig skatteunddragelse på en lang række punkter, og regeringen har vel nærmest indført nogle græske principper for, hvordan man behandler skattevæsenet her i landet, altså at der er konstante nedskæringer på skattevæsenet, og det har selvfølgelig konsekvenser i form af ringere ligning. Der er penge at hente der, er vi fuldstændig overbeviste om. Der er vi enige med De Radikale.

Vi har selv foreslået, at der skal være bedre ligning og ansættes flere folk i SKAT, men mener, at midlerne fra den bedre ligning skal bruges til at sænke indkomstskatten ved at øge beskæftigelsesfradraget. Vi vil også gerne kunne hæve pensionstillægget. Det er simpelt hen elementer i vores skatteudspil, »Fair forandring«, at pengene, der kan komme ind fra en bedre ligning, bl.a. skal bruges på de ting, og derfor kan de ikke også bruges på at afskaffe multimedieskatten. Pengene kan jo kun bruges en gang.

Vi vil gerne være med til at se på, om der er helt urimelige tilfælde af opkrævning af multimedieskatten og eksempler på, at administrationen kan gøres bedre. Der er allerede lavet forskellige tilretninger af administrationen. Vi er oppe på at have en meget, meget lang vejledning. Jeg står med den her, og den er jo efterhånden et digert værk, der vejleder i, hvordan man skal fortælle borgere og virksomheder om multimedieskatten, hvordan den skal opkræves, hvornår der er undtagelser, og hvornår der ikke er, men der kan givetvis laves endnu flere forbedringer både af administrationen og kontrollen af det, og det vil vi gerne være med til. Hvis administrationen kan gøres enklere og nogle urimelige tilfælde kan undgås, er vi med, men det ændrer ikke på, at vi mener, der skal være en rimelig beskatning af goder, man har rådighed over, og som stilles til rådighed fra arbejdsgiveren.

Med de kommentarer kan vi altså ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:19

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til SF's ordfører. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:19

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand.

Det Konservative Folkeparti kan heller ikke støtte forslaget, og det kan vi ikke, fordi multimedieskatten jo er en del af skattereformen, en del af en lang række elementer, som har gjort, at vi har kunnet gennemføre en historisk sænkning af marginalskatten med 7½ pct., en sænkning af en størrelse, der ikke er set siden 1903, til stor gavn for konkurrenceevnen i dansk erhvervsliv.

Det er vigtigt at holde øje med og holde fast i og forstå, at multimedieskatten ikke er en ekstraskat, ikke er noget, der rammer nogen, men er en skat, man skal betale af et multimedie, der er stillet til rådighed af ens virksomhed, og som man kan bruge i arbejdstiden, og hvis man også kan bruge den privat, så er det, at man skal betale for det, og det er jo fair.

Det er vigtigt at forholde sig til, at det er forholdsvis lavt sat, et beløb på 3.000 kr., man skal lægge til sin indkomst, og det bliver man så beskattet af. Det svarer til 100 kr. om måneden for en, som ikke betaler topskat, ca. 130-140 kr. for en, der betaler topskat, og det er altså dem, der får den største fordel af skattereformen, som så også skal betale det her finansieringselement. Man kan sige, at det ikke kan lade sig gøre at have et multimedie til rådighed i sin fritid billigere. Det er klart, at hvis vi etablerede et system, hvor man med

fordel kunne købe en privat mobiltelefon, altså var forsynet med en firmamobiltelefon i den ene lomme og en privat mobiltelefon i den anden lomme, og det samme med en computer, en computer i den ene hånd til virksomhedsbrug og i den anden til privatforbrug, og hvis det system var billigere og det bedre kunne betale sig for en borger, var vi gået galt i byen. Så havde vi lavet selvmål, men det har vi ikke. Det er billigere at benytte det medie, man har fået stillet til rådighed af sin virksomhed, fordi det simpelt hen ikke kan gøres billigere end de henholdsvis 100 kr. og 130 kr., jeg redegjorde for. Derfor afviser vi forslaget.

K1 15:21

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Jeg skal lige bede ordføreren blive, for der er en kort bemærkning fra hr. Klaus Hækkerup.

Kl. 15:21

Klaus Hækkerup (S):

Nu var Det Konservative Folkepartis ordfører jo meget efter den socialdemokratiske ordfører for at ville udvide ordningen og gøre den mere besværlig. Jeg skal bare gøre opmærksom på – og det skal nok ende med et spørgsmål – at den her ordning med multimedieskatten jo ikke omfatter musik- og tv-adgang, heller ikke selv om dette tilbydes som en integreret del i mobil- og bredbåndsforbindelsen. TDC udbyder jo f.eks. Home Duo- og Home Trio-ordninger, som er relativt billige – tror jeg nok folk i almindelighed mener – men de er ikke omfattet af ordningen. Og hvis det, arbejdsgiveren stiller til rådighed, tilfældigvis også omfatter de Home Duo- og Home Trio-løsninger, der er peget på her, så skal der altså ske særskilt indberetning, og der skal af SKAT føres særskilt kontrol med, om der tilbydes sådan nogle ordninger, og om det også er blevet oplyst til skattevæsenet

Finder hr. Mike Legarth virkelig, at det er en hensigtsmæssig og smidig måde for dansk erhvervsliv at løse beskatningsproblemet på?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:22

Mike Legarth (KF):

Først og fremmest vil jeg sige til hr. Klaus Hækkerup, at jeg på ingen måde anerkender det om, at jeg var efter nogen ordfører. Jeg stillede nogle konkrete spørgsmål til hr. Thomas Jensen som ordfører for Socialdemokratiet, om nogle af de tilfælde, der har været rejst tvivl om i offentligheden, fordi der har været divergerende tilkendegivelser af, hvad der var socialdemokratisk politik. Det er jo evident, det har vi jo kunnet læse os til i Børsen, det har der været refereret til flere steder, og jeg har selv under debatten hørt forskellige udlægninger af det. Derfor er det vigtigt, at vi her, hvor vi står og taler til hr. og fru Danmark, offentligheden, får gjort klart: Hvad er det, Socialdemokratiet står for, og hvad er det for en politik, vi i regeringen står for?

Med hensyn til det spørgsmål, der blev stillet, er det jo ikke os politikere, der skal gå ind i nogle detaljerede afgørelser om, hvad der er, og hvad der ikke er omfattet, det har vi jo heldigvis andre og mere begavede, kompetente fora til.

Kl. 15:23

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Klaus Hækkerup for endnu en kort bemærkning.

Klaus Hækkerup (S):

Det forstår jeg overhovedet ikke. Her har regeringen gennemført en multimediebeskatning, som administrativt jo er skruet ganske besværligt sammen for mange, selv om vi ellers altid hører Det Konservative Folkeparti stå her i Folketingssalen og hælde vand ud af ørerne over, hvor besværlige tingene er for erhvervslivet. Men nu har man altså skruet en multimediebeskatning sammen, hvorom det virkelig må siges: Hallo! Her er der altså nogle problemer, der godt nok ser ud til at være administrativt besværlige. Og hvad for et svar har Det Konservative Folkeparti så på det? Ja, siger de, den slags detaljer har vi heldigvis andre til at beskæftige sig med.

Må jeg spørge: Er Det Konservative Folkeparti overhovedet ikke ansvarlig for implementeringen af de love, de er med til at vedtage, og for at sikre, at det ikke kun sker på en hensigtsmæssig og administrativt nem måde for virksomhederne, men også, som Socialdemokratiets ordfører jo var inde på, på en retfærdig måde for medarbejderne, så de ikke bare beskattes af noget, de ikke har fået stillet til rådighed?

Kl. 15:24

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:24

Mike Legarth (KF):

Nu taler hr. Klaus Hækkerup om, at den konservative skatteordfører, altså jeg, hælder vand ud af ørerne. Men det er ingenting i forhold til det, der flyder ud af hr. Klaus Hækkerups ører, og som nærmest må betragtes som en flod, det er ingenting i forhold til det vrøvl, der her blev hvirvlet op.

Det, det jo handler om, og det, jeg taler om, er de tvivlstilfælde, som politikerne ikke skal tage stilling til, men som Skatterådet og andre må afgøre, hvis det er særlig vanskelige forhold, der skal afgøres, eksempelvis om en tv-licens skal være omfattet af multimediebeskatningen eller ej. Der er nogle elementer der, som det er op til dem, der skal ligne, at afgøre. Men jeg er da fuldstændig enig i, at der er en overordnet vejledning, og den ligger jo på SKATs hjemmeside, hvor man kan se en 21 sider grundig beskrivelse af, hvornår man er omfattet, og hvornår man ikke er omfattet af multimedieskatten. Så vi har forsøgt at gøre det så gennemskueligt som muligt, men lovgivning er kompliceret, og en gang imellem er det vanskeligt med få ord at forklare, hvordan tingene hænger sammen.

Kl. 15:25

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Thomas Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 15:25

Thomas Jensen (S):

Tak. Mit spørgsmål til hr. Mike Legarth er, om hr. Mike Legarth synes, det er retfærdigt, at lønmodtagere, som ikke tager multimedier med hjem og dermed ikke gør brug af multimedier derhjemme i privat regi, skal beskattes af det.

Kl. 15:25

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:25

Mike Legarth (KF):

Det, der er afgørende, er, om man har rådighed over et multimedie i sin fritid, og har man det, vil vi ikke ind i, at man skal kunne dokumentere og bevise, at det ikke bliver brugt i fritiden. Så hvis tingene kan bruges i ens fritid, er det omfattet.

I øvrigt vil jeg henvise til den vejledning, der ligger på SKATs hjemmeside, og hvor man i alle de forskellige enkelte tvivlstilfælde kan gøre op med sig selv, om man vil være omfattet eller ej.

Kl. 15:25

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Thomas Jensen for endnu en kort bemærkning.

Thomas Jensen (S):

Tak. Jeg fik ikke svar på mit spørgsmål. Det, jeg spørger hr. Mike Legarth om, er, om det er retfærdigt.

Fordi ministeren prioriterer arbejdsgiveren højere end lønmodtageren, går man ind og laver en ordning, hvor arbejdsgiveren kan slippe let om ved det her ved simpelt hen kollektivt at anmelde, at alle medarbejdere skal betale multimedieskat, fordi de her multimedier derhjemme. For den andel af medarbejderne, som ikke bruger multimedierne derhjemme, er det jo at pålægge dem en skat for noget, de ikke bruger derhjemme, og mit spørgsmål til hr. Mike Legarth er kort og klart: Er det retfærdigt, at man bliver pålagt en skat for noget, men ikke forbruger?

Kl. 15:26

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:26

Mike Legarth (KF):

Det kommer an på, hvilken løn man får. I det her tilfælde lyder det som en speciel situation, og jeg kan høre, at det er skatteministeren, man henviser til, og så må man jo spørge ministeren.

Men nødvendigvis må det være sådan, at hvis man af sin virksomhed får stillet et medie til rådighed, som virksomheden beder vedkommende om at bære 24 timer i døgnet, altså også privat i sin fritid, må virksomheden jo sørge for at aflønne vedkommende på en måde, så man i sin løn får kompensation for den udgift, man har via multimedieskatten.

Der kan være andre afgørende grunde til – og det er formodentlig det, hr. Thomas Jensen spørger til – at man ikke har gjort det fra offentlig side, og så må man jo spørge nærmere ind til hos ministeren, hvordan han mener at det skal håndteres.

Kl. 15:27

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den konservative ordfører. Og så er det hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 15:27

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Der er ingen tvivl om, at det her er en meget uskøn skat. Den er bøvlet og svær at administrere. Den er asocial, forstået på den måde, at jo højere løn man får, jo mere får man typisk stillet til rådighed. Men skatten er den samme, uanset om man er lavtlønnet eller højtlønnet, og det er også asocialt. Pengene, der kommer ind ved ordningen, bruges også asocialt, fordi de bruges til skattelettelser, der mest går til de rigeste. Derfor er der mange gode grunde til at lave ordningen om, og det er vi positive over for at medvirke til, når vi får en ny regering.

Vi synes dog som udgangspunkt, at alle former for løn skal beskattes, og derfor vil vi ikke bare gå med til at afskaffe den, men vi vil gerne ændre den, så den bliver mere retfærdig og rammer dér, hvor den skal ramme, i stedet for at den i nogle tilfælde, som vi har set det, rammer folk fuldstændig urimeligt.

Kl. 15:33

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Niels Helveg Petersen.

Kl. 15:28

(Ordfører for forslagstillerne)

Niels Helveg Petersen (RV):

Der findes på engelsk et udmærket udtryk, som ikke er så anvendt på dansk, men som meget godt beskriver, hvad multimedieskatten egentlig er for et fænomen: Det er en dårlig idé, hvis tid var kommet. Sådan sker det jo, at dårlige ideer pludselig får luft under vingerne, og det fik multimedieskatten jo med Skattekommissionens betænkning. Kochkommissionen barslede med forslaget om multimedieskatten. Jeg har hele tiden syntes, at det var forkert tænkt fra starten af, og at det er det, der er miseren.

En sådan multimedieskat kommer til at hæmme moderniseringen og produktiviteten i dansk erhverv og i øvrigt i høj grad i den offentlige sektor. Hvis det er sådan, at multimedieskatten kommer til at betyde, at titusinder af lønmodtagere undlader at anvende deres firmapc, deres institutions-pc eller andre multimedier i hjemmet, kan det danske samfund lide et produktivitetstab, der jo langt, langt overstiger det, som multimedieskatten indbringer. Problemet er, at vi sådan set spænder ben for os selv i bestræbelserne på at modernisere det danske samfund, anvende de nye medier mest effektivt, og dermed skyder vi os selv i foden. Det er grundproblemet.

Derudover er der så en række andre problemer, f.eks. administrativt bøvl. Hr. Mike Legarth anførte med stolthed, at der nu var en vejledning på 21 sider om, hvorledes multimedieskatten skulle administreres. Undskyld mig, det viser jo bedre end noget andet, at den her skat rammer forkert, at den er forkert tænkt, at den er besværlig og bøvlet og derved også koster myndighederne en masse penge og giver dem en masse besvær.

Lad mig opholde mig lidt mere ved produktiviteten. Hvis det er sådan, at titusinder af lønmodtagere i den lave ende undlader at anvende deres nye hjælpemidler, giver det virkelig store tab for det danske samfund. Jeg var overrasket over, at reaktionerne på multimedieskatten især var skarpe fra den offentlige sektors side, fra folkeskolelærernes og SOSU-medarbejdernes side, som er vant til at tage deres pc med hjem og bruge pc'en som et hjælpemiddel, et helt nødvendigt moderne redskab i deres daglige arbejde. Hvis multimedieskatten medfører, at det ophører for et betydeligt antal lønmodtagere, så har vi virkelig trådt os selv over tæerne.

Flere har været inde på, at den finansiering, vi anviser, ikke er god nok. Vi har påpeget, at en bedre ligning kunne give flere indtægter, og jeg er da glad for, at SF's ordfører helt accepterede, at sådan forholder det sig. Det mener jeg i øvrigt også er helt indiskutabelt. Jeg tror også, at det kan ses i, hvordan restancerne vokser. Hvorfor gør de det? Bl.a. fordi regeringen har skåret så skarpt ned på medarbejderstaben i SKAT. Selvfølgelig er der penge at hente her. Det er den finansiering, vi har anvist. Den accepterer regeringen ikke, men jeg er da ikke i tvivl om, at de penge kan hentes hjem.

Men hvis det i øvrigt er finansieringen, der virkelig er regeringens problem, så lad os sætte os ned og diskutere, om man kunne finde andre finansieringselementer. Det er jeg da helt åben over for. Vi har ikke fra Det Radikale Venstres side lagt os fast på en ganske bestemt finansieringsmetode. Hvis der er åbenhed hos regeringspartierne og Dansk Folkeparti om at diskutere at afskaffe multimedieskatten, fordi den er forkert tænkt, så snakker vi helt stille og roligt om finansieringen. Der er jo masser af tid frem til den 1. januar til at finde elementer, der kan bruges til det. Men lad mig dog lige endnu en gang i forbindelse med finansieringen føje til, at det produktivitetstab, der kan opstå som følge af multimedieskatten, kan være langt mere kostbart end det, som det vil koste at afskaffe skatten.

Jeg har sådan set haft en lille smule ondt af ordførerne for S og SF i debatten her, for S og SF har lagt sig fast på udspillet »Fair Forandring«. Det står fast, og hvad der ikke står i »Fair Forandring«, er ikke ristet i runer, og det kan man ikke gøre noget ved og sådan noget. Derfor står de sådan lidt hjælpeløse i den her debat. De er sådan set imod skatten, som det helt klart fremgik af hr. Thomas Jensens indlæg. De synes, at det her var en dårlig idé, men kan ikke flytte sig. Vi har her at gøre med to partier, der ligesom har støbt deres egne fødder ned i beton og ikke kan flytte sig, ligegyldigt hvad der sker, og det er sådan set en af svaghederne ved »Fair Forandring«, at man på den måde for en lang periode, 4-5 år, låser sine handlemuligheder fast. Derfor har jeg lidt ondt af dem i denne debat, men konklusionen er jo altså, at selv om det er en forkert skat, selv om den er uretfærdig, skal den bevares.

Jeg er efter debatten i dag helt klar over, at det ikke vil lykkes at afskaffe multimedieskatten i denne omgang, men det er jo en sag, som vi uundgåeligt vil vende tilbage til mange gange i de kommende år, fordi skatten grundlæggende har forkerte virkninger, modarbejder den helt ønskelige modernisering af det danske samfund med hensyn til at anvende multimedier i større omfang.

Kl. 15:35

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Vi har nogle korte bemærkninger. Den første er fra hr. Mike Legarth.

Kl. 15:35

Mike Legarth (KF):

Indledningsvis vil jeg spørge hr. Niels Helveg Petersen eller tilkendegive omkring ordførertalen, at de 21 sider og grundigheden og fyldestgjortheden af den vejledning, der ligger på SKAT's hjemmeside, jo netop er for at sikre, at multimedieskatten rammer så hensigtsmæssigt som overhovedet muligt. Og det er altså en betydelig sag at gøre det. Men det er jo egentlig et argument i sagen, for det er vel både hr. Niels Helveg Petersens og min opfattelse, at tingene skal være til at forstå for borgerne, og så må vi godt bruge et par linjer på

Men det, jeg egentlig ville spørge om, er det, der er vigtigt i det her: Står hr. Niels Helveg Petersen i dag på talerstolen og tilkendegiver radikal politik? Er det hjerteblod, er det et kernesynspunkt, er det ultimativt fra Det Radikale Venstre, eller er man i forhandlingsposition i forhold til sin opfattelse af multimedieskat?

Kl. 15:36

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:36

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg kan ikke huske, at jeg forud for forhandlinger nogen sinde har opstillet ultimative krav. Det er jo aldrig smart at gøre forud for forhandlinger. Så jeg kan helt sige, at det gør jeg ikke. Men de 21 siders vejledning er udtryk for, at lovgivningen er noget bøvl, der påfører virksomheder og offentlige myndigheder urimeligt besvær, et så stort besvær, at der altså er behov for endeløse vejledninger i, hvordan det, der står i loven, skal forstås. Jeg har jo ellers forstået, at det der med at modarbejde bøvl for virksomhederne var et kernepunkt for Det Konservative Folkeparti. Her har man indført en ordning, som har påført virksomheder og offentlige myndigheder uendeligt bøvl, demonstreret bl.a. ved, at Skatterådet jo bl.a. har måttet foretage et utal af afgørelser om, hvorledes loven skulle forstås.

Så jeg synes, at Det Konservative Folkeparti her burde rette blikket lidt mod sig selv og spørge: Har vi her ikke medvirket til at skabe bøvl?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Mike Legarth for endnu en kort bemærkning.

Kl. 15:37

Mike Legarth (KF):

Det er en kompliceret sag, men det bør heller ikke blive sådan, at hvad der ikke kan stå på bagsiden af et frimærke, det duer ikke, det kan vi ikke gennemføre, det kan vi ikke lave love om. Nogle ting kræver lidt forklaring. Lad det ligge.

Jeg fik ikke svar et svar på det, jeg spurgte om. Nu vil jeg spørge på en lidt anden måde: Hvor alvorligt mener Det Radikale Venstre det her? Kan man forestille sig Det Radikale Venstre være en del af et rødt regeringssamarbejde med S og SF som støtteparti eller som en del af regeringen – hvis det skulle ske en dag – og at man så accepterer en multimedieskat, eller vil det være en afgørende forskel og forhindring for, at man kunne indgå i et sådant samarbejde?

Kl. 15:38

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:38

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg havde ærlig talt ikke forestillet mig, at situationen her i dag skulle føre til, at vi skulle stå her og føre regeringsforhandlinger. Det er jeg altså ikke klar til med det her udgangspunkt. Mit ærinde er alene at påvise, at denne skat ikke fungerer ordentligt, at den giver store problemer, og at den modvirker en modernisering af det danske samfund. Regeringsforhandlinger – når sådanne skal føres, og hvis de skal føres, så ligger det i øvrigt på den anden side af mit valg til Folketinget, så det skal jeg ikke bevæge mig ind i.

Kl. 15:38

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Mads Rørvig for en kort bemærkning.

Kl. 15:38

Mads Rørvig (V):

Tak for det. Der er jo mange holdninger til den her multimedieskat. Venstre synes, vi skal fastholde den, Det Radikale Venstre synes, vi skal afskaffe den, og Socialdemokratiet, kunne vi så konstatere, synes, at den skulle sættes op for nogle. Der bliver vi nok ikke enige. Men jeg er lidt interesseret i en del af forslaget, nemlig delen omkring finansiering, for den synes jeg er utrolig spændende. Hr. Niels Helveg Petersen nævner, at vi kan snakke om forskellige finansieringsformer og om, hvor vi kan finde penge, men hvis vi nu forholder os til det, der står i forslaget, som vi behandler i dag, så vil jeg godt have at vide, hvordan man er kommet frem til de 575 mio. kr.

Kl. 15:39

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:39

Niels Helveg Petersen (RV):

Ja, jeg kunne såmænd have lyst til at spørge, hvordan man er kommet frem til, at multimedieskatten vil give et provenu af den størrelse, der er angivet, for det er da meget tvivlsomt. Det kommer da fuldstændig an på, hvordan lønmodtagerne reagerer på multimedieskatten. Hvis hundredetusinder af lønmodtagere opgiver at bringe deres multimedier med hjem, så er der jo ikke det provenu, som er skønnet. Oprigtig talt må jeg sige, at der jo ikke er nogen, der aner, hvordan det her påvirker et stort antal lønmodtagere i dagligdagen.

Så regeringens provenuskøn er til det yderste usikkert. Det afhænger helt af, hvordan mennesker reagerer på lovgivningen. Men jeg er til gengæld sikker på, at der er rigelig dækning ved en effektivisering af ligningen til at betale, hvad multimedieskatten indbringer.

Kl. 15:40

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Mads Rørvig for endnu en kort bemærkning.

Kl. 15:40

Mads Rørvig (V):

Jamen det var da en interessant betragtning. Det vil sige, at vi heldigvis ved årets udgang får en afklaring på, hvor mange der vælger at benytte sig af multimedier. Men jeg synes stadig, at det er en spændende udregning, som jeg ikke mener at ordføreren rigtig kommer i dybden med, nemlig hvordan det er, at man er kommet frem til de her 575 mio. kr. Vi står jo og mangler penge i staten lige øjeblikket, og vi er presset af internationale konjunkturer. Kan det tænkes, at man, hvis hr. Niels Helveg Petersen nu sætter sig ned og regner rigtig godt efter, eventuelt kan finde det dobbelte ved at fordoble indsatsen i forhold til det, man lægger op til her i forslaget?

Kl. 15:41

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:41

Niels Helveg Petersen (RV):

Vi må nu ærligt erkende alle sammen, at vi her diskuterer nogle meget usikre skøn over, hvad multimedieskatten indbringer, meget usikre skøn over, hvad en effektivisering af ligningen kunne indbringe. Her må vi jo skønne, og her må vi vurdere hver for sig. Min vurdering er, at der rigeligt vil være dækning for det, multimedieskatten indbringer, ved en effektivisering af ligningen.

Kl. 15:41

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Mikkel Dencker for en kort bemærkning.

Kl. 15:41

Mikkel Dencker (DF):

Jeg har også her under debatten siddet og undret mig over finansieringen. Det virker næsten som: Hokuspokus, vi effektiviserer ligningen, og så kommer der 575 mio. kr. Jeg undrer mig over, hvordan de penge skal fremkomme. Mener Det Radikale Venstre ikke, at SKAT's medarbejdere er godt nok uddannet? Mener Det Radikale Venstre ikke, at SKAT's medarbejdere arbejder effektivt nok? Hvis hr. Niels Helveg Petersen en dag blev skatteministeren, skulle SKAT's medarbejdere så have inddraget frokostpausen, så de kunne bruge noget mere tid på at kradse de 575 mio. kr. ind, som åbenbart ligger og venter lige om hjørnet, hvis man bare gør en ekstra indsats?

Det var det ene spørgsmål, og så har jeg også et andet: Nu vil Det Radikale Venstre jo afskaffe multimedieskatten fuldstændig, så mener Det Radikale Venstre, at det er retfærdigt, at folk, der får stillet fri telefon til rådighed af deres arbejdsgiver, dermed ikke skal beskattes af den frie telefon?

Kl. 15:42

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det ordføreren.

Niels Helveg Petersen (RV):

Der var to spørgsmål. Det første var med hensyn til provenuskøn. Jeg vil faktisk tillade mig at sige, at man ikke skal kaste med sten, når man selv bor i et glashus. Er der nogen, der bor i et glashus med hensyn til finansieringen af skattereformen, er det faktisk Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti. Vi så senest i går et eksempel, hvor regeringen i sidste øjeblik måtte fremsætte et forslag om at forhøje afgifter på alkohol og cigaretter for at dække et hul, fordi man ikke kunne blive enig om det, man havde bebudet, nemlig en fedtafgift, som første år skulle have indbragt 1,2 mia. kr. Jeg føler mig aldeles upåvirket af, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti taler om at inddække provenutab. Må jeg også nævne eksempelvis pensionistafgiften, udligningsskatten, som oprindelig i regeringsoplægget var skønnet til at indbringe 80-90 mio. kr. på årsbasis i varig virkning. Det er nu 35 mio. kr. Jeg er helt ufølsom over for den diskussion.

Kl. 15:43

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Mikkel Dencker for endnu en kort bemærkning.

Kl. 15:44

Mikkel Dencker (DF):

Jeg forstår slet ikke, at hr. Niels Helveg Petersen står her og siger, at vi ikke har finansieret skatteaftalen fra sidste år, for den er jo fuldt finansieret, fuldstændig.

Det er ikke på grund af regeringen eller Dansk Folkeparti, at ordningen omkring fedtafgiften først er kommet på plads i går. Det skyldes jo netop, at hr. Niels Helveg Petersens venner nede i Bruxelles, EU-systemet har blokeret for, at den ordning, som regeringen og Dansk Folkeparti først ville have haft, kunne gennemføres. Derfor har man måttet vente på, at EU ville acceptere en ordning, som nu er skruet sammen. Så det udsagn, der kom før, må stå for hr. Niels Helveg Petersens egen regning.

Jeg mangler stadig væk et svar på følgende: Når Det Radikale Venstre nu vil afskaffe multimedieskatten fuldstændig, betyder det så også, at det at have fri telefon fremover skal være skattefrit? Er det virkelig Det Radikale Venstres holdning, at det, at folk får stillet en telefon til rådighed af deres arbejdsgiver og kan bruge den privat, skal være skattefrit?

Kl. 15:44

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:44

Niels Helveg Petersen (RV):

Næh, jeg havde forestillet mig, at man skulle videreføre den gældende ordning om, at fri telefon beskattes. Jeg havde ikke forestillet mig, at den skulle afskaffes. Men det, som er vores anliggende her, er jo, at vi ikke synes, man skal beskatte de nye medier, som kan være til stor gavn for produktiviteten og arbejdstilrettelæggelsen i virksomhederne og i den offentlige sektor. Det er sådan set vores ærinde. Jeg havde ikke forestillet mig nogen ændring vedrørende telefonbeskatningen.

Kl. 15:45

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det hr. Klaus Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 15:45

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil først gerne medgive Det Radikale Venstre, at vi også er af den opfattelse, at man kan skaffe dækning og ganske mange penge ved en mere effektiv ligning og en mere effektiv administration for SKAT. De mange beskæringer af f.eks. toldere, som Dansk Folkeparti glædeligt har lagt rygstykker til i forbindelse med finansloven, er jo klart med til at undergrave vores afgiftsprovenu her i Danmark.

Jeg vil godt spørge om præcis det samme, som hr. Mikkel Dencker sluttede af med, nemlig: Hvad er Det Radikale Venstres holdning til goder, der bliver stillet til rådighed af arbejdsgiveren for lønmodtageren? Skal de beskattes, eller skal de ikke beskattes?

Nu forstod vi, at en telefon skal beskattes, men hvad hvis der er tale om en computer? Hvad hvis der er tale om en computer med sædvanligt tilbehør, som jo er noget af det, der er omfattet af multimedierne i dag? Hvad er i det hele taget »sædvanligt tilbehør«, er det noget, der forskyder sig over årene? Hvad er Det Radikale Venstres opfattelse af de personalegoder, der i større og mindre omfang stilles til rådighed? Skal de inddrages under beskatning eller ej?

Kl. 15:46

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 15:46

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er et godt spørgsmål. Jeg mener faktisk, at den teknologiske udvikling har været sådan, at det i dag er forkert at betragte computeren som et personalegode. Den er i lige så høj grad et virksomhedsgode. Det er en metode til, at virksomhederne kan udnytte deres ressourcer bedst muligt. Sådan ser mange lønmodtagere jo også på det.

Når jeg ser, hvad der er kommet af henvendelser fra f.eks. Danmarks Lærerforening, så siger de jo: Vi bruger jo computeren hjemme til f.eks. at rette opgaver og skrive beskeder til eleverne. Det er et aktivt arbejdsredskab, det er ikke bare et personalegode. Det kunne man sige om fri telefon, den har jeg ikke spor imod at man beskatter.

Men jeg tror, at hele ideen om en multimedieskat ser bort fra den teknologiske udvikling, der foregår, og som for så vidt allerede er foregået, og det er det, der gør, at denne skat er forkert tænkt fra starten.

Kl. 15:47

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det hr. Klaus Hækkerup for endnu en kort bemærkning. Kl. 15:47

Klaus Hækkerup (S):

Jamen nu bevæger hr. Niels Helveg Petersen sig jo lige præcis ud i noget af det, der er det meget svære, nemlig afgrænsningen af, hvad der er multimedier, og hvad der ikke er multimedier.

Hvis f.eks. en journalist får stillet en kæmpe fladskærm til rådighed af sin arbejdsgiver for at kunne følge med i nyhedsformidlingen rundtom i verden, skal det så være omfattet af multimedieskatten eller ej? Skal det efter Det Radikale Venstres opfattelse beskattes som et personalegode eller ej?

Sådan er der jo masser af områder, man kan gå igennem og sige: Skal det være noget, der er relateret til den pågældendes erhverv? Skal det være noget, den pågældende skal beskattes af, hvis den pågældende ikke bruger det? Og endnu værre, som hr. Thomas Jensen nævnte, hvis arbejdsgiveren bare skriver, at det har medarbejderne til rådighed og de ikke har det, skal de så også beskattes af det?

Hvad er Det Radikale Venstres svar på de her spørgsmål om afgrænsningen, når man siger, at det er de nye medier, de skal bare friholdes?

Kl. 15:48

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 15:48 Kl. 15:51

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er jo selvfølgelig umuligt i en kort bemærkning at redegøre for alle de grænsedragninger, der kan komme på tale, men det er jo en fuldstændig illusion, hvis hr. Klaus Hækkerup mener, at man har løst det problem med den her multimedieskat. Der kan jo stilles multimedier til rådighed i en uendelighed for lønmodtagere i den bedre ende, som hr. Thomas Jensen siger det, altså for dem, der selv bestemmer deres løn. Man har jo ikke løst det problem. Man har lavet en standardløsning, som siger, at en størrelse passer til alle, og det giver jo ikke nogen retfærdighed.

Så jeg vil svare hr. Klaus Hækkerup på denne måde: Hr. Klaus Hækkerup har jo ikke løst det problem ved at ville bevare den multimedieskat, som man vil bevare.

Kl. 15:49

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det hr. Karsten Lauritzen for en kort bemærkning.

Kl. 15:49

Karsten Lauritzen (V):

Nu håber jeg ikke, at hr. Niels Helveg Petersen tager det ilde op – det er ikke min intention, for jeg har stor respekt for hr. Niels Helveg Petersen – men teknologiudviklingen er jo mig bekendt sådan, at forskellen på sådan en telefon, som folketingsmedlemmer f.eks. er udstyret med, og det, en computer kan, ikke er ret stor. Det er størrelsen, der er afgørende i det her tilfælde, hvor computeren er stor og telefonen lille – de kan sådan set de samme ting. Hvis man har en telefon, der kan det samme som en computer, hvordan kan hr. Helveg Petersen og Det Radikale Venstre så sige, at computeren ikke skal beskattes, men det skal telefonen?

Kl. 15:50

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:50

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er jo da et rigtig godt spørgsmål, og det kan jeg sagtens se berettigelsen i. Men jeg havde egentlig forestillet mig, at man kunne køre videre med den nuværende telefonbeskatningsordning, for det så jeg ikke nogen problemer i. Jeg synes, man har skabt et problem her med multimedieskatten, som ikke eksisterede i forvejen.

En telefon, der også er computer, må selvfølgelig behandles som en telefon, det ser jeg ikke noget problem i. Havde det været sådan, havde vi ikke bragt os i de store vanskeligheder, som vi har gjort nu.

Det er sådan set mit svar til hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:51

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Karsten Lauritzen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 15:51

Karsten Lauritzen (V):

Det lader vi så hvile.

Jeg vil godt spørge hr. Niels Helveg Petersen om, hvordan Det Radikale Venstre forholder sig til princippet – det er jo et spørgsmål fra hr. Klaus Hækkerup fra tidligere – om at man skal beskattes af lønindkomst. Hvis man får udbetalt sin løn på en anden måde end ved egentlig udbetaling i kroner og øre, det kunne være en palle mel, det kunne være en computer, det kunne være et fladskærms-tv, skal man så ikke også beskattes af de goder? Det drejer sig altså om princippet om, at man beskattes af den løn, som udbetales, uanset om det er kroner og øre, eller om det er i ydelser af forskellig slags.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:51

Niels Helveg Petersen (RV):

Principielt jo, men den teknologiske udvikling ændrer jo på alt det her. Jeg så et indslag i en tv-avis med en skovarbejder, der gik alene ude i skoven og fældede træer, og som havde sin mobiltelefon på sig. Dels så han kunne ringe, hvis der skete uheld, det er jo et farligt erhverv, og det kan nemt ske, dels for at få at vide, hvad han næste gang skulle gøre, hvad hans videre program var. Han skulle nu beskattes af 3.000 kr., og vedkommende syntes jo, det var fuldstændig uretfærdigt, at det, som var et helt nødvendigt arbejdsredskab i arbejdet i skoven, nu pludselig skulle beskattes. Det synes jeg også er urimeligt! Folkeskolelæreren, som bruger sin computer derhjemme til at rette opgaver og dermed jo øger sin produktivitet og sin betjening af eleverne, får pludselig at vide, at han skal betale skat af den computer, han har derhjemme. Det synes jeg ikke er rimeligt, og det modvirker en fornuftig udvikling.

Kl. 15:52

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hermed siger vi tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

26) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 198:

Forslag til folketingsbeslutning om videreførelse af det danske genbrugssystem for vin- og spiritusemballage m.v.

Af Niels Helveg Petersen (RV) m.fl. (Fremsættelse 06.04.2010).

Kl. 15:53

Forhandling

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Forhandlingen er åbnet. Skatteministeren.

Kl. 15:53

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Det Radikale Venstre stiller forslag om, at den volumenbaserede emballageafgift på glasflasker til vin og spiritus fastholdes på samme niveau som nu og ikke reduceres med 50 pct., som Folketinget vedtog i maj sidste år. Lad mig indlede med at redegøre lidt for baggrunden for den lov, som halverer emballageafgiften på vin- og spiritusflasker med virkning fra den 1. januar 2011.

Loven blev vedtaget i forbindelse med forårspakken, og afgiften blev nedsat, fordi en nedsættelse giver en samfundsmæssig gevinst, når alle fordele og ulemper regnes med. Baggrunden for at nedsætte emballageafgiften er derfor, at man dels opnår finansiering til at nedsætte skatterne på arbejde, dels opnår en række andre samfundsmæssige gevinster, bl.a. et fald i prisen på vin i flasker. Det er også vigtigt for mig at slå fast, at regeringens politik er, at mest muligt affald genanvendes, og det skal pointeres, at afgiftsnedsættelsen ikke forventes at få betydning for genanvendelsesprocenten for flaskeglas.

Der argumenteres af forslagsstillerne med, at det er en større belastning for miljøet at omsmelte skår på et glasværk end at genbruge flasker. Bl.a. på grund af EU's CO₂-kvote-system giver dette dog ikke nogen øget miljøbelastning samlet set. EU's CO₂-kvote-system fastsætter et loft for, hvor meget CO₂ der må udledes fra kvoteomfattede virksomheder, og næsten alle glasværker er omfattet af kvotesystemet, og derfor vil en øget aktivitet her ikke medføre et øget CO₂-udslip samlet set på grund af det samlede loft.

Den vedtagne halvering af emballageafgiften på vin og spiritus vil også afbøde et uhensigtsmæssigt samspil mellem emballageafgiften og muligheden for at opnå afgiftsgodtgørelse ved eksport. Den nuværende høje afgift betyder, at der er et incitament for flaskeskyllerier til at indsamle og eksportere tomme flasker med henblik på at få afgiften tilbage ved eksport. I tillæg hertil opnår skyllerierne på grund af afgiften en kunstigt høj pris for de tomme flasker, der sælges i Danmark. En høj emballageafgift kan derfor ses som en form for indirekte statslig støtte til flaskeskyllerierne, som er uhensigtsmæssig. Det er uhensigtsmæssigt med en erhvervsstruktur, hvor visse typer arbejdspladser opretholdes alene på grund af en afgift. På baggrund af det kan regeringen ikke støtte forslaget.

Kl. 15:55

Formanden:

Tak til skatteministeren. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger.

Men jeg vil lige oplyse Folketinget om, at punkt 27 udgår af dagsordenen efter en, vil jeg sige, meget sen anmodning fra forslagsstillerne om, at det skal udgå.

Vi går til ordførerrækken vedrørende beslutningsforslag nr. B 198, og den første ordfører er hr. Karsten Lauritzen fra Venstre.

Kl. 15:56

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Som skatteministeren har redegjort for, handler forslaget til folketingsbeslutning, som vi diskuterer i salen her i dag, om at videreføre det danske genbrugssystem for vin- og spiritusemballage m.v., og det er så særlig for glasflasker til vin og spiritus, hvor man ellers sidste forår – i sidste samling – besluttede at sætte afgiften ned med 80 øre fra 1,6 kr. pr. flaske til 80 øre, hvis jeg ikke tager meget fejl.

Nedsættelsen er jo en del af forårspakken, og i Venstre har vi det sådan, at når man laver en samlet pakke, hvor man giver lettelser i indkomstskatten, skal det selvfølgelig finansieres. Derfor er regeringens skattereform fuldt finansieret, og når lettelserne er givet, må man også være med til at finde finansieringen, og det var det, vi gjorde i maj måned 2009 med den her nedsættelse af afgiften. Det står vi selvfølgelig ved, og derfor er vi ikke positivt indstillede over for beslutningsforslaget.

I beslutningsforslaget nævner man, at det kan have en negativ miljømæssig betydning, og læner sig op ad en rapport, som blev skrevet af Miljøstyrelsen tilbage i 2000. Nu har jeg ikke haft mulighed for at dykke ned i detaljerne i rapporten, og jeg ved ikke, hvordan den er udarbejdet – om det er med inddragelse af miljøcentrene – men det er jo før sket, at man har taget fejl både i Miljøstyrelsen og i miljøcentrene. Under alle omstændigheder mener vi ikke, at det vil have en entydigt negativ effekt for miljøet og vil betyde, at der kommer til at ligge flasker og flyde over det hele, at man sætter afgiften pr. flaske ned med 80 øre. Tværtimod mener vi, at det samlet set vil have en samfundsøkonomisk god effekt. Og så er det også sådan, at vinen bliver en lille smule billigere, nemlig som sagt 80 øre pr. flaske. Det kan vi alle glæde os over, for det betyder, at grænsehandelen bliver mindre.

Så derfor synes vi faktisk, at det, som et flertal i Folketinget vedtog i maj måned sidste år, var ganske fornuftigt, og derfor kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:58

Formanden:

Tak til hr. Karsten Lauritzen. Så er det hr. René Skau Björnsson som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 15:58

(Ordfører)

René Skau Björnsson (S):

Tak. Vi har herhjemme nogle rigtig gode ordninger for genanvendelse af vores emballage og er foregangsland, hvad angår flaskegenbruget. Det vil vi Socialdemokrater meget gerne fastholde. Vi synes, at det er bekymrende, når bl.a. folk, der arbejder i glasaffaldsbranchen, advarer kraftigt mod at halvere den her afgift for emballage til vin og spiritus. Vi har i Skatteudvalget fået en henvendelse fra en virksomhed, der arbejder på det her område, som forventer at skulle lukke, hvis forslaget fra regeringen bliver til virkelighed fra den 1. januar 2011.

Der er i dag 300-400 danskere, der arbejder på området i branchen med at indsamle, sortere og skylle genbrugsflasker til vin og spiritus. Det er rigtig mange arbejdspladser, som der er udsigt til forsvinder, er påstanden fra branchen, når afgiften halveres fra årsskiftet. Påstanden er, at incitamentet til at indsamle hele flasker til genbrug vil forsvinde, og at vi vil se langt flere flasker blive afleveret som glasskår i stedet for som hele flasker.

Der er jo lavet rigtig mange undersøgelser på det her område, som den forrige ordfører også var inde på, af genbrugsbranchen og også på flaskeområdet, og meldingen er klart, at der er mange fordele og meget fornuft i at genbruge flasker. Miljøstyrelsen har tidligere lavet en undersøgelse, der viste, at man faktisk kun bruger 15 pct. energi på at skylle en flaske ren frem for at producere en helt ny flaske.

Der er altså noget, også i høringssvarene til det oprindelige forslag, der tyder på, at det kan få store negative konsekvenser for miljøet, og derfor var vi Socialdemokrater i foråret sidste år, da regeringens forslag blev behandlet, meget bekymrede, og det er vi fortsat. Vi er bekymrede for, om vores velfungerende, miljørigtige genbrugssystem bliver ødelagt. Vi er bekymrede for, om flaskegenbrugsbranchen herhjemme bliver lukket. Vi er også bekymrede for, om kommuner og branchen får nogle store ekstraomkostninger i forbindelse med håndteringen af skår og glas. Jeg vil også fastholde, som vi sagde under behandlingen af regeringens forslag om at nedsætte afgiften, at de forudsætninger, der er i beregningerne og konsekvensberegningerne af forslaget, er meget løse og også meget tvivlsomme.

Men alt det her og konsekvenserne af det kræver en nærmere analyse, og på den måde og med det vil jeg sige, at vi er villige til at se nærmere på beslutningsforslaget og se, om vi kan finde en model, der er brugbar.

Kl. 16:01

Formanden:

Tak til hr. René Skau Björnsson. Så er det hr. Mikkel Dencker som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:01

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Det er så det andet beslutningsforslag i rækken fra Det Radikale Venstre, som vi behandler i dag, og som ønsker at afskaffe dele af Dansk Folkeparti og regeringens skatteaftale, forårspakke 2.0. Det er nok heller ikke nogen overraskelse for ret mange, at vi i Dansk Folkeparti stadig væk står fast på den aftale, vi har lavet med regeringen, og at vi derfor afviser beslutningsforslaget her.

Helt konkret foreslår Det Radikale Venstre, at den nedsættelse af emballageafgiften, som blev besluttet af Folketinget sidste år på foranledning af Dansk Folkeparti og regeringen, skal afskaffes igen. Det kan vi selvfølgelig ikke bakke op om, idet vi i Dansk Folkeparti finder, at det er en ganske udmærket nedsættelse af afgifterne. Det er egentlig meget sjovt at se, at her er der en nedsættelse af en afgift, som faktisk fører til et øget provenu, og at det samfundsmæssigt set er en fordel, både miljømæssigt, og hvad angår arbejdspladser, at nedsætte denne afgift.

Derfor skal jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig står fast på den udmærkede og gode beslutning, vi selv mener vi tog sidste år om at nedsætte emballageafgiften på vin- og spiritusflasker. Det står vi fortsat fast ved, og vi afviser derfor beslutningsforslaget.

Kl. 16:02

Formanden:

Tak til Mikkel Dencker. Så er det hr. Jesper Petersen som ordfører for SF.

Kl. 16:02

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Beslutningsforslaget her tager meget bogstaveligt fat på det, vi har kaldt rødvinsreformen, i hvert fald hvad angår indpakningen til rødvinen, nemlig afgiften på vin- og spiritusflasker. Det kan ingen af de borgerlige ordførere vel løbe fra. Til behandlingen af lovforslagene sidste år, hvor det her emne kom på tale, var vi meget kritiske over for det her hjørne af skattereformen, det at sænke en afgift med et forventet, men meget usikkert provenu til følge som følge af mindre grænsehandel.

Det var faktisk også tragikomisk og foruroligende at læse i bemærkningerne til lovforslaget sidste år, hvor man ville indføre det her, at forslaget ville betyde øgede sundhedsudgifter i Danmark som følge af et større alkoholforbrug. I alt ville der være øgede sundhedsudgifter for 35 mio. kr. om året på grund af alkoholisme og alkoholskader som følge af spirituskørsel osv. Det blev simpelt hen oplyst i et svar fra den daværende skatteminister. Det var jo omfattende konsekvenser, det ville få at ændre på emballageafgiften på den her måde.

Så for at blive i skattereformens sprog vil jeg sige, at det ikke var en blomst, der var groet i vores have, at indføre den her halvering af afgiften på flasker. Flaskegenbrug er generelt godt for miljøet og bibeholder danske arbejdspladser, men når det er sagt, mente vi fra starten af, at problemet især var de meget store usikkerheder, der var forbundet med tiltaget. Og jeg synes egentlig stadig væk, det står hen i det uvisse, præcis hvad konsekvenserne er, hvad angår provenuberegningerne og vurderingen af de miljømæssige konsekvenser. Ministeriet påstår en ting med udgangspunkt i nogle nye undersøgelser. Ældre undersøgelser fra 2000 fra Miljøstyrelsen peger på noget andet.

Simpelt hen for at vide, hvad der er op og ned i den her diskussion, er det nødvendigt at blive klogere på erfaringerne med den nye lov og få et mere præcist udredningsarbejde, der kan klarlægge, hvad det egentlig er, der er op og ned. Hvis man alene bibeholder arbejdspladser, fordi der eksisterer en afgift, og den i virkelighedens verden ikke har positive miljømæssige konsekvenser, som er det, der er ministeriets påstand, så er der ingen grund til at have den. Vores hensigt er at sørge for, at vi altså holder fast i at have et flaskegenbrugssystem, der er så miljørigtigt som muligt.

Endelig vil beslutningsforslaget her jo betyde et hul i finansieringen. Det vil simpelt hen koste penge, og de udgifter skal selvfølgelig dækkes, før vi som økonomisk ansvarligt parti kan sige ja til sådan et forslag. Så før vi har egentlig klarhed over, hvad der er op og ned,

vil vi godt forholde os lidt henholdende til det, men i lighed med Socialdemokraternes ordfører vil jeg sige, at det er åbenbart, at vi var skeptiske over for det her forslag og også har noteret det i betænkningsbidraget til lovforslaget, da vi behandlede det i sin tid i Folketingssalen i sidste samling.

Kl. 16:05

Formanden:

Tak til hr. Jesper Petersen. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:05

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak hr. formand. Vi Konservative afviser forslaget, og det gør vi, først og fremmest fordi det overordnede samfundsregnskab tilsiger, at det er en god idé at gennemføre det, vi havde foreslået, nemlig at halvere emballageafgiften. Vi synes ikke, det er nogen god idé, at man kan spekulere i at føre emballagen ud over grænsen og så hæve værdien på den måde. Det forslag, som vi har fremsat, begrænser grænsehandelen, så det er altså en hjælpende hånd til detailhandelen. Det bakker vi selvfølgelig op om, og eftersom der ikke er en større miljøpåvirkning, ser vi ikke nogen idé i at gå med på det her forslag.

Kl. 16:06

Formanden:

Tak til hr. Mike Legarth. Og så er det hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:06

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det her forslag er både ud fra en miljøvinkel og ud fra en beskæftigelsesvinkel fornuftigt og godt, og derfor støtter Enhedslisten det fuldt ud. Jeg ærgrer mig lidt over, at mine venner i S og SF ikke også bare bakker op om det her forslag, for så kunne vi også få det gennemført efter valget. Det lyder lidt, som om man har fundet en undskyldning, men at den egentlige begrundelse i virkeligheden nok er, at man i sit skatteudspil har bundet sig til ikke at indføre afgifter, der ikke på forhånd er skrevet ned. Og der vil jeg sige, at så har man altså virkelig bundet sig på hænder og fødder i en grad, som jeg slet ikke forstår, og det må vi jo se om vi ikke kan arbejde lidt med pædagogisk, for vi får jo brug for nogle flere penge, når vi skal til at gøre det lidt bedre, end VKO gør det i øjeblikket.

Kl. 16:07

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Der er en kort bemærkning fra hr. Jesper Petersen.

Kl. 16:07

Jesper Petersen (SF):

Jamen jeg må bare oplyse hr. Frank Aaen om – og det kunne jeg selvfølgelig også godt have oplyst om i min tale – at det også fremgår af vores udspil »Fair Forandring«, at hvis der er meget væsentlige miljøhensyn, kan der faktisk godt laves om på det udspil, men under hensyntagen til, at de samlede skatter ikke må stige ud over det, der er fastlagt i udspillet. Og vi synes egentlig, det er fair nok, at folk får klar besked på, hvordan skattepolitikken vil være efter en ny regering, men at der er særlige miljøhensyn, der kan gøre det, hvis blot man så bagefter sænker skatterne tilsvarende. Så det er bare for at klargøre, at det her sagtens kan være et forslag, der får opbakning, men sådan som der rodes rundt lige nu i både miljøberegninger og provenuberegninger, er det ikke noget, vi umiddelbart bare vil sige ja til. Og sådan er det jo, når man har tænkt sig at lede landet, så si-

ger man ikke ja til hvad som helst, men vil vide, hvad det er, inden man slår til.

Kl. 16:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:08

Frank Aaen (EL):

Jamen jeg er da glad for, at vi godt kan komme igennem med nogle ting, hvis der er gode argumenter, og det ser jeg så frem til at vi gør. Men jeg ærgrer mig stadig væk lidt over, at man har bundet sig så hårdt til, at man ikke vil opkræve flere skatter end dem, der er lagt frem. Vi har en hel stribe forslag til, hvordan der kan tages penge fra de rigeste og mest velstillede i samfundet, og det mener vi bestemt vi skal gøre, og det kommer vi til at diskutere nærmere.

Kl. 16:09

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Der er ikke flere korte bemærkninger – jo, der er en kort bemærkning fra hr. Karsten Lauritzen. Man må gerne markere meget tidligt, så vi kan nå at få det med, før ordføreren er gået ned fra talerstolen. Men hr. Frank Aaen er villig til at vende tilbage til talerstolen. Hr. Karsten Lauritzen for en kort bemærkning.

Kl. 16:09

Karsten Lauritzen (V):

Jeg skal meget beklage.

Jeg vil godt spørge hr. Frank Aaen, om han vil forholde sig til den rapport fra Miljøstyrelsen, der er omtalt i beslutningsforslaget, om, at det her skulle betyde, at der kunne være flere flasker, som kom til at ligge og flyde rundtomkring. Jeg vil godt høre, om hr. Frank Aaen vil forholde sig til det.

Kl. 16:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:10

Frank Aaen (EL):

Jeg har det sådan, at afgifter – det får vi tit at vide – virker, og jeg er helt sikker på, at hvis der er en afgift på, kan man forbedre indsamlingen. Jeg synes i øvrigt, man skulle lave en ordning, så vi på samme måde, som når det gælder øldåser, får pengene refunderet i en hvilken som helst butik, sådan at man på den måde også fik indsamlingen forbedret. Men det, at man i øjeblikket altså trods alt får dem indsamlet og får dem rengjort, gør jo, at man får en miljøgevinst, og den støtter vi.

Kl. 16:10

Formanden:

Så siger vi tak til hr. Frank Aaen endeligt – vedrørende denne sag. Og så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 16:10

(Ordfører for forslagstillerne)

Niels Helveg Petersen (RV):

Det ejendommelige ved forslaget om genbrugspanten er jo, at hele udgangspunktet er, at regeringen påstår, at man ved at nedsætte afgiften får flere penge i statskassen. Det er sådan set det, der er karakteristisk for forslaget, og det er ren voodoo, det her, det har ikke noget med virkeligheden at gøre. Hvordan i alverden kan man forestille sig, at man ved at nedsætte flaskepanten skulle få flere indtægter? Jo, siger regeringen snedigt: Så vil der blive solgt mere vin på den danske side af grænsen. Som om en forskel i pris på 90 øre er noget,

der markant kunne ændre på grænsehandelen med vin. Det er ren voodoo. Det vil sige, at hvis man hæver flaskepanten, vil det efter regeringens egen opfattelse føre til færre indtægter, og det er selvfølgelig helt absurd.

Forslaget om at nedsætte flaskepanten er simpelt hen noget af det mest ufornuftige, jeg kan huske at have set. Det er aldeles ufornuftigt at ødelægge et velfungerende genbrugssystem; det er aldeles ufornuftigt at afskaffe et genbrugssystem, for det vil føre til, at der bliver flere flaskeskår at samle op i naturen og på gader og stræder, og det vil påføre kommuner og også private virksomheder store omkostninger, og det vil selvfølgelig også føre til flere skader på mennesker. Det forslag om at nedsætte flaskepanten, som regeringen sammen med Dansk Folkeparti gennemførte, er simpelt hen velorganiseret ufornuft.

Dertil kommer, at det oven i købet ville koste 300-400 danske arbejdspladser. Man kan sige, at det overvejende er lavtlønsarbejde, men det er værdifulde arbejdspladser de steder, hvor virksomhederne forefindes. Og jeg kan ikke se fornuften i at afskaffe et velfungerende genbrugssystem. Det vil føre til flere omkostninger for kommuner og virksomheder med at fjerne glasskår, og det vil koste Danmark 300-400 arbejdspladser. I lyset af det er det skøn, der har været, om, at nedsættelse af flaskepanten vil give større indtægter, det rene voodoo og helt utroværdigt.

Jeg kunne jo høre på S og SF, at de havde store vanskeligheder ved at tilslutte sig det radikale forslag, fordi de har bundet sig til det, som hedder »Fair forandring«, som jo nærmest er hugget i runer, og som ikke kan ændres, men jeg håber alligevel, at der hos S og SF er en vilje til under udvalgsarbejdet at søge at få belyst virkningerne af dette forslag, og at virkningerne af forslaget om at nedsætte panten vil overbevise S og SF om, at her er der en situation, hvor det er helt på sin plads at fravige »Fair forandring«. Det forhold, at man ikke har taget hensyn til denne problemstilling i »Fair forandring«, bør ikke forhindre, at man går ind for at genindføre en afgift, der kan bevare det danske genbrugssystem. Det er mit håb til udvalgsarbejdet, at det kan gå sådan, og det opfordrer jeg meget til.

Ellers vil vi jo komme til at diskutere dette forslag også til efteråret. Genbrugssystemet skal jo først afvikles eller panten nedsættes fra 1. januar, så der er tid også i efteråret til at undersøge det. Alle de virkninger, som S og SF ønsker belyst, kan vi nå at undersøge over sommeren og i løbet af efteråret, og så kan Folketinget træffe en fornuftig beslutning i slutningen af året for at forhindre, at man ødelægger et velfungerende dansk genbrugssystem.

Kl. 16:15

Formanden:

Tak til hr. Niels Helveg Petersen.

Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det var ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

27) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 169: Forslag til folketingsbeslutning om gennemførelse af et retssikkerhedstjek.

Af Simon Emil Ammitzbøll (LA) m.fl. (Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 16:15

: (Punktet er udgået af dagsordenen).

Det næste punkt på dagsordenen er:

28) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 172: Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk idræt på erhvervsuddannelserne.

Af Christine Antorini (S) m.fl. (Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 16:15

Forhandling

Formanden:

Den første, der får ordet her, er undervisningsministeren. Jeg konstaterer også, at de anmeldte ordførere er nået frem, selv om punktet her er rykket frem på dagsordenen.

Værsgo til ministeren.

Kl. 16:16

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Mange tak. Med beslutningsforslaget foreslås det, at der nedsættes et hurtigtarbejdende udvalg med det formål at udarbejde et oplæg til, hvordan det økonomisk og praktisk er muligt at sikre obligatorisk idræt på erhvervsuddannelserne og på de erhvervsgymnasiale uddannelser. Hensigten er at sidestille erhvervsfaglige og erhvervsgymnasiale uddannelsesforløb med forholdene i det almene gymnasium og herigennem skabe et godt studiemiljø og medvirke til at nedbringe frafaldet.

Regeringen er enig i, at anvendelsen af idræt og andre sundhedsfremmende aktiviteter kan medvirke til at forbedre fastholdelsen, men regeringen er ikke enig i, at udgifterne og omstændighederne ved indførelsen af et generelt krav om obligatorisk idræt på erhvervsuddannelserne, hhx og htx, står mål med udbyttet heraf. Regeringen afviser derfor det fremsatte beslutningsforslag, og der er derfor heller ikke nogen grund til at nedsætte et udvalg.

Indførelse af obligatorisk idræt er ikke et mål i sig selv, men skolernes anvendelse af idræt og andre sundhedsfremmende initiativer, der kan medvirke til en øget fastholdelse af elever, støtter vi naturligvis.

Med aftalen om udmøntning af globaliseringspuljen af 2. november 2006 blev der netop med henblik på at sikre et bedre skolemiljø på de erhvervsrettede ungdomsuddannelser afsat 40 mio. kr. i perioden 2007-2009. Med flerårsaftalen fra 5. november 2009 har de erhvervsrettede ungdomsuddannelser igen fået tilført knap 50 mio. kr. til en yderligere fokusering på skolemiljøet i perioden 2010-2012 med det formål at fastholde eleverne i uddannelse.

Alle erhvervsskoler arbejder desuden målrettet for at nedbringe frafaldet gennem initiativer, som skolen har iværksat som led i deres årlige handlingsplaner for øget gennemførelse. Som led i dette arbejde har op imod en fjerdedel af alle erhvervsskoler iværksat en indsats, der på forskellig vis handler om motion og sundhed. Ofte ind-

går initiativerne som en del af en grundforløbspakke ligesom på Aarhus tekniske Skole, der er nævnt i beslutningsforslaget. For elever, der deltager i en grundforløbspakke med idræt, er undervisningen naturligvis obligatorisk.

Der er afsat 19 mio. kr. årligt i perioden 2010-2012 til arbejdet med handlingsplaner for øget gennemførelse samt til indsatsaftaler med skoler med store frafaldsproblemer. Fastholdelsesarbejdet på skolerne ser ud til at virke. Blandt de elever, der begyndte på en erhvervsuddannelse efter sommerferien 2008 og frem til sommeren 2009, faldt 21 pct. fra i løbet af det første halve år. Det en klar forbedring i forhold til året før, hvor 26 pct. faldt fra. Det er faktisk flot og viser, at skolerne er parat til at smøge ærmerne op og gøre en indsats sammen med eleverne.

Det er derfor min klare vurdering, at erhvervsuddannelsessystemet i forvejen rummer mulighed for, at idræt som fastholdelsesinitiativ kan iværksættes af skolerne. Det ligger også i tråd med Forebyggelseskommissions anbefaling om, at skolerne etablerer fleksible motionstilbud afpasset elevernes behov.

På hhx og htx er det obligatorisk for alle elever at gennemføre et kortere forløb i uddannelsens første år med fokus på personlig sundhed og fysisk udfoldelse. Herudover kan skolerne tilbyde valgfri idrætsundervisning efter de samme læreplaner, som anvendes i stx eller hf.

Omkring 15 pct. af såvel hhx'erne som htx'erne har valgt at gennemføre idræt på C- eller B-niveau. De nyeste fuldførelsestal på det gymnasiale område er fra 2008, og de viser forbedringer i uddannelserne på hhx, htx og hf og stabilitet på stx. På hhx-uddannelsen gennemførte 80 pct., og det tal nærmer sig nu så småt stx-uddannelsens 84 pct., og htx-uddannelsens 75 pct. er bedre end hf-uddannelsens 73 pct.

Det er opmuntrende, at det går fremad på en række af uddannelserne, det viser nemlig, at en ihærdig lokal indsats virker, og det giver håb om yderligere fremgang i de kommende år.

Forslagsstillerne ønsker at sidestille erhvervsuddannelserne hhx og htx med et alment gymnasium. Det mener vi i regeringen ikke er et mål i sig selv. På erhvervsuddannelserne kan skolerne tilbyde idræt som et frivilligt tilbud til alle elever, ikke blot i grundforløbet, men også i hovedforløbet, hvor elevernes uddannelsestid i skole er væsentlig kortere end den tid, de er i lære i virksomhederne.

Samlet set skal forslaget således vurderes i lyset af, at hovedparten af uddannelsestiden for elever i erhvervsuddannelser normalt foregår i virksomheder. Det er her værd at bemærke, at de elever, der har størst behov for at udøve fysisk aktivitet, kan være de samme elever, der på skoleopholdene har brug for relativt meget støtte og undervisning inden for de faglige og obligatoriske del af uddannelsen.

Kl. 16:21

Endvidere må man tage den aldersmæssige spredning på erhvervsuddannelserne i betragtning, for den kan også have betydning for elevernes motivation for idræt og motionsaktiviteter. Hhx og htx har deres egne faglige profiler og dermed andre obligatoriske fagrækker end de alment gymnasiale uddannelser, stx og hf. Sådan skal det efter min opfattelse blive ved med at være. Det afspejler jo, at de unge er forskellige og har forskellige ønsker til det faglige indhold i deres gymnasieuddannelse. De erhvervsrettede ungdomsuddannelser rummer i dag den fornødne fleksibilitet. Der er vidtstrakte muligheder for, at alle elever kan få en uddannelse tilpasset den enkeltes kvalifikationer og behov. Grundforløbene i erhvervsuddannelserne kan skræddersys, forlænges eller afkortes i forhold til elevernes faglige og sociale forudsætninger.

Projektet på Aarhus tekniske Skole, som er nævnt i beslutningsforslaget, er netop gennemført inden for de eksisterende mål og rammer for erhvervsuddannelserne. I den valgfrie del af grundforløbet er eleverne blevet tilbudt idræt to gange ugentlig som led i en grundforløbspakke. Alle erhvervsskoler kan iværksætte et lignende tilbud for deres elever, men i nogle sammenhænge er det ikke idræt, eleverne har mest brug for, og det er jeg sikker på at skolerne er de bedste til at vurdere. Regeringen ønsker at lade skolerne afgøre, hvad der er behov for med henblik på at sikre et lavere frafald. Jeg noterer mig også, at det ikke er en del af den brede aftale, der er indgået på området mellem globaliseringsaftalens partier, herunder Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti.

De økonomiske konsekvenser er ligeledes en væsentlig begrundelse for, at regeringen ikke støtter forslaget. Beregninger viser, at merudgiften alene til driften i form af taxameterudgifter skønnes at være i alt knap 150 mio. kr. for hver 60 minutters obligatorisk idræt om ugen for elever i erhvervsuddannelsernes grundforløb, hhx og htx. Beregningens forudsætning er, at obligatorisk idræt ikke fortrænger øvrige undervisningsaktiviteter. Hertil kommer, at det formentlig ikke er muligt at opnå adgang til idrætsfaciliteter på eller i nærheden af alle erhvervsskoler, og der må derfor påregnes betydelige etableringsomkostninger.

Regeringen kan på denne baggrund ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag. Skolerne har både muligheder og betingelser for at have idrætsundervisning på skoleskemaet, når det er hensigtsmæssigt i forhold til elevernes gennemførelse af en erhvervsuddannelse, hhx og htx.

Kl. 16:24

Formanden:

Tak. Så er der korte bemærkninger, først fra hr. Kim Mortensen.

Kl 16:24

Kim Mortensen (S):

Tak for kommentarerne. Jeg noterer mig, at undervisningsministeren ikke synes, det er en direkte dårlig idé, at man også har idræt på erhvervsuddannelserne og de erhvervsgymnasiale uddannelser. Det var lige før, ministeren ville tilkendegive, at det faktisk var en god idé, specielt hvis skolerne selv fandt på at gøre det, hvad de jo så, som ministeren ganske rigtigt nævner, har gjort på Aarhus Tekniske Skole.

Jeg kunne jo få den tanke, at det måske var den allersidste del af undervisningsministerens tale, nemlig de økonomiske udfordringer, der var den største barriere i hvert fald for undervisningsministerens kommentar til det. Det er jo også derfor, at det af forslaget her fremgår, at vi foreslår, at der kommer et hurtigtarbejdende udvalg, der faktisk kunne se på, hvad det er for nogle barrierer, og hvordan man kunne imødekomme det.

Så jeg vil godt spørge undervisningsministeren, om det ikke er rigtigt forstået, at ministeren faktisk synes, det er en god idé, at idræt og motion indgår som en del af undervisningen også på de erhvervsfaglige uddannelser.

Kl. 16:25

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:25

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak. Jeg synes, det er en god idé, hvis man vælger det lokalt. Vi har mange diskussioner herinde i Folketingssalen om, hvad der skal besluttes lokalt og centralt, og mange gange bliver regeringen jo skoset for, at vi mener, at vi er klogere end alle andre ude i virkeligheden. Og nu tillader jeg mig så at sige, at det mener vi ikke på dette område.

Der er mange lokale forsøg i gang for at sikre bedre motion for eleverne også i de uddannelser, som forslaget omhandler. Men hr. Kim Mortensen har ret i, at jeg jo ikke synes, det er en ubetinget dårlig idé. Det er ikke sådan, at jeg synes, de ville tage skade af at have

obligatorisk idræt. Derfor er det jo en samlet afvejning, hvori de økonomiske overvejelser også vejer tungt for mig.

Det er sådan, at regeringen gør sig nogle overvejelser om, hvordan vi også sikrer, at der er plads tilbage til vækst i den private sektor, og at vi ikke alene er fokuseret på at bruge alle de penge, vi rent faktisk ikke har. Så det indgår helt klart i begrundelsen for en afvisning.

Kl. 16:26

Formanden:

Hr. Kim Mortensen.

Kl. 16:26

Kim Mortensen (S):

Det har jo næsten forbigået vores opmærksomhed, da vi forestillede os, at man kunne nedsætte et hurtigtarbejdende udvalg, der kunne prøve at kigge på nogle af alle de barrierer, at ministeren faktisk havde svar på alle spørgsmål på forhånd.

Så kunne man sige, at der jo nu er nogle forsøg i gang rundtomkring. Jeg har noteret mig afvisningen af forslaget, og det er vi selvfølgelig ærgerlige over. Men kunne man så forestille sig, at undervisningsministeren vil sætte sig i spidsen for, at den viden og de erfaringer, der rent faktisk kommer ud af det her på nogle af skolerne, kunne udbredes, så man i hvert fald kunne nå det mål, at man fik udbredt idræt og motion på erhvervsuddannelserne og de erhvervsgymnasiale uddannelser, ligesom man har alle andre steder i det etablerede uddannelsesssystem, både i folkeskolen og på de gymnasiale uddannelser?

Kl. 16:26

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:26

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak. Nu er det sådan, at regeringen har lavet brede forlig på området med bl.a. Socialdemokraterne igennem flere år netop i form af globaliseringsaftalen, og der kunne man jo eventuelt have bragt det op, hvis det var helt afgørende, at der kom obligatorisk idræt i skolerne for at fastholde eleverne. Socialdemokraterne har nok heller ikke selv ment, at det var afgørende, for så havde man måske sikret det gennem de aftaler, hvor vi har brugt mange milliarder kroner til erhvervsuddannelse og på erhvervsskolerne.

Men det, jeg kan love, er, at jeg har en patrulje i mit ministerium, som rejser rundt og i det hele taget udveksler gode erfaringer og også finder ud af, hvor den enkelte skole har nogle udfordringer og problemstillinger, som man har løst andre steder, bl.a. set i lyset af, at vi har brug for en meget aktiv praktikpladsindsats i øjeblikket. Så den patrulje kan være meget glimrende, for man kan høste de gode erfaringer og sprede dem ud. Jeg vil også meget gerne indsamle dem og viderebringe dem til Uddannelsesudvalget, hvis det har interesse.

Kl. 16:27

Formanden:

Tak til undervisningsministeren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Så går vi til ordførerrækken, og den første ordfører er hr. Troels Christensen for Venstre.

Kl. 16:28

(Ordfører)

Troels Christensen (V):

Vi skal her i dag behandle et beslutningsforslag fra Socialdemokraterne, som går ud på, at vi hurtigst muligt skal få nedsat et hurtigtarbejdende udvalg, der skal se på, hvordan vi økonomisk og praktisk

kan sikre, at alle på erhvervsuddannelserne og erhvervsgymnasierne får obligatorisk idræt.

I udgangspunktet er det jo egentlig en rigtig god idé at få fokus på idræt. Det har vi jo mange steder, og så kan man spørge sig selv: Hvorfor så ikke også på det her felt, på erhvervsgymnasierne?

Jeg vil sige, at der jo heldigvis er rigtig, rigtig mange af de her skoler, der har fokus på det område, og som er i gang med forsøg. Vi ser sådan på det fra Venstres side, at et »kan« altså er meget bedre end et »skal«. For går vi ind og siger »skal« her, altså at alle erhvervsuddannelser »skal« det, og at vi skal have et hurtigtarbejdende udvalg, så kommer det til at koste spidsen af en jetjager. Sådan er det, hvis vi går hen og siger, at det her skal være et »skal«. Hvad med bygninger, hvad med lærerkapaciteten – er det til stede?

Problemerne vil tårne sig op, hvis vi går hen og laver et »skal«. Og så står der, at det skal være et hurtigtarbejdende udvalg. Det synes vi også i Venstre lyder lidt hult. Vi kan jo tænke tilbage og spørge: Hvorfor er man ikke kommet med det før? I 20 år har der jo været forskel på de to gymnasieformer. De har hver deres identitet. Det har været lidt anderledes med erhvervsuddannelserne. Tidligere var man jo meget ude at arbejde som murerelev osv., og man fik rørt sig rigeligt i forhold til dem, der sad og bogede den.

Nu er det selvfølgelig ændret. Der er flere, der sidder på kontor osv., så på den måde er det relevant nok. Men vi har så mange gode eksempler på initiativer, der er sat i gang. Vi har så mange penge, der er sat af til det her område, nemlig 40 mio. kr. fra globaliseringspuljen og 50 mio. kr. fra den flerårsaftale, der er lavet, til at få bedre arbejdsmiljø. Til et bedre arbejdsmiljø hører altså også, at man har en sund sjæl i en sund krop, eller hvad man nu siger, altså at de ting er med. Og vi mener altså, at man ude på selve skolerne, hvor man har fod på det, ved, hvilke lærerkapaciteter man har. Man ved, hvilke aftaler man kan lave med det lokale idrætsråd, og hvad ved jeg, altså hvordan man kan håndtere de ting. Det understøttes jo fra ministeriets side, og det er vi faktisk i Venstre rigtig glade for.

Ud over det kan jeg også sige til forslagsstillerne, at vi på kulturområdet har sat syv kommuner i gang med at kigge på breddeidrætsforslag, hvordan man kan få en mere aktiv idræt, bl.a. også på erhvervsskolerne. Jeg ved, at man i Viborg Kommune er i gang med et stort projekt, hvor man har aftaler i gang om, hvordan man kommer ind og laver lidt alternativ idræt, mountainbikes, nogle lidt andre ting end dem, man normalt gør. Det gør man for at motivere til, at de får rørt sig noget mere.

Så fra Venstres side vil vi sige, at man er rigtig godt i gang. Men det er rigtigt, at det er et væsentligt område, og vi vil godt følge det til dørs.

Til sidst vil jeg sige, inden jeg afviser det her »skal« med et »kan«, at det glæder mig meget, at undervisningsministeren har besluttet, at der vil komme en publikation ud med alle de her gode eksempler. De skal ud til alle erhvervsskolerne, så alle har en rigtig god smørrebrødsseddel, og derefter kan de gå i gang med det, som de føler er bedst lokalt.

Kl. 16:31

Formanden:

Tak. Så er det hr. Kim Mortensen for en kort bemærkning. Værsgo. Kl. 16:32

Kim Mortensen (S):

Nu er det selvfølgelig altid ærgerligt, hvis man bruger det hovedargument for at afvise et forslag, at forslaget ikke er kommet for lang tid siden. Det er sådan, at mange af de her diskussioner, også politiske diskussioner, bevæger sig, og hele diskussionen om folkesundhed, om behovet for at få mere motion – det gælder både børn, unge og ældre – har jo pågået i en del år, og det er en diskussion, som selvfølgelig også pågår i uddannelsesinstitutionerne.

Det, vi så har sagt, er, at der er en meget stor forskel på, om man vælger den almene gymnasieretning og de muligheder og de udfordringer, man kommer ud for der, også når det f.eks. handler om idræt, eller man vælger en erhvervsfaglig uddannelse eller en erhvervsgymnasial uddannelse.

Så nævner ordføreren en række af de barrierer, der kan være, og det er jo derfor, forslaget her indeholder, at vi får et udvalg til at kigge på, hvad det kunne være for barrierer. Det er klart, at faciliteterne og bygningerne giver en stor del af de omkostninger, der vil være. Men er ordføreren ikke enig i, at der burde være de samme muligheder, om man vælger den ene eller den anden uddannelsesretning, også hvad angår motion?

Kl. 16:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:33

Troels Christensen (V):

De to skolesystemer har altså hver deres tradition og hvert deres afsæt. Jeg vil medgive, at der efterhånden er mange fag, hvor det også er meget relevant, at man har fysisk aktivitet med. Det er også derfor, vi siger: Lad os få rullet en masse gode eksempler ud på skolerne, så man simpelt hen kan tage dem, der passer bedst. Der er medfinansieringsmuligheder, og da vi jo har sat så mange penge af til arbejdsmiljø på erhvervsskolerne og rullet det ud, ligger det lige for derude at finde ud af, hvad der passer bedst. Der er jo ekstra penge til elevernes arbejdsmiljø, og der er idræt en vigtig del.

Så jeg er egentlig meget fortrøstningsfuld, hvad angår det felt, at man kan finde de gode eksempler og rulle dem ud ude lokalt.

Kl. 16:34

Formanden:

Hr. Kim Mortensen.

Kl. 16:34

Kim Mortensen (S):

Men ordføreren er vel enig med mig i, at de henholdsvis 40 og 50 mio. kr. ikke er øremærket til at forbedre mulighederne for idræt, men at de skal dække en bred vifte af både de lokaliteter, faciliteter, klasselokaler og faglokaler, som er på skolen, og at de penge, der er sat af, ikke nødvendigvis er øremærket og nødvendigvis bliver brugt til netop formål, der handler om idræt.

Kl. 16:34

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:34

Troels Christensen (V):

Det er jeg helt med på, og det er klart, at det er op til en helt lokal prioritering at finde ud af, hvor stor en andel af de penge der skal gå til rent idrætslige aktiviteter.

Jeg vil slutte af med at sige, at det er et vigtigt område, og jeg glæder mig meget til at se de løsninger, man har fundet frem til i alle de eksempelprojekter, der både kører i breddeidrætskommunerne, og det, der kører i Undervisningsministeriet, så vi får rullet det ud til glæde og gavn for alle erhvervsskolerne.

Kl. 16:35

Formanden:

Tak til hr. Troels Christensen. Næste ordfører er hr. Hans Kristian Skibby for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:35

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører på området ikke kunne være til stede i dag, har jeg lovet at læse en tale op på vegne af fru Marlene Harpsøe.

Dette er et forslag, som Dansk Folkeparti bestemt har sympati for, for det er ikke sundt, når børn og unge bliver tykkere og tykkere, og det er vigtigt med tiltag, der kan forebygge denne udvikling. Livsstilssygdomme kommer sammen med fedmen, og det kan begrænse en i at føre et liv i den retning, som man reelt ønsker det.

I Dansk Folkeparti mener vi, at der skal sættes stort fokus på idræt allerede i folkeskolen. Vist er det obligatorisk at undervise i idræt, men er det nok, og får børnene de timer, de burde have? Dansk Folkeparti mener, at vi godt kan indføre noget mere idræt i folkeskolen for tidligt i livet at lære børnene gode idrætsvaner. Jævnlig motion er en god vane, men hvordan får man disse vaner? I Dansk Folkeparti mener vi, at gode idrætsvaner skal ind allerede fra barndommen. Jo mere man har for vane at dyrke motion jævnligt, des nemmere er det at beholde denne vane ind i ungdommen og også ind i voksenlivet.

Det er rart at dyrke sport, og når man først er kommet i gang med en sjov sport, er den svær at slippe igen, for det er jo en hobby, og hvem har ikke lyst til at beskæftige sig med en personlig hobby? Heldigvis er sport og idræt en sund en af slagsen.

Som sagt har Dansk Folkeparti sympati for dette forslag. Idræt er godt, og det er sundt, men hvis dette forslag blev indført, ville det medføre, at de pågældende uddannelser skulle fastholde eleverne i flere timer på uddannelsesstedet, eller at idrætstimerne skal tages fra andre fag. I forslaget står der, at Socialdemokraterne vil finde pengene til dette inden for rammerne af ministeriets generelle driftsbudget. Med andre ord vil Socialdemokraterne tage timer fra andre fag og dermed forringe fagligheden i andre vigtige fag, som eleverne reelt kan bruge mere tid på, når de skal videre i uddannelsessystemet. Når man forringer fagligheden, giver det dårligere uddannelse. Det er der ikke brug for noget sted i uddannelsesverdenen – tværtimod.

Dansk Folkeparti drøfter gerne dette i forligskredsen, men vi kan ikke gå med til, at pengene findes ved at tage timer fra andre fag. Det kan vi ikke være bekendt over for de unge mennesker, som ønsker en god uddannelse, og det vil reelt forringe fagligheden. Derfor kan Dansk Folkeparti ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 16:37

Formanden:

Tak til hr. Hans Kristian Skibby. Så er det fru Pernille Vigsø Bagge som ordfører for SF.

Kl. 16:38

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

SF er positiv over for Socialdemokraternes beslutningsforslag. Det vil heldigvis være vanskeligt at forestille sig en folkeskole eller et alment gymnasium uden obligatorisk idræt, og der er mange gode grund til at lade et udvalg undersøge, hvordan idræt også kan blive en del af dagligdagen på erhvervsuddannelserne og hhx/htx. Idræt kan være med til at styrke disse uddannelsers image, og det vil styrke det sociale sammenhold på erhvervsuddannelserne. Der er hårdt brug for begge dele.

I beslutningsforslaget anføres det, at forslaget kan gennemføres inden for ministeriets generelle driftsbudget. Det kan vi godt være skeptiske over for, men det kan et udvalgsarbejde jo også gøre rede for.

Vi er enige i signalet om, at indførelsen af idræt ikke skal medføre store ekstra omkostninger til f.eks. opførelsen af mange nye

idrætshaller og -anlæg. Der vil være mulighed for at benytte allerede eksisterende faciliteter.

SF er meget enig i målet med beslutningsforslaget, nemlig mere fysisk aktivitet blandt unge. Fysisk inaktivitet har markante sundhedsskadelige effekter. De mest inaktive dør i gennemsnit 5 år for tidligt, og forud er gået 8-10 år med mere sygdom end hos de fysisk aktive.

Der er sket en polarisering i børns og unges konditionsniveau, og en større og større gruppe unge har en meget dårlig kondition. Fra 15- til 19-års-alderen ser man et særlig stort fald i de unges kondition. Den kondition, som de unge har som 19-årige, har de typisk også som 27-årige. Der er derfor god grund til at sætte ind med netop idræt hos ungdommen.

Der er også en stærk social skæv adgang til sundhed. Billedet er kort sagt, at jo kortere uddannelse, jo mere usundt lever man. Derfor ser SF gerne, at idræt på erhvervsskolerne kobles sammen med vejledning i sunde levevaner generelt, bl.a. i forhold til rygning.

Danskerne har i gennemsnit fået det materielt og fysisk bedre gennem de sidste tre årtier, men det er de rigeste og bedst uddannede, der har fået det meget bedre, mens de svagest stillede kun har set en lille fremgang. Nye tal fra AE-Rådet viser, at en ufaglært går dobbelt så ofte til læge som en højtuddannet.

Det vil kræve en meget bred og offensiv indsats at rette op på alle disse skævheder. Blandt de mange mulige værktøjer til en bedre forebyggelse af folkesundheden kan dette forslag om idræt på erhvervsuddannelserne og vejledning i sund levevis i øvrigt på erhvervsuddannelserne spille en væsentlig rolle. SF støtter forslaget.

Kl. 16:40

Formanden:

Tak til fru Pernille Vigsø Bagge. Så er det hr. Rasmus Jarlov som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:40

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

De Konservative støtter ikke beslutningsforslaget. Vi synes selvfølgelig også, at formålet om idræt egentlig er vældig godt. De Konservative er selv i god form, og vi ønsker også, at andre skal få lov til at komme i god form.

På trods af alle disse kvaliteter og at vi ville ønske, at den danske ungdom dyrkede mere idræt, er der to grunde til, at vi stemmer imod beslutningsforslaget.

Den første grund er, at beslutningsforslaget tager udgangspunkt i, at Folketinget er bedre kvalificeret end erhvervsuddannelserne selv til at beslutte, hvordan erhvervsuddannelserne skal anvende deres ressourcer. Jeg har efterhånden sagt mange gange fra denne talerstol, at vi generelt fra Venstre og Konservatives side forsøger at give mere handlefrihed til uddannelsesinstitutionerne og at holde igen med detailregulering. Derfor er jeg også enig med Venstres ordfører, som jeg synes udtrykte det ganske godt, nemlig at vi foretrækker et kan frem for et skal.

Den anden grund er naturligvis den indlysende, at det her forslag vil være relativt dyrt, og vi går ikke lige i øjeblikket ind og støtter forslag, der koster minimum 150 mio. kr., som det vil koste for et nyt forslag som det her. Vi ved jo ikke, hvor meget det præcis vil komme til at koste, for det er ikke angivet nærmere, hvor mange timer man ønsker der skal være på erhvervsuddannelserne. Det er i hvert fald ganske bekosteligt, og de penge har vi ikke i øjeblikket.

Kl. 16:42

Formanden :

Tak til hr. Rasmus Jarlov. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det fru Marianne Jelved som ordfører for Det Radikale Venstre. Kl. 16:42

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Det Radikale Venstre mener, at det er Folketingets opgave at tage stilling til indholdet af de uddannelser, som finansieres af det offentlige. Det skal man ikke bare overlade til frivillige kræfter i lokalområdet, hverken når det gælder folkeskolen eller ungdomsuddannelserne. Derfor er det fuldstændig relevant at se på spørgsmålet om idrætsundervisning. Jeg kunne forstå på ministeren, at eftersom Socialdemokratiet ikke havde rejst det spørgsmål under forhandlingerne om globaliseringsmidlernes fordeling, så må det være udtryk for, at det ikke var særlig højt prioriteret.

Jeg har aldrig selv forestillet mig, at jeg skulle rejse den sag under globaliseringsmiddelforhandlingerne, men jeg noterer mig, at det altså er en farbar vej at gå. Vi har i mange år i Det Radikale Venstre været ærgerlige over, at vi ikke bare kunne finde et eller andet stort antal kroner til at sørge for, at der blev obligatorisk idræt på også erhvervsuddannelserne og de dertil hørende gymnasiale uddannelser.

Vi styrker idrætten i folkeskolen. Vi taler rigtig meget om, hvor vigtig motion er. Vi taler endda om, at der skal være madordninger i børneinstitutionerne osv. for at lære børnene gode spisevaner osv., og vi har idræt som obligatorisk fag i det almene gymnasium.

Så slipper det op, når vi når dertil, hvor det handler om de erhvervsfaglige uddannelser. Der må det overlades til det frie initiativ og de forsøgsordninger, som er igangsat rundtomkring. Al ære værd for det, det synes vi er rigtig, rigtig godt, men vi synes faktisk også, at vi som Folketing skylder, at vi sætter et arbejde i gang. Jeg synes, at Socialdemokraternes forslag er rigtig godt, fordi det taler om at nedsætte et udvalg, der skal udarbejde et oplæg til, hvordan det bliver økonomisk og praktisk muligt at sikre obligatorisk idræt på erhvervsuddannelserne og på de erhvervsgymnasiale uddannelser.

Det mener jeg er en helt gratis omgang at støtte, så vi får belyst, hvilke muligheder der er for det. Ingen har jo forpligtet sig til at skulle udmønte det i praksis, man så får vi dog alle sammen et fælles grundlag for at kunne prioritere inden for forskellige slags ønsker.

Jeg synes, at vi må kunne være enige om, at alle unge har glæde af, at de opøver deres fysik og dermed også deres velbefindende. Det at have idræt på et uddannelsessted er jo også noget, der samler og præger uddannelsesmiljøet og forholdet mellem de unge, så der er rigtig mange fordele ved det.

Jeg indrømmer gerne, at jeg har dårlig samvittighed over for det her område. Sidst, jeg beskæftigede mig med det, spurgte jeg til, hvad man i sektoren selv mente det ville koste. Det er godt nok også mange år siden, og der var buddet ½ mia. kr. – men det er 20 år siden. Så det er formentlig meget mere nu. Men derfor synes jeg alligevel, at det er vigtigt at få det belyst, og det er en glæde, at Socialdemokraterne har fremsat forslaget, og jeg vil gerne støtte det.

K1 16:45

Formanden:

Tak til fru Marianne Jelved. Så er det hr. Kim Mortensen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl 16:46

(Ordfører for forslagstillerne)

Kim Mortensen (S):

Jeg tror, jeg vil starte bagvendt og sige tak til de partier, der trods alt har tilkendegivet, at de støtter forslaget. Det, vi har villet med det her forslag, er at diskutere, om obligatorisk idræt, som man har i folkeskolen, og som man har på det almene gymnasium som en helt naturlig del af undervisningen, også burde være noget, vi kunne arbejde med på den del af uddannelserne, som er erhvervsuddannelserne og de erhvervsgymnasiale uddannelser.

Når vi synes, at idræt burde være en naturlig del af uddannelserne, er det jo ikke bare, fordi idræt er sjovt. Det er også, fordi idræt er med til at skabe attraktive uddannelsesmiljøer, som kan komme til at være på alle uddannelserne, fordi idræt er sundt, og fordi det kan være med til at give gode motionsvaner, selvfølgelig i den tid man er under uddannelse, men også i fritiden og efter uddannelsen.

Som det fremgår af beslutningsforslaget, og som ministeren har sagt, er der erhvervsskoler, der allerede opbygger erfaringer med det. Vi har set, at der også er gode erfaringer med det, og der er kommet tilsagn om, at det kan blive udbredt ved et hæfte med undervisningsministerens mellemkomst. Det, der så undrer mig lidt, er selvfølgelig de partier, der stiller sig op på talerstolen og remser alle de barrierer op, som skulle gøre det umuligt at gennemføre idræt i erhvervsuddannelserne.

Det, vi skriver i beslutningsforslaget her, er:

»Folketinget pålægger regeringen at nedsætte et hurtigtarbejdende udvalg med det formål at udarbejde et oplæg til, hvordan det er økonomisk og praktisk muligt at sikre obligatorisk idræt på erhvervsuddannelserne og de erhvervsgymnasiale uddannelser.«

Det vil sige, at vi foreslår nedsat et udvalg, der kan afklare økonomien og afdække, om det er praktisk gennemførligt med idrætsfaciliteter, med lærere, om man kan samarbejde med lokale idrætsforeninger, om man kan samarbejde med lokale folkeskoler, og om man kan bruge de haller og udendørs faciliteter, der er til rådighed i langt de fleste kommuner og i særlig grad der, hvor der er placeret erhvervsskoler og erhvervsgymnasier.

Så man kan sige, at det jo er det, som et udvalg kunne afklare og afdække, og udvalget kunne så komme med et oplæg til politikerne, som vi måske kunne bruge i kommende forhandlinger – og nu har jeg så forstået, at det eksempelvis skulle være i globaliseringsforhandlingerne. Så havde man da trods alt et oplæg med et nogenlunde validt grundlag for, hvad det koster, om det er praktisk muligt, om det kan indpasses i uddannelsesforløbene, om det overhovedet er realistisk, og i hvilket omfang det er realistisk.

Der bliver skabt et billede af, at det her bliver voldsomt dyrt, at det vil blive en meget stor del af undervisningen, og at det vil komme til at gå ud over en meget stor del af undervisningen på erhvervsuddannelserne. Altså, jeg har ikke et billede af, at de, der har idræt på de almene gymnasier, bruger de 30 timer om ugen på at have idræt. Jeg har et billede af, at det bliver indpasset og opfattet af gymnasieeleverne som en helt naturlig del af undervisningen.

Men vi har lyttet til det, og vi har også lyttet til, at det i hvert fald på den her side af et folketingsvalg muligvis ikke er et forslag, der vil nyde fremme her i Folketinget. Men vi vil prøve at arbejde videre med det i Uddannelsesudvalget, og så må vi se, hvor langt det kan bære. Vi vil derfor godt takke for bemærkningerne og i særlig grad de positive bemærkninger, der er kommet fra SF og De Radikale.

Kl. 16:50

Formanden:

Tak til hr. Kim Mortensen.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget, og det har Folketinget godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

29) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 182: Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en ungdomskommission.

Af Kim Mortensen (S), Flemming Bonne (SF), Marianne Jelved (RV) og Line Barfod (EL) m.fl. (Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 16:50

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og det er undervisningsministeren, der får ordet.

Kl. 16:50

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak for det. Med beslutningsforslaget foreslås det, at der nedsættes en ungdomskommission, som skal komme med forslag til en sammenhængende ungepolitik, hvor alle elementer i de unges liv medtænkes. Regeringen er fuldstændig enig i disse målsætninger, og særlig i lyset af den økonomiske krise er det helt nødvendigt, at vi sætter helhedsorienteret ind over for denne gruppe. Det er også derfor, regeringen har besluttet at iværksætte et betydeligt antal initiativer og indsatser på ungeområdet over de næste par år.

Regeringen er meget opmærksom på, at vi ikke taber de unge på gulvet. Hvis en stor gruppe af unge fortsætter med at være ledige under den nuværende økonomiske krise, som jo har bredt sig ind over landets grænser fra udlandet, kan det blive svært at indhente det tabte, når tiderne igen bliver bedre. Det viser erfaringer fra tidligere, både herhjemme og i udlandet, og vi ser jo også, hvordan mange af vores europæiske naboer og venner i EU kæmper med ungdomsarbejdsløshed i en grad, som vi slet ikke kender herhjemme længere.

Vi har igennem det seneste år fremlagt mange initiativer på ungeområdet, der vil medvirke til, at de unge kan udskifte et liv på offentlig forsørgelse med et aktivt liv med uddannelse eller job. Pr. 1. august 2009 har regeringen med et bredt politisk flertal forenklet ungereglerne, så der bliver mere tid i jobcentrene til at hjælpe de unge i uddannelse eller job. Uddannelse har førsteprioritet for unge uden uddannelse, og vi skal hjælpe de unge, som ikke umiddelbart har forudsætningerne, på vej mod en uddannelse via en aktiv beskæftigelses- og uddannelsesindsats.

I november 2009 indgik regeringen med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre en aftale om flere unge i uddannelse og job – en aftale, som via en aktiv og målrettet indsats giver unge bedre muligheder for at komme i uddannelse eller job. Vi styrker med aftalen indsatsen over for unge med i alt 2,3 mia. kr. På beskæftigelsesområdet blev partierne enige om initiativer for knap 0,5 mia. kr., der skal hjælpe unge ledige i gang med en uddannelse eller i job.

Der er altså tale om en massiv økonomisk satsning for at sikre unge uddannelse og job.

Regeringen har igangsat en række initiativer, der skal modvirke marginalisering af nydanske børn og unge. Der kan bl.a. nævnes partnerskaber om ungestrategier og »Mangfoldigt Foreningsdanmark«. Partnerskaberne skal styrke koordineringen af indsatsen over for de marginaliserede nydanske børn og unge på tværs af kommunernes forvaltninger. De skal sikre en helhedsorienteret ungepolitisk indsats, der inddrager både den unges uddannelse, fritidsliv og familie.

Det er væsentligt ikke kun at føre ungepolitik i forhold til uddannelsesområdet, vi skal også gøre en indsats i forhold til unges kultur og fritid. Det gør Børnekulturens Netværk, der er et tværministerielt netværk med repræsentanter fra Kulturministeriet, Undervisningsmi-

nisteriet og Socialministeriet. Målgruppen for Børnekulturens Netværk er fra 2010 blevet udvidet, så den også omfatter unge. Herved vil regeringen styrke indsatsen på unge-kulturområdet og arbejde målrettet for at inkludere unge i de forskellige kulturtilbud.

Vi skal sikre de unge gode boligforhold, og det har vi da også gjort, for boligmangel må ikke stå i vejen for uddannelse. Under VK-regeringen har rammerne for at etablere støttede boliger til unge været gunstige for kommunerne. Der er i perioden 2002-2009 givet tilsagn om godt 4.000 almene ungdomsboliger. For yderligere at styrke etableringen af centralt beliggende ungdomsboliger har regeringen netop fremsat et forslag om bl.a. universitetsnære ungdomsboliger, som videnskabsministeren har fremsat.

Barndommen har stor betydning for valg af livsstil senere i livet. Uhensigtsmæssige vaner i voksenlivet er ofte grundlagt i barndommen, det gælder ikke mindst i forhold til rygning, alkohol, overvægt og seksuel sundhed. Regeringen fremlagde i efteråret 2009 en handlingsplan om forebyggelse, som bl.a. har fokus på forebyggelse og sundhedsfremme over for unge. Regeringen hævede i 2008 aldersgrænsen for salg af cigaretter til 18 år for dermed at sende et signal om, at rygning ikke bør være en del af ungdomslivet. Regeringen arbejder også på at udmønte nogle af Breddeidrætsudvalgets forslag, som bl.a. har fokus på idræt for børn og unge. Dertil kommer, at den skatteaftale, der er indgået, også indeholder væsentlige elementer af netop sundhed, hvor vi tager hånd om befolkningens livsstil og også mulighed for billigt at leve sundt og dyrt at leve usundt.

Kl. 16:55

Regeringen ønsker at bekæmpe ungdomskriminalitet mere aktivt, både for at sikre samfundet mod vold, tyveri og anden kriminalitet og for at give de unge en hjælpende hånd til en bedre fremtid. Derfor nedsatte Justitsministeriet i 2007 en Ungdomskommission, der foretog en gennemgang af indsatsen mod ungdomskriminalitet. På baggrund af kommissionens betænkning fremlagde regeringen i oktober 2009 udspillet »Mere konsekvens, opfølgning og omsorg – en markant styrket indsats mod ungdomskriminalitet«. Justitsministeriet er i gang med at gennemføre regeringsudspillet i samarbejde med Socialministeriet.

Der er allerede opbygget en ekspertise på området i de enkelte ministerier. Ministerierne koordinerer deres indsats, så helheden i arbejdet sikres, ligesom vi naturligvis på ministerplan også drøfter de forskellige initiativer med en helhedsorienteret tilgang.

Jeg har vanskeligt ved at se, at en ungdomskommission vil bidrage yderligere til at kvalificere ungearbejdet i kommunerne og på de enkelte institutioner. Jeg tror i stedet, at der er behov for et overblik over de igangværende aktiviteter. Jeg vil derfor udarbejde en oversigt over ministeriernes initiativer og indsatser, som jeg vil sende til Folketingets Uddannelsesudvalg. Jeg mener, vi skal passe på, at nedsættelse af store kommissioner ikke bliver det automatiske svar på store udfordringer.

Regeringen kan på denne baggrund ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag, men henviser også til, at når man nedsætter kommissioner, udvalgsarbejde m.v., har det jo en tendens til også at generere et vist bureaukratisk bøvl i de institutioner, ministerier og foreninger m.v., der skal bidrage til kommissionens arbejde. Så regeringen afviser forslaget.

Kl. 16:57

Formanden:

Hr. Kim Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 16:57

Kim Mortensen (S):

Jeg kan forstå, at Socialdemokratiet ikke har meget held med beslutningsforslagene i dag, i hvert fald ikke i forhold til undervisningsministeren.

Stort set alle de ledende organisationer inden for ungeområdet, det gælder Uddannelsesforbundet, Børne- og kulturchefforeningen, Dansk Ungdoms Fællesråd, Ungdomsringen m.fl., har peget på, at der netop er brug for at forlade den her meget fragmenterede debat, der oftest er om unge, hvor det i det ene øjeblik er retspolitik, det næste øjeblik er det folkeskolen, og det tredje øjeblik er det ungdomsuddannelserne. Det er altså, som om der kun er meget få svar på, hvad det egentlig er, der skal til. Vi ved, at unge har et uddannelsesliv, de har et jobliv, og de har også et fritidsliv, og jeg vil spørge, om det så ikke påvirker ministerens holdning til det, at der faktisk er nogle, der peger på, at vi ikke lige med undtagelse af i 1980'erne med Lars Lundgaard har haft en Ungdomskommission, der har kigget sammenhængende på ungdomspolitikken siden Hal Koch, og at der faktisk godt kunne være brug for, at den viden, som ministeren også peger på der er, blev samlet sammen, så vi fik et fælles videngrundlag. Er ministeren ikke enig i, at det kunne bidrage positivt til beslutningerne?

Kl. 16:58

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:58

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Den viden er til rådighed. Altså, de mange fremragende organisationer, som hr. Kim Mortensen nævner, besidder jo den viden, og det står enhver frit for at henvende sig til dem og bede om et besøg eller et møde, hvor man kan få del i den viden. Det er bl.a. et værktøj, jeg selv benytter mig af i mit arbejde, altså at jeg henter organisationerne ind, for helhedsbilledet, og hvordan helhedsbilledet skal ende med at se ud, kan jeg betro ordføreren også afhænger meget af, hvilken organisation man spørger. Og uagtet om man laver en kommission eller ej, vil det jo være fragmenterede bidrag til det meget komplekse, som et ungdomsliv er, fordi vi har forskelligheder og forskellige fagligheder med os.

Det, der er afgørende, mener jeg er, at vi i de forligskredse, vi har, når vi håndterer konkrete udfordringer, er idérige og henter den ekspertise ind, vi finder er nødvendig i forhold til det konkrete område, sådan som vi f.eks. har gjort det i vidt omfang i forhold til globaliseringsaftalen, hvor vi har styrket bl.a. vejledning af den unges uddannelsesvalg.

Kl. 16:59

Formanden:

Hr. Kim Mortensen.

Kl. 16:59

Kim Mortensen (S):

Jamen det er jo netop det at skaffe en sammenhængende viden på et område, der nogle gange kan kvalificere beslutningerne lidt. Nu ved jeg tilfældigvis, at undervisningsministeren snart skal til rådsmøde i Det Europæiske Råd og diskutere 2020-strategien, altså afløseren for Lissabonstrategien. Jeg ved også, at det spanske formandskab for at nå målene, der ligger i den omtalte 2020-strategi for EU, netop har lagt vægt på og peget på at skabe sammenhæng i hele ungeindsatsen. Hvis det, ministeren nu siger fra talerstolen, er rigtigt, hvad vil ministerens råd så være til det spanske formandskab og til Europa-Kommissionen, når det her skal diskuteres på EU-plan og der efterlyses en sammenhæng i ungeindsatsen? Ministeren står og siger her fra talerstolen i Folketinget, at det er der ikke brug for, der er brug for at kigge på det – men det gør vi allerede hver for sig.

Kl. 17:00

Formanden:

Ministeren.

Kl. 17:00

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Nej, jeg vil ikke sige, at der ikke er brug for en helhedstilgang til ungdomspolitik og de unges livsvilkår. Det, jeg vil sige til mine kollegaer, for så vidt det er relevant undervejs i mødet, vil være, at det har vi i Danmark, og at det bl.a. er derfor, at vi har så lille en ungdomsarbejdsløshed, og at det bl.a. er derfor, at de nationale mål, vi har for at gennemføre uddannelse, i den grad er mere ambitiøse end dem, vi i øjeblikket kan se der opereres med på europæisk plan, hvor man jo ligger langt under det niveau, vi har. Det, vi også vil kunne tilbyde det spanske formandskab, er, at man kan overføre nogle af de initiativer, som vi har valgt at bruge i Danmark for at håndtere udfordringen i forhold til børn og unge med uddannelse, idet vores ungdomsarbejdsløshed jo næsten er ikkeeksisterende i sammenligning med den spanske ungdomsarbejdsløshed, der er på 40 pct.

Kl. 17:01

Formanden:

Tak til ministeren. Så går vi til ordførerrækken, og det er først hr. Troels Christensen fra Venstre.

Kl. 17:01

(Ordfører)

Troels Christensen (V):

Jeg vil starte med at give udtryk for, at jeg faktisk er rigtig glad for at høre, at undervisningsministeren har planer om at lave en oversigt over initiativerne. Det tror jeg vil være rigtig godt for os alle sammen, for der er jo sat rigtig, rigtig mange skibe i søen, når det drejer sig om det her problemfelt – flere unge i uddannelse og job, ungepakke 1 og ungepakke 2, og vores statsminister har sat sig i spidsen for Vækstforum, der her i juni har møde om netop vejen fra folkeskole til universitet. Vi har partnerskab om ungestrategier, som ministeren også var inde på. Med hensyn til det med ungdomsboliger er der sat 2.800 nye kollegieboliger i gang. Alle de her forskellige initiativer ville det være rigtig godt at få et overblik over, så vi kan se, hvor vi er henne.

Så kan man spørge: En kommission eller ikke en kommission? Hvis man skulle gå ind i en tanke om en kommission, ville vi i Venstre mere sige, at hvis det skulle være relevant, skulle det jo være, hvis vores ungdomsårgange i den grad stod langt, langt dårligere end dem, vi normalt sammenligner os med, og det er jo absolut ikke tilfældet. Ministeren var også inde på det, og jeg tror næsten ikke, at der er et land i EU, der ikke vil misunde Danmark for den situation, vi er i med hensyn til vores unge. Det er utrolig vigtigt, at vores unge kommer godt fra start, at de får et job, at de får en uddannelse. Der er sat så mange ting i gang, men det er stadig væk en udfordring, fordi vi har de store ambitioner, vi har i Danmark, og det er godt, vi har overliggeren højt. Men det at sætte en kommission i gang er vi ikke sikre på er den rigtige løsning. Vi er bange for, at det måske mere kunne forvirre, forstyrre mange af de gode tiltag, som er i gang.

I Venstre er vi faktisk optaget af, at de unge i dag kommer langt hurtigere i gang med en uddannelse, og vejen til endt uddannelse er gennemsnitligt blevet kortere. Flere unge med anden etnisk baggrund får i dag en uddannelse. Vi er altså et eller andet sted på rette vej. Samtidig skal vi huske på, at det altså tager lidt tid, før tingene kommer til at fungere. Vi har sat rigtig mange skibe i søen, men der går jo noget tid, inden de unge bliver uddannet, inden de kommer på skalaen, når vi skal til at måle den her 95-procents-målsætning og 50-procents-målsætning. 20 pct. flere unge starter på en uddannelse i 2009 end i 2008, 97 pct. af alle unge, der forlod folkeskolen i 2009, søgte ind på en ungdomsuddannelse, frafaldet er faldet fra 22 pct. til 17 pct. – det var ministeren også inde på – og spørger man skolerne, mener 90 pct., at de initiativer, der er sat i gang med en mentorord-

ning, kontaktlærere og lektiecafeer, og hvad ved jeg, er godt, og det er noget, der virker.

Så for at runde af vil jeg sige, at det er ude i kommunerne, man har problemstillingerne tæt på, og jeg er bekendt med, at der udarbejder man altså sammentænkte børne- og ungeplaner. Jeg mener faktisk også, at det er en forpligtelse, at de skal det. Vi gør det i hvert fald i Slagelse Kommune. Så der er masser af gode initiativer i spil, og vi mener derfor ikke, at der er brug for en ny, dyr kommission.

Kl. 17:05

Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger. Det er hr. Kim Mortensen

Kl. 17:05

Kim Mortensen (S):

Man kan jo ikke andet end at være enig med Venstres ordfører i, at der sker meget, og at der bliver talt meget. Der er vel næppe noget politisk tema, der fylder mere end temaet unge, og derfor bliver der også sat mange initiativer i gang. De fleste af de initiativer, vi kan iagttage sættes i gang, handler for de unge, der har svært ved at klare sig, om straf og sanktioner, og for de unge, der har nemmere ved at klare sig, handler de om, at livet ligger åbent, og at der er mange muligheder.

Det, som vi prøver at efterlyse med det her forslag, er jo ikke nødvendigvis, at der skal ske mere, og at der skal være flere forskellige indsatser. Men der findes jo en hel masse viden på området. Der findes på vores universiteter, i vores videnmiljøer, på vores uddannelsesinstitutioner en lang række mennesker, der faktisk har forsket i og beskæftiget sig med de her unge. Kunne Venstres ordfører ikke se for sig, at hvis nu den her viden blev samlet sammen, så vi fik et fælles videngrundlag, kunne det måske gavne nogle af de mange initiativer, som ordføreren selv peger på, og som trods alt sættes i gang?

Kl. 17:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:06

Troels Christensen (V):

Vi er enige i, at det er vigtigt at benytte sig af al den viden, der ligger rundtomkring i alle mulige systemer, og det mener vi faktisk også at vi gør. Jeg vil lige anholde det, der blev sagt af Socialdemokraternes ordfører om, at vi ville straffe de svageste. Det er vi altså ikke enige i. Der er både gulerod og pisk i de ting, som vi lægger frem, og det mener vi også er den rette medicin, når vi skal have fat i de helt unge, som har meget svært ved at finde en plads i uddannelsessystemet. Der skal både være gulerod og pisk og det er også noget af det, der er lagt frem i de nye planer, bl.a. ungepakken 2.

Kl. 17:07

Formanden:

Hr. Kim Mortensen.

Kl. 17:07

Kim Mortensen (S):

Man kan jo sige, at planer og initiativer er der nok af. Det, vi så kan iagttage, er, som ordføreren selv peger på, at der er op mod 97 pct. af en ungdomsårgang, der trods alt påbegynder en ungdomsuddannelse. Der er i dag færre unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse. For første gang nogen sinde, tror jeg, er situationen nu den, at unge får en dårligere uddannelse end forældregenerationen. Kunne vi så ikke bruge den fælles viden og det fælles beslutningsgrundlag til at sige: Hvis vi nu fik et fælles videngrundlag i forbindelse med alle de enkeltstående initiativer, der trods alt sættes i gang, kunne det være,

at det kunne bidrage til, at vi kunne nå den målsætning, som vi jo alle sammen er enige om, nemlig at der er 95 pct. af en ungdomsårgang, der skal have ungdomsuddannelse, i modsætning til nu, hvor vi er nede under 80 pct.?

Kl. 17:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:08

Troels Christensen (V):

Jeg er enig med Socialdemokraternes ordfører i, at der er et stykke vej endnu. Men som jeg nævnte i min ordførertale, er vi altså på rette vej. De unge i dag kommer hurtigere igennem uddannelserne, og der er flere unge med anden etnisk baggrund, der i dag får en uddannelse. Vi ser altså med fortrøstning på, at der er flere, der starter på en uddannelse i dag, og det er jo sådan, at når der er nedgangstider og det er svært at få de job, der måske ikke var svære at få i opgangstider, så kommer der heldigvis også flere ind på uddannelsesinstitutionerne. Men som sagt er det et vigtigt område. Vi følger det tæt, der er rigtig mange initiativer, og jeg er glad for, at ministeren vil komme med en liste over de ting, der er sat i søen på det her felt.

Kl. 17:09

Formanden:

Tak til hr. Troels Christensen. Og den næste ordfører er hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:09

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det beslutningsforslag, som her er fremsat, vil jo pålægge regeringen at nedsætte en ungdomskommission med sigte på at skabe en sammenhængende og helhedsorienteret ungepolitik i Danmark, ikke blot når det gælder de unges uddannelse, men også når det gælder de unges fritids- og kulturtilbud, de unges boligtilbud, de unges retstilbud, havde jeg nær sagt, i hvert fald rets- og socialpolitiske problemstillinger, og samtidig også de unges fokus omkring sundhed og forebyggelse.

Fra Dansk Folkepartis side synes vi, der er tale om et meget vidtgående forslag, som nærmest favner alt i ét stort sammensurium. Hvor skal man begynde, og hvor skal man slutte? Formålet med dette beslutningsforslag er vel nærmest et oppositionsønske om at skabe et beslutningsforslag, som man ved festlige lejligheder – det kunne være valgkamp og vælgermøder – kan bruge til at skabe et billede af, hvor godt det hele kunne blive, hvis forslagsstillerne fik magten i Danmark.

Faktum er jo, at der er tale om en illusion, da en sådan ungdomskommission ville skulle beskrive et ufatteligt arbejde i en ufattelig stor proces, som kun ville medføre bureaukrati og bureaukrati og bureaukrati. Alt for mange politiske områder i den samme proces og alt for mange aktører på en gang er en god opskrift på en fiasko. Og når man så tilmed fastslår i forslaget, at der skal være tale om en hurtigtarbejdende kommission, ja, så begynder smilebåndet jo lige så stille at komme opad rundtomkring i de små danske hjem. Det her med hurtigtarbejdende kommissioner er nærmest blevet en standardformulering her i Folketinget, når man skal tage stilling til forskellige beslutningsforslag. Hvordan skulle en sådan kommission dog kunne blive hurtigtarbejdende, når man stiller så mange ting op som krav, der skal målsættes og beskrives, detailformuleres, styres, koordineres, planlægges og udføres? Og så skal kommissionen samtidig allerede inden for et år efter dens nedsættelse barsle med et færdigt projekt, et forslag, som så skal beskrive den her sammenhængende ungepolitik. Det hænger simpelt hen ikke sammen.

Derimod fortæller virkeligheden, at der allerede nu er fokus på de unges forhold ud fra en samlet betragtning, hvor vi bl.a. kigger på boligpolitik, kultur- og fritidspolitik, socialpolitik, beskæftigelsespolitik og ikke mindst uddannelsespolitik, som jo selvfølgelig fylder utrolig meget hos de unge borgere.

Dermed kan man jo konkludere, at der faktisk i dag gøres utrolig meget for, at de unge skal finde en god plads i det danske samfund. Det er måske også en af årsagerne til, at man faktisk kan se, hvis man kigger på de nyeste opgørelser fra EU, at med hensyn til langtidsledige er Danmark det land, som fører. Man kan så godt sige, at det er en træls førertrøje at have, fordi der selvfølgelig alt andet lige *er* langtidsledige, altså folk, der har været ledige over 12 måneder, men Danmark er faktisk det land, som formår at få folk ud i enten uddannelse eller varige job hurtigst muligt ud af de 27 lande. Det fremgik i hvert fald af Ritzaus Bureau tidligere i den her uge.

Så vi synes faktisk fra Dansk Folkepartis side, at der gøres rigtig meget for, at de nye årgange også skal finde deres plads i det danske samfund. Vel kan vi optimere, og vel kan vi forbedre, men det gør man bedst ved at følge hvert område individuelt via vores ministerier, via vores råd, via vores nævn, via de forskellige politiske ordførere, via de forskellige politiske udvalg her i Folketinget, og dermed sikrer vi en sund og en afbalanceret koordinering mellem de forskellige delelementer.

Endelig vil jeg pointere, at det jo faktisk langt hen ad vejen er kommunerne, der skal udføre de her ting, og der vil jeg også gerne sige, at Dansk Folkeparti vil være lidt utryg ved at lade en sådan kommission gennemføre en ungepolitik, som måske kunne gå hen og give kommunerne endnu flere restriktioner og endnu flere krav for at sikre de unge en form for ligelighed i forhold til det samlede danske samfund. Det er Dansk Folkeparti ikke tilhængere af, vi mener faktisk, at kommunerne gør det så godt, som de overhovedet kan, i øjeblikket, og vi mener også, at man fra ministeriers, fra ministrenes og fra Folketingets side går foran med hensyn til også at give de nødvendige økonomiske midler, der skal til.

Dansk Folkeparti er klart orienteret om, at vi selvfølgelig har en udfordring i, at vi om 10 år har 100.000 flere unge i Danmark. Selvfølgelig skal vi have fokus på det, og det tror jeg bestemt også at den nuværende regering har, og skulle det ske, at regeringen ikke har det, så har Dansk Folkeparti det i hvert fald.

Med de ord kan jeg meddele, at vi ikke kan støtte det her beslutningsforslag.

Kl. 17:14

Formanden :

Tak til hr. Hans Kristian Skibby. Så er det fru Pernille Vigsø Bagge som ordfører for SF.

Kl. 17:14

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Da SF's ordfører på det her forslag, fru Nanna Westerby, desværre ikke kunne være til stede, skal jeg hermed læse den tale, hun har skrevet i forbindelse med forslaget:

SF er medforslagsstiller på det her forslag, fordi vi mener, at der er brug for sammenhæng i ungepolitikken. Uddannelse skal tænkes sammen med fritidstilbud, kulturtilbud, sociale forhold for unge, boligtilbud osv., for det hænger sammen. Sundhed og sociale forhold hænger tæt sammen, og når der de næste 5 år vil komme op mod 100.000 flere unge ud på boligmarkedet, skal vi løse den udfordring i sammenhæng med de øvrige ungeindsatser, f.eks. for at få flere unge i uddannelse eller for at samle den gruppe af unge, der hænger på kanten af samfundet, op. Hvis studerende f.eks. har dårlige boliger, går det ud over deres trivsel og mulighed for at tilegne sig ny viden.

Desværre har der de seneste år været en stigning i gruppen af unge, der har spiseforstyrrelser, er selvmordstruede eller på anden må-

de er udsatte. De problemer kræver, at vi ser med det brede blik på de unge.

Flere lande i Europa har en ungdomspolitik, der samler og koordinerer indsatsen over for børn og unge. Desværre har området i Danmark været præget af en tematilgang, hvor man diskuterer f.eks. uddannelsespolitik, boligpolitik eller socialpolitik adskilt. Det vil vi gerne lave om på. Derfor er SF medforslagsstiller på det her forslag og støtter selvfølgelig forslaget.

Kl. 17:16

Formanden:

Tak til fru Pernille Vigsø Bagge. Så er det hr. Henrik Rasmussen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:16

(Ordfører)

Henrik Rasmussen (KF):

I virkeligheden er Det Konservative Folkeparti meget enig ikke bare i mange af de målsætninger, men også i de tendenser, der beskrives i netop dette beslutningsforslag. Dog er der nogle væsentlige detaljer, som jeg ikke er enig i og derfor vil kommentere.

Af forslaget fremgår det, at der mangler en helhedspolitik på ungdomsområdet, og man mener, at der skabes for meget enkeltsagspolitik. Det er jeg langt fra enig i. Jeg kommer selv fra et miljø, som er smukt og dejligt, men som desværre også gør, at unge skal hjælpes godt på vej. Og der er ærlig talt kun en måde at hjælpe de unge på, og det er ved at trække dem ud af mængden og forsøge at få dem på ret køl, ved at de simpelt hen får opbygget et selvværd, som de ikke nødvendigvis har i forvejen.

De unges baggrunde er meget forskellige. Nogle har haft en dårlig opvækst, andre manglende opdragelse, nogle har en anderledes kultur og kulturel baggrund eller har blot fundet sammen med de forkerte venner eller lignende.

UU-centrene i kommunerne gør og skal gøre en stor forskel. Jeg ved, at kommunerne allerede stiller store krav til, at de unge spottes tidligt i skoleforløbet, så de kan blive vejledt rigtigt og deres selvtillid kan blive opbygget, så de unge opmuntres til at stole på sig selv og dermed kunne klare sig bedre i livet. Dermed være ikke sagt, at vi får fat i dem alle. Det er også i høj grad et forældreansvar at sikre, at de unge mennesker trives og har selvværd og hjælpes til at kunne operere i den svære tilværelse, bl.a. en teenager har. Det er i den fase, hvor der er mange valg, der skal træffes på kort tid, og en helt ny verden åbner sig for den enkelte. Der kan det være ganske svært at stå i sådan en situation, helt uden at voksne reagerer.

Men jeg er helt enig i, at sundhed og forebyggelse skal komme rigtig tidligt. Sociale problemer for de unge skal tackles individuelt – f.eks. spiseforstyrrelser og det store antal selvmord blandt unge, som det også er beskrevet i fremsættelsen. Grunden til, at vi i dag ved, at der er så mange, som isolerer sig, og som desværre tyer til så drastiske midler, er jo netop, at man på institutionerne og skolerne er meget opmærksom på, hvordan og hvorledes man skal tackle de problemer, og er opmærksom på de unge mennesker.

Det er klart min opfattelse, at SSP-samarbejdet samt ungdomsskolerne m.v. gennem de seneste år er blevet styrket rundtomkring i Danmark, så det er ikke min opfattelse, at der mangler en overordnet plan fra regeringens side. Det er ikke der, der skal sættes ind for at hjælpe de unge mennesker. Det skal gøres ved et stort arbejde på området af de rigtig mange mennesker, som føler et ansvar for området, og som også er med til at engagere og sørge for, at de unge mennesker kommer ind i de lokale klubber og idrætsforeninger, så de viser de unge mennesker, at der er et alternativt miljø.

En ting er jeg dog meget enig i, og det er, at man ikke kun skal fokusere på de unge og deres uddannelse. Det er vigtigt, at man også spiller ind i forbindelse med deres vennekreds, sociale og kulturelle baggrund, fritidsinteresser m.v. Derfor er det også vigtigt for Det

Konservative Folkeparti, at de mennesker, som kommer ud af skolesystemet, er hele mennesker. Uddannelse skal de nok få, specielt når de bliver hele mennesker.

Regeringens politik har siden kommunalreformen skabt råderum for kommunerne, således at kommunerne selv kan løse deres opgaver netop på det her område ved at prioritere dem forskelligt. Sluttelig er jeg nødt til at fortælle, at de unges vilkår og profiler er meget forskellige i de forskellige kommuner, og derfor er det bestemt heller ikke i kommunernes interesse at lave en kommission, som skal ensrette alle kommuner efter et fælles gennemsnit af måske ti kommuner. Det er ikke i kommunernes interesse.

Det Konservative Folkeparti siger nej tak til forslaget om den her kommission, men vi er meget enige i mange af de målsætninger, som er nævnt, og også i mange af de udfordringer, som er beskrevet.

Kl. 17:20

Formanden:

Så er det hr. Kim Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 17:20

Kim Mortensen (S):

Jeg vil godt starte med at sige tak til den konservative ordfører for en både grundig og saglig ordførertale til forslaget. Man kommer langt omkring, og det er sådan set også det, vi har ønsket med forslaget.

Jeg vil godt sige her, at vi jo har snydt lidt, fordi det sådan set ikke er noget, vi bare har siddet og fundet på i oppositionen. Vi har lyttet til og set, hvad nogle af de meget centrale organisationer inden for ungeområdet har peget på, nemlig at der mangler det, som vi i forslaget kalder helhedsorientering omkring ungeindsatsen, nemlig at unges liv består af mere end et uddannelsesliv, men også består af et fritidsliv og et foreningsliv, og at det at løse alle unges problemer med uddannelse og mere uddannelse i hvert fald tilsyneladende ikke har været nok.

Børne- og Kulturchefforeningen, for at tage et eksempel, taler jo i deres nylig udsendte oplæg om en 80-20 problematik, altså at vi har 80 pct. af en ungdomsårgang, der klarer sig og har mulighed for at benytte sig af alle de her tilbud, og 20 pct., der er udsat for at blive marginaliseret og være dem, der ikke bliver en del af det.

Hvis ikke vi skulle prøve at kigge på det her i form af en kommission eller i sammenhæng, hvordan kan den konservative ordfører så forestille sig at vi skal løfte de 20 pct., der i dag ikke får en uddannelse, men som også for en stor dels vedkommende er dem, som ikke er en del af de sociale netværk og fællesskaber, der skal være blandt unge?

Kl. 17:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:21

Henrik Rasmussen (KF):

Jeg forstår udmærket godt spørgsmålet, men jeg vil så sige, at man nok skal passe på med at fokusere på tal, når man taler om børn og unge og deres trivsel, for af de 80 pct. unge mennesker, som man siger klarer sig godt, er der også nogle, som går med selvmordstanker, og det er i virkeligheden frygteligt. Det er jo ikke kun de 20 pct., det er også dem, som vi tror fungerer godt.

Derfor mener jeg også, at det her er noget, der skal koordineres lokalt og ikke fra Folketingets side. Det er meget vigtigt, at der er en lokal koordination. Jeg har i hvert fald hørt mange af dem, der arbejder med det, sige, at det er meget vigtigt, at der er den lokale overordnede planlægning. Den skal være i orden, så man har helt styr på det, for det er jo ofte akutte situationer, hvor man skal placere de unge mennesker.

Kl. 17:22

Formanden:

Hr. Kim Mortensen.

Kl. 17:22

Kim Mortensen (S):

Det tror jeg ikke at vi kan blive uenige om. Det er noget af det, som bliver efterspurgt, for den her indsats fungerer jo sektoropdelt i kommunerne – på det sociale område, på uddannelsesområdet, på boligområdet og på foreningsområdet. Så man kan sige, at nogle af udfordringerne er at få tænkt ungeindsatsen sammen.

Hvis ikke vi skulle prøve at lægge den fælles viden, der trods alt findes, sammen, i form af at det er en kommission, der prøver at skabe et fælles grundlag, hvordan kunne den konservative ordfører så forestille sig at vi kunne få tænkt det sammen?

For de mange separate lovforslag og indsatser, der sker nu, virker åbenbart ikke. Nu kan vi i hvert fald kigge tilbage på en årrække, hvor statistikken har været nogenlunde den samme, og hvor vi ikke har flyttet os ud af stedet.

Kl. 17:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:23

Henrik Rasmussen (KF):

Der er ikke så meget andet at sige til det, end at det jo er meget forskellige problemer, der er i forskellige dele af landet. Det tror jeg ikke der hersker den store tvivl om. Så derfor mener vi altså, at det er lokalt, man skal lave de her rammer, og ikke herindefra. Den måde, som regeringen griber det her an på, er den fornuftige, hvor man sikrer sig, at fagområderne er bæredygtige.

Kl. 17:23

Formanden:

Tak til hr. Henrik Rasmussen. Så er det fru Erika Lorentsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 17:24

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

Den nuværende regering har haft nedsat en ungdomskommission, men der har man desværre kun kigget på sanktioner, og det er jo nok meget godt i tråd med, at vi i snart 10 år har haft en regering, som har været meget mere tiltalt af at straffe end af at forebygge en adfærd, der ikke er hensigtsmæssig.

Netop derfor er det rigtig godt at nedsætte en ungdomskommission med sigte på at skabe en sammenhængende og helhedsorienteret ungdomspolitik. Det er vigtigt at medtage alle elementer i de unges liv og også at medtænke det i sammenhæng med deres uddannelsesforløb, fritids- og kulturtilbud, boligforhold, rets- og socialpolitiske forhold samt sundhed og forebyggelse. Ungdomskommissionen skal sikre en tværgående ungdomspolitik, der kan være en platform for handling på ungeområdet i både stat og kommune.

Vi ser på ungdomsområdet, at der er en stor andel af de unge, som ikke formår at få en uddannelse, og da vi kommer til at mangle mennesker med kompetencer, er det virkelig et problem, vi er nødt til at gøre noget mere ved. Det er heller ikke godt for vores samfund, hvis ca. 20 pct. af en årgang af unge marginaliseres.

Det er også rigtig vigtigt at støtte op om unges sundhed, og den kan godt være meget bedre for de marginaliserede unge. Jeg arbejder selv inden for psykiatrien, og der oplever jeg, hvor mange unge der har svære problemer. Da vi er medforslagsstillere fra Det Radikale Venstres side, støtter vi selvfølgelig forslaget.

Kl. 17:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kim Mortensen.

Kl. 17:26

(Ordfører for forslagstillerne)

Kim Mortensen (S):

Tak for det, og tak for de kommentarer og bemærkninger, positive som negative, der er faldet. Når vi har stillet det her forslag fra de partier, der står bag det, Det Radikale Venstre, SF, Enhedslisten og Socialdemokratiet, så er det selvfølgelig, fordi vi har lyttet os til, at der på ungeområdet er et meget stort behov for og et meget stort ønske om, at vi nu forlader den strategi, der har været fulgt hele tiden, med, at der kommer byger af forskelligtrettede forslag inden for det retspolitiske, inden for det uddannelsespolitiske og inden for det socialpolitiske område, og prøver at samle den viden, som vi ved findes inden for de mange forskningsprojekter, der har foregået inden for ungeområdet, og samler dem i det, vi kalder en hurtigtarbejdende ungdomskommission.

Jeg bemærkede, at specielt Dansk Folkepartis ordfører blev meget forpustet over alle de ting, der rent faktisk skete, og mente, at det her ville medføre et meget stort bureaukrati. Jeg vil her gentage og afsløre, at vi selvfølgelig har snydt lidt. Vi har ikke selv fundet på alle de pæne ord, der står i forslaget her, nej, vi har faktisk af et ærligt hjerte lyttet til, at det fra organisationerne Dansk Ungdoms Fællesråd, Børne- og Kulturchefforeningen, BUPL, Uddannelsesforbundet, Ungdomsringen, ja, stort set fra alle dem, der professionelt beskæftiger sig med ungeområdet, har været efterlyst, at vi nu prøver at tage en helhedsorienteret tilgang til ungeindsatsen.

Der er mange unge, der i dag har svært ved at navigere rundt på uddannelsesområdet, på arbejdsmarkedet, og når det handler om at være aktiv medborger i et samfund. Vi har været inde på i debatten her – og jeg vil sige, at det har vi jo været ved gentagne debatter her i Folketinget – det faktum, at der faktisk er 97 pct. af en ungdomsårgang, der starter på en ungdomsuddannelse, men at der er under 80 pct., der gennemfører en ungdomsuddannelse. Og det er jo ikke, fordi der ikke både har været debat og initiativer og lovgivning og ændringer af lovgivningen, der skulle prøve at imødegå det, men vi kan iagttage, at tallene er de samme. Alt for mange i dag gennemfører ikke en ungdomsuddannelse, og vi ved i øvrigt, at det er det modsatte, der er brug for.

Der er brug for, at vi kigger på unge, og det er jo rigtigt, at kommunerne har en meget stor del af opgaven, nemlig de unge på fritidsog kulturtilbudsområdet, når det handler om boligforhold, rets- og socialpolitiske forhold, når det handler om sundhed og forebyggelse, bare for at nævne noget, som ikke er en specifik uddannelsesindsats, men der er en tendens til, både her i Folketingssalen og i den offentlige debat, at unge altid enten er på den retspolitiske dagsorden eller den uddannelsespolitiske dagsorden. Så sent som i dagens udgave af Berlingske Tidende er der en historie om, at der er alt for mange i folkeskolen, der må gå om, ergo skal vi have nogle hårdere sanktioner, så de kan lære det, tror jeg at Dansk Industri fik sagt. Vi skulle bare have nogle sanktioner, så kunne de lære det.

Det tror jeg ikke er tilgangen til det. Jeg tror, at tilgangen er at prøve at møde de unge, hvor de unge er, at kigge på unge og acceptere dem som ligeværdige samfundsborgere og finde ud af at tage den tilgang til dem, at de jo faktisk skal finde ud af at bevæge sig fra et ungdomsliv, fra folkeskolen til et voksenliv og igennem et uddannelsessystem. Og det indbefatter altså bare mere, end at vi laver flere sanktioner og laver striksere regler i folkeskolen. Det indebærer det, at unge både har et uddannelsesliv og et fritidsliv, nogle unge har et

jobliv, men fælles for dem alle og fælles for os alle er jo, at vi efterfølgende skal leve som aktive samfundsborgere i et demokrati.

Vi tror, at vi skal samle en kommission med de folk, der ved noget om ungeområdet, dem, der har lavet forskningen, dem, der har viden på området. Jeg tror, at bortset fra, da Lars Lundgaard var formand for en ungdomskommission i 1980'erne, skal vi tilbage til efterkrigstiden for at finde et eksempel på, at der sammenhængende har været kigget på ungeindsatsen. Imens er ungeindsatsen blevet en knopskydning, som fungerer, selvfølgelig mange steder godt, mange steder mindre godt, men fælles er jo, at kommunerne faktisk laver et stort stykke arbejde, og at mange kommuner er i gang med at prøve at tænke den her indsats sammen.

Det, jeg tror efterspørges, og det, vi mener efterspørges, er, at vi får et fælles videngrundlag, så der bliver lidt mindre at synes i ungedebatten og lidt mere viden i ungedebatten, lidt mere viden om, hvad det er for nogle redskaber, der virker. Jeg tror, at vi alle sammen er i den situation, at man synes meget om det at være ung, måske fordi vi alle sammen har prøvet at være unge. Ud over at den grænse, der er for, hvornår man ikke er ung længere, flytter sig, det har jeg lagt mærke til, så har det altid været meget bedre, dengang man selv var ung, og det, der skete, dengang man selv var ung, var det bedste. Det er ikke altid, at det er rigtigt, og det er ikke altid det, der er det bedste nu. Derfor tror vi, at tiden nu er til, at vi prøver at få tænkt det her sammen, at vi nedsætter en kommission, ikke en syltekrukke, men en kommission, der meget hurtigt kan samle den viden og diskutere sig frem til, hvad det er for et fælles grundlag, vi skal bygge ungeindsatsen på.

Jeg vil sige tak til de partier, der er medforslagsstillere. Vi vil prøve at forfølge det her i det kommende udvalgsarbejde og prøve at se, om ikke vi kan få nedsættelsen af en ungekommission til også at vinde genklang i regeringen, bl.a. med nogle af de argumenter, som jeg synes den konservative ordfører havde her fra Folketingets talerstol.

Kl. 17:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 17:32

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jeg vil godt spørge forslagsstilleren lidt om det her med at nedsætte den her kommission. Det står klart defineret, at det skal være alle spillere inden for uddannelsespolitik, fritids- og kulturtilbud, boligforhold, rets- og socialpolitiske forhold og sundhed og forebyggelse, de steder, som vedrører unge mennesker, der skal ind.

Jeg vil gerne spørge, om ordføreren kan løfte sløret lidt for, hvor mange mennesker man har vurderet der skal sidde i den her kommission. Er det fem eller 500 mennesker? Hvis vi nu bare tager antallet af alle råd og nævn under alle ministerier og alle ministerierne, alle fagforbund, kommuner og regioner, og hvis vi så tager forskerne med, som ordføreren var inde på, så er det bare en række af de interesseorganisationer, der vil melde sig, fordi de synes, at de skal være med til at forme den her ungepolitik, for forslagsstillerne foreslår vel ikke, at der er nogen, der skal stå uden for?

Derfor vil jeg gerne høre forslagsstillerne om, hvor mange personer man vil tro der vil komme til at sidde i den her kommission?

Kl. 17:33

 $\textbf{Anden næstformand} \ (S \texttt{\'ø} ren \ Espersen) :$

Ordføreren.

Kl. 17:33

Kim Mortensen (S):

Nu lider vi jo ikke af den kommissionsforskrækkelse, som Dansk Folkeparti og regeringen lider af. Jeg har lagt mærke til, at de kommissioner, der nu nedsættes med støtte fra Dansk Folkeparti, typisk er kommissioner, der på forhånd er enige i den politik, der skal udformes.

Jeg skal jo ikke afgøre, hvor mange der skal sidde i den kommission. Det, der er vigtigt, er jo, hvad kommissionens opdrag bliver, og hvad det er for opgaver, som den her ungdomskommission skal løse. Jeg tror ikke, at hr. Hans Kristian Skibby behøver at være bange for, at der skal sidde 500 eller 800 mennesker i den. Jeg tror, at der er gode erfaringer med at arbejde med kommissioner i Danmark. Vi har også erfaring for, at det, de finder frem til, faktisk er et brugbart videnmateriale.

Det kan så godt være, for at bruge ordførerens egne ord fra tidligere, at man kan blive helt forpustet af det, men ikke desto mindre er det jo en kompleks problemstilling, vi har at gøre med, når det handler om, hvordan vi får vendt den her udvikling. Det viser det faktum jo også, at på trods af alle de ting, der rent faktisk er sat i gang, er statistikken stadig væk den samme. Der er alt for mange unge, der enten ikke får en uddannelse eller ikke bliver en del af det fællesskab, hvilket også er en vigtig del af det at være medborger i et samfund.

Kl. 17:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 17:34

Hans Kristian Skibby (DF):

Ordføreren må da medgive, at hvis man skal lave en ny ungepolitik, ville det da være underligt, hvis man sætter nogle råd, nævn og ministerier, professorer, forskere, regioner og kommuner ind, men ikke andre. Så ville man meget let komme til at stå i en situation, hvor nogle har fået lov til at give deres besyv med ved forhandlingsbordet, mens andre står fuldstændig uden for.

Derfor synes jeg, det er rimeligt at spørge om, hvor stort et debatforum man har tænkt sig. For hvis alle de her, som jeg nævnte, skal med, er det jo flere hundrede mennesker, der skal inviteres til kaffe. Det bliver jo noget af en opgave.

Så vil jeg gerne sige til ordføreren, at det jo ganske enkelt er en opskrift på fiasko, hvis det her bliver vedtaget. Det er et alt for stort projekt; det er alt for mange forskellige interesseparter, der er involveret, og når man kalder det for en hurtigtarbejdende kommission, som skal komme med et projekt inden for 12 måneder, er det at bede om en fiasko.

Kl. 17:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:35

Kim Mortensen (S):

Det fremgik jo af Dansk Folkepartis ordførers ordførertale og nu igen, at tilliden til dem, der rent faktisk beskæftiger sig professionelt med det her, er meget lille, og at hr. Hans Kristian Skibby selv på forhånd har svarene på alle spørgsmålene.

Der er faktisk en række toneangivende organisationer, som bredt dækker ungeområdet, der har anbefalet, at man sætter sig ned og kigger på det. Og der findes rent faktisk mennesker med kendskab til det her område, som er i stand til at dække over mere end bare et lille isoleret område. Der findes faktisk mennesker, som har tilvejebragt en viden, der dækker over flere områder end bare en lille sepa-

rat del af ungeområdet. Det er nogle af de mennesker, der skal inviteres med til det her arbejde.

Det er jo ikke Folketinget, der nedsætter den her kommission og bestemmer, hvor mange der skal være med. Det, vi beder om i forslaget, er jo, at det pålægges ministeren at sammensætte sådan en kommission. Det er sådan, det plejer at være, og det er sådan, vi plejer at arbejde med kommissioner her i Danmark, og så tror jeg også, at vi finder en løsning, helt uden at hr. Hans Kristian Skibby behøver at have fantasifulde forestillinger om det.

Kl. 17:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

30) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 193:

Forslag til folketingsbeslutning om harmonisering af regler om skolefritidsordninger og fritidshjem efter dagtilbudsloven.

Af Line Barfod (EL) m.fl. (Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 17:37

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Undervisningsministeren.

Kl. 17:37

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak. Forslaget retter sig mod at etablere sammenlignelige vilkår for fritidshjem og skolefritidsordninger. Muligheden for at etablere en skolefritidsordning som et alternativ til fritidshjem har eksisteret i over 25 år ... Undskyld, det er utroligt, så meget ministre forventes at tale her, det må da være trættende for omgivelserne, men det er også lidt hårdt for stemmen af og til, jeg beklager, jeg starter simpelt hen forfra.

Muligheden for at etablere en skolefritidsordning som alternativ til fritidshjem har eksisteret i over 25 år, og kommunerne har i alle årene benyttet muligheden for at oprette skolefritidsordninger og i nogle tilfælde nedlægge et fritidshjem og erstatte det med en skolefritidsordning. Lige siden det blev muligt at oprette skolefritidsordninger efter folkeskoleloven, har det været hensigten, at kommunerne skulle have valget mellem fritidshjem og skolefritidsordninger. Vi har kommunalt selvstyre, og i nogle tilfælde vil det være mest hensigtsmæssigt med skolefritidsordninger; i andre tilfælde vil kommunerne foretrække fritidshjem.

Enhedslisten mener imidlertid, at kommunernes frihed til at vælge en fritidsordning skal begrænses. Regelsættene for de to forskellige ordninger bør efter Enhedslistens opfattelse være ens, og det skal være reglerne fra dagtilbudsloven, der skal gælde for begge ordninger, altså de regler, der gælder for fritidshjemmene. Enhedslisten har nemlig den opfattelse, at vilkårene for de to forskellige ordninger rettet mod de 6-9-årige børn er vidt forskellige, og at det er i skole-

fritidsordningernes disfavør. Man mener simpelt hen, at fritidshjemmene er bedre. Som eksempler på forskelle mellem fritidshjem og skolefritidsordninger fremhæver Enhedslisten bl.a. forskelle i formålsbestemmelse og værdigrundlag og i de indholdsmæssige krav.

Det er fuldstændig korrekt, at der er forskel på de to ordninger, men det er jo det, der giver koloritten, at der af og til er forskellighed, og det bakker vi op om i regeringen, hvor vi støtter forskellighed frem for ensretning.

Med dagtilbudsloven fra 2007 fik fritidshjemmene en særskilt formålsparagraf, mens skolefritidsordningerne er underlagt folkeskolens formålsparagraf. Begge formålsparagraffer er udtryk for de værdier, som vi som samfund lægger vægt på skal gælde for vores børn, når de er i de kommunale institutioners varetægt. Der er med andre ord ikke den store forskel i de grundlæggende værdier for skolefritidsordninger og fritidshjem.

Dagtilbudslovens formålsparagraf fastsætter regler for fritidshjemmenes pædagogiske indhold. Hvad skolefritidsordningerne angår, skal det pædagogiske indhold være i overensstemmelse med folkeskolens formålsparagraf. Derudover er kommunalbestyrelserne fra og med indeværende skoleår blevet pålagt at offentliggøre mål og indholdsbeskrivelse for kommunernes skolefritidsordninger. Offentliggørelsen skal bl.a. give indblik i kommunernes prioriteter og serviceniveau i forhold til skolefritidsordningernes virksomhed.

Enhedslisten nævner desuden fritidshjemmenes forpligtelse til at foretage en børnemiljøvurdering. SFO'en er en del af skolen og bliver derfor vurderet i forbindelse med skolens undervisningsmiljøvurdering, der skal foretages mindst hvert tredje år. Også her er lighederne større end forskellene. Enhedslisten kan heller ikke forlige sig med, at forældre til børn i skolefritidsordninger ikke har en særskilt forældrebestyrelse. Her vil jeg minde om, at skolebestyrelsen også er skolebestyrelse for SFO'en, altså skolefritidsordningen. De forældrevalgte medlemmer i skolebestyrelsen er alle forældre til skolens børn, og langt de fleste af dem har eller har haft børn, der også benytter skolefritidsordningen.

Dagtilbudsloven har et fastsat loft for forældrebetalingen for en fritidshjemsplads. Loftet er fastsat til at være 30 pct. af bruttoudgifterne for en fritidshjemsplads. Et tilsvarende loft findes ikke for skolefritidsordningernes vedkommende. Netop spørgsmålet om det manglende loft for forældrebetalingen for en SFO-plads har gentagne gange været rejst inden for de seneste år. Senest har den tidligere undervisningsminister i januar måned i år svaret på Uddannelsesudvalgets spørgsmål nr. 114-117 om udviklingen i SFO-takster.

Jeg henviser til disse svar, hvoraf det fremgår, at forældretaksterne på landsplan udgør 41 pct. af udgifterne i 2008 og 44 pct. af udgifterne i henholdsvis 2009 og 2010. Dertil kommer, at bruttoudgifterne for en skolefritidsordningsplads generelt er lavere end for en fritidshjemsplads, idet en række udgifter, som skolefritidsordningen har fælles med folkeskolens undervisningsdel, ikke fordeles forholdsmæssigt mellem de to områder, men indgår under undervisningsdelen. Jeg finder, det er en anelse pudsigt, at Enhedslisten agter at lave denne ensretning og pålægge kommunerne ét valg af én mulighed.

Kl. 17:42

Faktisk er det sådan, at forskellen, hvis man vælger på tværs af kommuner, på mange måder er større end mellem de beslægtede tilbud i den enkelte kommune. Så hvis man skulle forfølge Enhedslistens opfattelse af, at ensretning pr. definition altid er bedre, og at det er glimrende at pålægge kommunerne at indsnævre deres handlemulighed, kunne man jo have den antagelse, at der så skulle være et ensartet tilbud over hele landet i enhver kommune til nøjagtig samme forældrebetaling, for hvis det drejer sig om, at man er bekymret for forældrenes egenbetaling, så burde det jo gælde nationalt, at dette er maksimumsloftet for egenbetalingen, slut, finale, færdig. Det me-

ner vi i regeringen heller ikke er en god idé, da vi mener, det er godt med forskelligheden.

Derfor mener vi heller ikke, det er rigtigt, at det nødvendigvis er på grund af økonomi, at man overvejer, hvilket tilbud der økonomisk også er det mest forsvarlige for kommunen; det kan være en del af kommunernes overvejelser, men det er sådan set også legitimt nok, ikke mindst i disse tider, hvor vi har brugt langt mere, end vi har tjent, i det danske samfund

Jeg afviser forslaget. Jeg mener, det er en god idé, at vi har forskellige muligheder for kommunerne, og at man kan tilbyde forskellige ting. Derudover deler jeg slet ikke opfattelsen af, at fritidshjemmene pr. definition er bedre end skolefritidsordningen, og jeg ved, hvad jeg taler om, for situationen er den, at jeg netop har flyttet min datter fra en kommune til en anden, hvad angår hendes skolegang. I den kommune, vi flyttede fra, var det en skolefritidsordning, som matchede vores liv rigtig godt; skolefritidsordningen var placeret på den skole, hvor min datter gik, og det var meget godt i vores situation. Nu er vi i Københavns Kommune, hvor der er et ganske glimrende, godt fritidshjemstilbud – der er ikke noget at udsætte på det – men det matcher min lille families behov noget dårligere, at tilbuddet om pasning og aktiviteter om eftermiddagen ikke ligger samme sted som skolen.

Ergo: Der er fordele og ulemper ved begge ordninger, og når der er fordele og ulemper, skyldes det jo, at der er forskelligheder. Forskellighederne tåler vi godt i regeringen, hvorfor vi afviser beslutningsforslaget.

Kl. 17:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 17:45

Line Barfod (EL):

Jeg har lidt svært ved at se, hvilken vidunderlig forskellighed der skulle ligge, i forhold til hvor stor en del af udgifterne til SFO man betaler. Jeg kan forstå forskellighed i indhold. Det kan vi gå ind for, men ikke forskellighed i, hvor meget man skal betale af udgifterne. Når vi ved, hvor pressede kommunerne er, betyder det jo, at de hæver indtægterne de steder, hvor de har mulighed for at hæve indtægterne, bl.a. på forældrebetalingen.

Så jeg vil bare høre: Synes ministeren, det er rimeligt, at der er børn på 7, 8, 9 år, som ikke har noget sted at gå hen efter skole, men bare må gå hjem, fordi deres forældre ikke har råd til at betale for en SFO?

Kl. 17:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 17:45

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Det er jo sådan, at hvis man har meget ufavorable økonomiske vilkår, er der mulighed for friplads, og den mulighed bliver også benyttet. Jeg har da også personligt kendskab til, at den bliver udnyttet på den måde, at man sikrer, at også det barn, der ellers måske bare skulle være hjemme og ikke ville have nogen alternativer, bliver støttet i at komme i en skolefritidsordning eller på fritidshjem. Så den mulighed er der jo.

Derudover vil jeg sige, at jeg finder det dybt forunderligt, at man argumenterer ud fra, om det er rimeligt, at man skal betale lidt mere det ene sted end det andet sted. Hvis det er det, der er Enhedslistens hovedbekymring, skal Enhedslisten jo have modet til at stille sig op i Folketingssalen og sige: Vi vil lægge et generelt loft over, hvad man må betale, på tværs af kommunegrænser. Så er det jo ikke et spørgsmål om at fjerne forskelligheden, når man tager mulighederne for ef-

termiddagsbeskæftigelse for børnene. Så er det jo et spørgsmål om at sætte et loft over udgifterne, og så kan Enhedslisten ved den lejlighed passende angive en finansieringskilde – sådan til en forandring.

Kl. 17:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod.

Kl. 17:47

Line Barfod (EL):

Hvis der er en familie, som ikke falder ind under de økonomiske fripladsgrænser – og de er altså ikke så høje, i forhold til hvad rigtig mange familier tjener – men som ikke har råd til at yde den meget høje forældrebetaling, mener ministeren så i ramme alvor, at man skal have en pædagogisk friplads? I en række kommuner betaler man ifølge svar fra ministeriet over 50 pct. af udgiften til skolefritidsordningen. Hvis det er det, ministeren mener, er det jo en meget stor udgift for mange kommuner, kan man sige, i forhold til at lægge et loft over forældrebetalingen.

Så jeg vil høre, om det, ministeren mener, er, at der ikke er nogen børn i dette land mellem 7 og 10 år, der skal være henvist til at gå hjem direkte efter skole, hvis deres forældre ikke har råd til at betale. Så vil ministeren sikre, at de får en pædagogisk friplads.

Kl. 17:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 17:48

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Nej, det vil jeg overhovedet ikke, og i modsætning til Enhedslisten er jeg heller ikke så optaget af at bestemme over private menneskers privatøkonomi. Det, jeg angriber i forslaget er, at det jo ikke giver mening at sige, at det er et kæmpeproblem, når man bor i én kommune, at man møder en forskellig forældrebetaling, uden at være parat til at sige: Så sætter vi et nationalt loft over, hvad man må betale. Det er åbenbart ikke et problem, at en forælder skal betale mere, hvis bare vedkommende bor i en anden kommune.

Der er så mange modsætningsfyldte forhold i det her forslag, at jeg slet ikke kan følge det. Jeg mener, det er helt afgørende, at der er lokale tilbud. Jeg mener, at det er helt afgørende, at kommunerne kan træffe nogle lokale beslutninger. Men jeg mener ikke, at det er fuldkommen afgørende, at vi ensretter alting, og det mener jeg så heller ikke at Enhedslisten har mod til at gøre, for så ville det jo være det, forslaget handlede om.

Kl. 17:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pernille Vigsø Bagge for en kort bemærkning.

Kl. 17:49

Pernille Vigsø Bagge (SF):

I januar fik jeg nogle svar fra Undervisningsministeriet, der fortalte om, hvor høj forældreandelen i forhold til SFO'er er i de forskellige kommuner. Det viser, at forældrebetalingen i 16 af landets kommuner udgør 55 pct. eller derover af prisen for en SFO-plads, og i 30 af landets kommuner udgør forældrebetalingen mellem 45 og 55 pct. Synes ministeren ikke, at det lige er i overkanten, hvis ministeren skulle komme med en personlig holdning til, hvad det er rimeligt, en SFO-plads koster i Danmark i dag?

Kl. 17:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 17:49

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Nej. Det er mig ubegribeligt, at der slet ikke er nogen på venstrefløjen, der begynder at reagere over den situation, vi er i.

Den er sådan, at danskernes gennemsnitlige privatøkonomi for 2010 er bedre end nogensinde. Samtidig er samfundets økonomi under pres, og derfor er tiden bare ikke kommet til, at vi siger: Vi skal bare have nogle flere ressourcer ind over skatten – fra familierne, så det kniber lidt derhjemme – hvorefter vi så kanaliserer dem gennem den offentlige sektor. Det er tiden slet ikke til.

Så jeg har ikke noget problem med, at kommunerne inden for lovens rammer udnytter de muligheder, de har, heller ikke for forældrebetaling. Jeg tror faktisk på det kommunale selvstyre. Jeg tror faktisk på, at borgerne ude i de enkelte kommuner, når de går til valg, kan sanktionere de kommunalbestyrelsesmedlemmer, de ikke længere måtte ønske. Så er man utilfreds, har man den mulighed ved valgene hvert fjerde år. Det er sådan set at sætte pris på lokal frihed.

Kl. 17:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 17:50

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Altså, hvis der er nogen, der ikke har valget, er det børnene. Det er børnene i børnehaveklasserne og 1., 2. og 3. klasse, der ikke har valget. De er desværre ikke herre over, hvor mange penge deres forældre har. Ministeren siger, at inden for lovens rammer kan kommunerne gøre, lige præcis hvad de vil, og det er også rigtigt. Hvis kommunerne vil, kan de sådan set kræve 100 pct. i forældrebetaling fra SFO'erne.

Men jeg var bare interesseret i at stille spørgsmålet til ministeren, fordi den tidligere undervisningsminister har givet udtryk for, at han syntes, det var en utrolig høj pris at betale for et tilbud, som var utrolig vigtigt for mange børn i landets kommuner, og at der var mange kommuner, der havde en høj forældrebetaling. Der kan jeg så bare konstatere, at den nuværende undervisningsminister synes, det er helt fint, at det inden for lovens rammer er muligt at opkræve 100 pct. forældrebetaling for SFO-tilbud til de 6-10-årige, og at det skal man da bare gøre.

Men det er fint, så har vi det på det rene. Det er fuldstændig op til den enkelte, og det er tilfældet, der må råde, i forbindelse med om et barn kan være i SFO eller ej.

Kl. 17:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 17:51

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Altså, det her er jo fuldstændig, som det plejer at være. Der er overhovedet ingen grænser for, hvor meget godt man vil gøre, bare det sker igennem den offentlige sektor, og bare vi bruger rigtig mange penge, som vi slet ikke har i det danske samfund længere. Det er alle de gode intentioners overbudspolitik.

Jeg kan bare konstatere, at hvis det er sådan, at SF mener, der er et problem med forældrebetalingen, er det jo helt frit for SF at fremsætte et beslutningsforslag, hvor man fjerner al forældrebetaling fra tilbuddene i skolefritidsordningen og i fritidshjemmene. Det er SF meget velkommen til, så skal jeg nok bistå med mit system til at opgøre regningen for endnu et forslag fra SF, som bare koster nogle penge, som det danske samfund simpelt hen ikke har.

Det er ikke det samme som at sige, at jeg ikke finder, det er problematisk for den enkelte familie, men jeg vil ikke gribe ind, og jeg vil ikke lave en politik, der hedder: Vi har godt nok en lovgivning, men når kommunerne bruger den, vil vi ikke rigtig være ved den.

Vi har en lovgivning, og det er den, jeg er sat til at håndtere, også i forhold til kommunerne.

Kl. 17:52

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Julie Skovsby for en kort bemærkning.

Kl. 17:52

Julie Skovsby (S):

Tak for det. Jeg kan forstå på ministeren, at tiden ikke er inde til at sætte fokus på de høje forældrebetalinger, som Enhedslisten jo netop ønsker at gøre i dag med det her beslutningsforslag, og jeg kunne fristes til at sige, at tiden måske mere ifølge regeringen er til skattelettelser. Men det, jeg egentlig vil spørge om, er, om ministeren ikke finder det bekymrende, at vi ser en stigning i forældrebetalingen, at man eksempelvis skal høre om nogle SFO'er, hvor man betaler op til 2.000 kr. om måneden i 11 måneder, altså 22.000 kr. af det samlede beløb på 25.000 kr. årligt pr. barn. Det er en meget, meget høj procentdel, man som forælder betaler. Finder ministeren virkelig ikke den udvikling bekymrende?

Kl. 17:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 17:53

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Altså, med alle disse gode forslag må jeg sige: Der er ikke noget ondt i dette forslag, ud over at man vil fratage den lokale frihed ude i kommunerne, fordi man ikke har tillid til, at de vælger det rigtige for børnene, for det er kun os her på Christiansborg, der magter det. Men det er jo hele filosofien bag det: Her sidder vi med et problem, lad os løse det, og hvordan løser vi det? Jamen vi henter bare nogle flere penge ind i skat, for det er jo slet ikke noget problem i forhold til at skabe velstand i det danske samfund; vi henter bare nogle flere skattekroner ind eller bruger nogle flere penge, vi låner i udlandet, og så løser vi problemerne for det danske samfund.

Påstanden – myten og de falske påstande – om skattereformen begynder også at blive en anelse trættende. Situationen er den, at skattereformen er finansieret krone for krone for krone for krone; derudover bidrager skattereformen rent faktisk til, at vi får et bidrag på 5 mia. kr. årligt over tid til at sikre dansk økonomi. Det er altså positivt for dansk økonomi, og det er ikke sket på bekostning af velfærden, så det er en hul, hul illusion at tro, at hvis bare vi kan give nogle flere penge ud på alle mulige ting, får vi jo nok et bedre velfærdssamfund i fremtiden. Svaret er: Der sker det modsatte.

Kl. 17:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Julie Skovsby.

Kl. 17:55

Julie Skovsby (S):

Situationen er jo den, at regeringen har givet ufinansierede skattelettelser i 2003 og 2007 og nu igen er på vej til at give skattelettelser. Men det, jeg spurgte om, var, om ministeren ikke finder det bekymrende, og svaret er åbenbart nej.

Jeg får lyst til at bede ministeren om at fortælle finansministeren, at benchmarking, altså det med at sige, at det skal være et ensartet tilbud over hele landet til den samme pris, ikke er regeringens politik, for forstår man finansministeren, så er det åbenbart regeringens politik, at samtlige kommuner skal levere offentlig service til samme

pris over hele landet, og at man derved kan spare op til 10 mia. kr., som jeg mener er det, regeringen har regnet sig frem til.

Kl. 17:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 17:55

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Altså, det, finansministeren har været ude at sige og redegjort for, er: Hvis vi ser på de gode eksempler i kommunerne, hvad kunne der så frigøres af ressourcer til offentlig kommunal velfærd? Det er opgjort i store træk til ca. 10 mia. kr. Så hvis man gjorde sig den anstrengelse at se på, hvad de gør i den kommune, der administrerer billigst, ja, så ville man kunne se, at der kunne frigøres nogle ressourcer til bl.a. folkeskolen, skolefritidsordningen eller fritidshjemmet. Og det er sådan, at vi i regeringen faktisk har den opfattelse, som jeg er helt klar over Socialdemokraterne ikke deler, at det er en god idé at bruge hver en krone i det danske samfund så fornuftigt som muligt. Og fornuftigt betyder altså, at man minimerer udgifterne f.eks. til administration med henblik på at kunne skabe en ordentlig velfærd for de mennesker, der har brug for den offentlige sektor – det gælder jo både skoler, plejehjem, daginstitutioner m.v.

Kl. 17:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til undervisningsministeren. Så er det Venstres ordfører, hr. Peter Madsen.

Kl. 17:57

(Ordfører)

Peter Madsen (V):

Dette forslag vedrører fritidshjem og skolefritidsordninger – i daglig tale kendt som SFO'er. Forslagsstillerne ønsker at fjerne den mulighed, kommunerne har i dag for at vælge den ene eller den anden ordning. Venstre finder, at det fortsat bør være muligt at bruge begge modeller, alt efter hvad der passer bedst til de lokale forhold og ønsker. Venstre finder, at de forskelle, forslaget søger at fremhæve, egentlig er ret små, og der er i øvrigt kommuner, hvor begge ordninger findes side om side, netop fordi ordningerne tilpasses lokale forhold og ønsker.

Fritidshjemsordningens forældrebetaling er reguleret af et betalingsloft, hvor SFO-ordningen ikke er pålagt sådan et loft. Det er selvfølgelig vigtigt for Venstre, at kommunerne opfører sig økonomisk ansvarligt, men det er også vigtigt, at kommunerne har frihed til at vælge, hvilken ordning man mener passer bedst i det lokale område. Selvfølgelig er det et problem, hvis kommunerne ikke er sig deres ansvar bevidst og skruer uhæmmet op for taksterne for skolefritidsordningen, men det er heller ikke sket. Det er sådan, at alle kommunale takster, herunder taksterne for fritidshjem og SFO'er, fastsættes en gang om året i de kommunale budgetter. Det vil sige, at der hvert år lokalt er en demokratisk og til tider intens debat om netop disse forhold og om fastsættelsen af taksterne, og de lokale folkevalgte skal bagefter stå på mål og stå til ansvar over for borgerne.

Forslaget søger også at problematisere den måde, der føres tilsyn med SFO'erne på. Det synes jeg ikke er rimeligt at problematisere. Det er kommunalbestyrelsen, der fører tilsynet i forbindelse med tilsynet ved den skole, som SFO'en er tilknyttet. Det er en helt enkel og naturlig måde at håndtere det på.

En anden forskel på ordningerne, som forslaget søger at problematisere, er, at fritidshjemsordningerne har en selvstændig forældrebestyrelse, hvorimod SFO'erne deler bestyrelse med skolen. Men børnene i SFO'en er jo elever på skolen, og deres forældre er jo dermed med til at vælge skolebestyrelsen. Netop de pædagogiske muligheder, der ligger i det tætte og koordinerede samarbejde mellem

skole og SFO, er formentlig en væsentlig forklaring på, at SFO-modellen foretrækkes mange steder i disse år. Men de kommuner, der arbejder på en anden måde med disse forhold, kan heldigvis og naturligvis stadig vælge fritidshjemsordningen.

Venstre støtter ansvarlig fleksibilitet for kommunerne, men dette forslag trækker i den modsatte retning, og Venstre kan derfor ikke støtte forslaget.

Kl. 17:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren og tillykke med debuten. Så er det Socialdemokraternes ordfører, fru Julie Skovsby.

Kl. 18:00

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

Som socialdemokrat vil jeg gerne takke Enhedslisten for med dette beslutningsforslag at rette vores fokus hen på de stigende forældrebetalinger i daginstitutioner og i pasningstilbud. I en tid, hvor regeringen med den ene hånd deler skattelettelser ud og med den anden hånd presser kommunernes økonomi til det yderste, hvilket resulterer i høje forældrebetalinger i pasningstilbuddene, går det den forkerte vej i Danmark. Vi har i dag en skattepolitik, hvor børnene betaler prisen, selv om det faktisk er dem, som er vores fremtid.

Vi Socialdemokrater deler Enhedslistens bekymring over den høje forældrebetaling i mange pasningstilbud, herunder skolefritidsordningerne, fordi vi ved, der er en grænse. Bliver forældrebetalingen sat for højt, risikerer vi jo, at nogle forældre bliver tvunget til at tage deres børn ud af SFO'en simpelt hen på grund af familiens økonomi.

Vi Socialdemokrater arbejder for, som mange ved, at skabe en helhedsskole, at skabe en sammenhæng mellem skolen om formiddagen og pasningstilbuddet om eftermiddagen. I det arbejde er det vigtigt at se på netop skolefritidsordningen.

Enhedslisten ønsker med det her forslag en harmonisering af reglerne om skolefritidsordningen og fritidshjem. Det kan der være god fornuft i, eftersom de to tilbud til børn i den samme aldersgruppe, de ca. 6-9-årige, børn fra børnehaveklassen til og med 3. klasse, er reguleret i to forskellige lovgivninger under to forskellige ministerier. Sagt med andre ord: Hvor reglerne om fritidshjem er placeret i dagtilbudsloven under socialministeren, er bestemmelserne om skolefritidsordningen placeret i folkeskoleloven under undervisningsministeren.

Vi Socialdemokrater deler intentionen bag Enhedslistens beslutningsforslag, idet denne lovgivningsmæssige forskel, som forslagsstillerne også påpeger, har nogle konsekvenser i forhold til de tilbud, forældrene til børn i alderen 6-9 år i dag modtager. Særlig forskellen i en maksimal forældrebetaling er væsentlig. Hvor der i dag i dagtilbudsloven er fastlagt et loft over forældrebetalingen, findes der ingen tilsvarende bestemmelser i folkeskoleloven og dermed for skolefritidsordningen. Ud over at der er et loft over forældrebetalingen til forskel, nævnes også udarbejdelsen af børnemiljøvurderinger og retten til en særskilt forældrebestyrelse som væsentlige forskelle i de to lovgivninger.

I forbindelse med det tredje og sidste punkt om en særskilt forældrebestyrelse mener jeg, at det er vigtigt igen at holde sig for øje, at vores mål er at skabe en helhedsskole, hvor der er en balance mellem et barns formiddag og eftermiddag, og netop derfor mener jeg også, det må være skolebestyrelsens opgave lokalt at skabe denne sammenhæng.

Socialdemokraterne deler Enhedslistens bekymring for, hvorvidt der sker en forskelsbehandling af børn og deres forældre i henholdsvis fritidshjem og skolefritidsordningen, dog savner vi en beregning af beslutningsforslagets økonomiske konsekvenser, da der ikke kan herske nogen tvivl om, at den foreslåede harmonisering vil medføre et yderligere finansieringsbehov – formentlig af en betydelig størrel-

se. Af den årsag kan vi altså ikke støtte forslaget, som det her er formuleret, men jeg ser frem til sammen med Enhedslisten at få sat yderligere fokus på de høje forældrebetalinger og håber, at vi sammen kan få sat nogle tal på forslaget, for en dag, når regeringsskiftet kommer, skal vores politik blive til virkelighed.

Med de ord ser jeg frem til det videre udvalgsarbejde.

Kl. 18:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 18:04

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Da vores ordfører på området, hr. René Christensen, desværre ikke kan være til stede, skal jeg hermed fremføre Dansk Folkepartis holdning til beslutningsforslag nr. B 193, som omhandler SFO-ordningen.

Enhedslisten ønsker de samme vilkår for skolefritidsordninger som for fritidshjem. Der skal gælde det samme værdigrundlag, de samme pædagogiske formålsbestemmelser, og der skal stilles de samme indholdsmæssige krav til de tilbud, der er til børn i den samme aldersgruppe før og efter skoletid, uanset hvor tilbuddet er etableret. Det er ikke rimeligt, at der eksisterer denne forskelsbehandling af jævnaldrende børn og deres forældre, mener Enhedslisten, som skriver, at der i praksis ikke er frit valg mellem fritidshjem og SFO.

Det kan der godt være i de kommuner, der har begge tilbud, men det er da rigtigt, at mange kommuner har valgt SFO-ordningen. Det er særlig landkommunerne, der har valgt denne ordning, og det er oftest, fordi skolerne er mindre og SFO'en dér bliver en del af skolen. Enhedslisten mener, at det her er et problem, at der ikke er en selvstændig bestyrelse.

Kommunerne har i mange år haft mulighed for at oprette skolefritidsordninger som alternativ til fritidshjem. Det er en ordning, der har eksisteret siden engang i 1980'erne, og kommunerne har i alle årene haft mulighed for at oprette skolefritidsordninger eller fritidshjem.

Dansk Folkeparti er klar over, at der ikke er et loft over forældrebetalingen i SFO-ordningen, og vi har desværre også i enkelte kommuner set store prisforskelle. Det er noget, som vi i Dansk Folkeparti holder nøje øje med. Vi er da stadig væk tilhængere af det kommunale selvstyre, men vi vil ikke afvise, at vi på et tidspunkt vil være villige til at se på netop denne problemstilling, hvis det viser sig, at prisforskellene bliver urimelige og alt for store.

Dansk Folkeparti kan ikke støtte forslaget, da vi mener, at mange skoler og SFO-ordninger i dag fungerer rigtig godt, ligesom vi mener, at der er fritidshjem, der fungerer rigtig godt. Med hensyn til prisudviklingen på SFO-området vil vi følge udviklingen løbende. Dermed kan vi ikke tilslutte os forslaget.

Kl. 18:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 18:06

Line Barfod (EL):

Jeg er med på, at hr. Hans Kristian Skibby ikke er ordfører, så derfor vil jeg ikke gå i detaljer med forslaget, men bare spørge helt principielt til Dansk Folkepartis holdning. For man har jo været med til at lægge loft over betalingen for mad til ældre, og så skal jeg bare høre:

Hvad er forskellen på, at man mener, der skal være et loft over betalingen for mad til ældre, og at man ikke mener, at der skal være et loft over betalingen for SFO til børn? Kl. 18:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:07

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg har ikke noget imod at få stillet spørgsmål fra fru Line Barfod, men jeg vil gerne sige, at det netop er en af de store udfordringer, der er ved at påtage sig et politisk ansvar. Det betyder, at Dansk Folkeparti jo siden 2001 har været med til at gennemføre en lang række finanslove for det danske samfund. Og vi har også haft stor indflydelse på de kommuneaftaler, som hvert år er blevet indgået mellem den nuværende regering og Kommunernes Landsforening og Danske Regioner.

Derfor er det jo naturligt, at vi nogle gange vælger nogle ting ud, hvor kommunerne ikke har vist sig at kunne løse opgaven på en god og kvalificeret måde, og siger: Her er noget, som vi synes det er oplagt at vi kigger på. Det kunne vi se med de her takster for mad, først på plejecentrene osv. Nogle kommuner blev ved med at sætte priserne op, selv om vi i forvejen havde sagt, at det skulle de lade være med, bl.a. Egedal Kommune. Derfor var Dansk Folkeparti med til at sige: Vi må have et loft over den type priser i kommunerne, hvor man ublu tager alt for store beløb fra den enkelte folkepensionist.

Derfor siger vi til det her forslag, at hvis det viser sig, at der bliver ved med at ske en stigning, og at pengene ikke kan række til og forældrene skal betale nærmest 100 pct., er vi villige til at kigge på også det forslag.

Kl. 18:08

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod.

Kl. 18:08

Line Barfod (EL):

Det er fint, at man vil kigge på det. Så skal vi jo finde nogle tal. Men er man villig til også at kigge på det, før vi kommer op på, at forældrene skal betale 100 pct., altså se på, hvor meget det stiger? For vi kan jo se, at kommunerne er presset økonomisk på grund af regeringens og Dansk Folkepartis økonomiske politik, og så finder de indtægterne der, hvor de kan, og det er bl.a. på SFO, hvor der ikke er noget loft over betalingen. Og den stiger altså.

Vi kunne se efter kommunalreformen, at i rigtig mange kommuner gik man i de nye store sammenlagte kommuner over til SFO'er og kunne så hæve priserne på forældrebetalingen. Nogle har stadig væk fritidshjem, så på Bornholm f.eks. koster fritidshjem 717 kr. om måneden, mens SFO koster 1.454 kr. måneden.

Spørgsmålet er bare, om Dansk Folkeparti vil blive ved med at se på, at der er de store forskelle, eller om vi skal helt op på, at forældrebetalingen er stort set 100 pct., før man vil gå ind og gøre noget.

Kl. 18:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:09

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu startede ordføreren med at sige, at kommunernes økonomi er presset, og at det helt og holdent skyldes Dansk Folkepartis og regeringens gøren og laden. Det må stå for ordførerens egen bevisbyrde, men jeg vil gerne sige, at hvis det stod omvendt til, at det var Enhedslisten og Socialdemokraterne og SF, som stod for det økonomiske, ville det i hvert fald være virksomhederne og lønmodtagerne, som ville få et meget større pres på deres økonomi, fordi der ville være markant stigende afgifter og større skatter. Og det ville selvføl-

gelig også gøre, at forældrene, som skulle betale for at få deres børn passet i en kommunal SFO-ordning eller på et fritidshjem, ville være hårdt presset rent økonomisk.

Man alt det her ændrer ikke et komma ved det, som jeg sagde før: Dansk Folkeparti vil gerne holde øje med, at kommunerne ikke brandskatter de her forældre, så SFO-priserne bliver alt for høje. Viser det sig, at kommunerne bliver ved med at bruge det som en prispresser, er vi villige til at kigge på også det. Men det er ikke noget, som fremgår af det, vi ved p.t.

Kl. 18:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 18:10

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

I SF støtter vi altså rigtig varmt intentionerne i det her forslag, fordi vi mener, at der er rigtig mange gode grunde til, at landets SFO'er underlagt de samme pædagogiske krav og de samme økonomiske rammer som landets fritidshjem, som jo hører under dagtilbudsloven, hvilket også fremgår af forslaget. Vi har faktisk selv gjort os en hel del sonderinger gennem spørgsmål til Uddannelsesudvalget om, hvad det ville koste at nedsætte forældrebetalingen. Vi har ikke sat penge af til det her i vores finanslovforslag, og derfor kan vi ikke her og nu på den måde støtte forslaget. Men vi vil gerne være med til at prøve at se, hvordan vi kan finde penge til at nedsætte forældrebetalingen, for vi synes, det er meget skræmmende, at der er 16 kommuner i landet, som har en forældrebetaling på 55 pct. eller derover. Der er 30 af landets kommuner, der har en forældrebetaling på mellem 45 og 55 pct., og der er 32 kommuner, der ligger på en forældrebetalingsandel på mellem 35 og 45 pct.

Der er jo ingen, der siger, at det første skridt til at nedbringe forældrebetalingen for SFO'erne skal være, at den kommer ned på 30 pct. Man kunne jo starte med – og det ville være et kæmpe fremskridt for over halvdelen af landets kommuner – at sætte forældrebetalingen ned til 40 pct. Folk rundtomkring ville juble, tror jeg. For det er helt urimeligt, at børn i 6-10-års-alderen, som har brug for gode fritidstilbud, faktisk skal gå hjem alene fra skole eller på gaden, eller hvor de nu går hen. Jeg ved godt, at der er økonomisk friplads til de børn, hvis forældre ikke har penge nok, men der er altså en rigtig stor gruppe af forældre, som ikke kan komme i betragtning til et fripladstilskud, men som alligevel vælger, at deres børn ikke skal gå i SFO, fordi der lige præcis i deres kommune er så høj en pris på det her.

Vi vil meget gerne være med til at arbejde på, at vi får ensrettet lovgivningen på det her område, og vi vil gerne være med til at prøve at finde pengene i systemet. Vi synes, det er rigtig ærgerligt, at SFO'en har udviklet sig til at være en fest for de allerrigeste i samfundet.

Kl. 18:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det den konservative ordfører, hr. Henrik Rasmussen.

Kl. 18:13

(Ordfører)

Henrik Rasmussen (KF):

Tak. Da den konservative ordfører ikke kan være til stede, skal jeg hermed læse talen op.

Efterhånden er der ikke den store forskel på en SFO og et fritidshjem. SFO'en hører under skolen, som også navnet antyder, og et fritidshjem ligger ofte i tilknytning til en børnehave. Dernæst ved jeg,

at mange kommuner heldigvis er dybt optaget af at sikre gode overgange for børn og unge. Det gælder, når man skal fra børnehave og i skole, og når man skal fra skole og på en ungdomsuddannelse. Det gælder også, når overgangen er fra et specialiseret tilbud i børnealderen til et specialiseret tilbud i voksenalderen.

Jeg synes, at det kommunale selvstyre her fungerer perfekt. Derfor tror jeg også, at fremtiden vil byde på endnu færre fritidshjem til fordel for SFO-ordninger. Mange kommuner lader børnene begynde i SFO'en fra den 1. maj, således at kendskabet til hverdagen i skolen er på plads, når der begyndes på denne i august. Det er en ordning, mange forældre er meget tilfredse med. I en tid med finansiel, økonomisk krise og heraf følgevirkninger for os i Danmark, som betyder, at der de næste år skal være en stram økonomisk styring, er det virkelig bemærkelsesværdigt med et beslutningsforslag, der overhovedet ikke nævner de økonomiske konsekvenser. Hvis dette forslag skal realiseres, vil det betyde en udgift på 640 mio. kr. ifølge det svar, som blev afgivet på spørgsmål 117 til Undervisningsministeriet

Alene på baggrund af den manglende finansiering vil jeg afvise forslaget. Dernæst finder jeg, at det er naturligt, at SFO hører under skoleloven, og at skolebestyrelserne også er i stand til at varetage SFO'en og forældrenes udfordring. Det Konservative Folkeparti kan ikke tilslutte sig forslaget.

Kl. 18:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, fru Erika Lorentzen

Kl. 18:15

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

Da den radikale ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne fremføre følgende:

Det Radikale Venstre kan ikke støtte forslaget, skønt vi har sympati for den del, der omfatter at sikre en maksimal forældrebetaling for skolefritidsordninger svarende til den, der gælder for fritidshjem, således at betalingen ikke udgør mere end 30 pct. af bruttoudgifterne, dette også, fordi der ikke i praksis altid er et frit valg mellem fritidshjem og skolefritidsordninger.

Hvad angår børnemiljøvurderingen, skal den jo laves i undervisningsmiljøvurderingen, som også omfatter skolefritidsordningerne. Og med hensyn til forældrebestyrelsen synes vi det fungerer fint, at skolens forældrebestyrelse også omfatter skolefritidsordningen.

Vi har også svært ved at stemme for et forslag, der ikke indeholder noget bud på, hvad det vil koste. Så uanset at vi har sympati for forslaget, så har vi ikke afsat penge til det i vores finanslovforslag. Så vi kan ikke støtte det.

Kl. 18:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så det ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod.

Kl. 18:16

(Ordfører for forslagstillerne)

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten, og selvfølgelig især takke Socialdemokraterne, SF og Radikale, som har sympati for forslaget og støtter intentionen om, at vi er nødt til at se på, hvad vi skal gøre i forhold til den store forskel i forældrebetalingerne, og hvordan vi får et loft over forældrebetalingen.

Ministeren slog jo meget på forskellighed i sin totale afvisning af, at der overhovedet var noget problem. For mig handler forskellighed om, at der er et forskelligt indhold i de fritidstilbud, som vi giver vores børn, at der er mulighed for, at fritidshjem og SFO'er kan være indrettet forskelligt, at man kan lægge vægt på noget forskelligt, at nogle af dem ligger på skoler, og at nogle af dem ligger andre steder – i København er der jo også nogle rent fysiske årsager, for det er tit svært at finde et egnet lokale lige ved siden af en skole – at man har muligheden og retten til at lave forskellige tilbud, efter hvad man ønsker lokalt. Men jeg har meget, meget svært ved at se, at den højt besungne frihed skulle have noget som helst at gøre med retten til at betale dobbelt så meget. Det er for mig meget svært at se, at det skulle være en speciel frihed at få lov til at betale dobbelt så meget, når det, man får, er det samme eller mindre, end man ville få i et fritidshjem.

Når der er kommet så mange SFO'er over hele landet, er det jo i høj grad, fordi de er billigere og kommunerne skal spare og har skullet spare i mange år. De mennesker, der er ansat i SFO'erne, gør en kæmpe indsats, og masser af SFO'er er rigtig gode steder for børnene, men bl.a. fordi der ikke er loft over forældrebetalingen, er det altså for kommunerne en økonomisk fordel at have SFO'er i stedet for fritidshjem, og derfor kunne vi også se efter kommunalreformen, da man lagde kommunerne sammen, at de kommuner, der havde fritidshjem inden, nu er i gang med at lave SFO'er i stedet, fordi kommunerne i den grad mangler penge.

Jeg synes altså, det er et kæmpe problem, når vi kunne se i undersøgelsen fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, at det er hver tredje 6-10-årig, der ikke er i noget fritidstilbud efter skole. Så gammel er man altså heller ikke, når man er 6, 7, 8 år, at det nødvendigvis er særlig godt at gå alene hjemme i flere timer, indtil ens forældre kommer hjem fra arbejde. Og hverdagen i dag er altså anderledes, end den var, i hvert fald da jeg var barn. Det er ikke sådan, at der, når man kommer hjem, er en masse andre børn ude på vejen, man kan lege med; og i øvrigt er der så mange biler på vejen, så det nok ikke er nogen god idé at gå ud på vejen og lege.

Så der er mange børn, der er henvist til at sidde derhjemme og se fjernsyn eller spille computerspil, indtil deres forældre kommer hjem fra arbejde, og det er altså ikke den bedste måde at give vores børn fritidstilbud på og slet ikke, hvis vi gerne vil have, at vores børn skal være rigtig gode til at være sammen med andre børn og skal have alle de mange tilbud, der er i en god SFO og et godt fritidshjem: om at komme ud og se forskellige steder, om at komme ud og være sammen med andre børn, komme til sport og alle mulige andre ting, som er vigtige, især hvis vi også gerne vil have, at de skal have et godt helbred og ikke bare skal sidde foran fjernsynet eller computeren.

Så friheden er der for dem, der har råd til at vælge, om de vil have, at barnet skal være derhjemme eller ej, hvor der er tale om et rent valg, fordi der er en anden mulighed for voksenkontakt for barnet, men det er jo ikke en frihed for de mange familier, der simpelt hen ikke har råd til den høje betaling for SFO'en, og hvor det er ren og skær bitter økonomisk nød, der gør, at deres barn må gå lige hjem efter skole og ikke kan være sammen med andre børn og lege henne på SFO'en eller fritidshjemmet.

Når der på landsbasis er en forskel på betalingen for fritidshjem og SFO, hvor fritidshjem koster 1.099 kr. i gennemsnit, og SFO'en koster 1.511 kr., så er det altså nogle penge, der kan mærkes for de familier, der ikke har særlig meget. Og når man, som fru Pernille Vigsø Bagge gjorde opmærksom på, får et svar fra ministeren, der viser, at i 16 kommuner skal forældrene betale mere end 55 pct. af udgifterne, så er det altså et skråplan, vi er kommet ud på. Og jeg håber altså meget, at Dansk Folkeparti er til at snakke med, før vi når op på 100 pct. forældrebetaling, for det er et stort problem for rigtig mange familier, og det bliver vi nødt til at gøre noget ved.

Så vi vil blive ved med at prøve at rejse det her spørgsmål og prøve at få flertal for, at vi får SFO'erne ind under dagtilbudsloven og får sikret, at der kommer et loft over forældrebetalingen. Og så må vi jo prøve at se, om vi kan få ministrene til at regne på, hvad det koster. Jeg har ikke indtil nu kunnet få noget bud, fordi man også har svært ved at finde ud af, hvor mange børn der ville komme i SFO'en, når forældrebetalingen kommer ned på et beløb, der er til at betale for forældrene, men det må vi jo regne på, og så må vi se, om vi skal lave en plan for det, som fru Pernille Vigsø Bagge var inde på, hvor vi laver en langsom nedtrapning, eller hvordan vi kan få det her igennem.

Finansieringen er jo et spørgsmål om, hvorvidt man mener, at pengene skal gå til skattelettelser til de rigeste, eller man ønsker, at de faktisk skal gå til vores børn og til, at vores børn får et godt fritidstilbud. Det er jo det, der er det afgørende spørgsmål i den her tid, og det får vi taget stilling til ved det kommende valg.

Kl. 18:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Undervisningsministeren.

Kl. 18:22

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak. Der er blevet sagt rigtig meget godt, klogt, sandt, fint, sofistikeret fra denne talerstol. Der er desværre også blevet sagt rigtig meget vrøvl og mytedannende. I modsætning til ordføreren, som netop har forladt stolen, nemlig Enhedslistens ordfører, så er jeg forpligtet af lovgivningen til at tale sandt fra talerstolen, og derfor er det bare vigtigt for mig at slå fast, at der *ikke* er lavet en ufinansieret skattelettelse af VK-regeringen. Hele reformen er finansieret, og ikke alene er den finansieret, den bidrager også til at konsolidere dansk økonomi, sådan at der er plads til velfærd i fremtiden. Jeg finder faktisk, at det er beklageligt, at det eneste angreb, som man kan gentage og gentage i mangel på økonomisk formåen via sit eget parti, er, at regeringen har givet skattelettelser i stedet for velfærd.

Faktum er, at vi hvert eneste år bruger 67 mia. kr. mere på offentlig velfærd – som vi også gør i år – end man gjorde, da vi tiltrådte som regering tilbage i 2001. Jeg mener, at man bør gøre sig overvejelser om, hvorvidt man vil fortsætte med at hylde den myte, eller om man vil gøre, som hr. Villy Søvndal gjorde for nylig, nemlig erkende, at man har talt sådan lidt på kanten af, hvad der er sandt.

Kl. 18:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 18:23

Line Barfod (EL):

Er ministeren enig i, at regeringen har indført et skattestop og gentagne gange har givet skattelettelser, og at det indtil nu samlet set i denne regerings tid med de ting, der er vedtaget indtil nu, er 230 mia. kr., det har kostet, både med skattestop og skattelettelser?

Kl. 18:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 18:23

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Nej, det vil jeg ikke medgive, overhovedet ikke. Et skattestop er ikke skattelettelser. Det er en ren indrømmelsessag fra Enhedslistens side om, at det eneste vigtige mål for Enhedslisten er, at vi skal skrabe en hel masse penge sammen ude i samfundet, lade indkomstskatterne stige, så vi ved, at vi får store problemer med at konkurrere med udlandet, og få lukket nogle danske arbejdspladser. For det, der er helt afgørende, er at få flyttet nogle penge fra privatsektoren, som Enhedslisten virkelig ikke bryder sig om, og ind i den offentlige sektor.

Jeg har bare dårlige nyheder til Enhedslisten om Enhedslistens politik, og det er, at det vil betyde, at der ikke vil være plads til velfærd i fremtidens samfund. Det er de kendsgerninger, som også fru Line Barfod må forholde sig til. Og jeg gentager: Vi har ikke givet ufinansierede skattelettelser i VK-regeringens tid. Vi har vedtaget en skattereform, som er med til at konsolidere dansk økonomi over tid.

Kl. 18:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod.

Kl. 18:24

Line Barfod (EL):

Et skattestop betyder, at de skatter, der ellers ville være blevet betalt, når ejendommene steg i pris, ikke er blevet betalt. Det betyder, at der mangler penge i statskassen, samtidig med at det har betydet en kæmpe boligboble, en af de værste boligbobler i verden, som har været med til at forringe rigtig mange familiers økonomi, så mange af dem har været nødt til at gå fra hus og hjem, og som har været med til at forstærke den økonomiske krise i Danmark.

Det koster penge, når man siger, at man ikke vil opkræve den skat, man ellers skulle opkræve ved ejendomsstigninger. Det koster penge, og sammen med de skattelettelser, der er givet, er det ifølge finansministerens beregninger 230 mia. kr.

Kl. 18:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 18:25

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Der er ikke givet skattelettelser. Og jeg har også, tror jeg nok, rigtig, rigtig dårlige nyheder til fru Line Barfod vedrørende dansk økonomi, for jeg har forstået på de partier, hun ønsker skal komme i regering, at de jo heller ikke vil lade skatten på boliger stige.

Hvis det er sådan, at Enhedslisten er bekendt med, at det vil man, jamen så hører vi gerne om det i regeringen, for i så fald vil det være en interessant nyhed, som jeg mener vi bør udbrede til hele den ganske danske befolkning, som sådan set er godt tilfreds med, at det, der er situationen, er, at vi laver en økonomisk struktur og en økonomisk politik, som sikrer, at vi også har velfærd i fremtiden, og ikke bare ryger med på Enhedslistens popularitetsbølge om, at hver gang vi ser et problem, finder vi bare nogle penge til det. For hvis penge er det? Det er jo borgernes. Hvis velfærd er det? Ja, det er da også børnenes fremtidige velfærd, vi tager af.

Men det er helt uden for min pædagogiske evne at forklare det til Enhedslisten.

Kl. 18:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren. Så er det fru Line Barfod i anden runde.

Kl. 18:26

(Ordfører for forslagstillerne)

Line Barfod (EL):

Det beslutningsforslag, vi diskuterer, handler om, hvad det er for et velfærdssamfund, vi skal have. Er det et samfund, hvor vi siger at vi gerne vil have at alle børn skal have mulighed for at have nogle gode tilbud og ikke kun de riges børn? Det er det valg, vi står med.

Historien har vist os, at ved at opbygge et velfærdssamfund, hvor der er velfærd for alle, får vi rent faktisk et rigtig stærkt samfund og en rigtig stærk økonomi. Så er der også gode vilkår for private virksomheder, fordi de kan være sikre på, at de har nogle veluddannede medarbejdere, nogle medarbejdere, der ved, at der bliver taget god hånd om deres børn, og som ikke behøver at bekymre sig om, hvordan børnene har det, ikke behøver at styrte hjem fra arbejde, fordi de ved, at deres børn sidder alene hjemme.

Det er et velfærdssamfund, hvor man ved at infrastrukturen fungerer, hvor man ved at der bliver taget hånd om de ældre, hvor man ved at der er et samfund og et sundhedsvæsen, der tager sig af det, og et socialt sikkerhedssystem, der fungerer, hvis man bliver syg eller ens børn bliver syge. Det er det velfærdssamfund, vi har bygget op, og det har været på trods af Venstre. Venstre har været imod hele vejen igennem, at vi har bygget sådan et velfærdssamfund op, og forsøger i øjeblikket at rive det ned, alt hvad de kan. Men det her forslag går direkte ind og er med til at sikre, at vores børn kan få et godt tilbud, uanset om de har rige forældre eller ej.

Det er sådan et samfund, der indtil nu har gjort os stærke, mens det, som Venstre står for og har prøvet at gennemføre i den her periode, er med til at forringe vores samfund og bl.a. har ført til den økonomiske krise, vi står i. Og det vil være et samfund, hvor private virksomheder på sigt klarer sig langt dårligere.

Kl. 18:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 18:28

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu skal vi da love for, at Enhedslisten kom op på den høje hest med hensyn til at svinge krabasken over, hvordan det er gået med den danske samfundsøkonomi. Men jeg vil gerne spørge ordføreren: Hvordan har Enhedslisten egentlig forholdt sig i alle de år, siden 2001, hvor vi har kunnet se, at der har været massive overskud på statens finanser og på betalingsbalancen, og hvor man faktisk år efter år har afdraget milliarder og milliarder på en meget, meget stor dansk statsgæld? Hvad var kommentaren fra Enhedslisten dengang? Det var: Lad os bruge nogle flere penge på velfærd i stedet for at betale af på gælden.

Kl. 18:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:28

Line Barfod (EL):

Vi er enige i, at man skal betale af på sin gæld, men vi synes ikke, man samtidig skal oparbejde en ny gæld. Problemet er, at den politik, som regeringen og Dansk Folkeparti har ført, betyder, at man har skubbet en kæmpe gæld foran sig. Vi har en kæmpe gæld i form af socialt udsatte, som ikke har fået den hjælp, de havde behov for. Vi har masser af børn, der er kastet i fattigdom og store problemer og risikerer at skulle have hjælp i mange, mange år fremefter. Vi har en stor gæld, vi skubber foran os i form af de mange, der bliver nedslidt på arbejdsmarkedet og kommer ud for arbejdsskader og arbejdsulykker, fordi man har skåret på arbejdsmiljøindsatsen. Vi har en stor gæld, vi skubber foran os i form af alle de mange bygninger, der forfalder, fordi regeringen og Dansk Folkeparti har skåret på kommunerne, så man ikke sørger for at vedligeholde bygningerne.

Så det er en kæmpe gæld, man skubber foran sig på grund af den økonomiske politik, der er blevet ført af regeringen og Dansk Folkeparti.

Kl. 18:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 18:29

Hans Kristian Skibby (DF):

Er Enhedslistens ordfører slet ikke klar over, at i mange af de år, vi taler om – tilbage først i 1980'erne og også helt op omkring 1990 – havde vi år i Danmark, hvor alene renteudgifterne på den danske

statsgæld udgjorde over 60 mia. kr.? 60 mia. kr.! Nu har vi en helt anden situation, hvor vi faktisk har fået styr på gælden. Vi har brugt pengene til at betale af netop for at sikre os, at vi ikke har så stor en gæld, og så vi kan forsvare at bevare den velfærd, vi kender i dag. Anerkender Enhedslisten ikke, at der faktisk er kommet en massiv forbedring af statens finanser, og at der aldrig nogen sinde har været så god styr på økonomien, som der er nu, frem for under Anker Jørgensen, hvor man jo lånefinansierede hele cirkusset?

K1 18:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:30

Line Barfod (EL):

Nej, jeg synes, det er ret svært at påstå, at denne regering har styr på økonomien, når man ser på de mange skandaler, der konstant er. Der er forsvaret, politiet, tinglysningssystemet og domstolene. De steder, hvor staten og regeringen sidder med økonomiansvaret, har man absolut ikke styr på økonomien. Så det synes jeg er meget svært at påstå man har.

Jeg synes, det er en god idé at betale gæld af, men jeg synes, det er en rigtig dårlig idé, når man så samtidig skubber langt større gæld foran sig. Derfor skal man sørge for både at betale af på den økonomiske gæld, man har, og sørge for, at man vedligeholder sit samfund, sørge for, at man vedligeholder bygningerne, så det ikke koster enorme summer, når man pludselig skal til at renovere dem, fordi de er ved at falde sammen, sørge for, at menneskene i samfundet har det godt, for ellers kommer det til at koste rigtig meget, når man skal til at tage sig af dem i sundhedsvæsenet, socialsystemet osv.

Kl. 18:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Såfremt ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 18:31

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 7. maj 2010, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet er hævet. (Kl. 18:31).